

ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನೀತಿ, ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಮಾದರಿ ಉಪವಿಧಿಗಳು

“ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಿಂತ ನೈರ್ಮಲ್ಯವು ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ”

- ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ

Copy Right © Diary No. 6665/2021-CO/L

ಈ ಕೈಪಿಡಿಯು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಭಾಷಾಂತರಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
ಈ ಕೈಪಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಂದೇಹ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು,
ಸ್ವಚ್ಛೀಕರಣ ಪಡೆಯಲು ಮೂಲ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ನೋಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರಕಟಣೆ :

ಆಯುಕ್ತರು

ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆ

2ನೇ ಮಹಡಿ, ಕೆ.ಹೆಚ್.ಬಿ. ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್, ಕಾವೇರಿ ಭವನ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560 009.

ಸಹಾಯವಾಣಿ : 94809 85555

- parihara.rdwsd@gmail.com
- www.swachhamevajayate.org
- GovtOfKarnatakaRdpr
- gokRDPR
- GokRdpr
- Rural Drinking Water & Sanitation Department - Karnataka

ಸಂಕ್ಷೇಪಣಗಳ ಪಟ್ಟಿ

ಭಾಗ - 1

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನೀತಿ

9 - 15

- i. ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಮತ್ತು ಹಿನ್ನೆಲೆ
- ii. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ
- iii. ದೃಷ್ಟಿಕೋನ, ಗುರಿ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳು
- iv. ರಾಜ್ಯ ನೀತಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು
- v. ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ವಿಧಾನಗಳು

ಭಾಗ - 2

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ

16 - 91

- I. ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ
- ii. ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ರಚನೆ
- iii. ಶೌಚಾಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ : ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಆಯ್ಕೆಗಳು
 - 3.1. ಶೌಚಾಲಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಆಯ್ಕೆಗಳು
 - 3.2. ಪ್ರಸ್ತುತ ರೂಢಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಪಾಡಿನ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳು
- iv. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ
- v. ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಹರಿಯುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅದರ ನಿರ್ವಹಣೆ
 - 5.1 ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಧಗಳು ಮತ್ತು ಮೂಲಗಳು
 - 5.2. ಕಪ್ಪುನೀರಿನ (Black Water) ನಿರ್ವಹಣೆ
 - 5.3. ಬೂದು ನೀರಿನ (Grey water) ನಿರ್ವಹಣೆ
- vi. ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನ
 - 6.1 ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ
 - 6.2 ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳ ಒಟ್ಟಾರೆ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ
 - 6.3 ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿರತೆ
 - 6.4 ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರಿಗಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಯೋಜನೆ
 - 6.5 ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಆಯವ್ಯಯ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳು
 - 6.6 ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮಿಗಳ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ
 - 6.7 ವೇತನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರ ಸುರಕ್ಷತೆ
- vii. ಸಾಮರ್ಥ್ಯವರ್ಧನೆ, ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
- viii. ಮಾಹಿತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ (IEC) ಮತ್ತು ನಡವಳಿಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಸಂವಹನ (BCC)
 - 8.1. ಮಾಹಿತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ (IEC)
 - 8.2. ನಡವಳಿಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಸಂವಹನ (BCC)
 - 8.3 ಐಇಸಿ ಆಂದೋಲನದ ಯೋಜನೆ

- 8.4 ಯಾರು-ಐಇಸಿ ಗುರಿಯ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಭಾಗೀದಾರರು
- 8.5 ಏನು-ಮಾಹಿತಿಯ ಅಂಶಗಳು
- 8.6 ಹೇಗೆ-ಸಂವಹನ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ

ix. ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ

- ಅನುಬಂಧ i ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಮರುಮಾರ್ಪಾಡಿನ ವಿಧಾನಗಳು
- ಅನುಬಂಧ ii ಜೈವಿಕ-ವಿಘಟಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಜೈವಿಕ-ಅವಿಘಟಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ವಿಂಗಡಣೆಯ ಚಿತ್ರಣ ಪಟ್ಟಿ
- ಅನುಬಂಧ iii ಮಾನವ ಮತ್ತು ವಾಹನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣಿಕ ಮಟ್ಟ
- ಅನುಬಂಧ iv ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಹರಿವು
- ಅನುಬಂಧ v ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ
- ಅನುಬಂಧ vi ಮಾದರಿ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಕೇಂದ್ರ/ಘಟಕ
- ಅನುಬಂಧ vii ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಯ್ಕೆಗಳು
- ಅನುಬಂಧ viii ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಆಯ್ಕೆಗೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು
- ಅನುಬಂಧ ix ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ
- ಅನುಬಂಧ x ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯ ಮಾದರಿ
- ಅನುಬಂಧ xi ಮಾದರಿ ವಿಸ್ತೃತ ಯೋಜನಾ ವರದಿಯ ನಮೂನೆ
- ಅನುಬಂಧ xii ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಗಾಗಿ ಪಾತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು
- ಅನುಬಂಧ xiii ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾದ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ
- ಅನುಬಂಧ xiv ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾದ ದಂಡನೆಗಳು

ಕೋಷ್ಟಕಗಳ ಪಟ್ಟಿ

- ಕೋಷ್ಟಕ 1- ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು
- ಕೋಷ್ಟಕ 2- ಅನುದಾನದ ಮೂಲಗಳು
- ಕೋಷ್ಟಕ 3- ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆಗಾಗಿ ಭಾಗೀದಾರರು ಮತ್ತು ವಿಷಯಗಳ ಒಟ್ಟಾರೆ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ
- ಕೋಷ್ಟಕ 4- ಐಇಸಿ/ಬಿಸಿಸಿಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ
- ಕೋಷ್ಟಕ 5- ಐಇಸಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಒಟ್ಟಾರೆ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಭಾಗೀದಾರರು

ಚಿತ್ರಗಳ ಪಟ್ಟಿ

- ಚಿತ್ರ 1. ಆಡಳಿತ ರಚನೆ
- ಚಿತ್ರ 2. ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಕಾಲಮಿತಿ
- ಚಿತ್ರ 3. ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮಾರ್ಗ
- ಚಿತ್ರ 4. ಮಲತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿತ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕೊಂಡಿ
- ಚಿತ್ರ 5. ಐಇಸಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು
- ಚಿತ್ರ 6. ಐಇಸಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಭಾಗೀದಾರರ ಒಟ್ಟಾರೆ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ

ಭಾಗ -3

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ (ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ) ಮಾದರಿ ಉಪವಿಧಿಗಳು, 2020 92-122

- ಅಧ್ಯಾಯ i ಸಾಮಾನ್ಯ
- ಅಧ್ಯಾಯ ii ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ರೊಚ್ಚು ನಿರ್ವಹಣೆ-ನಿಯಂತ್ರಣ, ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ

- ಅಧ್ಯಾಯ iii ಬೂದು ನೀರು ಹಾಗೂ ಸಂಯೋಜಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆ
- ಅಧ್ಯಾಯ iv ಜಲ / ವೈರಾಣು ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ನಿರ್ಬಂಧ
- ಅಧ್ಯಾಯ v ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿನ ವಿವಿಧ ಭಾಗೀದಾರರುಗಳ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳು
- ಅಧ್ಯಾಯ vi ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ
- ಅಧ್ಯಾಯ vii ತ್ಯಾಜ್ಯ ಜಲ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ.
- ಅಧ್ಯಾಯ viii ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಗಳು
- ಅಧ್ಯಾಯ ix ದಂಡನೆಗಳು ಮತ್ತು ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ನಿವಾರಣೆ
- ಅಧ್ಯಾಯ x ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಇತರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳು
- ಅಧ್ಯಾಯ xi ಇತರೆ

- ಅನುಸೂಚಿ i
- ಅನುಸೂಚಿ ii
- ಅನುಸೂಚಿ iii
- ಅನುಸೂಚಿ iv

ಭಾಗ -4

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ (ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ) ಮಾದರಿ ಉಪವಿಧಿಗಳು, 2020

123-160

- ಅಧ್ಯಾಯ i ಸಾಮಾನ್ಯ
- ಅಧ್ಯಾಯ ii ಪರಿಭಾಷೆಗಳು
- ಅಧ್ಯಾಯ iii ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆ
- ಅಧ್ಯಾಯ iv ಅಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳು
- ಅಧ್ಯಾಯ v ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಂಗಡಣೆ
- ಅಧ್ಯಾಯ vi ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಾಗಾಣಿಕೆ
- ಅಧ್ಯಾಯ vii ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ
- ಅಧ್ಯಾಯ viii ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರುಗಳ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅವರುಗಳ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ
- ಅಧ್ಯಾಯ ix ಬೀದಿ ಕಸ ಗುಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಕಸ ಸುರಿಯುವುದರ ನಿಷೇಧ
- ಅಧ್ಯಾಯ x ಸಮಾರಂಭಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇರುವಿಕೆ
- ಅಧ್ಯಾಯ xi ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ
- ಅಧ್ಯಾಯ xii ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ
- ಅಧ್ಯಾಯ xiii ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಇತರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳು
- ಅಧ್ಯಾಯ xiv ದಂಡನೆಗಳು ಮತ್ತು ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ಪರಿಹಾರ
- ಅಧ್ಯಾಯ xv ಇತರೆ

- ಅನುಸೂಚಿ i
- ಅನುಸೂಚಿ ii
- ಅನುಸೂಚಿ iii
- ಅನುಸೂಚಿ iv
- ಅನುಸೂಚಿ v
- ಅನುಸೂಚಿ vi
- ಅನುಸೂಚಿ vii

ಸಂಕ್ಷೇಪಣಗಳ ಪಟ್ಟಿ

ABR –Anaerobic Baffle Reactor	(ಆಮ್ಲಜನಕ ರಹಿತ ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾಕಾರಿ)
AF- Anaerobic Filter	(ಆಮ್ಲಜನಕ ರಹಿತ ಶೋಧಕ)
AIP-Annual Implementation Plan	(ವಾರ್ಷಿಕ ಅನುಷ್ಠಾನ ಯೋಜನೆ)
AIP –Above Poverty Line	(ಬಡತನದ ರೇಖೆಯ ಮೇಲಿರುವ)
ASHA-Accredited Social Health Activist	(ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ)
ASP-Aerated Static Pile	(ಅನಿಲಗೂಡಿದ ಸ್ಥಾಯಿ ರಾಶಿ)
ASP-Activated Sludge Process	(ಕಾರ್ಯನಿರತ ಕೆಸರು ಸಂಸ್ಕರಣೆ)
BCC-Behaviour Change Communication	(ನಡವಳಿಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಸಂವಹನ)
BPL- Below Poverty Line	(ಬಡತನದ ರೇಖೆಯ ಕೆಳಗಿನ)
CapEx-Capital Expenditure	(ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ)
CBO-Community Based Organisation	(ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ಸಂಘಟನೆ)
CEO-Chief Executive Officer	(ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ)
CF-Carbon Filter	(ಇಂಗಾಲ ಶೋಧಕ)
CPHEEO-Central Public Health and Environmental Engineering Organisation	(ಕೇಂದ್ರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸಂಘಟನೆ)
CSO-Chief Security Officer	(ಮುಖ್ಯ ಭದ್ರತಾಧಿಕಾರಿ)
CSR-Corporate Social Responsibility	(ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ)
CW-Constructed Wetland	(ನಿರ್ಮಿತ ಹಸಿ ಭೂಮಿ ತರಿಭೂಮಿ)
DC-Deputy Commissioner	(ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ)
DEWATS-Decentralised Wastewater Treatment System	(ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ತಾಜ್ಯ ನೀರು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ)
DPR-Detailed Project Report	(ವಿವರವಾದ ಯೋಜನಾ ವರದಿ)
DWSM-District Water and Sanitation Mission	(ಜಿಲ್ಲಾ ಜಲ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಅಭಿಯಾನ)
EO-Executive Officer	(ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ)
EPR-Extended Producer Responsibility	(ವಿಸ್ತರಿಸಲಾದ ಉತ್ಪಾದಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ)
FS-Faecal Sludge	(ಮಾನವ ಮಲತಾಜ್ಯ)
FSM-Faecal Sludge Management	(ಮಲತಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ)
FSSM-Faecal Sludge Septage Management	(ಮಲತಾಜ್ಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ)
FSTP-Faecal Sludge Treatment Management	(ಮಲತಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ನಿರ್ವಹಣೆ)
GFT-Government Furnished Property	(ಸರ್ಕಾರ ನೀಡಿದ ಆಸ್ತಿ)
GP-Gram Panchayat	(ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ)
GPS-Global Positioning System	(ಜಾಗತಿಕ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ)
HDPE-High Density Polythelene	(ಉಚ್ಚ ಸಾಂದ್ರತಾ ಅರೆಪಾರಕನಮ್ಯ ನಿರೋಧಕ)
HH-House Hold	(ವಾಸದ ಮನೆಗಳು)

HRD-Human Resource Development	(ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ)
IEC-Information Education and Communication	(ಮಾಹಿತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂವಹನ)
IHHL-Individual House Hold Latrines	(ವೈಯಕ್ತಿಕ ಶೌಚಾಲಯಗಳು)
IMIS-Integrated Management Information System	(ಸಮಗ್ರ ನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ)
KLD-Kilolitre per day	(ಪ್ರತಿದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ ಕಿಲೋಲೀಟರ್)
KRC-Key Resource Centre	(ಮುಖ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರ)
KSNDMC-Karnataka State Natural Disaster Monitoring Centre	(ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಕೇಂದ್ರ)
KSPCB-Karnataka State Pollution Control Board	(ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿ)
MBBR-Moving Bed Bio-film Reactor	(ಚಾಲನಾ ಪಾತ್ರದ ಜೈವಿಕ ಚಿತ್ರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾಕಾರಿ)
Mbgl-Metre below ground level	(ನೆಲಮಟ್ಟದ ಕೆಳಗೆ ಮೀಟರು)
MBR-Membrane bio reactor	(ಒಳಪದರ ಜೈವಿಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾಕಾರಿ)
MDWS-Ministry of Drinking Water & Sanitation	(ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮಂತ್ರಾಲಯ)
MGNREGA-Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Act	(ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಖಾತರಿ ಅಧಿನಿಯಮ)
MHM-Menstrual Hygiene Management	(ಮಾಸಿಕ ಋತುಚಕ್ರ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ)
MIS-Management Information System	(ಮಾಹಿತಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ)
MLALAD-Member of Legislative Assembly Local Area Development	(ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ)
MPLAD-Member of Parliament Local Area Development	(ಸಂಸತ್ ಸದಸ್ಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ)
NABARD-National Bank for Agriculture and Rural Development	(ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್)
NGO-Non Governmental Organisation	(ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಘಟನೆಗಳು)
NRLM-National Rural Livelihood Mission	(ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜೀವನೋಪಾಯ ಯೋಜನೆ)
NSS-National Service Scheme	(ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ)
O&M-Operation and Management	(ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ)
ODF-Open Defecation free	(ಬಯಲು ಬಹಿರ್ದೇಶನ ಮುಕ್ತ)
OPEX-Operating Expenditure	(ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ವೆಚ್ಚ)
PDB-Planted Drying Bed	(ಒಣಗಿಸುವ ಪಾತ್ರ ಸ್ಥಾವರ)
PDO-Panchayat Development Officer	(ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿ)
PMAY-Prime Minister Avs Yojana	(ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಆವಾಸ ಯೋಜನೆ)
PPE-Personal Protection Equipment	(ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸುರಕ್ಷತಾ ಸಾಧನ)
RALU-Rapid Action Learning Units	(ತೀವ್ರ ಕ್ರಮ ಕಲಿಕಾ ಘಟಕಗಳು)
RDF-Refuse-Derived Fuel	(ತಿರಸ್ಕೃತ ಇಂಧನ ಪಡೆಯುವಿಕೆ)

RDPR-Rural Development and Panchayat Raj	(ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್)
RDW&SD-Rural Drinking Water and Sanitation Department	(ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆ)
RLWM-Rural Liquid Waste Management	(ಗ್ರಾಮೀಣ ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ)
SBM (G)-Swatch Bharath Abhiyan (Rural)	ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನ (ಗ್ರಾಮೀಣ)
SC-Scheduled Caste	(ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ)
SF-Sand Filter	(ಮರಳು ಶೋಧಕ)
SHG-Self Help Group	(ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪು)
SLSSC-State Level Scheme Sanctioning Committee	(ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಯೋಜನಾ ಮಂಜೂರಾತಿ ಸಮಿತಿ)
SLWM-Solid and Liquid Waste Management	(ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ)
SO-Support Organisation	(ಪೂರಕ/ಬೆಂಬಲ ಸಂಸ್ಥೆ)
SPMRM-Shyam Prasad Mukherji Rurban Mission	(ಶ್ಯಾಮಪ್ರಸಾದ್ ಮುಖರ್ಜಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ನಗರ ಅಭಿಯಾನ)
ST-Scheduled Tribe	(ಅನುಸೂಚಿತ ಪಂಗಡ/ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ)
STP-Sewage Treatment Plant	(ಚರಂಡಿ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರ)
SWM-Solid Waste Management	(ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ)
TP-Town Panchayat	(ಪಟ್ಟಣ ಪಂಚಾಯತಿ)
UDB-Unplanted Drying Bed	(ಒಣಗಿಸದ ಸ್ಥಾವರ)
UGD-Underground	(ಭೂಮಿಯ ಕೆಳಗೆ/ಭೂಗರ್ಭ)
ULB-Urban Local Bodies	(ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು)
VHSNC-Village Health Sanitation and Nutrition Committee	(ಗ್ರಾಮ ಆರೋಗ್ಯ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕ ಸಮಿತಿ)
VWSC-Village Water and Sanitation Committee	(ಗ್ರಾಮ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿ)
WASH-Water, Sanitation and Hygiene	(ಜಲ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛತೆ)
WSP-Waste Stabilisation Ponds	(ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸ್ಥಿರ ಕೊಳಗಲು)
ZP-Zilla Panchayat	(ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿ)

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನಿಲಿ

i. ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಮತ್ತು ಹಿನ್ನೆಲೆ

1.1. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಯಲು ಬಹಿರ್ದೇಶ ಅಭ್ಯಾಸ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಕೊರತೆ, ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ, ಮಕ್ಕಳ ಮರಣ, ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆ, ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರಿದೆ. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯದ (SLWM- Solid & Liquid Waste Management) ಅಸಮರ್ಪಕ ವಿಲೇವಾರಿಯಿಂದ ಜಲಮೂಲ ಕಾಯಿಲೆಗಳಾದ ಅಮಶಂಕೆ, ಮಲೇರಿಯಾ, ಡೆಂಗ್ಯೂ, ಕಾಲರ ಮತ್ತು ವಿಷಮಶೀತ ಜ್ವರಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಶೇ 88% ರಷ್ಟು ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ಕೊರತೆ, ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಅಸಮರ್ಪಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದಾಗಿ ತಲೆದೋರುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಕಡಿಮೆ ವಯೋಮಾನದ ಮಕ್ಕಳು, ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ದುರ್ಬಲ ಹಾಗೂ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಮುದಾಯಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆ.

1.2 ಮೇಲಿನ ಅಂಶಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ 2ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್, 2014ರಂದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಮತ್ತು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ 150ನೇ ಜನ್ಮದಿನವಾದ 2ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್, 2019 ರೊಳಗೆ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನವು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮಂತ್ರಾಲಯದಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುವ ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಮಿಷನ್ (ಗ್ರಾಮೀಣ) ಕೆಳಕಂಡ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ:

- (i) ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಯಲು ಬಹಿರ್ದೇಶವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಿ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಹಾಗೂ ನೈರ್ಮಲ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ, ಈ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೀವನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತರುವುದು
- (ii) ಸಮುದಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯದ ಕುರಿತಾಗಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸುಸ್ಥಿರ ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು
- (iii) ಸುರಕ್ಷಿತ ಹಾಗೂ ಸುಸ್ಥಿರ ನೈರ್ಮಲ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಹಾಗೂ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ ಸಮರ್ಪಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವುದು
- (iv) ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಗತ್ಯವಿರುವಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯ ನಿರ್ವಹಿತ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು.
- (v) ಧನಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮದೊಂದಿಗೆ ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಮೂಲಕ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವುದು

1.3. ನಂತರ 2016ರಲ್ಲಿ, ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣಾ ಮಂತ್ರಾಲಯವು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ನಿಯಮಗಳು, 2016ನ್ನು ('ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ನಿಯಮಗಳು') ಮತ್ತು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ನಿಯಮಗಳು, 2016 ('ಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ನಿಯಮಗಳು')ನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು, ಇದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತ್ಯಾಜ್ಯವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತು ರಾಜ್ಯದ (ಸರ್ಕಾರದ) ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ, ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನದ 73ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಅಧಿನಿಯಮ, 1993 ('ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಅಧಿನಿಯಮ')ಗಳ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ವಯ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಒದಗಿಸುವುದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಅಧಿನಿಯಮದೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನ (ಗ್ರಾಮೀಣ) ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು, ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ನಿಯಮಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಒದಗಿಸುವ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ.

¹ಮೂಲ ಪುಸ್ತಕ : ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತಂತೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮಂತ್ರಾಲಯ, ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನ(ಗ್ರಾಮೀಣ) ವಿಶ್ವೀಲ್, 2015.

ii. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ

- 2.1 ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 30 ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು, 176 ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಮತ್ತು 6002 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಮೊದಲನೆಯ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳನ್ನು ಬಯಲು ಬಹಿರ್ದೇಶನ ಮುಕ್ತವನ್ನಾಗಿಸುವತ್ತ ಗಮನ ಹರಿಸಿದೆ. 2012-13ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಬೇಸಲ್ಯೆನ್ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ವಯ 45,42,655 ಕುಟುಂಬಗಳು ಶೌಚಾಲಯ ರಹಿತವಾಗಿದ್ದು, ನವೆಂಬರ್, 2018 ರಲ್ಲಿ ಬೇಸಲ್ಯೆನ್ ಸಮೀಕ್ಷೆಯಂತೆ 45,42,655 ಶೌಚಾಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ನಂತರ, ಬಯಲು ಬಹಿರ್ದೇಶನ ಮುಕ್ತ ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನ (ಗ್ರಾಮೀಣ) ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ವಯ, ಬಯಲು ಬಹಿರ್ದೇಶನ ಮುಕ್ತವೆಂದು ಘೋಷಿಸಿದ ನಂತರ, ಒಡಿಎಫ್-ಪ್ಲಸ್ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾದ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜಲ ಮೂಲಗಳ ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಚರಂಡಿಗಳು, ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಂಗನವಾಡಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಕೈ ತೊಳೆಯುವ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ತುಂಬಿದ ಶೌಚಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಖಾಲಿ ಮಾಡುವ ಕುರಿತ ತರಬೇತಿ, ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ (Faecal Sludge Management) ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು 100% ಬಯಲು ಬಹಿರ್ದೇಶನ ಮುಕ್ತವಾದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಒಡಿಎಫ್-ಪ್ಲಸ್ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಈ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಾಧಿಸಲು ಅವಶ್ಯವಿರುವ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಅಭ್ಯಾಸ, ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸುರಕ್ಷಿತ ಹಾಗೂ ಸೂಕ್ತ ವಿಲೇವಾರಿ, ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಹಾಗೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ರೀತಿಯ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮುಂತಾದ ನೈರ್ಮಲ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- 2.2 ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನ (ಗ್ರಾಮೀಣ) ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ವಯ, ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸವಾಲುಗಳು, ಅಗತ್ಯತೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿವಿಧತೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಾಧ್ಯ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಈ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಭಾಗವಾಗಿ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ನಿಯಮಗಳ ಮತ್ತು ಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ನಿಯಮಗಳ ಅಗತ್ಯಕತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಈ ರಾಜ್ಯ ನೀತಿಯನ್ನು ('ರಾಜ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನೀತಿ') ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಮತ್ತು ವಿಧಾನ, ದೀರ್ಘಕಾಲಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ, ಗುರಿಗಳು ಮತ್ತು ಗುರಿಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಕಾಲಮಿತಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ನೀತಿಯೊಂದಿಗೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನೀತಿಯ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವು, ಇತರೆ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ, ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕುರಿತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ, ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಮೂಲಗಳ ಯೋಜನೆ, ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕಾರಿಗಳ ಪಾತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು, ಮಾಹಿತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ, ಮತ್ತು ನಡವಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಸಂವಹನ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಭಿವೃದ್ಧಿ, ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ. ಮುಂದುವರಿದು, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವ ಮಾದರಿ ಉಪ-ವಿಧಿಗಳು ಈ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವಂತಹ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಜಾರಿಗೆಬರುವ ತಂತ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಗ್ರಾಮೀಣ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನೀತಿಯು ರಾಜ್ಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಮಾದರಿ ಉಪ-ವಿಧಿಗಳೊಂದಿಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿಯ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ತರುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- 2.3. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿದಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಇತರೆ ಸೂಕ್ತ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ನೀತಿ ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಗೆ ಅಂತರನಿಧಿ ಒದಗಿಸುವ (providing gap funding), ತರಬೇತಿ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಭಿವೃದ್ಧಿ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- 2.4 ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು, ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು, ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು, ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಭಗ್ನಾವಶೇಷ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು (ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ)- ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನೀತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವುಗಳು ವಿಭಿನ್ನ ನಿಯಮಗಳಡಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಂದ ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆಯೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತಹ ಕಾಯ್ದೆ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳಿಂದಾಗಿ ಈ ವಿಧದ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಈ ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಲಾದ ವಿವಿಧ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಹ ಸೇರಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನೀತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುವುದು.

iii. ದೃಷ್ಟಿಕೋನ, ಗುರಿ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳು

3.1 ದೃಷ್ಟಿಕೋನ

ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿತ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ, ಸ್ವಚ್ಛ ಪರಿಸರ, ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಸಹ ಸುರಕ್ಷಿತ, ಕೈಗೆಟುಕುವ, ಸುಸ್ಥಿರ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು

3.2 ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳು

- i. ಮಾರ್ಚ್-2020 ರೊಳಗೆ ಒಟ್ಟು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಪೈಕಿ ಶೇ 20ರಷ್ಟು, ಮಾರ್ಚ್-2021 ರೊಳಗೆ ಒಟ್ಟು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಪೈಕಿ ಶೇ 50ರಷ್ಟು, ಮತ್ತು ಮಾರ್ಚ್-2022 ರೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ (ಶೇ 100ರಷ್ಟು) ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು (bio-degradable waste) ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಂಗಡಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸುವುದು.
- ii. ಮಾರ್ಚ್-2020 ರೊಳಗೆ ಒಟ್ಟು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಪೈಕಿ ಶೇ 20ರಷ್ಟು, ಮಾರ್ಚ್-2021 ರೊಳಗೆ ಒಟ್ಟು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಪೈಕಿ ಶೇ 50 ರಷ್ಟು, ಮತ್ತು ಮಾರ್ಚ್-2022 ರೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ (ಶೇ 100ರಷ್ಟು) ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು (non bio-degradable waste) ಮರುಬಳಕೆ, ಮರು ಆವರ್ತನೆ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡಿ ನೆಲಭರ್ತಿಗೆ ಕಳಿಸುವ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸುವುದು.
- iii. ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಅರಣ್ಯ, ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಇಲಾಖೆಯು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ವಸ್ತು ಬಳಕೆ ನಿಷೇಧದ ಕುರಿತು ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಆದೇಶದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನ.
- iv. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮುಕ್ತ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ರಾಶಿ ಹಾಕುವಂತಿಲ್ಲಾ ಅಥವಾ ಸುಡವಂತಿಲ್ಲಾ ವೆಂಬುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವುದು.
- v. ಮಾರ್ಚ್-2022ರೊಳಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವಿಕೆ.
- vi. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮಾಹಿತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ (ಐಇಸಿ) ಮತ್ತು ನಡವಳಿಕೆ ಬದಲಾವಣೆ (ಬಿಸಿಸಿ) ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿಯ 4R ವಿಧಾನಗಳ ಕುರಿತು (ಎಂದರೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡು, ಮರುಬಳಕೆ, ಪುನರಾವರ್ತನ ಮತ್ತು ಹಿಂಪಡೆಯುವಿಕೆ) ಬೋಧನೆ
- vii. ಅಸಮರ್ಪಕ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದ ಪರಿಸರ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಾಸಿಗಳ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಬೀರುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವುದು.

3.3. ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳು

- i. ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಮೂಲಕ ಬಯಲು ಬಹಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೊಸ ಮನೆಗಳಿಗೂ ಸಹ ನೂತನ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಮೂಲಕ ಶೇ 100ರಷ್ಟು ಬಯಲು ಬಹಿರ್ದೇಶನ ಮುಕ್ತತೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದು.
- ii. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕಾರ್ಮಿಕರ (ಸ್ವಚ್ಛತಾಗಾರರು) ಆರೋಗ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತರುವುದು. (ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸುರಕ್ಷತಾ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಸೇರಿದಂತೆ) ಮಾನವ ಸ್ವಚ್ಛತಾಗಾರರು ಮತ್ತು ಅವರ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಾಯ್ದೆ 2013ನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸುವುದು.

iii. ಸುರಕ್ಷಿತ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸಾಗಾಣಿಕೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿಯ ಮೂಲಕ ಮಾನವ ಮಲವು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ದಕ್ಕಿಯಾಗದಿರುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ತತ್ಸಂಬಂಧವಾಗಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಎಲ್ಲಾ ಒಂದು ಗುಂಡಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು 2025ರೊಳಗೆ ಎರಡು ಗುಂಡಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಲು ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಅಂಗೀಕೃತ ಮಾದರಿ ನಿಯಂತ್ರಕಗಳನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಶೇ.100ರಷ್ಟು ಮಾನವ ಮಲದ ಹೂಳು ಮತ್ತು ಕೊಳಚೆ ನೀರಿನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣೆಯನ್ನು

- (ಎ) 2021ರೊಳಗೆ ಶೇ.5ರಷ್ಟು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು,
- (ಬಿ) 2022ರೊಳಗೆ ಶೇ.20ರಷ್ಟು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಂದ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು,
- (ಸಿ) 2023ರೊಳಗೆ ಶೇ.35ರಷ್ಟು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು,
- (ಡಿ) 2024ರೊಳಗೆ ಶೇ.70ರಷ್ಟು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು
- (ಇ) 2025ರೊಳಗೆ ಶೇ.100ರಷ್ಟು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು.

iv. ಸಮರ್ಪಕ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ, ಕನಿಷ್ಠ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರಿನಿಂದ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಕಲುಷಿತಗೊಳ್ಳದಿರುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

iv. ರಾಜ್ಯ ನೀತಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಕೆಳಕಂಡ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಾಧಿಸುತ್ತದೆ:

- 4.1. ಎಲ್ಲಾ ನಿವಾಸಿಗಳೂ ಸಹ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಥವಾ ಸಮುದಾಯ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಶೌಚಾಲಯಗಳಿಗೆ ನೀರಿನವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಶೇಖರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- 4.2. ಸಮುದಾಯವು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ಕೈತೊಳೆಯುವ ಸುರಕ್ಷಿತ ವಿಧಾನ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರಸ್ನೇಹಿ ಸುಸ್ಥಿರ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- 4.3. ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸಲು ಒತ್ತು ನೀಡುವುದು, ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಗರಿಷ್ಠ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಹಿಂಪಡೆಯುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ರಹಿತವಾಗಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲಾಗುವ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವುದು.
- 4.4. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೇವೆ ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದು. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಸ್ಥಿರತೆ ಗುರಿಸಾಧಿಸುವುದು.
- 4.5. ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಹಾಗೂ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಮೂಹಗಳಾದ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ಗುಂಪುಗಳು, ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು, ಗ್ರಾಮದ ಮುಖಂಡರು, ಅಂಗನವಾಡಿ ಮತ್ತು ಆಶಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು, ಅನೌಪಚಾರಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಕಾರರು, ಯುವಜನ ಸಮೂಹ, ದುರ್ಬಲ ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಹಯೋಗ ಹಾಗೂ ಸಮಾನ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ.
- 4.6. ಗ್ರಾಮೀಣ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಹಾಗೂ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ, ಅನುದಾನ ಬಿಡುಗಡೆ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಿವಿಧಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳು ಮತ್ತು ಏಜೆನ್ಸಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಹಯೋಗ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತಹ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳ ಸಂಯೋಜನೆ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- 4.7. ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಒಳಪಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಿವಿಧಿ.
- 4.8. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಮುದಾಯದ (ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದುರ್ಬಲ ಹಾಗೂ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಮೂಹಗಳಾದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಬಡಜನತೆ, ಮಹಿಳೆಯರು, ದಲಿತರು ಮತ್ತು ಆದಿವಾಸಿಗಳು) ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪರಿಸರದ ಸ್ವಚ್ಛತೆ.

- 4.9. ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಚೇತರಿಕೆಗೆ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮತ್ತು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಲಯವು ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.
- 4.10. ಸುರಕ್ಷಿತ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಐಇಸಿ ಮತ್ತು ಬಿಸಿಸಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.
- 4.11. ಆರೋಗ್ಯಕರ ಮಾಸಿಕ ಋತುಚಕ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮತ್ತು ಕೈಗೆಟುಕುವ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು
- 4.12. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಒಟ್ಟಾರೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

V. ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ವಿಧಾನಗಳು

5.1. ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

- i. ಶೇ. 80-85ರಷ್ಟು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ಬೂದು ನೀರಾಗಿರುತ್ತದೆ (grey water)² ಹಾಗೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕಪ್ಪು ನೀರು³ (Black water) ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಾನಿಕಾರಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಂಬಲದೊಂದಿಗೆ ಕಪ್ಪುನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸಾಗಾಣಿಕೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿಯನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಂದ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.
- ii. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ / ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರಿಂದಲೇ ಮೇವಾಗಿ ನೀಡಬಹುದು ಆದರಿಂದ ಜೈವಿಕ / ಹಸಿ ಕಸಕ್ಕಿಂತ ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಅಜೈವಿಕ (ಒಣ) ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣೆಯತ್ತ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

5.2 ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ವಿಧಾನಗಳ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿದೆ:

- i. ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ii. ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗೃಹ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರು ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು (ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ) ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕರಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯವು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಲೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ವಿವಿಧ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮಾದರಿ

- (a) ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬದಲಿಗೆ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.
- (b) ಕನಿಷ್ಠ ಚಾಲನಾ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸುಲಭವಾಗಿರುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು.
- (c) ಉತ್ತಮ ಮರುಬಳಕೆ / ಪುನರಾವರ್ತನಾ, ಸಾರ್ಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

²ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವ, ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆ, ಸ್ನಾನದ ಮನೆ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ, ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಸಾಕಣೆಯಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು, ಮಲತ್ಯಾಜ್ಯ ಒಳಗೊಳ್ಳದಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು.
³ವಾಸದ ಮನೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಕೇಂದ್ರ, ಅಂಗನವಾಡಿ, ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಮಲತ್ಯಾಜ್ಯ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು.

- iv. ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕಾಲಾನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಸ್ವಯಂ ಸುಸ್ಥಿರಗೊಳ್ಳಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪೂರ್ಣ ಆಯವ್ಯಯದ ಪೈಕಿ ಶೇ 25ರಷ್ಟನ್ನು ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಡತಕ್ಕದ್ದು. ಮುಂದುವರೆದು, 'ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರನು ಪಾವತಿಸುತ್ತಾನೆ' (Polluter pays) ಎಂಬ ಸುಸ್ಥಿರವಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತದನ್ವಯ, ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರುಗಳಿಗೆ, ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಮಾನ ದರಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ವೆಚ್ಚವಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದು.
- v. ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಯು ಸ್ಥಳೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಾದ ಜನಸಾಂದ್ರತೆ (Density of Population), ಭೌಗೋಳಿಕ-ಹವಾಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಗನವಾಡಿ-ಆಶಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರು, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಇತರರು ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ವಿಧಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿರುವುದು

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ

ಒಂದು ಮಾದರಿ ಭಾರತೀಯ ಗ್ರಾಮವು ಯಾವ ರೀತಿ ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಚ್ಛತೆಗೆ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮದ ಸೇವಕನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಪ್ರಥಮ ಸಮಸ್ಯೆಯೆಂದರೆ ಸ್ವಚ್ಛತೆ.

- ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ

i. ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

- 1.1 ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಸುರಕ್ಷಿತ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯಕರ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮೂಲಭೂತ ಅಂಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆರೋಗ್ಯ, ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಮೇಲೆ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ತಡೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ-ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕುರಿತಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮಂತ್ರಾಲಯದಿಂದ ದಿನಾಂಕ 2ನೇ ಅಕ್ಟೋಬರ್, 2014ರಂದು ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು (ಗ್ರಾಮೀಣ), ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಸಮುದಾಯ ನಿರ್ವಹಿತ ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಬಯಲು ಬಹಿರ್ದೇಶನ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮತ್ತು ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸುಸ್ಥಿರ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- 1.2 ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನ (ಗ್ರಾಮೀಣ) ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಬೀರುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಸಶಕ್ತಗೊಳಿಸಿತು ಮತ್ತು 2018ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ಬಯಲು ಶೌಚ ಮುಕ್ತವೆಂದು ಘೋಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. 'ಸ್ವಚ್ಛ ಕರ್ನಾಟಕ'ದ ಗುರಿಯನ್ನು ಜನ ಆಂದೋಲನದ ಮೂಲಕ ಎಂದರೆ ಸಮುದಾಯ, ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ವಿವಿಧ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳು, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಾಲುದಾರರು ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಭಾಗೀದಾರರ ಮೂಲಕ ಸಾಧಿಸಲಾಯಿತು. ಈಗ 'ಸ್ವಚ್ಛ ಕರ್ನಾಟಕ'ದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವು ಶೌಚಾಲಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಮೀರಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯತ್ತ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಡುತ್ತಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕರ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸಿದ ಹೊರತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳಲಾರದೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದೆ.
- 1.3 ಇಸವಿ 2016ರಲ್ಲಿ, ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಮಂತ್ರಾಲಯವು, ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ನಿಯಮಗಳು 2016 ಮತ್ತು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ನಿಯಮಗಳು 2016 ಗಳನ್ನು (ಪಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ನಿಯಮಗಳು) ಪ್ರಕಟಿಸಿತು ಮತ್ತು ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತಂತೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮೇಲಿರುವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದರೊಂದಿಗೆ, ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ 73ನೆಯ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಅಧಿನಿಯಮ, 1993ರ (ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಅಧಿನಿಯಮ) ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ವಯ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯವು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಯಂತ್ರಕ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಬಯಲು ಬಹಿರ್ದೇಶನ ಮುಕ್ತ ಸ್ಥಿತಿಯ ಸುಸ್ಥಿರತೆಗಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಕಾರ್ಯ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು, ಸುರಕ್ಷಿತ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ರೂಢಿಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಸಮಗ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸೃಜಿಸುತ್ತದೆ.

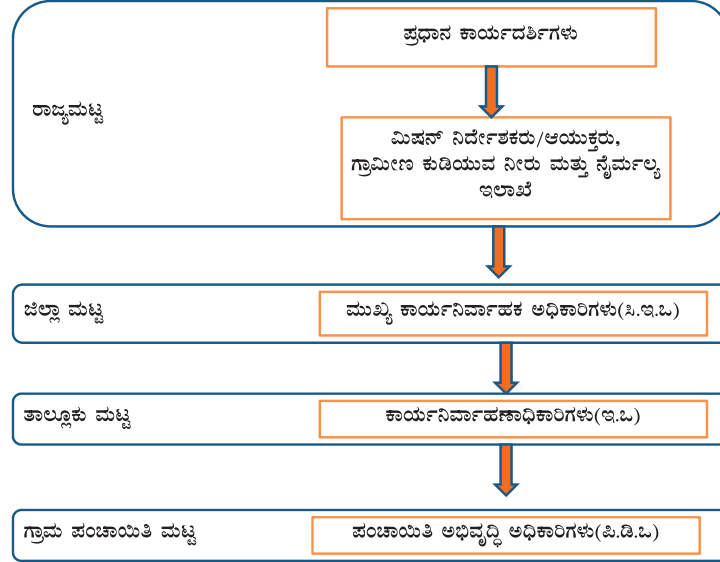
ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ, ಗುರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ರಾಜ್ಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ರೂಪಿಸಿದೆ (ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನೀತಿ). ನಂತರ, ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ನೆರವು ನೀಡುವ ಗುರಿಯೊಂದಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನ ದಸ್ತಾವೇಜಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತದೆ. ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯು (ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನೀತಿ). ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕಂಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಮಾರ್ಪಾಡು / ನಿಯಂತ್ರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಹಣಕಾಸು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಯೋಜನೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಭವ್ಯವೃದ್ಧಿ, ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳ ಪಾತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು, ಮಾಹಿತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ (ಐಇಸಿ), ಮತ್ತು ನಡವಳಿಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಸಂವಹನ (ಬಿಸಿಸಿ), ಮತ್ತಿತರವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾನದಂಡಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಭಗ್ನವಶೇಷ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ (ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವಾಂಶಗಳು) ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡುವುದಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ

ಅವುಗಳು ವಿಭಿನ್ನ ವಿನ್ಯಾಸಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುತ್ತವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಕಾಯಿದೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಅಂತಹ ಮಾದರಿಯ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೇ ಒಳಪಟ್ಟಲ್ಲಿ, ಮೇಲ್ಕಂಡ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಮೂಲವನ್ನೂ ಸಹ ಒಳಪಡಿಸಲು ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ii. ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ರಚನೆ

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಳಕಂಡ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ರಚನೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗುವುದು.

ಚಿತ್ರ -1 : ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ರಚನೆ

ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ನೇತೃತ್ವದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಹ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿರುವ ಸಮನ್ವಯ ಸಮಿತಿಯು ನಗರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಒಮ್ಮುಖದ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ವಿಷಯಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸುವುದು. ಇದಲ್ಲದೆ, ರಾಜ್ಯ, ಜಿಲ್ಲಾ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವಂತಹ ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಪರಿಭಾವಿಸಿದಲ್ಲಿ, ರಾಜ್ಯವು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು.

iii. ಶೌಚಾಲಯ ನಿರ್ಮಾಣ: ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಯ್ಕೆಗಳು

3.1 ಶೌಚಾಲಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಯ್ಕೆಗಳು

(i) ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು ವಾಸದ ಮನೆಯ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದೆಂದು¹ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ:

- (ಎ) ಸಾಕಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದ ಉಪ-ರಚನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಅದು ಮಾನವ ವಿಸರ್ಜಿತ ಮಲವನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ನಿರ್ಬಂಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದು ಕೊಳೆಯುವ ಮುನ್ನ ಮಾನವರಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯಾಗುವುದನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂತದ್ದು.
- (ಬಿ) ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಮತ್ತು
- (ಸಿ) ಒಂದು ಕೈ ತೊಳೆಯುವ ಘಟಕ

1. ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಮಿಷನ್ (ಗ್ರಾಮೀಣ) ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯಮಂತ್ರಾಲಯ, ಅಕ್ಟೋಬರ್, 2017

- (ii) ಶೌಚಾಲಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವಿವಿಧ ಆಯ್ಕೆಗಳ ವಿನ್ಯಾಸ ವಿವರಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಅಂಶಗಳು, ಆಕಾರ, ಸ್ಥಳ, ನಿರ್ಮಿಸಲು ಬಳಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳು, ಅನ್ವಯಿಕೆ, ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳು ವಿವಿಧ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಾಸದ ಮನೆಗಳ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಅನುಕೂಲತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಜೂನ್ 2016ರಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮಂತ್ರಾಲಯದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಲಾದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿನ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಆಯ್ಕೆಗಳು² ಕೈಪಿಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- (iii) ಸೀಮಾರೇಖೆ (Baseline) ಮಟ್ಟದಿಂದ ಕೈ ಬಿಡಲಾಗಿದ್ದ ವಾಸದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ (ಐಎಚ್‌ಎಚ್‌ಎಲ್) ಮಾಡಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಅಥವಾನೂತನ ಮನೆ ನಿರ್ಮಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಎಸ್‌ಬಿಎಂ (ಗ್ರಾಮೀಣ) ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿ / ಅನುಸೂಚಿತ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದಂತಹ ಬಡತನದ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ ಮತ್ತು ಬಡತನದ ರೇಖೆಯ ಮೇಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ರೈತರಿಗೆ, ಮನೆ / ಗೃಹ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳಲ್ಲಿನ ಭೂ ರಹಿತ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ, ವಿಕಲಚೇತನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಹಿಳಾ ಯಜಮಾನಿಕೆಯಿರುವ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ದುರ್ಬಲ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

3.2 ಪ್ರಸ್ತುತ ರೂಢಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಪಾಡಿನ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳು

- (i) ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿರುವ ಶೇ 90% ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಐಐಎಚ್‌ಎಲ್‌ಗಳು ಏಕ ಗುಂಡಿ ನೀರು ಹರಿಸುವ ವಿಧಾನದ್ದಾಗಿರುತ್ತವೆ.³ ಇತರ ಸೂಕ್ತ ನಿಯಂತ್ರಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಬದಲಿಗೆ ಏಕ ಗುಂಡಿ ನಿರ್ಮಾಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದುದೆಂದರೆ, ನಿಖರ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅರಿವಿನ ಕೊರತೆ, ಫಲಾನುಭವಿಯ ಬಳಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣದ ಅಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳಾವಕಾಶದ ಕೊರತೆ. ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಶೇಕಡಾವಾರು ಶೌಚಾಲಯಗಳು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ಟ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು, ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಸಮರ್ಪಕ ವಿನ್ಯಾಸದ ರೀತಿಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.
- (ii) ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಐಐಎಚ್‌ಎಚ್‌ಎಲ್ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ವಿನ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಕಂಡ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಗಿದೆ:
- (ಎ) ಕುಡಿಯುವ / ಕುಡಿಯಲು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳ ಸಮೀಪವಿರುವ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲದ ಸ್ಥಳದ ಆಚಿಕ್ಕು
 - (ಬಿ) ಎರಡು ಗುಂಡಿಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಏಕ ಗುಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ:
 - (ಸಿ) ಅವಳಿ ಗುಂಡಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಗುಂಡಿಗಳ ನಡುವೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಚಿತ್ತರವಿಲ್ಲದಿರುವುದು
 - (ಡಿ) ಅತ್ಯಂತ ಆಳವಾದ ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡ ಗುಂಡಿಗಳು;
 - (ಇ) ಪರಸ್ಪರ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಎರಡು ಗುಂಡಿಗಳು ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಮಾರ್ಗಕೊಳವೆಗಳ ಜೋಡಣೆ:
 - (ಎಫ್) ಷಟ್ಕೋನ ರಾಹಿತ್ಯ (No honey combing) ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಿಮೆಂಟ್ ನಿರ್ಮಾಣವಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ
- (iii) ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸಲುವಾಗಿ, ಅವುಗಳು ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಗೆ ಅಂಗೀಕಾರಾರ್ಹವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ, ದೋಷಪೂರ್ಣ ಶೌಚಾಲಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಮತ್ತು ಬಯಲು ಬಹಿರ್ದೇಶ ಮುಕ್ತತೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯ ಸುಸ್ಥಿರತೆಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಕೆಳಕಂಡ ಕ್ರಮ ವಹಿಸುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು:
- ಅ) ದೋಷ ಪೂರ್ಣ ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮನೆಮನೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ನಿರ್ಧರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.
 - ಆ) ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಗುರುತಿಸಿದಂತಹ ದೋಷಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ದೋಷಪೂರ್ಣ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ
 - ಇ) ದೋಷಪೂರ್ಣ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಮರ್ಪಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಹಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಆಯವ್ಯಯದ (ಅನುದಾನ) ಮತ್ತು ಅನುದಾನದ ಮೂಲಗಳ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ (ಕೆಸರು) ನಿಯಮಿತ ನಿರ್ಮೂಲನೆ
 - ಈ) ಸರಿ ಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸುವುದು

2. https://mdws.gov.in/sites/default/files/final%20Draft_Handbook%2BWaterAid%20onsite%20sanitation.pdf.

3. ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನದಡಿಯಲ್ಲಿ 'ಶೌಚಾಲಯಗಳ ವ್ಯಾಪಕತೆಯ ನಿರ್ಧರಣೆಗಾಗಿ ಮನೆಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ'-ಗ್ರಾಮೀಣ, ಭಾರತೀಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಪರಿಷತ್ತು, 2017ರ ವರದಿ ಪುಟ 14

- ಉ) ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದಂತಹ ಶೌಚಾಲಯದ ವಿನ್ಯಾಸಗಳ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿ ಪಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಐಇಸಿ / ಬಿಸಿಸಿ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಏಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವುದು;
- ಊ) ಮಾರ್ಪಡಿಸುವ ಮತ್ತು ಇತರ ಸರಿಪಡಿಸುವಂತಹ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವಂತಹ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದು.
- ಋ) ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಸಹವರ್ತಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು. ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಲೋಪ ದೋಷಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹರಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಮಾರ್ಪಾಡು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ-Iರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

IV. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಸ್ವಚ್ಛ ಕರ್ನಾಟಕದ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದುವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕುರಿತಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತದೆ. ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯು 3R ಮಾರ್ಗಾಧಾರಿತವಾಗಿದ್ದು (Reduce, Reuse, Recycle) ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಪುನರ್ಲಾಭ ಹಾಗೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವತ್ತ ಹಾಗೂ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವತ್ತ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾರ್ಗದ ಅಳವಡಿಕೆಯ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿತವಾಗಿರುವ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಕೆಳಕಂಡ ಕಂಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

4.1. ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಂಗಡಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಣೆ

- (i) ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಂಗಡಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕ್ರಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಜೈವಿಕ ವಿಘಟಿತ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಅನಿಘಟಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ವಾಸದ ಮನೆಗಳ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸಹ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇಡತಕ್ಕದ್ದು. ವಿಂಗಡಣೆಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಗದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನೂ ಸಹ ಸಚಿತ್ರ ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅನುಬಂಧ-II ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- (ii) ವಿಂಗಡಣೆಗೆ ಅನುವಾಗುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಒಂದು ಬುಟ್ಟಿಯನ್ನು (ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ), ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಬುಟ್ಟಿ, ಮತ್ತು ಒಂದು ಬುಟ್ಟಿ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿಡಿಚಿಡಿ ಚೀಲವನ್ನು ಒಣತ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ವಿತರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು⁴.
- (iii) ಮನೆ ಮನೆಯಿಂದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯ ವತಿಯಿಂದ ಅವುಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸದರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಸಮುದಾಯ ಅಧಾರಿತ ಸಂಘಟನೆಗಳಿಂದ (ಸ್ವ ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಆಯುವ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಮೂಲಕ) ಸೂಕ್ತ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಮುಖಾಂತರ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಬಹುತೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಾಧಿಸುತ್ತದೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವತ್ತ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಏಕೆಂದರೆ ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇವಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡಬಹುದು ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ, ಅದು ತಾನಾಗಿ ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
- (iv) ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ವಾಸದ ಮನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, (ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಆವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ) ಅದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಮನೆ-ಮನೆಯಿಂದ

4. ಐದು ಸದಸ್ಯರಿರುವ ಮನೆಗೆ ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ 12-15 ಲೀಟರ್‌ಗಳ ಬುಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮತ್ತು 24*36" ಗಳ ಯುಕ್ತ ದರ್ಜೆಯ ಹೆಚ್ಚಿಡಿಚಿಡಿ ಚೀಲಗಳನ್ನು ಒಂದು ವಾರದ ಒಣತ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. * ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುವ ಹೆಚ್ಚಿಡಿಚಿಡಿ ಚೀಲವು ಉತ್ಪಾದಕರಿಗೆ ಎರಡು ಬುಟ್ಟಿಗಳ ನಡುವಿನ ಗೊಂದಲವನ್ನು ನಿವಾರಿಸುತ್ತದೆ. * ಹೆಚ್ಚಿಡಿಚಿಡಿ ಚೀಲಗಳು ಬುಟ್ಟಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ್ದಾಗಿದ್ದು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸುಲಭವಾಗಿರುತ್ತದೆ. * ಹೆಚ್ಚಿಡಿಚಿಡಿ ಚೀಲಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಹಿಡಿಸುತ್ತವೆ (ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಇದು ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ). * (ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಡಿ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ಅದು ಒಸರದೇ ಇರುವಂತೆ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ, ಅದು ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಬೆರೆಸಲು ನಿರ್ಬಂಧಿತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ನಿರಂತರತೆ ಮತ್ತು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು (ಎಂದರೆ ತಳ್ಳುಗಾಡಿಗಳು ಅಥವಾ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ವಾಹನಗಳ ಮೂಲಕ) ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸಾಂದ್ರತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಗುಣ ಲಕ್ಷಣಗಳು, ರಸ್ತೆಗಳ ಅಗಲ, ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣದ ಲಭ್ಯತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಮನೆ-ಮನೆಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಾಗಿ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ, ವಾಹನಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧನಗಳ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ-IIIರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

- (v) ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಸುತ್ತುವರಿದಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಮೌಲ್ಯದಾಯಕವಾಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಹಸಿ, ಒಣ ಮತ್ತು ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ (ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ)ಗಳನ್ನು ನಿರಂತರ ಅವಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ನಿಯಮಿತವಾದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅದು ಮೊದಲಿಗೆ ಒಣತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮೇಲ್ಕಂಡ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಗಮನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ವಿಶಿಷ್ಟ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಹಾಗೂ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಆವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಹರಿವನ್ನು ಅನುಬಂಧIVರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- (vi) ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ 50 ಕೆಜಿಗಳಿಗಿಂತ ಅಧಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವಂತಹ ಉತ್ಪಾದಕನನ್ನು 'ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರೆಂದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ವರ್ಗೀಕರಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅವರುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಬಹುದು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರುಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಂಗಡಿತ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿ (ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಅನುಪಾತಿಕವಾಗಿ) ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಈ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಾದ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರು, ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡಲು ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ, ಬಾಡಿಗೆ ವಾಹನಗಳ ಲಭ್ಯತೆ, ಇನ್ನಿತರವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವಾಹನಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗುವುದನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು.
- (vii) ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತವಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಕಸಾಯಿಖಾನೆ ಮಾರಾಟಗಾರರ ನೋಂದಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇದರಿಂದ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಂಗ್ರಹ ವಾಹನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹದ ಆವರ್ತನವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಬಹುದು. ಯಾವುದೇ ವಾಣಿಜ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕೋಳಿ, ಮೀನು ಮತ್ತು ಕಸಾಯಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವಂತಹವರ ಆವರಣಗಳಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿರುವ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಇತರ ಯಾವುದೇ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಕಸಾಯಿಖಾನೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಾರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದಿನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಾಹನಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಯುಕ್ತ ಸ್ವಾಧೀನಾನುಭವಿಯು ಅಂತಹ ನಿಯಮಿಸಲಾದ ದಿನ ಮತ್ತು ಸಮಯಗಳಂದು ಅಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಿರುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದು. ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಾಗಾಣಿಕೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಸಾಯಿಖಾನೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಇತರ ಯಾವುದೇ ತ್ಯಾಜ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಅಥವಾ ಸೂಕ್ತ ವಿಲೇವಾರಿಗಾಗಿ ಸಾಗಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

4.2 ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟ

ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯನ್ನು ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ತಾಲ್ಲುಕು / ಹೋಬಳಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು:

- (i) **ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕರಣೆ:** ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಕೆಯು ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ವಿಘಟಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಜೈವಿಕ ಮಿಥೇನೇಷನ್ ಸಹ ಜೈವಿಕ ವಿಘಟಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾದ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಂಡವಾಳ

ಹೂಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆಯು ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾದ ಜೈವಿಕ ಅನಿಲವು ಅಡುಗೆ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಮರ್ಥವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯವು ಜೈವಿಕ ಮಿಥೇನೈಸೇಷನ್ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಮುನ್ನ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು. ಉಭಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಮನೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಮುದಾಯ (ಗ್ರಾಮ / ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ) ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ವಿಧಗಳ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಸುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳು ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ, ವಿಂಗಡಣೆಯ ಮಟ್ಟ, ಹವಾಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಭೌಗೋಳಿಕ ಅಂಶಗಳು, ಲಭ್ಯವಿರುವ ಪ್ರದೇಶ, ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯ, ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ತಂತ್ರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮುಂದುವರಿದು ಇವುಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ -Vರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

- (ii) **ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ದಾಸ್ತಾನು, ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಸಾಗಾಣಿಕೆ:** ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಜೈವಿಕ ಅವಿಘಟಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ನಿರ್ವಹಣೆಯು ವಿಂಗಡಣೆಗೆ ಪರಿಮಿತಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯವಾದಲ್ಲಿ, ಮರು ಆವರ್ತಿಸಬಹುದಾದ ಜೈವಿಕ ಅವಿಘಟಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಹುದು. ಒಮ್ಮೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಅರಣ್ಯ, ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳ ನಿಷೇಧವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬೇಕು, ಸದರಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೊಳಪಡುವಂತಹ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುವ ಜೈವಿಕ ಅವಿಘಟಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಭಾಗವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಸಮೂಹವು (ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ನಡುವಿನ ದೂರ, ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸಾಂದ್ರತೆ, ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ) ಒಂದು ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವ ದಾಸ್ತಾನು ಘಟಕವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಇದು ಗ್ರಾಮ / ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ / ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾರದ ಕಟ್ಟಡವಾಗಿರಬಹುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಂತಹ ಕಟ್ಟಡವು ಲಭ್ಯವಿರದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಘಟಕದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸದರಿ ಘಟಕದ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಅನುಬಂಧ-VIರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಗುಜರಿ ಮಾರಾಟಗಾರರು ಅಥವಾ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಜೈವಿಕ ಅವಿಘಟಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ಒಣ ಮರುಆವರ್ತಿತ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಈ ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಘಟಕದಿಂದ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಹುದು. ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಉಷ್ಣಜನಕ (calorific) ಮೌಲ್ಯವುಳ್ಳ ಮರು ಆವರ್ತಿತವಲ್ಲದ ಜೈವಿಕ ಅವಿಘಟಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಹೋಬಳಿ / ತಾಲ್ಲೂಕು / ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಒಟ್ಟು ಗೂಡಿಸುವ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ತೀರ್ಮಾನದಂತೆ ಮಧ್ಯಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಮೇಲಿರುತ್ತದೆ.

- (iii) **ಜಡ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ:** ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ಸೂತ್ರಗಳನ್ವಯ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಭೂಭರ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಒಂದು ವೇಳೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಭೂಮಿ, ಹಣ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ತಜ್ಞತೆಯು ಲಭ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ಭೂಭರ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಡ ಮತ್ತು ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪಾದಿತವಾದ ಶೇ 15%ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಭೂಭರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ, ಅಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ದಾಸ್ತಾನು ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಹೋಬಳಿ / ತಾಲ್ಲೂಕು / ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಅದರ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಭೂಭರ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿಯತಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡಬಹುದು.

- (iv) **ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ದಾಸ್ತಾನು ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ:** ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ/ಸಮುದಾಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಔಷಧಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ, ಮತ್ತಿತರ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಬಹುದು. ಜೈವಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವವರೆಗೆ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಸುರಕ್ಷಿತ. ಕುಲುಮೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಮಹಿಳಾ ಸಮುದಾಯ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ, ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಘಟಕದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ (ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ) ಅಂಶವನ್ನೂ ಸಹ ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು.

ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ, ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಒಂದು ವೇಳೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಭೂಭರ್ತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯವು ಲಭ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಭೂಭರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

- (v) **ಕೃಷಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು:** ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಅದು ಕೃಷಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಕೆಳಕಂಡ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡಲು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ಕಾಂಪೋಸ್ಟು ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಮೂಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಮತ್ತು ಒಂದು ವೇಳೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಅಡುಗೆಗೆ ಬಳಸಬಹುದಾದ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಸಮೀಪವೇ ಇರುವ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸ್ಥಾವರಗಳಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ಅವಶೇಷ ಇಂಧನದ ಬದಲಿಗೆ ಇಂಧನವಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲು ಜೈವಿಕ ತುಂಡುಗಳಾಗಿ (biomass briquettes) ಪರಿವರ್ತಿಸಬಹುದು.
- (vi) **ಕಸಾಯಿಖಾನೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ:** ಕಸಾಯಿಖಾನೆಗಳು, ಕೋಳಿ ಸಾಕಣೆ ಕೇಂದ್ರ, ಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಮೀನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ / ವಾಣಿಜ್ಯ (ವ್ಯಾಪಾರ) ಮಳಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಿಯಂತ್ರಿತ ದಹನದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಆಳವಾಗಿ ಹೂಳುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಸಿಪಿಸಿಬಿ, ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಅನುಮೋದಿಸಲಾದ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಹೋಬಳಿ/ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟ

- (i) **ಜೈವಿಕ ಅವಿಘಟಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವಿಕೆ:** ರಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತವು ಎ) ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಮರುಆವರ್ತಿಸಬಹುದಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬಿ) ಸಾಕಷ್ಟು ಉಷ್ಣಜನಕ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಮರುಆವರ್ತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿರದ ಜೈವಿಕ ಅವಿಘಟಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಹೋಬಳಿ/ತಾಲ್ಲೂಕು/ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಹ ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಆರ್‌ಡಿಎಫ್, ಇಂಧನ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ರಸ್ತೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ಗಳ ಬಳಕೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲು ಯುಕ್ತ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡುವುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು. ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ನಿಯಮಗಳು, 2016ರಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿ ಮರುಆವರ್ತಿಸಲಾಗದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ಮರು ಆವರ್ತಿಸಲಾಗದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಉತ್ಪಾದಕರು / ವ್ಯಾಪಾರ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಮಾಲೀಕರುಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾದ ಉತ್ಪಾದಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು (EPR) ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನೂ ಸಹ ಹೋಬಳಿ / ತಾಲ್ಲೂಕು / ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಂತಹ ಹೋಬಳಿ / ತಾಲ್ಲೂಕು / ಜಿಲ್ಲೆಯು ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು/ ಅಥವಾ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಭೂಭರ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡಬಹುದು.

- (ii) ಮರು ಆವರ್ತಿಸಲಾಗದ ಜೈವಿಕ ಅವಿಘಟಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆ: ಆರ್‌ಡಿಎಫ್ ಸ್ಥಾವರಗಳು, ಸಿಮೆಂಟ್ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ-ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಇಂಧನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಭೂ ಭರ್ತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ-ಸಮಗ್ರ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗಳು ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಯೋಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಅವುಗಳು ಒಂದು ಪರಿಮಾಣದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಬಹುದು ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮರು-ಆವರ್ತಿಸಲಾಗದ ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸಮೀಪದ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವಂತಹ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ಅವುಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು.

4.3 ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಕಾಲಮಿತಿ

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು, ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಆಡಳಿತವು ಇತರ ಯುಕ್ತ ಸರ್ಕಾರಿ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿರುವ ಉಪಕ್ರಮಗಳ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಕಾಲಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಸೃಜಿಸಬೇಕು:

ಚಿತ್ರ-2: ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ಕಾಲಮಿತಿ

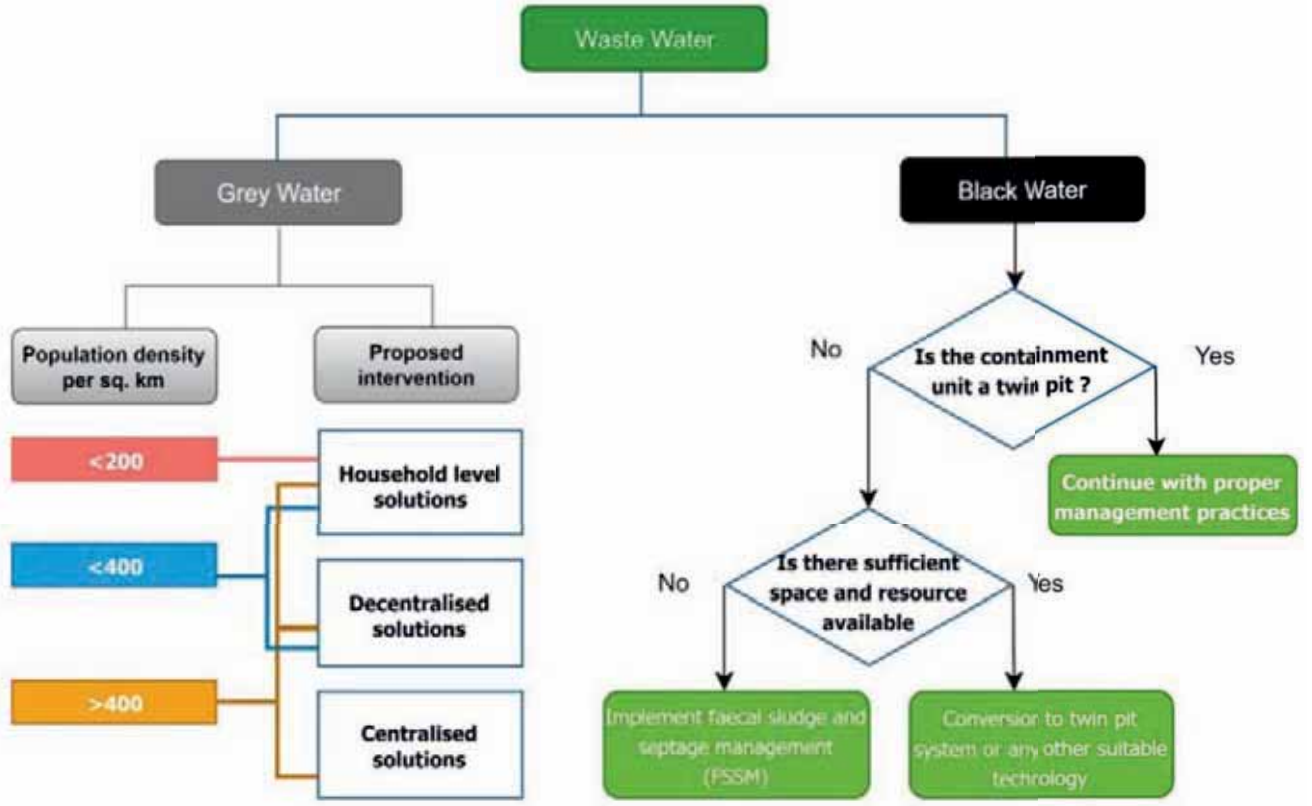
V. ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಹರಿವು ಮತ್ತು ಅದರ ನಿರ್ವಹಣೆ

5.1 ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಧಗಳು ಮತ್ತು ಮೂಲಗಳು

- (i) ಗೃಹ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಲ್ಪಡುವಂತಹ ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾದ ಅನಗತ್ಯವಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಕೆಳಕಂಡ ಎರಡು ವಿಧಗಳಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಬಹುದು:

- (ಎ) ಕಪ್ಪು ನೀರು ಅಥವಾ ಮಾನವ ವಿಸರ್ಜಿತ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ/ ಮಲಸಂಗ್ರಹಿತ ನೀರು: ವಾಸದ ಮನೆಗಳ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳ, ಅಂಗನವಾಡಿಗಳ, ಶಾಲೆಗಳ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಶೌಚಾಲಯಗಳಿಂದ ಹೊರಬರುವ ನೀರು.
- (ಬಿ) ಬೂದು ನೀರು: ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಮನೆಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ಅಂದರೆ ಅಡುಗೆ ಮನೆಯಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ, ಸ್ನಾನದ ಮನೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಿದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಹೊರಸೂಸುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು.

- (ii) ಬೂದು ನೀರು ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ನೀರುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ (ಚಿತ್ರ-3)

ಚಿತ್ರ 3. ಬೂದು ನೀರು ಮತ್ತು ಕಪ್ಪು ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆ

ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಎಂದರೇನು?

ಮಾನವನ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಕಲುಷಿತವಾದ ನೀರನ್ನು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ

ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಧಗಳು

ಕಪ್ಪು ನೀರು ಬೂದು ನೀರು

ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಅಸಮರ್ಪಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳೇನು?

- ನೋಟ ಮತ್ತು ಸೂಚನೆಗಳು ಹಬ್ಬುತ್ತವೆ
- ಮಲದ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು
- ಜಲಮೂಲಗಳು ಕಲುಷಿತವಾಗುತ್ತವೆ
- ಮಾಲಸ್ಯಕಾರಕಗಳು ಆಹಾರ ಸರಪಳಿಯೊಳಗೆ ಸೇರುತ್ತವೆ
- ಮಣ್ಣಿನ ಮಾಲಸ್ಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ
- ಬಯಲು ಬಹಿರ್ದೇಶನ ಸಾಧ್ಯತೆ

ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಮರ್ಪಕ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಅನುಕೂಲಗಳೇನು?

ನೀರಿನ ಪಾತ್ರವಲಕೆ ತುಂಬಾ ಪದಾರ್ಥ

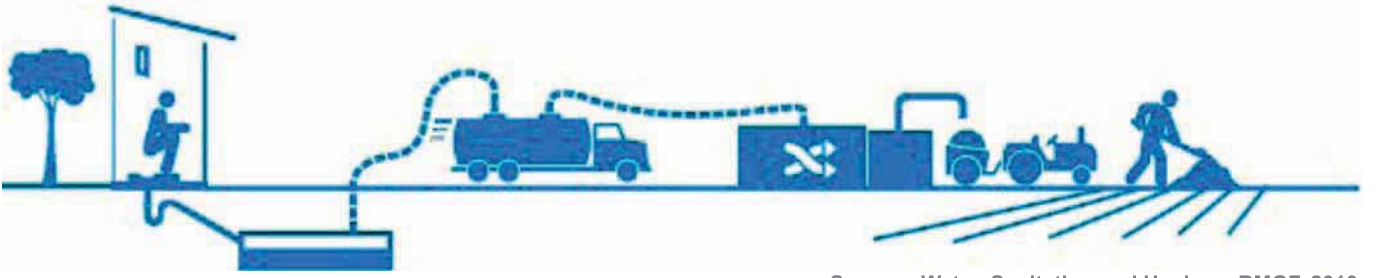
ನೀರಾವಳಿ/ತ್ಯಾಗಿ ನೀರಿನ ಪಾತ್ರವಲಕೆ ಸಂಸ್ಕರಣದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರಿನಿಂದ ಗಾಣಿಗೆ ಬೆಳೆಗಳು

5.2 ಕಪ್ಪು ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆ

(i) ಕಪ್ಪು ನೀರಿನ ಸುರಕ್ಷಿತ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಕೆಳಕಂಡವುಗಳನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

- (ಎ) ಮೇಲ್ಮೈ ಮಣ್ಣು ಅಂತರ್ಜಲ ಅಥವಾ ಮೇಲ್ಮೈ ನೀರುಗಳು ಮಲಿನಗೊಳಿಸತಕ್ಕಲ್ಲ
- (ಬಿ) ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ನೋಣಗಳಿಗಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದುವಂತಿಲ್ಲ
- (ಸಿ) ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಯಾವುದೇ ದೈಹಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದು ವಂತಿಲ್ಲ
- (ಡಿ) ದುರ್ವಾಸನೆ ಮತ್ತು ಅಸಹ್ಯಕರ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(ii) ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ನಿರೋಧಕದಿಂದ (ಇಂಗು ಗುಂಡಿಗಳು/ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ತೊಟ್ಟಿ) ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕೊಂಡಿಯನ್ನು ಅದರ ಅಂತಿಮ ಬಳಕೆ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾದ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಲೇವಾರಿಯವರೆಗೂ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾದ ಮಾನವ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸುರಕ್ಷಿತ ದಾಸ್ತಾನು, ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸಾಗಾಣಿಕೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮ ಬಳಕೆ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾದ ಮಾನವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸುರಕ್ಷಿತ ವಿಲೇವಾರಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ರೇಖಾನಕ್ಷೆ (Graph) ಯಿಂದ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

Source : Water, Sanitation and Hygiene, BMGF, 2010.

CONTAINMENT:	>	EMPTYING :	>	TRANSPORT:	>	TREATMENT:	>	REUSE/DISPOSAL:
Human waste is contained in an onsite system, possibly together with grey water, waste is partially treated due to the time it is contained and is known as faecal sludge or septage depending on the system used.		The system emptied, typically by a desludging truck with vacuum mechanism		Faecal sludge or septage is transported safely in closed truck		Faecal sludge or septage can be treated either at a faecal sludge treatment plant (FSTP) or co treated with sewage at sewage Treatment plant (STP).		The treated waste can now be safely reused or disposed

ಚಿತ್ರ 4: ಮಲತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

- (ಎ) **ನಿಯಂತ್ರಣಾ ಗುಂಡಿ (Containment):** ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಏಕ ಗುಂಡಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಎರಡು ಗುಂಡಿಗಳ (ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟವು ≥ 10 mbgl ನೀರಿನ ಮೂಲವು < 5 ಮಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ) ನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದ ಸೆಪ್ಟಿಕ್ ಟ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೀರಿನ ಸೆಲೆಯಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ (< 10 mbgl) ಬದಲಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಅಥವಾ **ಅನುಬಂಧ VII**ರಲ್ಲಿ ಸಾದರ ಪಡಿಸಿರುವ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
- (ಬಿ) **ತೆರವುಗೊಳಿಸುವಿಕೆ ಅಥವಾ ಸಾಗಾಣಿಕೆ:** ಗುಂಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಸೆಪ್ಟಿಕ್ ಟ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ವಾಹನಗಳ ಮೂಲಕ ತೆರವುಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ ವಾಹನಗಳ ಮೂಲಕ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳಿಗೆ/ಚರಂಡಿ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳಿಗೆ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಎರಡು ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ತೆರವು ಮಾಡುವ

ಕುರಿತಂತೆ ರೋಜ್ಜುಗಳನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ಮುನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ಥಿರ (ಗಟ್ಟಿ) ಗೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಜಡವಾಗಿರುವುದನ್ನು (ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗಿರುವುದು) ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಪರಿಪೂರ್ಣ ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ, ಮಾನವ ಸಫಾಯಿ ಕರ್ಮಚಾರಿಗಳ ನೇಮಕಾತಿ ನಿಷೇಧ ಮತ್ತು ಅವರ ಪುನರ್ವಸತಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 2013ರ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಅನುಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ. ಮಲತ್ಯಾಜ್ಯ ಗುಂಡಿಗಳೊಂದಿಗೆ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದುವುದರಿಂದ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಮಾರಕ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಅತಿ ಕನಿಷ್ಠಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ನೌಕರರರು ಅಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಒಳಪಡದಂತೆ ಯುಕ್ತ ಸಲಕರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸುರಕ್ಷಿತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

(ಸಿ) **ಸಂಸ್ಕರಣೆ:** ಪ್ರಥಮ ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇರೆಗೆ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಅತಿ ಸಮೀಪದ ನಗರ ಒಳ ಚರಂಡಿ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕ ಒಂದು ವೇಳೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮೂಲ ಭೂ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೊರತೆಯುಂಟಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಗರಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಸಹ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯನ್ನು ಮಾನವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವ ಮುನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಒಳ ಚರಂಡಿ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕ, ಅದು ಇರುವ ಸ್ಥಳ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಅದರ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ/ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಂದ ಅದು ಇರುವಂತಹ ದೂರ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ವಿಸ್ತರಣೆಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಂತಹ ಬೆಸುಗೆಯು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ (ನಿಯಂತ್ರಣಾ ಒಳಗೊಂಡ ವಾಸದ ಮನೆಗಳು) ಒಂದು ಮಲತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕ ಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಸಮೂಹಕ್ಕಾಗಿ (ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಸಹ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆಯ ನಿರ್ಧರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ವಿಸರ್ಜನಾ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಏಕಮಾನಗಳು (modules)/ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಾನವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯನ್ನು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಬಯೋಗ್ಯಾಸ್ ಸ್ಥಾವರದೊಂದಿಗೆ ಮಾನವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯನ್ನು ಸಮಗ್ರೀಕರಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು.

(ಡಿ) **ವಿಲೇವಾರಿ/ಮರುಬಳಕೆ:** ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾದ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಉಪಯುಕ್ತ ಸ್ಥಿತಿಯ ಮಣ್ಣಾಗಿ ಅಥವಾ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಾವಯವ ಅಂಶವಾಗಿ ಸಹ-ಕಾಂಪೋಸ್ಟಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾದ ನೀರನ್ನು ಭೂದೃಶ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವೆಡೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ, ಅವುಗಳನ್ನು ಶೌಚಾಲಯಗಳಿಗೆ ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಲು ಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬಯೋಗ್ಯಾಸ್ ಡೈಜೆಸ್ಟರುಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಬಯೋಗ್ಯಾಸನ್ನು ಅಡುಗೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಮನೆದೀಪದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದು.

iii) ಕಪ್ಪು ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ನಿಯಂತ್ರಣಾ, ಸಾಗಾಣಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ಆಯ್ಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅದರ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು, ಪ್ರತಿಕೂಲ ಅಂಶಗಳು, ವಿಶಿಷ್ಟ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯ ಅಗತ್ಯಗಳು, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ-VIIರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರೊಂದಿಗೆ, ವಿವಿಧ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಯ್ಕೆಯ ಕುರಿತಂತೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ -VIIIರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

5.3. ಬೂದು ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ

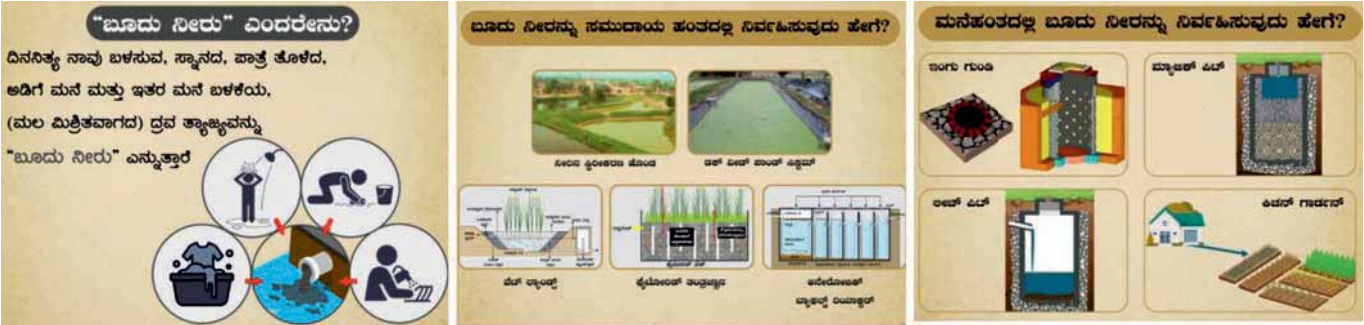
(i) ಬೂದು ನೀರು/ಕಪ್ಪು ನೀರಿನ ಯಾವುದೇ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಯೋಜನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಾಂದ್ರತೆಯ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ, ಬೂದು ನೀರನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಅಥವಾ ಸಮೀಪದ ಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಬೂದು ನೀರನ್ನು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗಾಗಿ, ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತ ವಿಲೇವಾರಿಯನ್ನಯ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಸರ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗಾಗಿ ಸಾಗಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(ii) ಇತರ ವಾಣಿಜ್ಯ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಬರುವಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯನೀರನ್ನು ಬೂದು ನೀರಿನೊಂದಿಗೆ (ಒಂದು ವೇಳೆ ಅದು ಯಾವುದೇ ವಿಷಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರದಿದ್ದಲ್ಲಿ) ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ (ಒಂದು ವೇಳೆ ವಿಷಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ಅದರೊಂದಿಗೆ

ಮಿಶ್ರಣವಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ) ಸಂಸ್ಕರಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಬೂದು ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೆಳಕಂಡ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಾಂದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಲಭ್ಯತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರೂಪಿಸಬಹುದು.

- (ಎ) **ವಾಸದ ಮನೆಗಳ ಹಂತದಲ್ಲಿ :** ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸದ ಮನೆಗಳ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವಿರುವುದರಿಂದ, ಬೂದು ನೀರನ್ನು ತೋಟಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದು ಅಥವಾ ನೇರವಾಗಿ ಇಂಗು ಗುಂಡಿಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಸರಣಾ ಕಂದಕಗಳಿಗೆ (dispersion trench) ಹಾಯಿಸಬಹುದು.
- (ಬಿ) **ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಪರಿಹಾರ :** ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಾಸದ ಮನೆಗಳ ಸಮೀಪ ಸ್ಥಳಾಭಾವವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ಮನೆಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಅಂಟಿಕೊಂಡಂತಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಬೂದು ನೀರನ್ನು ರಸ್ತೆಗಳ ಇಕ್ಕೆಲಗಳಲ್ಲಿರುವ ನೆಲಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವಂತಹ ಚರಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಯಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಇದು ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಗ್ರಹದ ಬಿಂದುವಿನಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ವೆಚ್ಚದ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಬಹುದು, ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಬೇರೆಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಗಣೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ತಗುಲಬಹುದಾದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಸಹ, ಈ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಗಾತ್ರವನ್ನು ಚರಂಡಿ ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಕುರಿತಂತೆ ಸಿಪಿಹೆಚ್‌ಇಇಬಿ ಕೈಪಿಡಿಯಲ್ಲಿನ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ವಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ಸ್ಥಳವು ಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ಥಳದ ಮಾನದಂಡವನ್ನು ಹೊಂದಿರದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಾದ ತರುವಾಯ ಹೊರಗೆ ಹಾಯಿಸಿದ ನೀರು ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ⁷ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಅನ್ವಯ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.
- (ಸಿ) ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಪರಿಹಾರಗಳು ಒಂದು ವೇಳೆ ಗ್ರಾಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಜನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಂದ್ರತೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸಮೂಹವು ಅತಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ನಗರ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಬಹುದು. ಅಂತಹ ಉನ್ನತದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೆಚ್ಚವು ಆಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆಯೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಸಹ ಭಾಗಶಃ ಒಳಚರಂಡಿ / ಚರಂಡಿ ಚಾಲನನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಸುತ್ತಲೂ ಆವರಿಸಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿ / ಎಸ್‌ಟಿಪಿಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಕಷ್ಟ ನೀರು ಹಾಗೂ ಬೂದು ನೀರುಗಳ ಹರಿವನ್ನು ಒಟ್ಟಾದ ಚರಂಡಿ ಮತ್ತು ಲಭ್ಯವಿರುವ ಚರಂಡಿ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ತನ್ಮೂಲಕ ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿ / ಎಸ್‌ಟಿಪಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕಡಿತಗೊಳಿಸಬಹುದು.

(iii) ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇರೆಗಿನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಯ್ಕೆಗಳ ಕುರಿತಾದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು, ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಜನಸಾಂದ್ರತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟ, ಆರ್ಥಿಕ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು ಭೌಗೋಳಿಕ-ಹವಾಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು **ಅನುಬಂಧ-IX**ರಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಮರ್ಪಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಎಕ್ಸೆಲ್ ಆಧಾರಿತ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ **ಅನುಬಂಧ-X**ರಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

6. ಸಿಪಿಹೆಚ್‌ಇಇಬಿ ಒಳಚರಂಡಿ ಮತ್ತು ಚರಂಡಿ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು; ಭಾಗ-ಎ, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್-ಆಧಾರದ -5 ಲ್ಲಿ ಒಳಚರಂಡಿ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ವಿನ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ5.3.7.1 ಎಸ್‌ಟಿಪಿಯ ಸುತ್ತ ಬಫರ್ ವಲಯ
 7. ಎಸ್‌ಟಿಪಿಗಳಿಗೆ ನೂತನ ಒಳಚರಂಡಿ ಹೊರ ಹಾಯಿಕೆ ಗುಣಮಟ್ಟ, ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ-30ನೇ ಆಗಸ್ಟ್, 2018 http://www.kspcb.gov.in/2854_3082018.pdf ರಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿದೆ

6.1 ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

- (i) ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುದಾನ (ಹಣಕಾಸು) ಮತ್ತು ಸ್ಥಳದ ಸಮರ್ಥ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಯೋಜನೆಯ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ರಚನೆಗಳು, ಹಣಕಾಸಿನ ಮೂಲ (ಆಂತರಿಕ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯಗಳೆರಡೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ), ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆ ಮತ್ತು ಐಇಸಿ / ಬಿಸಿಸಿ ಸಾಧನಗಳು, ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೆರಡರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ನಡುವೆ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅತಿವ್ಯಾಪನೆಯಿರುತ್ತದೆ (overlap). ಈ ಸಂಬಂಧ ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಯೋಜನಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ಕೆಳಕಂಡ ಸಮಷ್ಟಿ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು (synergies) ಅನ್ವೇಷಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- (ಎ) ಸಾವಯವ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಹ ಕಾಂಪೋಸ್ಸುಗಳು ಮತ್ತು ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿಗಳಿಂದ ಘನ ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಿಕೆ
 - (ಬಿ) ಜೈವಿಕ ಸಾವಯವ ತ್ಯಾಜ್ಯವೊಂದಿಗಿನ ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಏಕ ಜೈವಿಕ ಅನಿಲ ಸಂಗ್ರಹಕಗಳು ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಸದರಿ ಬಯೋಗ್ಯಾಸ್‌ಗಳ ನೀರು ಕೆಸರನ್ನು ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ದ್ರವ ಹರಿವಿನ ಸಂಸ್ಕರಣೆ.
 - (ಸಿ) ಸಾವಯವ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ನೀರಿನ ಬಳಕೆ
 - (ಡಿ) ಸಂಸ್ಕರಣ ಸ್ಥಾವರಗಳ ಸಹ-ಕಾರ್ಯಸ್ಥಳ, ಸಮಗ್ರ ಬಳಕೆ ಶುಲ್ಕ ವಸೂಲಾತಿ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು, ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಐಇಸಿ / ಬಿಸಿಸಿ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು.
- (ii) ಮೇಲ್ಕಂಡವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಒಂದು ವಲಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನಸಮುದಾಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಅವರುಗಳ ಜೀವನದ ಅನೇಕ ಮಜಲುಗಳ ಉನ್ನತೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಚಾಲನೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಅಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಚಾಲನೆಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದಾಗಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಅತ್ಯಂತ ಆದ್ಯತಾ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವನದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಉನ್ನತೀಕರಣದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್, ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ, ಮಹಿಳಾ ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮೂಲಕ ಚಾಲನೆಗೊಳಪಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಯೋಗ ಮತ್ತು ಒಮ್ಮುಖ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ, ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಹಾಗೂ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಸ್ಥಿರತೆಗಾಗಿ ಸಮರ್ಥಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುದಾನ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಒಮ್ಮುಖತೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕಂಡಿಕೆ 6.2(vii)ರಲ್ಲಿ ಸವಿವರವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

6.2 ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಕ್ರಮದ ಒಟ್ಟಾರೆ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ

- (i) ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶೋಧನೆ : ಘನತ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ವಿಧಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಗುಣ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಹರಿವು ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣಗಳು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಇದನ್ನು ವಿವಿಧ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರುಗಳಿಂದ ವಿವಿಧ ಋತುಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಏಳು ದಿವಸಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಗುಣವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ತ್ಯಾಜ್ಯದ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಮಾದರಿಯ ಹರಿವಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಮಟ್ಟವನ್ನು **ಅನುಬಂಧ-III**ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ತ್ಯಾಜ್ಯನೀರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರನ್ನು (ಕಪ್ಪು ಮತ್ತು ಬೂದು ನೀರು) ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ನಿರೋಧಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೊಳಪಡುವ ಸಮುದಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಭೂ ಬಳಕೆ ವಿಧಾನಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ನಕ್ಷೆ ತಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳೆರಡರ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಪರಿಶೋಧನೆಯು ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರುಗಳು ಉತ್ಪಾದಿಸುವಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು

ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಗುರುತಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅಸಾಧಾರಣ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಎಂದರೆ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರುಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ದತ್ತಾಂಶವು ನಿಯಮಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರುಗಳಾದ ವಾಸದ ಮನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಅಂಗಡಿಗಳ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ವಿರೂಪಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವುದು.

- (ii) **ಆದ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಅಪಾಯ (ತೊಂದರೆ) ನಿರ್ಧರಣೆ :** ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸುವಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಕೆಳಕಂಡ ಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು. ಶೇ. 100ರಷ್ಟು ಶೌಚಾಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವುದು, ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಮಾನವ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಗರಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದ ಅಪಾಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಕುರಿತ ಕಾಳಜಿ ಬಗ್ಗೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.
- (iii) **ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಯ್ಕೆ :** ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಅಂಶಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಎಂದರೆ (ಎ) ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣೆ (ಬಿ) ನಿಯಂತ್ರಣ, ಸಾಗಣೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಕಪ್ಪು ನೀರು ಮತ್ತು ಬೂದು ನೀರುಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಈ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ನೀತಿ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಯ್ಕೆಗಳ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಯ್ಕೆಗಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (iv) **ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ, ವಿಸ್ತೃತ ಯೋಜನಾ ವರದಿ ಮತ್ತು ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು :** ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ರೂಪಿಸಲಾಗುವ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು SLWM ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಇದರಿಂದಾಗಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶೌಚಾಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಸರಿಪಡಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ದ್ರವ ಮತ್ತು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯವರ್ಧನೆ ಮತ್ತು ಐಇಸಿ ಮತ್ತು ಬಿಸಿಸಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ವಿವರವಾದ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಯೋಜನೆ (5 ವರ್ಷಗಳ ಯೋಜನೆ) ಗಳನ್ನು ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯ, ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳು, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು, ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ, ಐಇಸಿ ಮತ್ತು ಬಿಸಿಸಿ, ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಮೂಲ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಮಾನದಂಡ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೂ ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು. ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ ಮೈಲಿಗಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ತೋರಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅನುಷ್ಠಾನ ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ನೀತಿಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಕಾಲಮಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ಅಂಶದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿ **ಅನುಬಂಧ-XI**ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿರುವಂತಹ ಮಾದರಿ ವಿಸ್ತೃತ ಯೋಜನಾ ವರದಿಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ವಿಸ್ತೃತ ಯೋಜನಾ ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತು ಇದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ಸಂಬಂಧ ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಲಾದ ಸಣ್ಣ ಯೋಜನೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸೂಕ್ತ ಸಮಾಲೋಚಕರು ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳು, ವಿಸ್ತೃತ ಯೋಜನಾ ವರದಿ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಹಂತದ ದತ್ತಾಂಶದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಮಾದರಿ ವಿವರವಾದ ಯೋಜನಾ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಅಂಶಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ನಿರ್ಧರಣೆಯನುಸಾರ ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಊಹೆ ಮತ್ತು ಅಂದಾಜುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲಲ್ಲ. ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಅನುಸೂಚಿಗಳು ಮತ್ತು ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರುಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಏಕೆಂದರೆ ಅವರುಗಳು ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಅನುಸೂಚಿ ಮತ್ತು ವಾಹನಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಗಣನೀಯ ಧಕ್ಕೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬಹುದು.
- (v) **ಪಾತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು:** ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿ / ವಿಎಚ್‌ಎನ್‌ಎಸ್‌ಸಿಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಂತಹ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಅನೌಪಚಾರಿಕ / ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು / ಎನ್‌ಜಿಒ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು) ವಿವಿಧ ಭಾಗೀದಾರರುಗಳ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು **ಅನುಬಂಧ XII**ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪಾತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಭಾಗೀದಾರರುಗಳಿಗೆ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (vi) **ಹಣಕಾಸು ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಯವ್ಯಯಗಳು, ವಾರ್ಷಿಕ ಬಜೆಟ್ ತಯಾರಿಕೆ:** (ಎ) ನೈರ್ಮಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೂಲ ಭೂತ ಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹೂಡಿಕೆಗಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ (ಬಿ) ಸದರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ

ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ನಿಯತ ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ವೆಚ್ಚಗಳು / ರಾಜಸ್ವಗಳು (ಸಿ) ತರಬೇತಿ, ಐಇಸಿ / ಬಿಸಿಸಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವೆಚ್ಚಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಆಯವ್ಯಯಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅವುಗಳ ಒಟ್ಟು ಆಯವ್ಯಯದ ಶೇ. 10%ನ್ನು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಿಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಇದರ ಒಟ್ಟು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರತೆಯಿಂದಿರಲು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಬಡ್ಡಿಯಾಗುವಂತೆ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅವುಗಳು ಆಯವ್ಯಯದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಮಾದರಿ ವಿಸ್ತೃತ ಯೋಜನಾ ವರದಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿರತೆ ಕುರಿತಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಭಾಗ VIರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಅನುದಾನವನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಬೀದಿ ದೀಪಗಳು ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಬಳಸತಕ್ಕದ್ದು.

(vii) **ಒಮ್ಮುಖ ಕಾರ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು :** ರಾಜ್ಯವು ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ಸಮನ್ವಯ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು, ಅನುದಾನ ಮತ್ತಿತರ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಮಟ್ಟದ ಇತರ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಲಾಭದಾಯಕಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮುಖತೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಸತ್ಪಯುತ ಒಮ್ಮುಖತೆಯನ್ನು ಕೆಳಕಂಡ ಇಲಾಖೆಗಳ ನಡುವೆ ಅನ್ವೇಷಿಸಬಹುದು.

ಇಲಾಖೆ	ಒಮ್ಮುಖತೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು
ಎನ್‌ಆರ್‌ಎಲ್‌ಎಂ, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆ	<ul style="list-style-type: none"> • ಎನ್‌ಆರ್‌ಎಲ್‌ಎಂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಎಚ್‌ಜಿ ಗಳ ಜಾಲಗಳ ಬಳಸಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಐಇಸಿ/ಬಿಸಿಸಿ, ಮನೆ-ಮನೆಗಳಿಂದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ, ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ/ಹೋಬಳಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಟಿಪಿ /ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿಗಳ ಕಾರ್ಯಚರಣೆ. • ಎಸ್‌ಎಲ್ ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆಗಾಗಿ ಆವರ್ತಕ ಜಮೆ (revolving funds) ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ viability gap ನಿಧಿ • ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವವರಿಗೆ ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು
ಎಂಜಿಎನ್‌ಆರ್‌ಜಿಎಸ್, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆ	<ul style="list-style-type: none"> • ಚರಂಡಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ • ಏಕ ಗುಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇತರ ಸೂಕ್ತ ನಿರೋಧಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ • ಕಾಂಪೋಸ್ಟಿಂಗ್ ಸಂಗ್ರಹಕಗಳ ಹಾಗೂ ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ದಾಸ್ತಾನು ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ
ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ	<ul style="list-style-type: none"> • ಶಾಲಾ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯವನ್ನು ಒಳಪಡಿಸುವಿಕೆ • ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ (ತೊಳೆಯುವ) ಸೌಲಭ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ • ಬೋಧಕರ ಮೂಲಕ ಐಇಸಿ ಮತ್ತು ಬಿಸಿಸಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ • ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿ / ವಿಎಚ್ ಎಸ್‌ಎನ್‌ಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲೊಳ್ಳುವಿಕೆ
ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ	<ul style="list-style-type: none"> • ಅಂಗನವಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಲ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ • ಗ್ರಾಮ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಮತ್ತು ವೆಎಚ್‌ಎಸ್‌ಎನ್‌ಸಿ / ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿಗಳ ಮೂಲಕ ಐಇಸಿ ಮತ್ತು ಬಿಸಿಸಿ ವಿಷಯಗಳ ಪ್ರಚಾರಪಡಿಸುವಿಕೆ • ಸಮೀಕ್ಷೆ ಅಪಾಯ ನಿರ್ಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲ, ಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಅಭ್ಯಾಸಗಳ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ.

ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ	<ul style="list-style-type: none"> ಆಶಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರು ಮತ್ತು ಅಂಗನವಾಡಿ ಬೋಧಕರ ಮೂಲಕ ಐಇಸಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಚಾರ ಪಡಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಎಸ್‌ಎಚ್ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವಿಕೆ
ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ	<ul style="list-style-type: none"> ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾದ ಜೈವಿಕ ಘನವಸ್ತುಗಳ ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಖರೀದಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಧನ
ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಜೀವಿಶಾಸ್ತ್ರ ಇಲಾಖೆ	<ul style="list-style-type: none"> ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ಯುಕ್ತ ಸಹಮತಿಗಳ ನೀಡುವಿಕೆ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಚಾಲನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸೂಕ್ತ ಅನುಮೋದನೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು ಕನಿಷ್ಠ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣಾ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ
ಯುವಜನ ಸಮೂಹ, ನೆಹರೂ ಯುವಕ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಘಟನೆ, ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮಗಳಂತಹ ಇಲಾಖೆಗಳು (Tandem Departments)	<ul style="list-style-type: none"> ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಪಿಟಿಗಳು / ಎಸ್‌ಟಿಪಿಗಳ ಚಾಲಕರೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಾಗಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಾಗಣೆಗಾಗಿ ವಾಹನಗಳ ಖರೀದಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗಾಗಿ ಸಹಾಯಧನ.

ಕೋಷ್ಟಕ 1 : ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೌಮನ್ವಯತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳು

- (viii) **ಬಂಡವಾಳ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ:** ಒಮ್ಮೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ (ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಅಂಶಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ), ವಿಸ್ತೃತ ಯೋಜನಾ ವರದಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಆಯವ್ಯಯಗಳ ಅನುಮೋದನೆಯಾದ ನಂತರ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ದಾಸ್ತಾನು, ತ್ಯಾಜ್ಯ ಜಲ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ವಾಹನಗಳ ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳ ಖರೀದಿಯಂತಹ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಉದಾತ್ತ ಧೈಯವಾಗಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮನೆ ಮನೆಯಿಂದಲೂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಅಂತಹ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದತಕ್ಕದ್ದು.
- (ix) **ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವಿಕೆ :** ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಕಾರ್ಯವು ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಂತಹ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಅದರ ಜೊತೆಜೊತೆಯಾಗಿಯೇ ಐಇಸಿ ಮತ್ತು ಬಿಸಿಸಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳೂ ಸಹ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗ, ಮತ್ತಿತರ ಯುಕ್ತ ಭಾಗೀದಾರರುಗಳು, ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ, ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಂಗಡಿಸುವಿಕೆ, ಮನೆಮನೆಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಬಟವಾಡೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿಯ ಮೂಲಕ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಲು ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (x) **ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ:** ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಮಾನದಂಡಗಳು, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ನಿರಂತರತೆ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ, ಯಾವ ಮಟ್ಟದನ್ವಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು (ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ) ವಿಭಾಗ IXರಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿರುವಂತಹ ಸಿದ್ಧಾಂತದನ್ವಯ ಗುರುತಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (xi) **ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಉಪ-ವಿಧಿಗಳು :** ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿವಿಧ ಭಾಗೀದಾರರುಗಳಿಗೆ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು, ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ ವಿಧಿಸುವಿಕೆ, ದಂಡಗಳು ಮತ್ತು ವರದಿ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ನಿಷೇಧದೊಂದಿಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ಮತ್ತಿತರ ಗುರುತಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ತಪಾಸಣೆ, ಅನುಪಾಲನೆ ಮಾಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ದಂಡ ವಿಧಿಸುವಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಉಪ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

6.3 ಆರ್ಥಿಕ ಸುಸ್ಥಿರತೆ

‘ಕಲುಷಿತಗೊಳಿಸುವವನು ಪಾವತಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ’ ಎಂಬ ಸುಸ್ಥಿರ ಸಿದ್ಧಾಂತದನ್ವಯ ಉತ್ತಮ ಸಮರ್ಥ ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ನಡುವೆ ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸಾಗಾಣಿಕೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು

ವಿಲೇವಾರಿಯ ವೆಚ್ಚವು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕರ ಕೊಡುಗೆಯ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವೆಚ್ಚ ವಸೂಲಾತಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ

- (i) ಬಾಹ್ಯ ಮೂಲಗಳಾದ ಸರ್ಕಾರಿ ಅನುದಾನದಿಂದ ಹಂಚಿಕೆ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧ್ಯ ಅಂತರ ಅನುದಾನ ಮತ್ತಿತರ ಯಾವುದೇ ಮೂಲಗಳಿಂದ
- (ii) ಕೆಳಗಿನ ಕಂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವಂತೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಆಸ್ತಿತೆರಿಗೆ, ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಶುಲ್ಕ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಂದ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ ವಸೂಲಾತಿ, ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್, ಬಯೋಗ್ಯಾಸ್ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಮರು ಆವರ್ತಿತಬಹುದಾದ ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ / ಆಂತರಿಕ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸುವ ಮೂಲಕ ವೆಚ್ಚ ವಸೂಲಾತಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ, ಆಸ್ತಿ ಸವಕಳಿ ವೆಚ್ಚಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(i) ಬಾಹ್ಯ ಮೂಲಗಳ ನಿಧಿಗಳು

- (ಎ) ಯೋಜನೆಗಳ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ವಯ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಳಕಂಡ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಅನುದಾನದ ಮೂಲ	ಅದನ್ನು ಬಳಸಬಹುದಾದ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
1	ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಪ್ರತಿ ಯೋಜನೆಗೂ ಗರಿಷ್ಠ 20 ಲಕ್ಷಗಳ ಮೊತ್ತದ ಎಸ್‌ಬಿಎಂ(ಜಿ) ಮೊತ್ತ	<ul style="list-style-type: none"> • ವಾಹನಗಳ ಖರೀದಿ ಅಥವಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ • ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಯೋಜನೆಗಳಾದ ಯೋಜನಾ ತಯಾರಿಕೆ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಉಸ್ತುವಾರಿ ವೆಚ್ಚ • ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮೊದಲ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚ
2	ಎಂಜಿಎನ್‌ಆರ್‌ಇಜಿಎಸ್ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಯಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಎಸ್‌ಎಲ್ ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂನ ಆಸ್ತಿಯಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಂದ ಅನುಮೋದಿತವಾಗಬಹುದು ಮತ್ತು ಇವುಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯ ಆಸ್ತಿಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು.	ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಎಸ್‌ಎಲ್ ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಬಂಡವಾಳ/ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಆಸ್ತಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ
3	ಬಂಡವಾಳ ಆಸ್ತಿಗಾಗಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಗ್ರಾಮ ವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿವೇಚನಾ ಅನುದಾನ	ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ
4	ಕೇಂದ್ರ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದಿಂದ ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿರುವ ನಿಧಿ	ಕೇವಲ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ
5	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜೀವನೋಪಾಯ ಅಭಿಯಾನದಡಿಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಆವರ್ತಕ ನಿಧಿ	ಸಾಮರ್ಥ್ಯವರ್ಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೆಚ್ಚಗಳು
6	ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ನಿಗಮದಿಂದ ನೀಡಲಾಗುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ 206 ರಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ನೈರ್ಮಲ್ಯವೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಂದಲೂ ನೀಡಲಾಗುವ ವಾರ್ಷಿಕ ಅನುದಾನ ⁹	ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ವೇತನಗಳು

9. ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೂ ಸಹ ರೂ 10.00 ಲಕ್ಷಗಳ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಅನುದಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು 10,000ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ರೂ 1.00 ಲಕ್ಷದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪ್ರತಿ 1000 ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಹೆಚ್ಚಳಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು

7	ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ 208ರಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ವಿವೇಚನಾ ಅನುದಾನ	ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚಗಳು
8	ಶಾಸಕರುಗಳ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿವೇಚನಾ ಅನುದಾನ	ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚಗಳು
9	ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಸಮೂಹ ಆಧಾರಿತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಎಸ್‌ಪಿಎಂಆರ್‌ಎಂ ಅಭಿಯಾನ	ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚಗಳು
10	ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಯೋಗ್ಯಾಸ್ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಧನ / ಗೋಬರ್‌ಧನ್	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಯೋಗ್ಯಾಸ್ ಸ್ಥಾವರಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು
11	ಎಸ್‌ಬಿಎಂ(ಜಿ)ಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಆವರ್ತಕ ಜಮೆ	ಚಾಲನಾ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚಗಳು
12	ನಬಾರ್ಡ್‌ನಂತಹ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಂದ ಸಣ್ಣ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು	ಚಾಲನಾ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚಗಳು
13	ವಿಶೇಷ ನಿಧಿ - ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅನುದಾನ, ನೀತಿ ಆಯೋಗದಿಂದ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, ಪ್ರಗತಿ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳು	ನಿಧಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಆಧಾರಿತ
14	ನಿಗಮಿತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿ ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ನಿಧಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಕೋಶ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಥಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಕೊಡುಗೆ	ಚಾಲನಾ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚಗಳು

ಕೋಷ್ಟಕ 2-ಅನುದಾನದ ಮೂಲಗಳು

(ಬಿ) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಆರ್ಥಿಕ ಸದೃಢತೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವ ಸಲುವಾಗಿ ರಾಜ್ಯವು ಯುಕ್ತ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತಾ ಅಂತರ ನಿಧಿಯನ್ನು ಯೋಜನೆಯ ಚಾಲನೆಯ ಮೊದಲ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಎಲ್ ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೆಚ್ಚ ವನ್ನು ಭರಿಸಲು ರಾಜ್ಯವು ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಇವುಗಳು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾಲಿಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆ ತರುವಾಯ, ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ವಯಂ ಸದೃಢತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು 3ನೇ ವರ್ಷದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಿಂದ ತಲುಪತಕ್ಕದ್ದು.

(ii) ರಾಜಸ್ವದ ಸ್ವಂತ ಮೂಲಗಳು

(ಎ) ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ: ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸದೃಢಗೊಳಿಸಲು, ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದನೆಯು ಅದರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ತಂದ ಕೂಡಲೇ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಗದ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ, ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವು ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರ ಅಗಾಧತೆ / ಪ್ರದೇಶದ ಮೇಲೆ, ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ¹⁰ ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಸೃಜಿಸಲಾದ ಮೂಲ ಭೂಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕೆ ತಗುಲಿದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಪಾವತಿ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರುಗಳಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕದ ಕುರಿತಂತೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಅನುಬಂಧ-XIII ರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ, ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೇವೆಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಒದಗಿಸುವಂತಹ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಮಾಣವು ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ಹಾಗೂ ಸೇವಾ ಮಟ್ಟವು ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಕ್ರಮೇಣ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು. ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತವಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ ಶೇ 15%

10. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರನು ಜೈವಿಕ ವಿಘಟಿತ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಬೂದು ನೀರನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವು ಅನುಪಾತಿಕವಾಗಿ ಇಳಿಕೆಯಾಗುವುದು

ಕ್ಕೆ (ಅತಿ ಸಮೀಪದ ರೂ 10ರ ಗುಣಲಬ್ಧ) ಪ್ರತಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಆ ವರ್ಷದ ಜನವರಿ 1ನೇ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಇದು ಹಣದುಬ್ಬರ, ಆಸ್ತಿಗಳ ಸವಕಳಿ ಮತ್ತು ವೇತನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂತಹ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧಿಸಲು ಅವಶ್ಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.

- (ಬಿ) ಉತ್ಪನ್ನಗಳು/ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮಾರಾಟ : ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್, ಜೈವಿಕ ಘನಾಂಶಗಳು, ಬಯೋಗ್ಯಾಸ್ ಮತ್ತು ಮರು ಪರಿವರ್ತಿಸಬಹುದಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸದರಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು / ಉಪ-ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಲಾದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೂಲಕ ರಾಜಸ್ವವನ್ನು ಗಳಿಸಬಹುದು. ಬೂದು ನೀರು ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಿಂದ ಯಾವುದೇ ಆದಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಾದ ನೀರನ್ನು ಕೃಷಿ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಸ್ಕೇಪಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚದ ಪ್ರಯೋಜನವು ಅತೀ ಕನಿಷ್ಠವಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ಇದು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾರದು.
- (ಸಿ) ಜುಲಾನೆಗಳು ಮತ್ತು ದಂಡನೆಗಳು : ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಂಗಡಣೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಕಸದ ರಾಶಿಯನ್ನು ಸುಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಇಳಿಕೆ ಮಾಡಲು ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಅನುಪಾಲನೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಮಗ್ರ ಐಇಸಿ / ಬಿಸಿಸಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಂದೋಲನಗಳಂತಹ ಬಹು ಮುಖಿ (multipronged) ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಸಂಬಂಧಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಉಪ-ವಿಧಿಗಳ ಮೂಲಕ ಜುಲಾನೆಗಳು / ದಂಡಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಸಂಬಂಧಿತ ಅಂಶಗಳ ಅನುಪಾಲನೆಯಾಗದಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಬಹುದಾದ ದಂಡಗಳನ್ನು ಅನುಬಂಧ-XIV ರಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರೊಂದಿಗೆ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಉಪವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ತಡೆಸಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು (Waterfall arrangement) ಉಪಬಂಧಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಇದರಿಂದಾಗಿ ಒಬ್ಬನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಪದೇ ಪದೇ ಅನುಪಾಲನೆಯಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ದಂಡದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಯಿಸಿದ ಇತರೆ ಖರ್ಚುಗಳ ಮರು ಸಂದಾಯ ಹಾಗೂ ಹಣದುಬ್ಬರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿಡಲು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದಂಡದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಏರಿಸುವಂತೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲು ಉಪವಿಧಿಗಳು (ಬೈಲಾಗಳು) ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಂತಿರಬೇಕು.
- (ಡಿ) ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆ, ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಶುಲ್ಕ ಮತ್ತು ಸ್ವಂತ ರಾಜಸ್ವದ ಇತರ ಮೂಲಗಳು: ಒಂದು ವೇಳೆಎಸ್‌ಎಲ್ ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಸೇವೆಗಳು ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕದೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ದಂಡದೊಂದಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ರಾಜಸ್ವ / ಆದಾಯವನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ತರದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಸೇವೆಗಳಿಗಾಗಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕ್ರೋಢಿಕರಿಸಲು ಇತರ ಮೂಲಗಳಾದ ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆ, ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಶುಲ್ಕ ವಾಹನ ನಿಲುಗಡೆ ಶುಲ್ಕ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಆದಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಾವಾಸಿಗಳಿಂದ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳ ಮುಖ್ಯ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಇತರೆ ವಿಧದಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನಿರ್ವಹಣ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು.

6.4 ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರಿಗಾಗಿ ಹಣಕಾಸು (ಆರ್ಥಿಕ) ಯೋಜನೆ

- (i) ದ್ರವತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಹಣಕಾಸು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರಿಂದ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ / ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕೊಡುಗೆಯ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ, ಕಪ್ಪುನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಅಂತಹ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ;
- (ಎ) ಏಕ ಗುಂಡಿ ಶೌಚಾಲಯ ಮತ್ತು ಅವಳಿ ಗುಂಡಿಗಳಲ್ಲಿನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸುವುದು : ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಖಾಲಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಮುಖ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯು ಆವರಣದ ಮಾಲೀಕನ ಮೇಲಿರುತ್ತದೆ. ಖಾಲಿ ಮಾಡುವ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಮಾಲೀಕನು ಖಾಸಗಿಯವರಿಂದ ಬಾಡಿಗೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಥವಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ಅನುದಾನದ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಉಭಯ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ, ಸದರಿ ಆವರಣದ ಮಾಲೀಕರುಗಳು ಖಾಸಗಿಯವರಿಂದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಂದಾಗಲೀ ವಿಧಿಸುವ ತೆರವು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಭರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಸಹ ಅಂತಹ ತೆರವು ಗೊಳಿಸುವ ಶುಲ್ಕದ ಹಂತಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಆದಾಯ ಕುಟುಂಬಗಳು, ಇತರ ಬಳಕೆದಾರರಾದ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಬೃಹತ್ ಉತ್ಪಾದಕರು, ಶಾಲೆಗಳು / ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ವಿಭಿನ್ನ ದರಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.

(ಬಿ) ಸಂಸ್ಕರಣೆ: ಎಫ್ ಎಸ್ ಟಿ ಪಿ ಯ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ವತಿಯಿಂದಲೇ ಭರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರುಗಳಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ದರಗಳನ್ನು ತೆರವುಗಳಿಸುವ ಯಂತ್ರಗಳ ಭಾಗವಾಗಿ ಅಥವಾ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಸೇವೆಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಬಳಕೆ ದರಗಳು / ಆಸ್ತಿತೆರಿಗೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು.

(ii) ಬೂದು ನೀರು ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ:

(ಎ) ವಾಸದ ಮನೆಯ ಹಂತ: ನಿರೋಧಕ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಆವರಣದ ಮಾಲೀಕನು ಭರಿಸಬಹುದು.

(ಬಿ) ಸಮೂಹ ಆಧಾರಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು: ಮುಚ್ಚಲಾದ ಚರಂಡಿಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಿವಿಧ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಅನುದಾನದಿಂದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಭರಿಸಬಹುದು. ಕಪ್ಪು ನೀರು ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಂತೆಯೇ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕದ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಸಮುದಾಯವೇ ಭರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(ಸಿ) ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳು: ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಟಿಪಿಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ರಾಜ್ಯವೇ ಭರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಇದರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕದ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಇತರ ನಿಧಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಮೂಲಕ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನೇ ಭರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

6.5. ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಆಯವ್ಯಯಗಳು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳು

(ಎ) ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ 241 ಮತ್ತು 309ರಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜು ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಬಂಡವಾಳ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(ಬಿ) ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ 247ರನ್ವಯ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿಯು ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೇವೆಗಳು (ಎಂದರೆ ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿ / ಎಸ್‌ಟಿಪಿಗಳಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ವಿಂಗಡಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ) ಒಳಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಇವುಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಇದರೊಂದಿಗೆ, ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರೀಕರಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ-309(ಇ)ರಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರೀಕರಣ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು (ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು/ಯೋಜನೆಗಳು/ಅನುದಾನಗಳು) ಗುರುತಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(ಸಿ) ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ 256ರಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೇವೆಗಳಾದ ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿ / ಎಸ್‌ಟಿಪಿಗಳಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಆರ್‌ಡಿಎಫ್ ಸ್ಥಾವರಗಳು ಸಿಮೆಂಟ್ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಮರು ಆವರ್ತನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಭೂ ಭರ್ತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು.

6.6. ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮಿಗಳ ಪಾಲೊಳ್ಳುವಿಕೆ

(i) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಸೀಮಿತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಕಾರಣ ಬಾಹ್ಯ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಸಹಕಾರ (ನೆರವು) ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದೇ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು, ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಈ ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನು ಪಾರದರ್ಶಕ ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಖರೀದಿಯಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಅಧಿನಿಯಮ, 1999 ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತಹ ನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಅಂತಹ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕನಿಷ್ಠ ಅರ್ಹತೆ ಮತ್ತು ಅನುಭವವನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

- (ii) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಆಯ್ಕೆಗೊಂಡ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸ್ಥಳೀಯ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ, ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನು ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾವುದೇ ಅನುಪಾಲನೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಜುಲ್ಮಾನೆ / ದಂಡಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳು ಇತರ ಯಾವುದೇ ಸೇವೆಯನ್ನು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀಡದಂತೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಪ್ಪು ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

6.7 ವೇತನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರ ಸುರಕ್ಷತೆ

ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಕಾರ್ಮಿಕ ನಿಯಮಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ವೇತನ ಮತ್ತಿತರ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಹೊಂದಿರುವ ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ, ವಸತಿ, ವೈದ್ಯಕೀಯ ನೆರವು, ವಿಮೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಕಾರ್ಮಿಕರೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಅದರದೇ ಆದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಾಧೀಕೃತ ಯಾವುದೇ ಮೂರನೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಮವಸ್ತ್ರಗಳು, ಬೂಟುಗಳು, ಕೈ ಗವಸುಗಳು, ಮುಖವಾಡಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂತಹ ಯುಕ್ತ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಸುರಕ್ಷಿತಾ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ವೃತ್ತಿಪರ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಇದರೊಂದಿಗೆ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ, ಸ್ವಚ್ಛಗಾರರಿಗೆ ಮತ್ತಿತರ ಅರ್ಹ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ರೋಗಗಳ ಸಂಬಂಧ ಮತ್ತು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಕಾರಣದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಗಾಯಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಕೊಡಿಸಲು ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿತ ವೈದ್ಯಕೀಯ ತಪಾಸಣೆಯನ್ನು ಆಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

vii ಸಾಮರ್ಥ್ಯವರ್ಧನೆ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

7.1 ಸಾಮರ್ಥ್ಯವರ್ಧನೆಯ ಗುರಿ:

ಗ್ರಾಮೀಣ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವಂತಹ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆಗೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು. ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಾದ ಯೋಜನೆ, ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗೀದಾರರುಗಳೂ ಸಹ ಯುಕ್ತಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಇದು ರೂಪಿಸಿರುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದು ಬಹು ಸಮಯದವರೆಗೆ ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿರುತ್ತದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವರು ಮತ್ತು ಅವರುಗಳು ವಿವಿಧ ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಅವಧಿ ಮತ್ತು ತಜ್ಞತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆಯಾಗಬೇಕಾದ ಭಾಗೀದಾರರು ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಗಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ವಿಷಯಗಳ ಸ್ಥೂಲನೋಟವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಹಂತ	ಭಾಗೀದಾರರು	ಆಯ್ಕೆ ವಿಷಯಗಳು
ಹಂತ 1	ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕರ್ಮಚಾರಿಗಳು, ಚಾಲಕರು ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಎಚ್‌ಜಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳು / ಆಶಾ, ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರು, ಸ್ಯಾನಿಟೇಶನ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು, ಅನೌಪಚಾರಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಆಯುವವರು, ಸ್ವಚ್ಛಗ್ರಹಿಗಳು. ಇವರುಗಳು ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ವಿಂಗಡಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುವರು	<ul style="list-style-type: none"> • ವಿವಿಧ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಧಗಳು ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರಿನ ಕುರಿತ ಮಾಹಿತಿ • ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಂಗಡಣೆ ಮತ್ತು ಮನೆಮನೆಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಣೆ • ಕಪ್ಪು ನೀರು ನಿರೋಧ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ • ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧನಗಳ ಬಳಕೆ • ಐಇಸಿ ಮತ್ತು ಬಿಸಿಸಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಚುರ ಪಡಿಸುವಿಕೆ • ವಾಹನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ಬಂಧಿತ ತಪಾಸಣೆಗಳು (ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಾಹನ ಚಾಲಕರು) ವೃತ್ತೀಯ ಸುರಕ್ಷತೆ • ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಬಯೋಗ್ಯಾಸ್‌ಗಾಗಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳು

ಹಂತ 2	ಪಂಚಾಯತ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮದ ಆರೋಗ್ಯ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು (ವಿಎಚ್‌ಎಸ್‌ಎನ್‌ಸಿ) ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಇತರ ಗ್ರಾಮ ಜಲ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು (ವಿಎಚ್‌ಎಸ್‌ಎನ್‌ಸಿಯು ರಚಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ)	<ul style="list-style-type: none"> • ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರತೆ(ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹಂತ) • ಎಂಐಎಸ್‌ವ್ಯವಸ್ಥೆ(ತ್ಯಾಜ್ಯದ ದತ್ತಾಂಶ, ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ವ ಪಡೆಯಲು) ಮತ್ತು ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ • ಐಇಸಿ ಮತ್ತು ಬಿಸಿಸಿ ಅಂಶಗಳು • ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಬಯೋಗ್ಯಾಸ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಒಟ್ಟಾರೆ ಉಸ್ತುವಾರಿ • ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರಿನ ವಿವಿಧ ನಿರೋಧಕಗಳು, ಸಾಣಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವಿಧಾನಗಳು • ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ • ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಉಪ-ವಿಧಿಗಳು
ಹಂತ 3	ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಯೋಜನೆ/ನೋಡಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಇಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಸಮಾಲೋಚಕರು	<ul style="list-style-type: none"> • ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ • ಎಂಐಎಸ್‌ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ಬೃಹತ್ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ವರದಿ ಮಾಡುವಿಕೆ • ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರತೆ (ಸುಧಾರಿತ ಹಂತ) • ಗ್ರಾಮೀಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿಗಾಗಿ (ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ) ಲಭ್ಯವಿರುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಸಮಗ್ರ ಸ್ಥೂಲನೋಟ • ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ
ಹಂತ 4	ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಯುಕ್ತರುಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು	<ul style="list-style-type: none"> • ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು • ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳು • ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ನಗರ-ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಂಪರ್ಕ • ಸಂಬಂಧಿತ ವಲಯಗಳಾದ ಆರೋಗ್ಯ, ಪೌಷ್ಟಿಕತೆ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಮತ್ತು ನಿರಾವರಿ ಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ • ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಕುರಿತ ಮಾಹಿತಿ

ಕೋಷ್ಟಕ 3: ಭಾಗೀದಾರರು ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವರ್ಧನೆಯ ವಿಷಯಗಳು

7.2 ಸಾಮರ್ಥ್ಯವರ್ಧನೆ ತಂತ್ರಗಳು: ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುವ ಕೆಳಕಂಡ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವರ್ಧನಾ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಖಚಿತ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

- (i) ರಾಜ್ಯವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ವಿವಿಧ ತರಬೇತಿ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಅಂತಹ ತರಬೇತಿಗಳಿಂದ ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರಯೋಜನ, ಉತ್ಪಾದಕತೆ, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಮರ್ಥಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- (ii) ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಂತಹ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಮತ್ತು ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕನಿಷ್ಠ ಅವಧಿಯ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗುವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಮರು ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸುವ ಮತ್ತು ಮರು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಅವಕಾಶವಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಸದರಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುತ್ಪೀರ್ಣರಾಗುವುದು ಮುಂದುವರಿದಲ್ಲಿ, ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಇಲಾಖಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಂತಹ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಶಿಸ್ತು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (iii) ರಾಜ್ಯವು ತರಬೇತಿದಾರರಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಂತಹ ವಿವಿಧ ಸರ್ಕಾರಿ ಭಾಗೀದಾರರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಚುರ ಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವತ್ತ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತದೆ.

- (iv) ಸುರಕ್ಷಿತ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಅಭ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನೇಮಕಾತಿ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಹಂತದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (v) ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇತರ ಕ್ರಮಗಳಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಯುಕ್ತ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಎಸ್‌ಎಲ್ ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಇತರ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ನಿಯೋಜಿಸುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (vi) ತರಬೇತಿ ಕೈಪಿಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಯ ಮಾಸಿಕ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು, ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಕಾಸ ಮತ್ತಿತರ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಶೋಗಾಥೆಗಳು (Success Stories) ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಇತರ ಉತ್ತಮ ರೂಢಿಗತ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

7.3 ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಆಯವ್ಯಯಗಳು: ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಸಹ ವ್ಯಾಪಿಸುವ ತರಬೇತಿ ಏಜೆನ್ಸಿ / ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು, ತರಬೇತಿ ವಿಷಯಗಳ ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿರುವಂತಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವರ್ಧನೆ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವರ್ಧನೆಯ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿತ ಮಧ್ಯಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವರ್ಧನೆಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುದಾನವನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

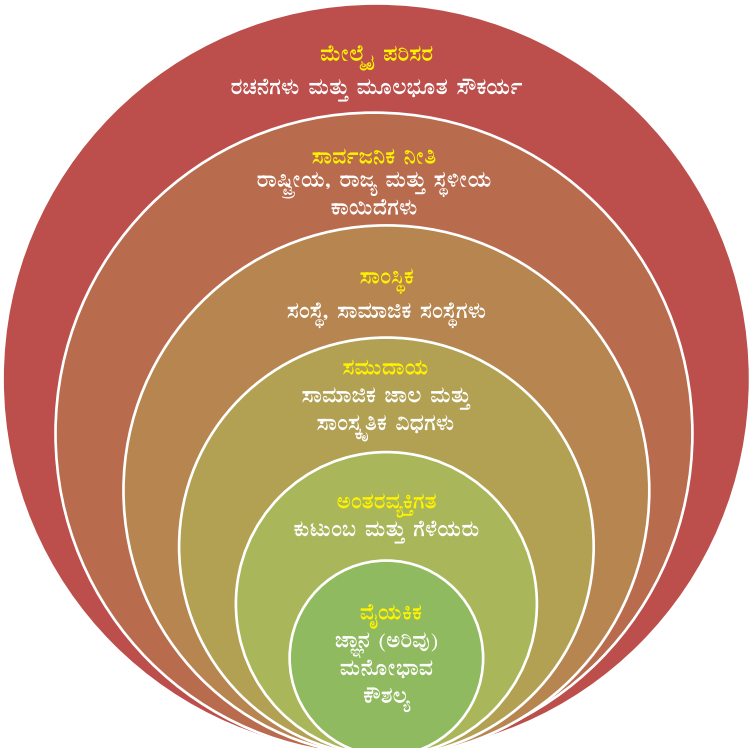
7.4 ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ : ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ಆಯ್ಕೆಗಳು ಲಭ್ಯವಿರುವುದರಿಂದ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತವೆ, ಆದಾಗ್ಯೂ ಸಹ ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಅನ್ವಯಿಕೆಯು ತಾಂತ್ರಿಕ ತಜ್ಞತೆಯ ಕೊರತೆ, ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ, ಹಣಕಾಸು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಕೊರತೆಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಒಂದು ಸವಾಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ಉತ್ತಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಪಡೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯತ್ತ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತದೆ, ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಸ್ಥಳೀಕರಿಸಲ್ಪಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಇದು ಕನಿಷ್ಠ ವೆಚ್ಚದ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಸಂಶೋಧನೆಯ ಇತರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳೆಂದರೆ ನೀರಿನ ಸರಳ ಮತ್ತು ಸುಲಭ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಕೆಸರು ಗುಣ ಪರೀಕ್ಷಾ ಕಿಟ್ಟುಗಳು, ಕಡಿಮೆ ನೀರನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಶೌಚಾಲಯಗಳು, ಸುಸ್ಥಿರ ಋತುಚಕ್ರದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸಲು ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಮಾನವ ಸಂಪರ್ಕರಹಿತವಾದ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮಲತ್ಯಾಜ್ಯ / ಇತರ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ರಾಜ್ಯವು ಇತರ ಯಾವುದೇ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಸಿಂಧುತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನೂತನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಮುನ್ನ ತಾಂತ್ರಿಕ, ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಅತೀ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ (Pilot project) ಮೂಲಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗೊಳಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆಯೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

7.5 ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಾತ್ರ :

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮತ್ತು ಅಬ್ಬುಲ್ ನಜೀರ್‌ಸಾಬ್ ರಾಜ್ಯ ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು (ಅವುಗಳ ಕಲಬುರಗಿ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ) ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವರ್ಧನೆಗಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಎಸ್‌ಎಲ್ ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತರಬೇತಿ ಹಾಗೂ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲೂ ಸಹ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅವುಗಳೂ ಸಹ ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತಂತೆ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಾವಧಿ ವೃತ್ತಿ ಪರ (vocational) ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೋರ್ಸುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದು. ಇದರೊಂದಿಗೆ, ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಇಂಧನ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಮತ್ತು ಅದೇ ಮಾದರಿಯ ಇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಎಲ್ ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂನ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳಾದ ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ವಿವಿಧ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಬಹುದು. ಜ್ಞಾನ (ಅರಿವು) ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರಗಳು (Knowledge Resource Centres) ಇತರ ಯುಕ್ತ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು / ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ವಿಷಯ ತಜ್ಞರನ್ನೂ ಸಹ ಸ್ಥಳೀಯ ಹಂತದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವರ್ಧನೆ, ಸಂಶೋಧನೆ-ಆಧಾರಿತ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬಿಂಬಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

VIII. ಮಾಹಿತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ (IEC)ಹಾಗೂನಡವಳಿಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಸಂವಹನ (BCC)

8.1. ಯಾವುದೇ ನೀತಿ ಅಥವಾ ಉಪಕ್ರಮವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕಾದಲ್ಲಿ, ಅದು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕುರಿತಾದ ಅರಿವು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದಿಂದ ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆಯ ಸೃಜನೆಯು ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಮುಖ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅರಿವನ್ನು ಸೃಜಿಸಲು ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಸಮುದಾಯದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂವಹನವು ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಸಕ್ತಿ, ಅನ್ವೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಕಠಿಣ ಮಾಹಿತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂವಹನವು ಸಹ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತರುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲೊಂದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯುಕ್ತ ಐಇಸಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ / ಜಿಲ್ಲೆ/ ರಾಜ್ಯವು ಪರಿಗಣಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಅಂಶಗಳ ಸ್ಥೂಲನೋಟವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಯತ್ತ ದೃಷ್ಟಿ;

ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿಸಿರುವಂತೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡವಳಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಹಲವು ಆಯಾಮಗಳ ಪ್ರಭಾವ

ಸಂತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಅಂಶಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ನೀತಿ ಪರಿಸರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸಹ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಶುಷ್ಕ ಅಭ್ಯಾಸದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ.

ಚಿತ್ರ 5 : ಐಇಸಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು

8.2 ಅವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಐಇಸಿಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಪ್ರಚುರ ಪಡಿಸುವಿಕೆಯು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುವುದರಿಂದ, ಬಿಸಿಸಿಯು ಅದನ್ನು ಕ್ರಮ ವಹಿಸಲು ಅನುವಾಗುವಂತಹ ಮತ್ತು ತಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯವು ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂನಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಮಾಲೀಕತ್ವ ಹೊಂದುವ ಮುಂದಿನ ಹಂತಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತದೆ.

8.3 ಐಇಸಿ ಅಭಿಯಾನ ಯೋಜನೆ

- (i) ಯಶಸ್ವಿ ಐಇಸಿ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಯೋಜಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತಂತೆ ವಿವಿಧ ಭಾಗೀದಾರರುಗಳ ಅವನ್ನು (ಗ್ರಹಿಕೆ) ಗುರುತಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ. (ಎಂದರೆ ಯಾರು?) ಆ ತರುವಾಯ, ವಿವಿಧ ಭಾಗೀದಾರರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಚುರ ಪಡಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವುಳ್ಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಷಯಗಳು, ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ (ಎಂದರೆ ಏನು?). ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಐಇಸಿ / ಬಿಸಿಸಿ ಪಠ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಚುರ ಪಡಿಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ (ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ?)
- (ii) ಐಇಸಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಯೋಜಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ (ಮತ್ತು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿಯಲ್ಲ) ಮತ್ತು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆಯ / ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಐಇಸಿ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಸಂದೇಶ ಮತ್ತು ಉಪಕ್ರಮದೊಂದಿಗೆ ಮಿಲಿತಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಐಇಸಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಹಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಐಇಸಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಜರುಗುವಲ್ಲಿ ಸಮಾನಾಂತರ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ / ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳಾದ ಆರೋಗ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಐಇಸಿ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಹಾಗೂ ತಲುಪುವ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂನೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಬಹುದು.
- (ii) ಐಇಸಿ/ಬಿಸಿಸಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಬಹು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಕಸ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಕರಪತ್ರಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದರೊಂದಿಗೆ ಬಟ್ಟೆಯ ಬ್ಯಾಗ್ ಅನ್ನು ವಿತರಿಸುವ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ.

ಹಂತ	ಪ್ರಮುಖ ಅಧಿಕಾರಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ	ಪಾತ್ರ	ಯಾರಿಂದ ಬೆಂಬಲಿತ
ರಾಜ್ಯ	ಅಭಿಯಾನ ನಿರ್ದೇಶಕರು	ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆ	ರಾಜ್ಯ ಐಇಸಿ ಸಮಾಲೋಚಕರು
		ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಚಾಲನೆ	
		ಎಲ್ಲಾ ಐಇಸಿ ಮತ್ತು ಬಿಸಿಸಿ ಸಂಬಂಧಿ ಹುದ್ದೆಗಳ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು	
		ಯುಕ್ತ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಪಾಲುದಾರರುಗಳ ನೇಮಕ	
		ನಿಯಮಿತ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು	
ಜಿಲ್ಲೆ	ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ (ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್)	ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿವರವಾದ ಯೋಜನೆಯ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	ಜಿಲ್ಲಾ ಐಇಸಿ ಸಮಾಲೋಚಕರು, ಜಿಲ್ಲಾ ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಪ್ರೇರಕರು, ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು/ವಲಯ ತಜ್ಞರು
		ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ಮಾಸಿಕ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ಅನ್ವಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಆಯೋಜನೆ	
		ಜಿಲ್ಲಾ ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಪ್ರೇರಕರುಗಳ ಸೇವೆಯ ಬಳಕೆ	
		ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣಗಳ ವೇದಿಕೆಗಳ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ	
		ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿನ ಅನುಷ್ಠಾನಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ	
		ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛಗ್ರಹಿಗಳ ನೇಮಕಾತಿ	
ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ/ ಗ್ರಾಮ	ಪಿಡಿಒ (ಪಂಚಾಯತ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿ)	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳು, ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸ್ವಚ್ಛಗ್ರಹಿಗಳು, ಅಂಗನವಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರು, ಆಶಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರು, ಎಸ್‌ಎಚ್‌ಜಿಗಳು, ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು, ಗ್ರಾಮದ ಹಿರಿಯರು, ಯುವ ಜನ ಗುಂಪುಗಳು, ವಿಎಚ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಸಿ/ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿ ಸದಸ್ಯರು, ಸ್ಥಳೀಯ ವಿಶ್ವಸನೀಯ ನಾಯಕರುಗಳು
		ಸ್ವಚ್ಛಗ್ರಹಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಮತ್ತು ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ	
		ಸ್ಥಳೀಯ ಐಇಸಿ/ಬಿಸಿಸಿಗಳ ಅಗತ್ಯಗಳ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು	

ಕೋಷ್ಟಕ 4 : ಐಇಸಿ/ಬಿಬಿಸಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ಸ್ಥೂಲಚಿತ್ರಣ

8.4 ಯಾರು – ಐಇಸಿ ಗುರಿಯ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಭಾಗೀದಾರರು

(i) ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಯೋಜಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಳಕಂಡ ಗುಂಪುಗಳ ಮೇಲೆ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(ಎ) **ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿ ಸಮೂಹ**– ಅವರನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು, ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಡುವುದು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ಜನತೆಯನ್ನು ಒಳಪಡಿಸುವುದು. ಈ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು (ಬಿಸಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಗುಂಪು ಏಕೆಂದರೆ ಅವರುಗಳು ನೂತನ ಆಲೋಚನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವ ಮನೋಭಾವ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರುಗಳು ತಮ್ಮ ಪೋಷಕರು ಉತ್ತಮ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಬಹುದು) ಮಹಿಳೆಯರು, ಯುವಜನ, ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮದ ಹಿರಿಯರು / ಸಮುದಾಯ ಮುಖಂಡರುಗಳು ಭಾಗೀದಾರರಾಗುತ್ತಾರೆ.

(ಬಿ) ದ್ವಿತೀಯ ಗುರಿ ಸಮೂಹ-ಇದರಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗೀದಾರರು ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರ್ವಾಹಕರುಗಳು, ಜಿಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು / ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ.

(ii) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ (ಪಟ್ಟಿ) ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿನ ಗುರಿಯಾಗುವ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ವಿವರಗಳ ಸ್ಥೂಲ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟ	<ul style="list-style-type: none"> • ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು • ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರು • ಪ್ರಮುಖ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಕೇಂದ್ರಗಳು • ಪೂರಕ ಸಂಘಟನೆಗಳು • ಮಾಧ್ಯಮಗಳು
ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟ	<ul style="list-style-type: none"> • ಜಿಲ್ಲಾ ಪಾಪುಚಾರಿತಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸದಸ್ಯರು • ಜಿಲ್ಲಾ ಜಲ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಅಭಿಯಾನ • ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು
ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟ	<ul style="list-style-type: none"> • ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ • ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರು • ಎನ್‌ಜಿಒಗಳು, ಸಿಬಿಒಗಳು, ಮತ್ತಿತರ ಪೂರಕ ಸಂಘಟನೆಗಳು • ತ್ಯಾಜ್ಯ ಆಯುವವರು, ಗುಡಿರಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು / ಭರೀದಿದಾರರು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂತಹ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಲಯದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು
ಗ್ರಾಮ / ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಟ್ಟ	<ul style="list-style-type: none"> • ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ • ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿ • ವಿಡಿಯೋವಿನ್ಸಿ ಮತ್ತು ಅಥವಾ ವಿಎಚ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಸಿ • ಕಾಲಾ ವಿನ್ಯಾಸಿಗಳು, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರು • ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು, ಧರ್ಮ ಬೋಧಕರು, ಸ್ಥಳೀಯ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು • ಅಂಗನವಾಡಿ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು, ಸ್ವಚ್ಛಗ್ರಹಿಣಿಗಳು • ಎನ್‌ಜಿಒಗಳು ಮತ್ತು ಎನ್ ಎಚ್ ಜಿ ಗಳಂತಹ ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ಸಂಘಟನೆಗಳು • ತ್ಯಾಜ್ಯ ಆಯುವವರಂತಹ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಲಯದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು • ಎನ್ ಎಸ್ ಎಸ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂತಹ ಯುವ ಗುಂಪುಗಳು • ದಲಿತರು ಆದಿವಾಸಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಗೋಪುರಬಂಧದ ತಳದಲ್ಲಿರುವ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಮುದಾಯ

ಚಿತ್ರ 6: ಐಇಸಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಗುರಿ ಸಮೂಹಗಳ ಸ್ಥೂಲ ಚಿತ್ರಣ

8.5 ಏನು - ಮಾಹಿತಿಯ ಪಠ್ಯ

(i) ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತ ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೂ ಸಹ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ ವೆಂಬುದನ್ನು ಸಾಕ್ಷಿಗಳು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ, ಐಇಸಿ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕೆಳಕಂಡ ಸಂಧಿಗ್ಧ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳತ್ತ ಗಮನ ಹರಿಸತಕ್ಕದ್ದು:

- (ಎ) ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ನಿಯಮಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯ ತೆರವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು
- (ಬಿ) ಮಲತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮನುಷ್ಯರಿಂದಲೇ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ನಿಷೇಧ ಮತ್ತು ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳು
- (ಸಿ) ವಿಂಗಡಣೆ - ಮೂರು ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸುವ ಜೈವಿಕ ವಿಘಟಿತ, ಜೈವಿಕ ಅವಿಘಟಿತ ಮತ್ತು ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ವರ್ಗಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ವಿಂಗಡಣೆಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಉತ್ತಮ ಅಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮಗಳಾದ ಅಡುಗೆ ಮನೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಮೇವಿಗಾಗಿ ಹಾಕುವ ಮತ್ತು ಗೃಹ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು.
- (ಡಿ) ಯಾವುದೇ ತೆರೆದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ರಾಶಿ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸುಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

(ಇ) ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ದುರ್ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಆಗುವ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು.

(ii) ಮೇಲ್ಕಂಡ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳೊಂದಿಗೆ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಕೆಳಕಂಡ ಪೂರಕ ಅಂಶಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಬಹುದು:

- (ಎ) ಉತ್ಪಾದನಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ನಿರ್ಬಂಧ ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠಗೊಳಿಸುವುದು ಎಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ನಿಷೇಧದ ಅನುಷ್ಠಾನ (ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬಹುದಾದ ವಸ್ತುಗಳ ಬಳಕೆ), ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್ ವಸ್ತುಗಳ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ / ಸ್ಥಿರವಾದ ಪರ್ಯಾಯಗಳ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬಳಕೆ
- (ಬಿ) ಮುಟ್ಟಿನ ಶುಚಿತ್ವ ಮತ್ತು ಮುಟ್ಟಿನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ವಹಣೆ / ವಿಲೇವಾರಿ ವಿಧಾನದ ಆಚೆ
- (ಸಿ) ಗ್ರಾಮ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವಿವರಗಳು ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೇವೆಗಳಿಗಾಗಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡುವ ಅಣತ್ಯ
- (ಡಿ) ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾದ ನೀರಿನ ಸಮರ್ಪಕ ಮರುಬಳಕೆ

8.6 ಹೇಗೆ-ಸಂವಹನ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ

ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜಿಸಲಾದ ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಾಂಶದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದ್ದು ಇದರಿಂದಾಗಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಚುರ ಪಡಿಸಬಹುದು. ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗುವ ಐಇಸಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಐಇಸಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು	ಗುರಿಯಿಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರೇಕ್ಷಕವರ್ಗ ಮತ್ತು ಯುಕ್ತತೆ
ಕಲಾಚಾರಾಗಳು, ಬೀದಿ ನಾಟಕಗಳು, ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು, ಜನಪದ ಕಲಾವಿದರು	ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಿಟ್ಟಿರುವ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಅಕ್ಷರತೆಯು ಪ್ರಮುಖ ನಿರ್ಬಂಧವಾಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಸಾಧನಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದು
ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಸಂವಹನವೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಮನೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು	ಸ್ವಚ್ಛಗ್ರಹಿಣಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದ ಮಾನವ ಶಕ್ತಿಗಳು ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆ ಕುರಿತಂತೆ ಅಂತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಸಂವಹನವನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದು. ಇದು ಐಇಸಿ / ಬಿಸಿಸಿ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಅತೀ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅಂಶವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಮತ್ತು ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತರುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಇದನ್ನು ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದ ತಂತ್ರವಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು.
ಗೋಡೆಚಿತ್ರಣ ಮತ್ತು ಬರಹ	ಗೋಡೆಚಿತ್ರಣದ ಮೂಲಕ - ಅದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂದೇಶದ ಪ್ರದರ್ಶನವಾಗಿದ್ದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನ, ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹೋಗುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಾಧನವಾಗಬಹುದು
ಮೇಳಗಳು / ಗುಂಪು ಸಭೆಗಳು	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ / ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿ
ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಆಯೋಜನೆ, ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಬಹಿರಂಗ ಭೇಟಿ	ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತರಬೇತಿಯ ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ಕ್ಲಬ್ಬುಗಳ ರಚನೆಯಂತಾ ಶಾಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಆಧಾರಿತ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವಿಕೆ	ಇದರಲ್ಲಿ ಗುರಿ ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರೆಂದರೆ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳು, ಅವರು ಅಭಿಯಾನದ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ನೀಡಬಲ್ಲರು.

ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳು, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಅಥವಾ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪ್ರಧಾನ	ಇದರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ / ತಾಲ್ಲೂಕು / ಜಿಲ್ಲೆ / ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಗುರಿ ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಾಗಿರಬಹುದು. ಇದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ನಡುವೆ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ನೀಡುವುದು
ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮ	ದೂರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ದಿಗ್ ಶ್ರವಣಗಳ ಬಳಕೆ, ಬಾನುಲಿ, ಸಮುದಾಯ ರೇಡಿಯೋ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಮೂಲಕ ಆಡಿಯೋ ಸಂದೇಶಗಳು. ಯಶಸ್ವಿ ಕತೆಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕಿರುಚಿತ್ರಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ
ಮುದ್ರಣ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಾದ ಕರಪತ್ರಗಳು, ಫಲಕಗಳು, ಬ್ಯಾನರುಗಳು, ಭಿತ್ತಿ ಪತ್ರಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ	ಅಕ್ಷರತೆಯು ನಿರ್ಬಂಧವಾಗದಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಯು ಗುರಿ ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ
ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣ ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಗಳು	ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಎಂ ಕುರಿತಂತೆ ಅವರನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜಾಲತಾಣವನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಡೆಸುವ ಅಭಿಯಾನವೂ ಸಹ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಾಧನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಬಹುಜನರು ಮೊಬೈಲ್ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಾಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದು.
ಖ್ಯಾತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಸಂದೇಶಗಳು	ಸಮುದಾಯ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಎಂನ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು / ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಬಹುದು.
ಪ್ರಮುಖ ದಿನಾಚರಣೆಗಳು (ಉದಾ: ಪರಿಸರ ದಿನ ಇತ್ಯಾದಿ)	ಪ್ರಮುಖ ಮತ್ತು ದ್ವಿತೀಯ ಗುರಿ ಹೊಂದಿದ ಗುಂಪುಗಳು ತೊಡಗಲು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.
ಹೆಮ್ಮೆಯ ನಡೆ	ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿ ಮೈಲಿಗಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿರುವ ಗ್ರಾಮ ನಿವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಮ್ಮೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ನೆರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಕೋಷ್ಟಕ 5: ಐಇಸಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಗುರಿ ಹೊಂದಿದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಸ್ಥೂಲಚಿತ್ರಣ

IX ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಎಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ

9.1. ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯು ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಸುರಕ್ಷಿತ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಅಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸುವುದು ಬಹು ಮುಖ್ಯ. ಆಡಳಿತದ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು, ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ, ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಎಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಸಮರ್ಪಕ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಪಕ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.

9.2 ಕರ್ನಾಟಕ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನೀತಿಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಕಾರ್ಯ ಚೌಕಟ್ಟು ಕೆಳಕಂಡ ವಿಶಾಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ;

(i) ಮಾನದಂಡಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಪ್ರಮುಖ ಸೂಚಕಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.

(ii) ಮಾನದಂಡಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖಾಂಶಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ವಿಧಾನ (ಸಾಧನಗಳು, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ) ಮತ್ತು ನಿರಂತರತೆ.

(iii) ದೂರುಗಳ ಪರಿಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

9.3 ಮಾನದಂಡಗಳು, ಪ್ರಮುಖ ಸೂಚಕಗಳು ಪ್ರಮುಖಾಂಶಗಳ ಸ್ಥೂಲ ಸಮೀಕ್ಷೆ

ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಕಾರ್ಯಚೌಕಟ್ಟಿನ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿ, ವಿವಿಧ ಆಡಳಿತದ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನೇರ ಹುಟ್ಟುವಳಿ (output), ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಎಂ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಂತಹ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.

(I) ಹುಟ್ಟುವಳಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ (Output monitoring): ನೇರ ಹುಟ್ಟುವಳಿಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯೆಂದರೆ:

- (ಎ) ವ್ಯಾಪ್ತವಾಗುವಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರ ಶೇಕಡಾವಾರು ಪ್ರಮಾಣವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಸಮರ್ಥ ಮತ್ತು ದಕ್ಷ ನಿರೋಧಕ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು
- (ಬಿ) ಅನುಮೋದಿತ ವಿವರವಾದ ಯೋಜನಾ ವರದಿ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಲಾದ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಮೂಲ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ನಿಗದಿತ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು
- (ಸಿ) ಅನುಮೋದಿತ ವಿವರವಾದ ಯೋಜನಾ ವರದಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ನೈರ್ಮಲ್ಯದ ಅಂಶಗಳನ್ವಯ ಭರಿಸಲಾದ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಪಡೆಯಲಾದ ರಾಜಸ್ವದ ನಿರ್ಧರಣೆ
- (ಡಿ) ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾದ ಐಇಸಿ ಮತ್ತು ಬಿಸಿಸಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
- (ಇ) ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಜನತೆಯಿಂದ ಸ್ವೀಕೃತವಾದ ದೂರುಗಳ ಪರಿಹಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ
- (ಎಫ್) ಸಾಮರ್ಥ್ಯವರ್ಧನೆ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳು.

(ii) ಫಲಿತಾಂಶಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ (Outcome monitoring) ಪ್ರಭಾವಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಎಚಿವರೆ:

- (ಎ) ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆ
- (ಬಿ) ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಂಗಡಣೆಯ ಮಟ್ಟ
- (ಸಿ) ದಕ್ಷತೆ, ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ವಯ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಬಳಕೆ
- (ಡಿ) ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳ ದಕ್ಷ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ
- (ಇ) ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತಂತೆ ವರ್ತನೆಯ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆ. (ಎಫ್) ಸ್ಥಳೀಯ ಜನಸಮುದಾಯದ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ದುರ್ಬಲ ಹಾಗೂ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಮುದಾಯಗಳ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಣಾಮ
- (ಜಿ) ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ವಾಯು, ಜಲ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣುಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ
- (ಎಚ್) ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕದ ಸಂಗ್ರಹವೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಹಣಕಾಸು ಸ್ಥಿರತೆ.

(iii) ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ

- (ಎ) ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ತೊಡಗಿರುವಂತಹ ಸ್ವಚ್ಛಗ್ರಹಿಗಳು, ಆಶಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರ ಮೂಲಕ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಘಟಕ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಮೂಲಕ ನಿರಂತರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ
- (ಬಿ) ವಿಸ್ತೃತ ಯೋಜನಾ ವರದಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ವಾರ್ಷಿಕ ಅನುಷ್ಠಾನ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ವಾರ್ಷಿಕ ಅನುಷ್ಠಾನ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿರುವಂತೆ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನೂ ಸಹ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (ಸಿ) ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಿಬಿಬಿಗಳು / ಎನ್‌ಜಿಬಿಗಳು / ಇತರ ಸಂಘಟನೆಗಳು / ಉದ್ಯಮಿಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ

9.4 ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ವಿಧಾನ

- (i) ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆ - ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ವಿವಿಧ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಹಾಜರಾತಿಗಾಗಿ ಬಯೋ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸ್ಕಾರ್ಟ್ ಪೋನ್‌ಗಳು, ಜಿಪಿಎಸ್, ಟ್ಯಾಬ್ಲೆಟ್‌ಗಳು ನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು (ಎಂಐಎಸ್) ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಸೂಕ್ತತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಆಡಳಿತದ ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿಶೋಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (ii) ನಿಯತಕಾಲಿಕ ವರದಿ ಮಾಡುವಿಕೆ - ಕಂಡಿಕೆ 9.5ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿರುವ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಆಡಳಿತದ ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಪರಿಹಾರತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- (iii) ಪರಿಶೋಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಪಕ್ಷಕಾರನ ಪಾತ್ರ (Audits and role of third parties) - ಜಿಲ್ಲಾ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಶೋಧನಾ ತಂಡಗಳ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಶೋಧನಾ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದಡಿಯಲ್ಲಿನ ಎಂಜಿಎನ್‌ಆರ್‌ಇಜಿಎಸ್, ಕೆಆರ್‌ಸಿಗಳು ಮತ್ತಿತರ ಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಮೂರನೆಯ ಪಕ್ಷಕಾರನಿಂದ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ರಾಜ್ಯವು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕನಿಷ್ಠ ಶೇ 5%ರಷ್ಟು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು. ತ್ವರಿತ ಕ್ರಮ ಕಲಿಕಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು (Rapid Action Learning Units) ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೈರ್ಮಲ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳು, ಅವುಗಳ ಪರಿಣಾಮದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಅದರ ಉನ್ನತೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಸ ಅನ್ವೇಷಣೆಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಲು ಒಳಪಡಿಸಬಹುದು. ಸಿಬಿಒಗಳು / ಎನ್‌ಜಿಒಗಳು / ಎಸ್‌ಎಚ್‌ಜಿಗಳು / ಮತ್ತಿತರ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರಮುಖ ವರ್ತನೆಯ ತೀರ್ಮಾನ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ, ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಗ್ರಹಿಕೆಗಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
- (iv) ಸಮಾನ ಹಂತದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ (Peer Level monitoring)-ಐಎಚ್‌ಎಚ್‌ಎಲ್ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಂತಹ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಂತೆಯೇ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಮಾನ ಹಂತದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಡೆಸುವರು. ಅದೇ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ, ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಂತರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಅಂತರ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.
- (v) ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಚೇರಿಗಳು ಇನ್ನಿತರವುಗಳೊಂದಿಗೆ ವಾಯು, ಜಲ ಮತ್ತು ಮಣ್ಣು ಮಾಲಿನ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.

9.5 ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಪುನರಾವರ್ತಿತ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಕೆ

- (i) ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಕೆಳಕಂಡ ಕಂಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದಂತೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಿಯತಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರಮುಖ ನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾನದಂಡಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸರಿಪಡಿಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.
- (ii) ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪಂಚಾಯತ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂನ ಮಾಸಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಇದರೊಂದಿಗೆ, ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿನ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಪರಿಶೀಲನೆಯು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ/ಜಿಲ್ಲಾ ದಂಡಾಧಿಕಾರಿಯಿಂದ/ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಅನುಷ್ಠಾನ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲಾದ ಗುರಿಯನ್ವಯ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಗತಿಯ ನಿರ್ದರಣೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ದ್ವೈವಾರ್ಷಿಕ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ವರದಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(iii) ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಿಬಿಬಿಗಳು/ ಎನ್‌ಜಿಬಿಗಳು/ ಎಸ್‌ಎಚ್‌ಜಿಗಳು /ಇತರ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ / ಜಿಲ್ಲಾ ದಂಡಾಧಿಕಾರಿಯಿಂದ / ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ತೋರಿಸಿರುವವರನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

9.6. ಮೇಲ್ಕಂಡ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಫಲಿತಾಂಶದಲ್ಲಿ ಸರಿಪಡಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳು, (ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಾರ್ಗಪಲ್ಲಟ, ಅನುಪಾಲನೆ ಮಾಡದಿರುವಿಕೆ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಪ್ರಗತಿ ರಹಿತವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ), ಉತ್ತಮ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಮಾನ್ಯತೆಯೂ ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು. ರಾಜ್ಯವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಅಂತಹ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳ ಫಲಿತಾಂಶವೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾನದಂಡಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ವಿವರವಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

9.7 ದೂರುಗಳ ಸಂಬಂಧ ಪರಿಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ, ಒಂದು ಪ್ರಬಲ ದೂರು ಪರಿಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಅನಿವಾರ್ಯ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೇವೆಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ತಮ್ಮ ದೂರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದನಿಯೆತ್ತಲು ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ತಂತ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪಂಚಾಯತ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿ / ವಿಎಚ್‌ಎಸ್‌ಎನ್‌ಸಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ ತಂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ದೂರುಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದು. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ವಿಧ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಉಂಟಾದ ತೊಂದರೆ, ಮತ್ತು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿರುವ ಪರಿಹಾರಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಂದುಕೊರತೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಕಾಲಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಪಿಡಿಬಿಗಳು ಸ್ವೀಕೃತವಾಗಿರುವ ದೂರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮಾದರಿ, ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮ ದೂರುದಾರನ ವಿವರಗಳು ಮತ್ತು ಬಾಕಿ ಇರುವ ದೂರುಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಪ್ರದೇಶವಾರು ನಿಯತಕಾಲಿಕ (ಪ್ರತಿದಿನ, ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ, ಮಾಹೆಯಾನಹ) ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಇದನ್ನು ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಗೆ ನಿಯಮಿತ ಮಾಸಿಕ ಮತ್ತು ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ವರದಿಯ ವಿಧ್ಯುಕ್ತ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

**ನಿಮ್ಮ ಗ್ರಾಮದ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕುರಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ
ಪರಿಹಾರ ಸಹಾಯವಾಣಿ ಕರೆ ಮಾಡಿ**

94809 85555

ಅನುಬಂಧ - I: ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಮಾರ್ಪಡಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳು

ಓಡಿಎಫ್ :
ನೈಜ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಬಹುದೇ ?

ಗುಂಡಿ ಶೌಚಾಲಯ :
ಪ್ರಮುಖ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳು

ಬಯಲು ಶೌಚ ಮುಕ್ತತೆ ಎಂದರೆ ...

- ಪ್ರತಿ ಮನೆಯೂ ಶೌಚಾಲಯ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಬಳಸಲು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿರಬೇಕು
- ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಮನೆಯ ಎಲ್ಲರೂ ಬಳಸಬೇಕು
- ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಸಹ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ಶೌಚ ಮಾಡದಂತಿರುವುದು
- ಅಲ್ಲಿಗೆ ಈ ಕಥೆ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆಯೇ ...?

ಒಂದು ಗುಂಡಿ ಶೌಚಾಲಯ : ಪ್ರಮುಖ ನ್ಯೂನತೆಗಳು

- ಶೌಚಾಲಯ ಸ್ಥಳದ ಆಯ್ಕೆಯ ಕೊರತೆ
- ಅವಳಿಗುಂಡಿ ಬದಲಿಗೆ ಏಕಗುಂಡಿ ಶೌಚಾಲಯ ನಿರ್ಮಿಸಿರುವುದು
- ಹೆಚ್ಚು ಆಳ ಹೊಂದಿರುವ ಶೌಚಗುಂಡಿ
- ಶೌಚಗುಂಡಿಗಳ ನಡುವೆ ಸರಿಯಾದ ಅಂತರವಿರುವುದಿಲ್ಲ
- ಜೇನುಗೂಡು ಆಕಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ
- ಶೌಚಗುಂಡಿಯನ್ನು ಸೀಮೆಂಟ್ ಫ್ಲಾಸ್ಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿರುವುದು
- ವೆಂಟ್ ಪೈಪ್ ಸಮರ್ಪಕ ಅಳವಡಿಸದೇ ಇರುವುದು

ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿವೆಯೇ?

- ಯಾವುದಾದರೂ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಶೌಚಾಲಯ ಸೌಲಭ್ಯದಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗಿದೆಯೇ
- ನೈಜ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳು ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿವೆಯೇ
- ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆಯೇ

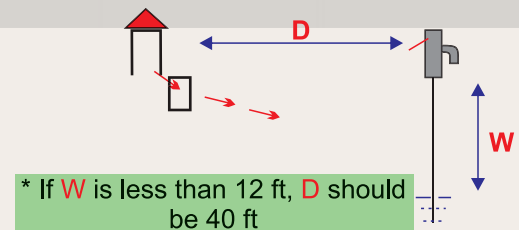
1. ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳದ ಆಯ್ಕೆ :

- ಜಲಮೂಲಗಳಿಂದ ಅಂತರ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು (ಆಳ 12 ಅಡಿ ಮತ್ತು ದೂರ 40 ಅಡಿ)
- ದೊಡ್ಡ ಮರಗಳಿಂದ ಅಂತರ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು
- ಮನೆಯ ತಳಪಾಯದ ಗೋಡೆಯಿಂದ ಅಂತರ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು

ಶೌಚಾಲಯದ ಪ್ರಮುಖ ವಿಧಗಳು

- ಒಂದು ಗುಂಡಿ ಶೌಚಾಲಯ
- ಸೆಪ್ಟಿಕ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಶೌಚಾಲಯ
- ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಶೌಚಾಲಯ
- ಜೈವಿಕ ಶೌಚಾಲಯ
- ಇತರೆ

ಜಲಮೂಲಗಳಿಂದ ಅಂತರ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಕುರಿತ ಮಾದರಿ ಚಿತ್ರ

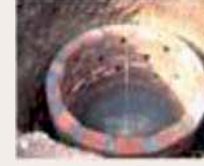
* If W is less than 12 ft, D should be 40 ft

* If W is more than 12 ft, D can be 10 ft

ಅನುಚಿತ ಬಾಗ : ಪರಿಣಾಮಗಳು

- ಅನುಚಿತ ಬಾಗ : ಪರಿಣಾಮಗಳು
- ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಯ ಮಾಲಿನ್ಯ

Leach Pit : Square or Round

ಅನುಚಿತ ಸ್ಥಳ: ಸಂಭಾವ್ಯ ದುರಸ್ತಿ

- ಶೌಚಾಲಯ ಗುಂಡಿ ಮತ್ತು ಜಲಮೂಲಗಳಿಂದ ಸೂಕ್ತ ಅಂತರ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು
- ಜಲಮೂಲಗಳು ಕಲುಷಿತವಾಗುವ ಸಂಭವ ಇದ್ದರೆ ಕೂಡಲೇ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿ
- ಮಾಲಿನ್ಯ ಕಂಡುಬರದಿದ್ದರೆ ಆ ಸ್ಥಳದ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ

ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ದುರಸ್ತಿ ಕಾರ್ಯಗಳು

- ಚೌಕಟ್ಟು ಆಕಾರದ ಗುಂಡಿ : ಉಳಿಯುವವರೆಗೂ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು
- ಸರಿಯಾದ ವಿನ್ಯಾಸದೊಂದಿಗೆ ಹೊಸದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದು

2. ಶೌಚಾಲಯದ ಗಾತ್ರ, ಆಕಾರ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ

ಲೀಚ್ ಪಿಟ್ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಮಾದರಿ ನಿರ್ಮಾಣ

4 inch thick
brickwork

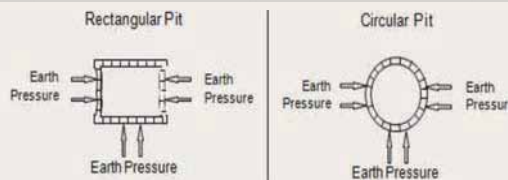

Honeycombing in
alternative layers

First layer 9 inch
thick

No cementing at the
bottom

ಲೀಚ್ ಪಿಟ್ : ಚೌಕಟ್ಟು ಅಥವಾ ವೃತ್ತಾಕಾರ

Pits smaller than
required

Excessively deep leach pit

ಸಂಭಾವ್ಯ ದುರಸ್ತಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು

- ಸಣ್ಣಗುಂಡಿಗಳು : ತುಂಬುವವರೆಗೂ ಮುಂದುವರೆಸಬಹುದು
- ಸರಿಯಾದ ವಿನ್ಯಾಸದೊಂದಿಗೆ ಹೊಸದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ
- ಆಳವಾದ ಗುಂಡಿಗಳು:
- ನೀರಿನ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಕಲುಷಿತವಾಗಿದ್ದರೆ ತ್ಯಜಿಸಿ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮಣ್ಣನ್ನು ತುಂಬಿಸಿ.

ಸಂಭಾವ್ಯ ಪರಿಣಾಮಗಳು

- ಗೊಬ್ಬರವು ಒಣಗುವುದಿಲ್ಲ
- ತೆಗೆಯುವುದು ಕಷ್ಟ
- ರೋಗಕಾರಕ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವಿಕೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ

Excessive honeycombing

No honeycombing

ಸಂಭಾವ್ಯ ದುರಸ್ತಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು

- ಹೆಚ್ಚುವರಿ ರಂದ್ರಗಳು: ಹೆಚ್ಚುವರಿ ರಂದ್ರಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದು
- ಸುಸ್ಥಿರವಾಗುವವರೆಗೂ ಬಳಸುವುದು
- ಹೆಚ್ಚುವರಿ ರಂದ್ರಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ: ಇವುಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಿಸಿ

ಸಂಭಾವ್ಯ ಪರಿಣಾಮಗಳು

- ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಶೌಚಗುಂಡಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಹೊಸದನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸುವುದು
- ಶೌಚಗುಂಡಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೋಡೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು
- ಒಂದೇ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಶೌಚಾಲಯಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಚಿಕ್ಕ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಬದಲು ಎರಡು ದೊಡ್ಡಗಾತ್ರದ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು

Errors in junction chambers

No safe distance between pits

ಸಂಭಾವ್ಯ ಪರಿಣಾಮಗಳು

- ಗೊಬ್ಬರವು ಒಣಗುವುದಿಲ್ಲ
- ತೆಗೆಯುವುದು ಕಷ್ಟ
- ರೋಗಕಾರಕ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವಿಕೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ

ಸಂಭವನೀಯ ಪರಿಹಾರಗಳು

- ಮೋಷಯುಕ್ತ ಚೇಂಬರ್ ಅನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಹೊಸದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು
- ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸರಾಗವಾಗಿ ಹರಿಯಲು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮುಚ್ಚುವುದು

ಪಿಟ್ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಕಾಲಿಮಾಡುವುದು

1. ಪಿಟ್‌ಗಳ ಸಮಯೋಚಿತ ಬದಲಾವಣೆ
2. ಖಾಲಿ ಮಾಡುವ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯ
3. ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳು
4. ಸರಿಯಾದ ಅರೋಗ್ಯಕರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು.
5. ಯಾವುದೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ವರ್ಗೀಕರಣವನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬಾರದು

ಏಕಗುಂಡಿ ಶೌಚಾಲಯ

ಏಕಗುಂಡಿ ಶೌಚಾಲಯ

- ಶೌಚಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಳೆಯದೇ ಇರುವುದು ಹಾಗೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಳೆಯದಿರುವುದು
- ತೆಗೆಯಲು ಸಮಸ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗಿರುವುದು
- ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವುದು
- ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿಯಮಗಳನ್ವಯ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು

ಸಂಭವನೀಯ ಪರಿಹಾರಗಳು

ಸಂಭವನೀಯ ಪರಿಹಾರಗಳು

- ಅದು ತಂಬಿದ ನಂತರ ಏನು?
- ಕಾಲಿ ಮಾಡುವುದು ಸಮಸ್ಯಾತ್ಮಕ/ ಆರೋಗ್ಯಕರವಲ್ಲದ / ಅಮಾನವೀಯ
- ಜನರು ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಲು ಒಲವು ತೋರುತ್ತಾರೆ

- ಐಂಕ್ಷನ್ ಚೇಂಬರ್ ಬದಗಿಸುವಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಗುಂಡಿ ಅಳವಡಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ ಪರಿಹಾರವಾಗಿದೆ.
- ಎರೆಹುಳು ಸೊಸುವಿಕೆ
- ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಅದೇ ಗುಂಡಿಯನ್ನು ಮರುಬಳಸುವುದು

ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸುವುದು:

- ಖಾಲಿಮಾಡುವ / ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ಕುರಿತ ನಂಬಿಕೆಗಳು / ಕಟ್ಟುಕಥೆಗಳು
- ಶೌಚಾಲಯ ವಿಷಯದ ನಂಬಿಕೆಗಳು/ಕಟ್ಟುಕಥೆಗಳು
- ಯಾವಾಗ ತೆರವುಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬುದರ ಕುರಿತು ಪ್ರಜ್ಞೆ ಹೊಂದಿರುವುದು
- ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ವಿಧ
- ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳು
- ಶುಚಿತ್ವ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು

ವರ್ಮಿಫಿಕೇಷನ್/ಟೈಗರ್ ಶೌಚಾಲಯ

ಸರಿಯಾದ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ತೆರವುಗೊಳಿಸುವುದು

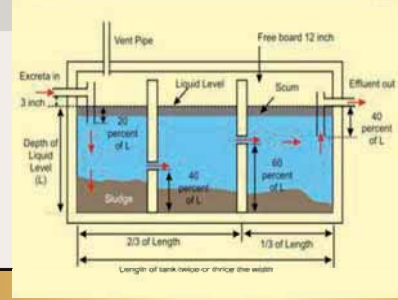
- ಗುಂಡಿಯ ಮುಚ್ಚಳ ತೆಗೆಯುವುದು
- ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಬೂದಿಯಿಂದ ಶೌಚಗುಂಡಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿರುವುದು
- ಮುಚ್ಚಳವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದು
- ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ಮುನ್ನ ಒಂದು ವಾರದವರೆವಿಗೆ ಸದರಿ ಶೌಚಾಲಯ ಬಳಸಬಾರದು
- ಮಲತ್ಯಾಜ್ಯ ತೆರವುಗೊಳಿಸಿ ನಂತರ ಶೌಚಾಲಯ ಬಳಸುವುದು
- ಮಲತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಶಂಕುವಿನಾಕಾರದಲ್ಲಿ ರಾಶಿಮಾಡಿ ತೆರವುಗೊಳಿಸುವುದು

ಸೆಪ್ಟಿಕ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಶೌಚಾಲಯ: ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

- ಟ್ಯಾಂಕ್ ನ ಅಸಮರ್ಪಕ ಪರಿಮಾಣ
- ಆಂತರಿಕ ರಚನೆಯಲ್ಲಿನ ದೋಷಗಳು
- ಅಸಮರ್ಪಕ ತಡೆಗೋಡೆಗಳು
- ಒಳಹರಿವು/ಹೊರಹರಿವು ನಲ್ಲಿನ ದೋಷಗಳು
- ಕಲುಷಿತ ಮಲತ್ಯಾಜ್ಯ ಕಣ್ಣಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು

ಸೆಪ್ಟಿಕ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಶೌಚಾಲಯ: ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳು

Septic Tank Toilet Standard Design

ಸೆಪ್ಟಿಕ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ : ಕಟ್ಟುಕಥೆ ಮತ್ತು ನೈಜಾಂಶಗಳು

1. ಸೆಪ್ಟಿಕ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಯಾವುದೇ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿದರೂ ಕಾರ್ಯ- ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
2. ಬಹಳ ಕಾಲ ಇರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಆಗತ್ಯವಿಲ್ಲ
3. ಸುರಕ್ಷಿತ ಹಾಗೂ ಮುಕ್ತ ರೋಗಕಾರಕಗಳು
4. ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ನೀರಿನಿಂದ ತುಂಬಬೇಕು
1. ಸೆಪ್ಟಿಕ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಗಾತ್ರವನ್ನು ಬಳಕೆದಾರರ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಿದೆ.
2. ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತೆರವುಗೊಳಿಸಬೇಕು (ವಾರ್ಷಿಕ 2 ಸಾರಿ)
3. ಹಲವು ರೋಗಕಾರಕಗಳಿದ್ದು ಮತ್ತು ಒಂದು ಬಾರಿ ನಂಸ್ಯರಣೆ / ವಿಲೇವಾರಿ ಅಗತ್ಯ
4. ಸೆಪ್ಟಿಕ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಅಮೃಜನಕರಹಿತ ಡೈಜೆಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದು, ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು

ಸೆಪ್ಟಿಕ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಅಗತ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

1. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಲೀಚ್‌ಪಿಟ್ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಹರಿಸುವುದು
2. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಮುದಾಯ ಲೀಚ್‌ಪಿಟ್ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಹರಿಸುವುದು
3. ಸಾಕಷ್ಟು ಎಚ್.ಆರ್.ಟಿ ಹೊಂದಿರುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ಹೊಂಡ
4. ಮಣ್ಣಿನ ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ / ಫೈಟೋರಿಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು

ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಲೀಚ್‌ಪಿಟ್

Decentralized

ಕೆಸರು ಎಲ್ಲಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ

1. ನದಿ/ಜಲಮೂಲಗಳು
2. ತೆರೆದ ಚರಂಡಿಗಳು
3. ತೆರೆದ ಬಂಜರು ಭೂಮಿ
4. ಹದ್ದಾರಿ
5. ಸಾಕಣೆ ಕೇಂದ್ರಗಳು
6. ಸ್ಥಳೀಯ ನಗರದ STP
7. FSTP, FSM ಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿದೆ

Community leach Pit for group of houses

Semi-centralized

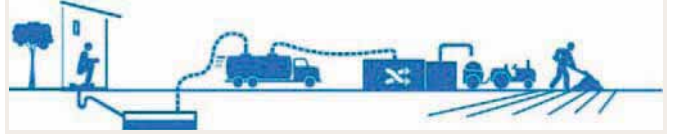
ಸೆಪ್ಟಿಕ್ ಶೌಚಾಲಯದ ಮರುಹೊಂದಿಸುವಿಕೆ

- ಟ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಪರಿಮಾಣವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು
- ಒಳಹರಿವು /ಸೋರಹರಿವು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ 'ಟೇಸ್' ಬದಲಾಯಿಸುವುದು
- ವೆಂಟ್ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಅಗತ್ಯ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು: ಸೊಳ್ಳೆಪರದೆ, ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಕೌಲ್
- ಸಮರ್ಪಕ ವಿಲೇವಾರಿ: ತೆರೆದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ/ಚರಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಬಿಡುವುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಷೇಧಿಸಿದೆ.
- ಸಮರ್ಪಕ ವಿಲೇವಾರಿಗಾಗಿ ಲೀಚ್‌ಪಿಟ್ ನಿರ್ಮಿಸುವುದು
- ಬಳಕೆದಾರರು 2 ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದು
- ತ್ಯಾಜ್ಯವಿಲೇವಾರಿ ಕುರಿತು ಸರಿಯಾದ ಮಾಪನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು

ಸೆಪ್ಟಿಕ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು?

ಶೌಚಾಲಯಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿ

FSTP : Recommended infrastructure for faecal sludge management

Containment Emptying Transport Treatment Reuse/Disposal

ಮಲತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಘಟಕ ಹಂತಗಳು

1. ನಿಯಂತ್ರಕ ಗುಂಡಿ
2. ತೆರವುಗೊಳಿಸುವುದು
3. ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
4. ಸಂಸ್ಕರಣೆ
5. ಮರುಬಳಕೆ/ವಿಲೇವಾರಿ

Containment Emptying Transport Treatment Reuse/Disposal

ಸೆಪ್ಟಿಕ್ ಶೌಚಾಲಯದ ಮರುಹೊಂದಿಸುವಿಕೆ

- ಟ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಪರಿಮಾಣವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು
- ಒಳಹರಿವು /ಸೋರಹರಿವು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ 'ಟೇಸ್' ಬದಲಾಯಿಸುವುದು
- ವೆಂಟ್ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅಗತ್ಯ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು: ಸೊಳ್ಳೆಪರದೆ, ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಕೌಲ್
- ಸಮರ್ಪಕ ವಿಲೇವಾರಿ: ತೆರೆದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ/ಚರಂಡಿಗಳಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಬಿಡುವುದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಷೇಧಿಸಿದೆ.
- ಸಮರ್ಪಕ ವಿಲೇವಾರಿಗಾಗಿ ಲೀಚ್‌ಪಿಟ್ ನಿರ್ಮಿಸುವುದು
- ಬಳಕೆದಾರರು 2 ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದು
- ತ್ಯಾಜ್ಯವಿಲೇವಾರಿ ಕುರಿತು ಸರಿಯಾದ ಮಾಪನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು

ಒಡಿಎಫ್ ಸುಸ್ಥಿರತೆ ಕೆಲವು ಉಪಯುಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳು

- ಬಯಲು ಶೌಚ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಉಪಯುಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳು
- ನೈಜ ಸಮೀಕ್ಷೆ: ಮನೆ ಮನೆ ಭೇಟಿ
- ದುರಸ್ತಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ
- ಯೋಜನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ
- ಜನಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ
- ದುರಸ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾಂತ್ರಿಕ ತರಬೇತಿ
- ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮಾತಿ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಶೌಚಾಲಯ ಗುಂಡಿಗಳ ವಿವಿಧ ಮಾದರಿಗಳು

ಸಂಭಾವ್ಯ ದುರಸ್ತಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು

- ಸಣ್ಣಗುಂಡಿಗಳು : ತುಂಬುವವರೆಗೂ ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು
- ಸರಿಯಾದ ವಿನ್ಯಾಸದೊಂದಿಗೆ ಹೊಸದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ
- ಆಳವಾದ ಗುಂಡಿಗಳು:
- ನೀರಿನ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಕಲುಷಿತವಾಗಿದ್ದರೆ ತ್ಯಜಿಸಿ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮಣ್ಣನ್ನು ತುಂಬಿಸಿ.

ಗುಂಡಿ ಶೌಚಾಲಯದಲ್ಲಿ ವೆಂಟ್‌ಪೈಪ್ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ

- ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಗ್ಯಾಸ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ವೆಂಟ್‌ಪೈಪ್ ಇದ್ದರೆ ಸೊಳೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನಿಡುತ್ತವೆ
- ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಮಿಥೇನ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಲುಷಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ

ಸೆಪ್ಟಿಕ್ ಶೌಚಾಲಯದಲ್ಲಿ ವೆಂಟ್‌ಪೈಪ್ ಅಗತ್ಯ

- ವೆಂಟ್‌ಪೈಪ್ ಡಯಾ+2-3 ಇಂಚು
- ವೆಂಟ್‌ಪೈಪ್ ಗೋಡೆಗಿಂತ 2 ಅಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿರಲಿ
- ವೆಂಟ್‌ಪೈಪ್‌ಗೆ ತಡೆಯಿರಬಾರದು
- ಸೊಳ್ಳೆ ಪರದೆ ಅಳವಡಿಸಿರಬೇಕು

ಅಗತ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿ

- ಸಾಮಾನ್ಯ ತಪ್ಪುಗಳು
- ಎತ್ತರವು ಸಮರ್ಪಕವಲ್ಲ
- ಗಾಳಿ ಸೌಲಭ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ
- ಪ್ಯಾನ್ ಇರುವೆಡೆ ಅಗತ್ಯ ಇಳಿಜಾರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ
- ಮೇಲ್ಭಾಗವು ಮತ್ತು ಬಾಗಿಲು ಇರುವುದಿಲ್ಲ

ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳು

- ಅವಶ್ಯಕತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಎತ್ತರ ಅಳವಡಿಸಿರುವುದು
- ಚಿಕ್ಕ ಕೆಟಕಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿರುವುದು
- ಉತ್ತಮ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಂ ಅಳವಡಿಸಿರುವುದು
- ಬಾಗಿಲು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಭಾಗವು ಅಳವಡಿಸಿರುವುದು

ಅನುಬಂಧ - II :

ವಿಂಗಡಣೆಯ ಉದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಪಟ್ಟಿ

ಭಾಗ - ಎ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಪಟ್ಟಿ

- ಹಣ್ಣುಗಳು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳ ಸಿಪ್ಪೆಗಳೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ, ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆ / ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು, ಸೇವಿಸದೇ ಬಿಟ್ಟ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಹಳಸಿದ ಆಹಾರ, ಚಹಾ ಸೊಪ್ಪುಗಳು ಮತ್ತು ಮೊಟ್ಟೆಯ ಚಿಪ್ಪುಗಳು (ಮೇಲು ಸಿಪ್ಪೆ)
- ಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಎಲುಬುಗಳು
- ಹೂಗಳೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಎಲೆಯ ಕಸ (ತ್ಯಾಜ್ಯ)
- ತೆಂಗಿನ ಚಿಪ್ಪುಗಳು
- ಮರ / ಎಲೆಗಳ ಬೂದಿಗಳು

ಭಾಗ -ಬಿ- ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಪಟ್ಟಿ

- ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು
- ಕಾಗದ, ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು ನಿಯತಕಾಲಿಕಗಳು
- ಗಾಜು
- ಲೋಹದ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ತಂತಿಗಳು
- ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್
- ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಮ್ ಕ್ಯಾನುಗಳು
- ಮರ / ಪೀರೋಪಕರಣಗಳು
- ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ವಸ್ತುಗಳು
- ಬಟ್ಟೆಗಳು
- ಸ್ಟೈರೋಫೋಮ್
- ಥರ್ಮೋಕೋಲ್

ಭಾಗ ಸಿ-ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಪಟ್ಟಿ

ಭಾಗ ಸಿ-1: ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಪಟ್ಟಿ

- ಏರೋಸಾಲ್ ಕ್ಯಾನುಗಳು
- ಮನೆಗಳ ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆ ಮತ್ತು ಮೋರಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳು
- ಬ್ಯಾಟರಿಗಳು, ಎಣ್ಣೆ ಶೋಧಕಗಳು (oilfilters) ಮತ್ತು ಕಾರುಗಳ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಮತ್ತು ಬಳಕೆ ವಸ್ತುಗಳು
- ಎಣ್ಣೆಗಳು, ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು ಮತ್ತು ಕರಗುವ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಖಾಲಿ ಡಬ್ಬಿಗಳು
- ಅಲಂಕಾರಿಕ ವಸ್ತುಗಳು, ರಾಸಾಯನಿಕ ಆಧಾರಿತ ಕೀಟನಾಶಕಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಖಾಲಿ ಡಬ್ಬಿಗಳು
- ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಔಷಧಗಳು
- ಬಣ್ಣಗಳು, ಎಣ್ಣೆಗಳು, ಕೀಲೆಣ್ಣೆ, ಅಂಟುಗಳು (glues), ತೆಳುದ್ರಾವಕ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಖಾಲಿ ಡಬ್ಬಿಗಳು
- ಕೀಟನಾಶಕಗಳು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯನಾಶಕಗಳು (herbicides) ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಖಾಲಿ ಡಬ್ಬಿಗಳು
- ಛಾಯಾಗ್ರಹಣದ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು
- ಧರ್ಮಾಮೀಟರು ಮತ್ತು ಪಾದರಸವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು

ಭಾಗ ಸಿ-2: ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಪಟ್ಟಿ

- ಬಳಕೆ ಮಾಡಿದ ಡೈಪರುಗಳು
- ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಟವಲುಗಳು ಅಥವಾ ನ್ಯಾಪ್‌ಕಿನ್ನುಗಳು, ಋತುಸ್ರಾವದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಮತ್ತು ಶಾರೀರಿಕ ದ್ರವಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತಹ ಅದೇ ಮಾದರಿಯ ವಸ್ತುಗಳು
- ಗರ್ಭನಿರೋಧಕ ಚೀಲಗಳು
- ಬ್ಯಾಂಡ್ ಐಡ್, ಗೃಹಬಳಕೆಯಾದಂತಹ ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ತೆಳು ಬಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಕೊಳಕು ಹತ್ತಿ.
- ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ಸಿರೆಂಜ್‌ಗಳು

ಅನುಬಂಧ-III ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮತ್ತು ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಗುಣಮಟ್ಟ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಾಗಾಣಿಕೆಗಾಗಿ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮತ್ತು ವಾಹನಗಳು

ವಾಹನಗಳ ಮಾದರಿ	ಜನಸಾಂದ್ರತೆ (ಪ್ರತಿ ಚದರ ಕಿ.ಮೀ.ಗೆ) ಮತ್ತು ಭೂ ಪ್ರದೇಶ	ಒಯ್ಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ	ವಾಹನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಮಾನವ ಶಕ್ತಿಯ ಹಂಚಿಕೆಯ ಆಧಾರ
ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆ				
ತಳ್ಳುಗಾಡಿ ¹¹	ದಟ್ಟ ಎಂದರೆ (>ಪ್ರತಿ ಚದರ ಕಿ.ಮೀ.ಗೆ 400 ಜನ), ಮಟ್ಟಸ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಕಿರು ರಸ್ತೆಗಳು	250 ಎಲ್ / 125 ಕೆ.ಜಿ	300 ಮನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ 1 ತಳ್ಳುಗಾಡಿ	150 ಮನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಕೆಲಸಗಾರನಂತೆ ಮನೆ ಮನೆಯಿಂದಲೂ ಸಂಗ್ರಹಣೆ 240 ಮನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಓರ್ವ ಕೆಲಸಗಾರನಂತೆ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಟಿ ಊದುವುದು ಅಥವಾ ಬಾಯಿಂದ ಕೂಗುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟಣೆ
ತುಳಿಯುವ ಮೂರು ಚಕ್ರದ ಟ್ರೈಸಿಕಲ್ ¹²	ಮಧ್ಯಮವಾದ ದಟ್ಟಣೆಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿದ್ದಲ್ಲಿ (ಪ್ರತಿ ಚದರ ಕಿ.ಮೀ.ಗೆ <400 ಜನಸಂಖ್ಯೆ) ಮಟ್ಟಸ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಕಿರು ರಸ್ತೆಗಳು	500ಎಲ್ / 250ಕೆಜಿ	ಪ್ರತಿ 300 ಮನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ತುಳಿಯುವ ಟ್ರೈಸಿಕಲ್	ಪ್ರತಿ 150 ಮನೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಓರ್ವ ಕೆಲಸಗಾರನಂತೆ ಪ್ರತಿ 240 ಮನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಓರ್ವ ಕೆಲಸಗಾರ. ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಟಿ ಊದುವುದು ಅಥವಾ ಕೂಗುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟಣೆ
ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ವಾಹನ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಸಣ್ಣ ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ¹³	ಅತಿ ವಿರಳ ಎಂದರೆ (ಪ್ರತಿ ಚದರ ಕಿ.ಮೀ.ಗೆ <200 ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿದ್ದಲ್ಲಿ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶ/ಅಗಲ ರಸ್ತೆಯಿದ್ದಲ್ಲಿ	1000ಎಲ್ / 350ಕೆಜಿ	ಪ್ರತಿ 200 ಮನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಿದ್ಯುತ್ / ಮೋಟಾರು ವಾಹನ	ಪ್ರತಿ ವಾಹನಕ್ಕೆ ಓರ್ವ ಚಾಲಕ
ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ಟಿಪ್ಪರುಗಳು ¹⁴	ಜನಸಾಂದ್ರತೆಯನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಮತ್ತು ಭೂ ಪ್ರದೇಶದ ಸ್ವರೂಪ ವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅತಿ ಅಗಲವಾದ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ (ಕಿರು ಓಣಿಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ತಳ್ಳುಗಾಡಿಯ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು)	1500 ಎಲ್ 750-1000ಕೆಜಿ	(1) ಪ್ರತಿ 800 ಮನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು (2) ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ 100 ಕೆಜಿ ಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದಲ್ಲಿ ಕಸಾಯಿಶಾಲೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಾಹನಗಳ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ	ಪ್ರತಿ ವಾಹನಕ್ಕೆ ಓರ್ವ ವಾಹನ ಚಾಲಕ ಮತ್ತು ಓರ್ವ ಸಹಾಯಕ/ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ವಾಹನಕ್ಕೆ ತುಂಬಿಸುವವನು.

11. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅತೀ ದೂರದ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕೇಂದ್ರವು 500 ಮೀಗಳಿಗಿಂತಲೂ ದೂರವಿದ್ದಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವಾಹನದ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.
 12. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅತೀ ದೂರದ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕೇಂದ್ರವು 2 ಕಿಮೀಗಳಿಗಿಂತಲೂ ದೂರವಿದ್ದಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವಾಹನದ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ
 13. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅತೀ ದೂರದ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕೇಂದ್ರವು 5 ಕಿಮೀಗಿಂತಲೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವಾಹನದ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ
 14. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅತೀ ದೂರದ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕೇಂದ್ರವು 5 ಕಿಮೀಗಳಿಗಿಂತಲೂ ದೂರವಿದ್ದಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವಾಹನದ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ

ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ಸಂಗ್ರಹಣೆ

ಆಟೋ ಟಿಪ್ಪರುಗಳು	-	1500ಎಲ್ / 750-1000ಕೆಜಿ	ಪ್ರತಿ 2000 ಮನೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು	ಪ್ರತಿ ವಾಹನಕ್ಕೆ ಓರ್ವ ವಾಹನ ಚಾಲಕ ಮತ್ತು ಓರ್ವ ಸಹಾಯಕ
ಟ್ರಾಕ್ಟರ್	-	4000 - 5000 ಕೆಜಿ	ಇದನ್ನು ಬಹು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ
ಟ್ರಕ್ಯುಗಳು	-	6000 ಕೆಜಿ	ಇದನ್ನು ಬಹು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ

ಭಾಗ ಸಿ-2: ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಪಟ್ಟಿ

2. ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಂಗಡಣೆಗೆ ಮಾನವ ಶಕ್ತಿ / ಸಂಪನ್ಮೂಲ

- (i) ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು 8 ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾದ ಮಟ್ಟವು ಪ್ರತಿ ಓರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ಅವಧಿಗೆ 16-22 ಕೆ.ಜಿ.ಗಳು
- (ii) ಒಂದು ವೇಳೆ ಸ್ವೀಕೃತವಾಗುವ ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣವು ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ 200 ಕೆ.ಜಿ.ಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 2-3 ಗಂಟೆಗಳ ಅವಧಿಯ ಕೆಲಸವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಸುವ ಮಟ್ಟವು ಓರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು :

- (i) ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು 6 ಗಂಟೆಗಳ ಅವಧಿಯ ಒಂದೇ ಪಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತಲಾ ಮುಂಜಾನೆ ಮತ್ತು ಸಂಜೆ ತಲಾ 3 ಗಂಟೆಗಳ ಎರಡು ಪಾಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು
- (ii) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವಾಹನವು ಇಬ್ಬರು ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಸಹ ಕೇವಲ ಓರ್ವ ಸಂಗ್ರಹಕಾರನಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪಟ್ಟು ಮನೆಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಬಹುದು.
- (iii) ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ತರುವಾಯ, ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ದಾಸ್ತಾನು ಕೋಠಿಯಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಣೆಗಾಗಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯೂ ಸಹ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಂಗಡಣಾ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮದ ಕಸವನ್ನು ಗುಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೂ ಸಹ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
- (iv) ಒಂದು ವೇಳೆ ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ದಾಸ್ತಾನು ಕೋಠಿಯಿಂದ ಸಮೀಪದ ಯುಎಲ್‌ಬಿ ಒಟ್ಟು ಗುಡಿಸುವ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಗೊಂಡಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಟ್ರಕ್ಯುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುವ ಬದಲಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಪಡೆಯುವ ಕುರಿತು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು.

3. ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು¹⁵ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲು ಪ್ರಮಾಣಿತ (ಗುಣಮಟ್ಟ) ಮಾನದಂಡಗಳು

ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಮುಂದಿನ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆಯಾಗುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಬಹುದು (ಊಹಿತ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು)

$$P_n = P_p(1 + r)^n$$

Where P_n = Future projected population after "n" number of years
 P_p = Present population
 r = population growth rate (population increase per year)¹⁶
 n = number of years

ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸರಾಸರಿ ಉತ್ಪಾದನೆ¹⁷

ಪ್ರತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯದ ಉತ್ಪಾದನೆ ಪ್ರತಿ ದಿನ 150–650ಜಿಎಮ್¹⁸

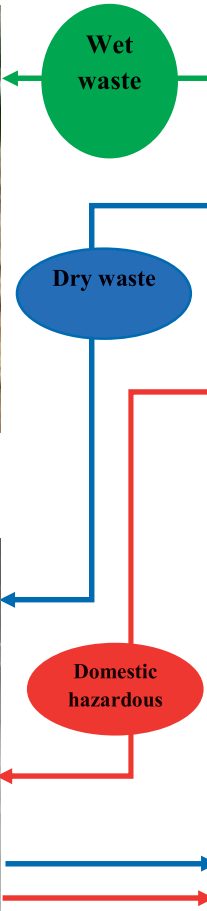
15. ಅನುಬಂಧ VIರಲ್ಲಿ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿರುವ ಮಾದರಿ ಡಿಪಿಆರ್‌ಅನ್ನು ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರ ವರ್ಗಕ್ಕಾಗಿ ನೋಡಿರಿ

16. ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯದ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಭಾರತೀಯ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತದೆ

17. ಓರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ: ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವಂತಹ ಒಟ್ಟು ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ ಸದರಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಭಾಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯಬಹುದು.

18. ಇದು ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. (ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ 50 ಕೆಜಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವವರು)

ಅನುಬಂಧ-IV: ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಹರಿವು
ಭಾಗ-ಎ- ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಆವೃತವಾದ ದಟ್ಟ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು

ಭಾಗ-ಬಿ: ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ವಿರಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು

**ಅನುಬಂಧ - V: ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು
ವಾಸದ ಮನೆ ಮತ್ತು ಬೀದಿ ಹಂತದ ಕಾಂಪೋಸ್ಟು ತಯಾರಿಕೆ**

Technology	Applicability	Financial Costs ²				Limitations
		Household (average 5 members)		Community/street level (about 50 households)		
		Capital cost	Operational cost	Capital cost	Operational cost	
Underground unlined manure pit or garbage pit	Rural areas with low rainfall Houses with an open space of about 7 sq.m Houses with no cattle or with single cattle.	Materials: Nil Manpower: Rs. 500 per pit (2-man days unskilled labour to dig the pit)	Nil	Materials – Nil Manpower: Rs. 750 per pit (3 man days unskilled labour)	Nil	Not suitable for heavy rainfall areas and rocky terrain.
Underground brick lined manure pit or garbage pit	Rural areas with low rainfall Houses with an open space of about 7 sq.m Houses with no cattle or with single cattle Loose soil structure.	Materials - Rs. 1800-2000 (Approximately 200 bricks, 1/3 bag cement, 3 cubic feet sand) Manpower: Rs. 450-500 per pit (one-man day unskilled and 1/2 man day skilled labour)	Nil	Materials – Rs. 11,000-11,500 (Approximately 1200 bricks, 3 bags cement, 20 cubic feet sand) Manpower: Rs 1500-2000 per pit. (3 man day unskilled labour and 2 man days skilled labour)	Nil	Not suitable for heavy rainfall areas and rocky terrain.
Overground heap	Rural areas with high rainfall and rocky terrain Houses with an open space of about 7 sq.m Houses with no cattle or with single cattle.	Materials - Nil Manpower: Rs. 250 (1-man days unskilled labour to make the platform.	Nil	Materials - Nil Manpower: Rs 500 (2-man days of unskilled labour) per heap.	Nil	
Over ground brick lined compost tank	Rural areas with high rainfall and rocky terrain Houses with an open space of about 7 sq.m Houses with no cattle or with single cattle.	Materials – Rs. 3500-4000 (Approximately 400 bricks, 1/2 bag cement, 5 cubic feet sand) Manpower: Rs.450-500 per tank (one man-day unskilled and 1/2 man-day skilled labour)	Nil	Materials – Rs. 11,000-11,500 (Approximately 1200 bricks, 3 bags cement, 20 cubic feet sand) Manpower: Rs 1500-2000 per tank. (3 man day unskilled and 2 man days skilled labour)	Nil	

ಸಮುದಾಯ ಮಟ್ಟದ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ²⁰

1 ಕೂಲಿ ಮತ್ತು ವಸ್ತುಗಳ ದರವು ಎಮ್‌ಜಿ ಎನ್‌ಆರ್‌ಇಜಿಎ ದರದನ್ವಯ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.
20. ಈ ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿನ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು ಪಠ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಆಧಾರಿತವಾಗಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ವಾಸ್ತವಿಕ ತಳಮಟ್ಟದ ಕಾರ್ಯಚರಣೆಯಿಂದ ಅಧೀಕೃತಗೊಳಿಸಬೇಕುತ್ಪದೆ.

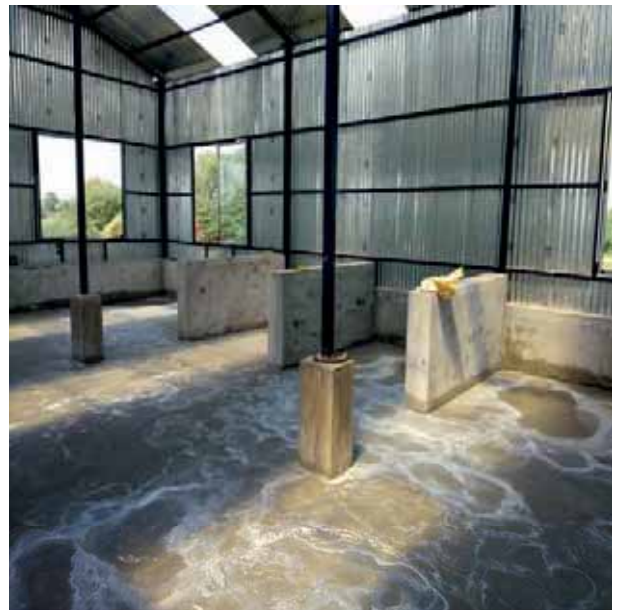
**ಅನುಬಂಧ – V: ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು
ವಾಸದ ಮನೆ ಮತ್ತು ಬೀದಿ ಹಂತದ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಕೆ**

Technology	Brief description	Suitability (TPD)		Area (m ²)		CapEx (INR Lakhs)		OpEx (INR annum)		Handling Expertise
		Min	Max	Min	Max	Min	Max	Min	Max	
Vermi Composting	Vermi compost is the product of the composting process using various species of worms, usually red wigglers, white worms, and other earthworms, which feed in mixture of decomposing vegetable or food waste, and release droppings called vermi cast which can be used as compost for soil	0.10	2	100	2500	0.25	2.50	2800	6000	Unskilled
Windrow Composting	Windrow composting is the production of compost by piling biodegradable waste, in long rows (windrows) and turning them. This method is suited to producing large volumes of compost.	50	1000	12141	60705	650	5500	83	467	Skilled + Semi + unskilled
Pit Composting	Pit or trench composting is the process of burying organic waste directly into soil. This is a slower composting process than composting in well-managed windrows, but the trenched materials will retain more nitrogen during the process.	0.10	2	100	2500	0.25	3	500	6200	Unskilled
Aerated static pile Composting	Aerated Static Pile (ASP) composting, refers to the system used to biodegrade organic material without physical manipulation (turning) during composting.	0.10	10	300	1000	2.50	11	183	6000	Unskilled
Biomethanation / Biogas	Biomethanation is the anaerobic (in the absence of free oxygen) fermentation of biodegradable matter in an enclosed space under controlled conditions of temperature, moisture, pH, etc.	0.50	300	350	37000	15	9000	100	1000	Skilled + Semi + unskilled

ಅನುಬಂಧ – VI: ಮಾದರಿ ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಕೇಂದ್ರ/ಘಟಕ

ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾದರಿ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ (ಷೆಡ್ಡು)

ಸುಲಭವಾಗಿ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಲಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ತಗ್ಗು ಮತ್ತು ತೆರೆದ ವಿಂಗಡಣಾ ಪ್ರದೇಶ

ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಂಗಡಣೆ

ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ತೂಕ ಮಾಡುವುದು

ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಘಟಕದ ಪ್ರಮಾಣಿತ ಗುಣಮಟ್ಟ

ಕ್ರಮ. ಸಂ.	ವಿಸ್ತೃತ ವಿವರಣೆ	ವಿವರಗಳು
1.	ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಘಟಕದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ	ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ 1000 ಕೆಜಿ
2.	ಪರಿಗಣಿಸಲಾದ ಗರಿಷ್ಠ ದಾಸ್ತಾನು ಅವಧಿ	1 ತಿಂಗಳು
3.	ದಾಸ್ತಾನು ಘಟಕದ ಎತ್ತರ (ಅಡಿಗಳಲ್ಲಿ)	8
4.	ಒಳಬರುವ ತ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸ್ಥಳ (ಚದರಡಿಗಳಲ್ಲಿ)	40
5.	ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಂಗಡಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸ್ಥಳ (ಚದರಡಿಗಳಲ್ಲಿ)	25 ²¹
6.	ಪಿಂಡಿ ಮಾಡುವ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸ್ಥಳ (ಒಂದು ವೇಳೆ ಪಿಂಡಿ ಕಟ್ಟಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ) (ಚದರಡಿಗಳಲ್ಲಿ)	20
7.	ವಿಂಣಡಿಸಲಾದ (ಪಿಂಡಿಮಾಡಲಾರದಂತಹ) ತ್ಯಾಜ್ಯದ ದಾಸ್ತಾನಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸ್ಥಳ (ಚದರಡಿಗಳಲ್ಲಿ)	714.3
8.	ವಿಂಣಡಿಸಲಾದ (ಪಿಂಡಿಮಾಡಲಾರದಂತಹ) ತ್ಯಾಜ್ಯದ ದಾಸ್ತಾನಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸ್ಥಳ (ಚದರಡಿಗಳಲ್ಲಿ)	1200
9.	ಶೌಚಾಲಯ ಕೊಠಡಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳ (ಚದರಡಿಗಳಲ್ಲಿ)	150
10.	ಒಚಿದು ವಾಹನಕ್ಕಾಗಿ ವಾಹನ ನಿಲುಗಡೆ ಸ್ಥಳ, ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ (ಚದರಡಿಗಳಲ್ಲಿ)	300
11.	ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸ್ಥಳ (ಚದರ ಮಿಟರುಗಳಲ್ಲಿ)	200
12.	ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಒಟ್ಟು ಸ್ಥಳ (ಪಿಂಡಿ ಮಾಡುವ ಸೌಲಭ್ಯದೊಂದಿಗೆ) (ಚದರಡಿಗಳಲ್ಲಿ)	1449.3
13.	ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸ್ಥಳ (ಪಿಂಡಿ ಮಾಡುವ ಸೌಲಭ್ಯ ರಹಿತವಾಗಿ) (ಚದರಡಿಗಳಲ್ಲಿ)	1915

21. ಇದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾದ ಕನಿಷ್ಠ ಸ್ಥಳ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇಬ್ಬರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ನೇಮಕ ಹೊಂದಿದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಒಟ್ಟು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ದಾಸ್ತಾನಿಗಾಗಿ ಶೇ 10%ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು.

ಅನುಬಂಧ - VII : ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗಾಗಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡಲಾಗಿರುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಯ್ಕೆಗಳು

ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗಾಗಿ ಅನೇಕ ವಿಧಗಳ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಆಯ್ಕೆಗಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸಹ, ಅದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಅನುದಾನ ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಥಳದ ಲಭ್ಯತೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೌಶಲ್ಯಪೂರ್ಣ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ಸೇವೆಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವಲ್ಲಿ ಬಹು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಾಗಿ ಸ್ಥಿರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸುಲಭವಾದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಈ ಕೆಳಕಂಡವುಗಳು ಎರಡೂ ವಿಧಗಳ ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಲಾದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪರಿಹಾರೋಪಾಯಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

I. ಕಪ್ಪು ನೀರು / ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ (Black Water/Faecal sludge/septage)

ಕಪ್ಪು ನೀರು / ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ / ಶೌಚಾಲಯ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡಿದ ನೀರುಗಳ ದಕ್ಷ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ, ಮೇಲಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಕಡಿಕೆ 5.2ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸೇವಾ ಸರಣಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೂ ಸಹ ಆದ್ಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದು ಬಹು ಮುಖ್ಯ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಕೆಲವು ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಕರಣಗಳು ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ.

1.1 ನಿರೋಧಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (Containment System)

- (i) ಎರಡು ಗುಂಡಿಗಳು (ಅವಳಿ ಗುಂಡಿ) ಎಂದರೆ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಒಳಗೆ ತೋಡಿರುವ ಎರಡು ಗುಂಡಿಗಳು. ಉಭಯ ಗುಂಡಿಗಳೂ ಸಹ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ಮೀಟರ್ ಅಂತರದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಏಕೆ ಕೊಳವೆಯು ಶೌಚಾಲಯದಿಂದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಮಾರ್ಗಾಂತರ ಗುಂಡಿಗೆ (ಚೇಂಬರು) ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಎರಡು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕೊಳವೆಗಳು ಎರಡು ಭೂಮಿಯ ಕೆಳಗಿರುವ ಗುಂಡಿಗಳಿಗೆ ಒಯ್ಯುತ್ತವೆ. ಈ ಗುಂಡಿಗಳು ಮುಕ್ತ ಜಂಟಿ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಮಗಾರಿಯೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಣೆಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗುಂಡಿಯೂ ಸಹ ಕನಿಷ್ಠ 24 ತಿಂಗಳುಗಳ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಭರಿಸುವಂತೆ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು. ತ್ಯಾಜ್ಯ ಜಲವು ಒಂದು ಗುಂಡಿಯೊಳಗೆ ಅದು ಭರ್ತಿಯಾಗುವವರೆಗೆ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆ ತರುವಾಯ ಮಾರ್ಗಪಲ್ಲಟದ ಚೇಂಬರಿನ ಮೂಲಕ ನೀರಿನ ಹರಿವು ಎರಡನೆಯ ಗುಂಡಿಗೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯ ಗುಂಡಿಯು ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಭರ್ತಿಯಾಗುವ ನಿಕಟ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿರುವ ಅಂಶವನ್ನು ತೋಡಿ ತೆಗೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಗ್ರಹದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ವಾಸನೆ ರಹಿತವಾಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ರೋಗಾಣುಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ಸಂಸ್ಕರಣೆಯು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಮೊದಲನೆಯ ಗುಂಡಿಯನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನವನು ನೇರ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ದೂರ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ವಹಿಸುವುದು.

ಅನುಕೂಲತೆಗಳು

- (ಎ) ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಕುರಿತಂತೆ ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ಕ್ರಮವನ್ನುವಹಿಸುತ್ತದೆ, ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯು ಅಣತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ., ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ವಿಲೇವಾರಿಗಾಗಿ ಕ್ರಮವನ್ನುವಹಿಸಬೇಕು.
- (ಬಿ) ಸರಳ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ
- (ಸಿ) ಯಾವುದೇ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಬಂಧಿತ ಇಂಧನದ ಅಣತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ
- (ಡಿ) ಕಡಿಮೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೆಚ್ಚ

(ಇ) ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸೇವೆ

(ಎಫ್) ಅತಿ ಕನಿಷ್ಠ ಸ್ಥಳದ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ (ಅದನ್ನು ಭೂಮಿಯ ಒಳಗೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬಹುದು)

ಪ್ರತಿಕೂಲಗಳು

(ಎ) ಇದು ಅಂತರ್ಜಲವನ್ನು ಕಲುಷಿತಗೊಳಿಸುವ ಅಪಾಯದ ಕಾರಣ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂತರ್ಜಲವಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ.

ವೆಚ್ಚಗಳು

ಅದರ ಅಳತೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ವಸ್ತುಗಳ ದರ ಮತ್ತು ಕೂಲಿಯ ವೆಚ್ಚದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇದರ ನಿರ್ಮಾಣ ವೆಚ್ಚವು ರೂ 5000-7000ದಷ್ಟಿರಬಹುದು. ಈ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಆದಾಗ್ಯೂ ಸಹ ಒಂದು ಗುಂಡಿಯು ಭರ್ತಿಯಾದ ತರುವಾಯ ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಕಾಂಪೋಸ್ಟನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸಿ ಕೃಷಿ/ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಅಗತ್ಯವೂ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಸಹ, ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಬಹುತೇಕ ವಾಸದ ಮನೆಯ ಮಾಲೀಕನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಶೂನ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚವೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದು.

(ii) **ಸೆಪ್ಟಿಕ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ (Septic tank)** - ಸೆಪ್ಟಿಕ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ನೀರು ತುಂಬಿದ ತೊಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದು ಇದನ್ನು ಇಟ್ಟಿಗೆ, ಸಿಮೆಂಟು, ಫೈಬರ್ ಗ್ಲಾಸ್ ಪಿವಿಸಿ ಅಥವಾ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಪೈಪನ್ನು 'ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ನೀರಿನ ತೊಟ್ಟಿಯ ಮೂಲಕ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದಿಡುವ ಅಥವಾ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಸ್ವಚ್ಛತೆಗಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಒಂದು ತೋಯುವ ತೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಹ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಯುಕ್ತವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದಂತಹ ಸೆಪ್ಟಿಕ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಕೆಲವು ಹಂತಗಳವರೆಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ಥಿರತೆ ಮತ್ತು ಆಯ್ಕೆಜನಿಕ ರಹಿತ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯು ಘನ ಮತ್ತು ಸಾವಯವ ಸಂಯುಕ್ತ ವಸ್ತುಗಳ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಇದರ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ಸ್ವರೂಪವು ಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ನಿಯಮಿತ ಮಧ್ಯಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಗುಂಡಿಯಿಂದ ತೆರವುಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆ ತರುವಾಯ ಮತ್ತೊಂದು ಸೌಲಭ್ಯದಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ನಂತರ ಸಮರ್ಪಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೊರಸೂಸುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವಂತಹ ತೋಯಿಸುವ ಗುಂಡಿಯ ಮೂಲಕ ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಗಟಾರದ ಮೂಲಕ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಸಿಪಿಎಚ್‌ಇಇಒ ಕೈಪಿಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿರುವಂತಹ ಗುಣಮಟ್ಟದನ್ವಯ ಐಎಸ್ 2470: ಅಥವಾ ಎಸ್‌ಬಿಜಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ವಯ ಅನುಪಾಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅನುಕೂಲತೆಗಳು

(ಎ) ಸರಳ ಹಾಗೂ ಬಲಿಷ್ಠ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

(ಬಿ) ಯಾವುದೇ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಬಂಧಿತ ಇಂಧನದ ಅಣತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ

(ಸಿ) ಕಡಿಮೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೆಚ್ಚ

(ಡಿ) ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಬಾಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ನೀರಿನ ಮೂಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ

(ಇ) ಅತಿ ಕನಿಷ್ಠ ಸ್ಥಳದ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ (ಅದನ್ನು ಭೂಮಿಯ ಒಳಗೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬಹುದು)

ಪ್ರತಿಕೂಲಗಳು

(i) ರೋಗಾಣುಗಳು (pathogens), ಘನವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಜೈವಿಕದ ಕನಿಷ್ಠ ಇಳಿಕೆ

- (ii) ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ನಿಯಮಿತ ತೆರವನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಬೇಕು
- (iii) ಹೊರಸೂಸುವ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯಮತ್ತಷ್ಟು ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತುಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ವೆಚ್ಚಗಳು

ಸೆಪ್ಟಿಕ್ :- ತೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ಶೌಚಾಲಯದೊಂದಿಗೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಅಥವಾ ಇತರ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಲಾದ ಸೆಪ್ಟಿಕ್ ಟ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. (ರಚನೆಗಾಗಿ ವಿವಿಧ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ). ಇದರ ವೆಚ್ಚವು ಅದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾದ ವಸ್ತುಗಳು, ಅದರ ಗಾತ್ರವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ರೂ. 5,000 - 18000ವರೆಗೆ ಇರಬಹುದು (ಇದನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನಾಧರಿಸಿ ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ) ಇದರ ಚಾಲನೆಯ ವೆಚ್ಚವು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ತರುವಾಯ ಕೆಲವು ದುರಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು 2 ರಿಂದ 3 ವರ್ಷಗಳ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ತೆರವು (ಸೆಪ್ಟಿಕ್ ಟ್ಯಾಂಕಿನ ಗಾತ್ರವನ್ನವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ) ವೆಚ್ಚವು ಬಳಕೆದಾರನಿಗೆ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ರೂ 800-3000ವರೆಗೆ ಇರುತ್ತದೆ (ಸ್ಥಳ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾದ ಮಾಹಿತಿಯಂತೆ)

1.2 ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ತಂತ್ರ

ಮಾನವ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಹೊರತೆಗೆದು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವ 'ಸೆಪ್‌ಪೂಲ್ ವಾಹನಗಳು' ಅಥವಾ 'ನಿರ್ವಾತ ಟ್ರಕ್ಯು'ಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವ ವಾಹನಗಳು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇವುಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 'ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಗಾರರು' ಎಂದು ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗುವ ಮಲತ್ಯಾಜ್ಯ ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ಕೈಗೆಟುಕುವಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿರೋಧಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಂತ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ವಾಹನವನ್ನು ಬಳಸುವುದು.

ಸೆಪ್‌ಪೂಲ್ ವಾಹನಗಳ ಆಯ್ಕೆ

ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು	ಕ್ಯಾರಿಯೇಜ್ (ಸಾಗಣೆ)	ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ	ಅಣಕಲ
500 - 1000 ಲೀಟರುಗಳು	ಆಟೋ ಮೂಲಕ ಸಾಗಣೆ	ಪ್ರತಿ ವಾಹನಕ್ಕೆ ರೂ 4-5 ಲಕ್ಷ	1.5 ಮೀಟರುಗಳು
1500 - 2000 ಲೀಟರುಗಳು	ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರದ ವಾಹನ ಎಲ್‌ಸಿವಿ ಮೇಲೆ ಸಾಗಣೆ	ಪ್ರತಿ ವಾಹನಕ್ಕೆ ರೂ 7-8 ಲಕ್ಷ	1.5 ಮೀಟರುಗಳು
3000 - 5000 ಲೀಟರುಗಳು	ಟ್ರಾಕ್ಟರು ಮೂಲಕ ಸಾಗಣೆ	ಪ್ರತಿ ವಾಹನಕ್ಕೆ ರೂ 12-15 ಲಕ್ಷ	2 ಮೀಟರುಗಳು
3500 - 5000 ಲೀಟರುಗಳು	ಕಿರು ಟ್ರಕ್ ಮೂಲಕ ಸಾಗಣೆ	ಪ್ರತಿ ವಾಹನಕ್ಕೆ ರೂ 15-16 ಲಕ್ಷ	2.5 ಮೀಟರುಗಳು
5000 - 6000 ಲೀಟರುಗಳು	ಟ್ರಕ್ ಮೂಲಕ ಸಾಗಣೆ	ಪ್ರತಿ ವಾಹನಕ್ಕೆ ರೂ 20-22ಲಕ್ಷ	3 ಮೀಟರುಗಳು

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ಯಂತ್ರಕ್ಕೂ ಸಹ ಅದರ ಗಾತ್ರವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಕನಿಷ್ಠ ಓರ್ವವಾಹನ ಚಾಲಕ ಮತ್ತು ಓರ್ವ ಆಪರೇಟರ್ (ಯಂತ್ರಚಾಲಕ)ನ ಅದರ ಸುಸೂತ್ರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಆಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.

1.3 ಕಷ್ಟ ನೀರು / ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ / ಸೆಪ್‌ಪೂಲ್ ಸಂಸ್ಕರಣೆ

- (i) ಮಲತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಹಂತಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು:
 - (ಎ) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಸ್ಕರಣೆ (ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವಗಳ ಬೇರ್ಪಡಿಸುವಿಕೆ)
 - (ಬಿ) ಘನ ಭಾಗ ಮತ್ತು ಮಲತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತ (ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಘನಾಂಶ)
 - (ಸಿ) ದ್ರವಭಾಗದ ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ಸಂಸ್ಕರಣೆ / ಹರಿಯುವಿಕೆ (ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ದ್ರವಾಂಶ) ಮತ್ತು ಅಂತಿಮವಾಗಿ

(ಡಿ) ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಿಂದ ಬಂದ ದ್ರವ (ಹರಿಯುವ)ದ ಮೂರನೇ ಹಂತದ ಸಂಸ್ಕರಣೆ (ದ್ರವಾಂಶ ಮತ್ತು ಘನಾಂಶ ಭಾಗಗಳ ಅಂತಿಮ ಸಂಸ್ಕರಣೆ)

(ii) ಗ್ರಾಮೀಣ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರಿನ ಮತ್ತು ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯಸಂಸ್ಕರಣೆಗಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಸ್ಥಳೀಯ ಹಂತದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸುಲಭವಾಗಿರಬೇಕು. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವಂತಹ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ (passive) ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ (Active) ಎಂಬುದಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಬಹುದು. ಸಂಸ್ಕರಿಸಬೇಕಾದ ತಾರ್ಕಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಮಾನವ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ದಿನ/ಪ್ರತಿವಾರ ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ / ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ವಾಹನ ಚಾಲಕರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಗುರುತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಬೇಕಾದ ಮಾನವ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ ಕುರಿತಂತೆ ತಾತ್ಕಿಕವಾಗಿ (ಉತ್ಪಾದನೆ) ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ (ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ಕ್ರಮ) ಕುರಿತಂತೆ ಚರ್ಚಿಸಿದ ನಂತರ ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಕುರಿತು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಸಮೀಪದ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಟಿಪಿ ಅಥವಾ ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿ ಸ್ಥಾವರದ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಾವರಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದ ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಳಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯವು ಲಭ್ಯವಿರದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಹದಿನೈದು ಕಿ.ಮೀ.ಗಳ ದೂರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸಮೂಹ ಮಾದರಿಯ ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿಯನ್ನು ಯೋಜಿಸಬಹುದು. ಅಂತಿಮವಾಗಿ, ಈ ಉಭಯ ಪರಿಹಾರಗಳು ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿಯನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದೊಂದಿಗೆ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.

(iii) ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಗ್ರಾಮ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮಗಳ ಸಮೂಹಕ್ಕಾಗಿ ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಕೆಳಕಂಡ ಆದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು

(ಎ) ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ / ನಿರ್ವಾಹಿತ ವಾಹನಗಳು ಕ್ರಮಿಸಬೇಕಾದ ದೂರವು ಪ್ರಶಸ್ತವಾಗಿರುವುದು

(ಬಿ) ಪ್ರತಿದಿನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ (ರೊಜ್ಜು) ಲಭ್ಯತೆ

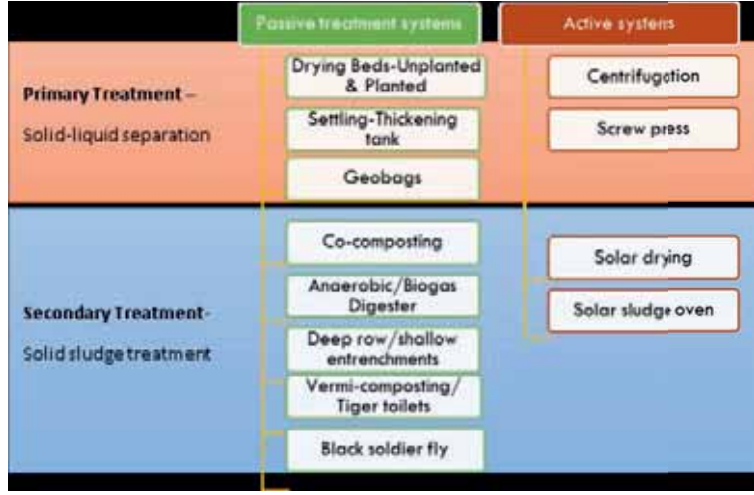
(ಸಿ) ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿಯನ್ನು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಲುಪಲು ಲಭ್ಯವಿರುವ ರಸ್ತೆಗಳ ಮಾದರಿ ಮತ್ತು ಅಣಲ

(ಡಿ) ಅಂತಹ ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಗ್ರಾಮಗಳ ನಡುವೆ ಸಹಕಾರ, ಸಮನ್ವಯಗಳನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವಂತಹ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

(ಇ) ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೂಡಿಕೆಯ ರೂಪುರೇಷೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿಧಾನಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಏಕ ರೂಪದ ಗ್ರಹಿಕೆ, ಕರಾರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಬಂಧಿತ ಗ್ರಾಮಗಳ ನಡುವೆ ಹಂಚಿಕೆ

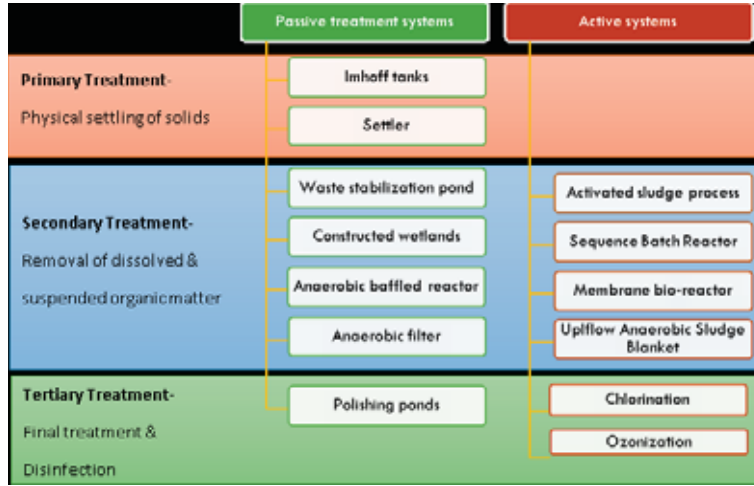
(ಎಫ್) ನಿರ್ವಹಣಾಕಾರ, ನಿರ್ಮಾಣ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಗಾವಣೆ ಕುರಿತಂತೆ ಒಂದು ಕರಾರು ಮತ್ತು ವರದಿಮಾಡುವಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

(vi) ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗಾಗಿ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ನಿರರ್ಗಾಧಾರಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲೆ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ, ಆದರೆ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ವಿದ್ಯುತ್ ಅಥವಾ ಯಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಂಧನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಮಲತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಆಯ್ಕೆಗಳು

ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಅದು ಹಲವಾರು ಅಂಶಗಳಾದ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವ ದರ, ಒಣಗುವ ಅವಧಿ, ಹವಾಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಸಂಸ್ಕರಣದ ಹಂತ, ಇತರ ವಸ್ತುಗಳು ದರ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ

ದ್ರವಾಂಶ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಆಯ್ಕೆಗಳು

ಮೇಲ್ಕಂಡವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಘನ ಹಾಗೂ ದ್ರವಾಂಶಗಳೆರಡರ ಅಂತಿಮ ಉಪ-ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ನಿಯಂತ್ರಣಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು / ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿಬಿಎಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಲಾಗಿರುವ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ಸೂತ್ರಗಳ ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಮಾದರಿ ಅಂಶಗಳ ಸೂಕ್ತ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಗಳ ವತಿಯಿಂದ ಅಂತಹ ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅನುಬಂಧ VIII: ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಆಯ್ಕೆಗಾಗಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು

ಅನುಬಂಧ VII ರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಆಯ್ಕೆಗಳು, ದ್ರವತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದು, ಅದೇ ಸಂಯೋಜನೆಯು ತಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರವಾದ ಮತ್ತು ದಕ್ಷ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಯೋಜಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಸಮಯೋಜನೆಯು ಮಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ವರ್ಗಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಕೆಳಕಂಡವುಗಳು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲ್ಪಡುವ ಮಾರ್ಗವಾಗಿರಬಹುದು. (ಅನುಬಂಧ Xರಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರುವಂತೆ: ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ.

ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು	ಅನುಕೂಲತೆಗಳು	ಪರಿಮಿತಿಗಳು	ವೆಚ್ಚಗಳು	ಅನ್ವಯಿಕೆ
ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ / ಸೆಪ್ಟೇಜ್ ಸಂಸ್ಕರಣೆ				
ಅವಳಿ ಗುಂಡಿಗಳ ಉನ್ನತೀಕರಣ	ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಇದು ಅಗ್ಗ. ವಾಸದ ಮನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಕೆ ಏಕ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅವಳಿ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಉನ್ನತೀಕರಿಸಬಹುದು.	ಅಂತರ್ಜಲ ಸೆಲೆ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳಿಗೂ (ಉದಾ; ಬಾವಿಗಳು) ಕನಿಷ್ಠ ಅಂತರದ ದೂರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.	ರೂ10,000-14,000 ರೂ5000-7000(ಏಕ ಗುಂಡಿ ಉನ್ನತೀಕರಣ)	ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಅಂತರ್ಜಲ ವಿರುವ ಪ್ರದೇಶ ಕೃಷಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಶುಷ್ಕ ಪ್ರದೇಶ (Arid regions)
ಆಳವಾದ ಸಾಲು ಕಂದಕ ತೋಡುವಿಕೆ	ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅಗ್ಗ ಕಡಿಮೆ / ಅನಿಯಮಿತ ಲೋಡುಗಳ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತದೆ. ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು/ ಚಾಲನೆ ಮಾಡುವ ಯಾವುದೇ ಕೌಶಲ್ಯದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಉಪದ್ರವವಿಲ್ಲ (ತೊಂದರೆ) ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಉಪದ್ರವ ವಿರುತ್ತದೆ. (ತೊಂದರೆ) ಉಳಿಯುವ ಅವಧಿ 6-8 ತಿಂಗಳು	ಅಂತರ್ಜಲ ಸೆಲೆ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳಿಗೂ (ಉದಾ; ಬಾವಿಗಳು) ಕನಿಷ್ಠ ಅಂತರದ ದೂರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ರೊಜ್ಜಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಮೇಲೆ ಭೂ ಪ್ರದೇಶದ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.	ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ 14 ಲಕ್ಷ(ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರೂ 500 ಕೆಎಲ್ಡಿ)	ಮೇಲಿನವೇ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ
ನೆಟ್ಟಿರುವ ಒಣಗು ಹಾಸು	ಅತಿ ಕನಿಷ್ಠ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ. ಅರೆ ಕೌಶಲ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಅಗತ್ಯ ವಿರುತ್ತದೆ. ಅನಿಯಮಿತ ಲೋಡುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಮ್ಮತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ದೇವನಹಳ್ಳಿ ಯೋಜನೆಯ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ವೆಚ್ಚ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.	ಸಂಗ್ರಹಿತ(digested) ರೊಜ್ಜನ್ನು ಬೇಡುತ್ತದೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶೌಚಾಲಯಗಳಿಂದ ಪಡೆಯಲು ಯುಕ್ತವಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಳೆಯಾದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ, 3 ಕೆಎಲ್ಡಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪಡೆಯಲು ಸೂಕ್ತ	ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ ರೂ 15-30 ಲಕ್ಷ(3-6ಕೆಎಲ್ಡಿ) ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೆಚ್ಚ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೊಂದಕ್ಕೆ ರೂ 10 ಲಕ್ಷ	ಕಡಿಮೆ ಜನಸಾಂದ್ರತೆ ಯಿರುವಂತಹ ಮತ್ತು ಅನಿಯಮಿತ ರೊಜ್ಜು ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ಕ್ರಮವಿರುವಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕೃಷಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕೇಂದ್ರ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹಾಗೂ ಶುಷ್ಕ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶ
ಭೂಮಿಗಳಿಯದ ಒಣ ಹಾಸಿನೊಂದಿಗೆ ಆಮ್ಲಜನಕ ರಹಿತ ಸಂಗ್ರಹ	ಅತಿ ಕನಿಷ್ಠ/ಯಾವುದೇ ವಿದ್ಯುತ್ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರದೇಶದ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಸುಲಭ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ. ಅರೆ ಕೌಶಲ್ಯ ಪೂರ್ಣಕಾರ್ಮಿಕರು. 0.8 ಕೆಎಲ್ಡಿಯಿಂದ 3 ಕೆಎಲ್ಡಿಯವರೆಗಿನ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣ ಸ್ವೀಕಾರ.	ಕಡಿಮೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚ ಸಂಗ್ರಹದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. (ಬಹುತೇಕ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಟ್ರಕ್ಕುಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು 3 ಕೆಎಲ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಿರಂತರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ. ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ 4ರಿಂದ 5 ತಿಂಗಳು ರೋಗಾಣುಗಳನ್ನು (Pathogen) ತೆಗೆದು ಹಾಕುವಿಕೆಯು ತೃತೀಯ ಹಂತದ ಸಂಸ್ಕರಣವನ್ನು ಅಗತ್ಯಪಡಿಸುತ್ತದೆ.	ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ ರೂ 25-55 ಲಕ್ಷ(3-6 ಕೆಎಲ್ಡಿ) ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೆಚ್ಚ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ರೂ 10 ಲಕ್ಷ	ಮಧ್ಯಮದಿಂದ ಉಚ್ಚ ಸಾಂದ್ರತೆಗಳು ಅಂತರ್ಜಲದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಸುತ್ತಲಿನ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯ ಉಷ್ಣ ಮತ್ತು ಶುಷ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ
ರಾಸಾಯನಿಕ ವಿಭಜನೆ ಅಥವಾ ಶಾಖೋತ್ಪನ್ನ ಸಂಸ್ಕರಣೆ	ಮಾನವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಕಡೆಯ ಉತ್ಪನ್ನವು ಜೈವಿಕ ಇದ್ದಿಲಾಗಿದ್ದು ಅದು ಮಣ್ಣು ವರ್ಧಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಸುಲಭ ಸರಳ) ಅನುಷ್ಠಾನ	ಕನಿಷ್ಠ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ 5 ಕೆಎಲ್ಡಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚು ಭೂ ಪ್ರದೇಶದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಇಂಧನ/ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ತೀವ್ರ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.	ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ ರೂ 22-27.6 ಲಕ್ಷ ವಿರುತ್ತದೆ. (5-6 ಕೆಎಲ್ಡಿ) ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೆಚ್ಚ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 19-21 ಲಕ್ಷ	ಉತ್ತಮ ಮತ್ತು ನಿರಂತರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸರಬರಾಜು ಇರುವಂತಹ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಪೂರ್ಣ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಲಭ್ಯತೆಯಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಅತಿ ಸೂಕ್ತ.

ಬೂದು ನೀರು/ ದ್ರವ ಸೂಸು (ಲಿಕ್ವಿಡ್ ಪರ್ಮಿಟೆಡ್) (ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ) ಸಂಸ್ಕರಣೆ				
ಅಡುಗೆಮನೆ/ ಕೈತೋಟ	ವಾಸಗೃಹ ಹಂತದ ಬೂದು ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಗಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರ ವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಸುಲಭ (ಸರಳ) ಅನುಷ್ಠಾನ ಯಾವುದೇ ಕೌಶಲ್ಯದ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ ವೆಚ್ಚ	ಪ್ರತಿ ವಾಸದ ಮನೆಯಲ್ಲ/ವಾಸದ ಮನೆಯ ಸಮೂಹವು ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.	ರೂ 300-500 ಕೆಎಲ್‌ಡಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೆಚ್ಚ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ/ಕೆಸರು ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ವೆಚ್ಚ ಕನಿಷ್ಠ	ಮನೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಭೂ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ರದೇಶ. ಕನಿಷ್ಠ ಅಂತರ್ಜಲ ಹಾಸು ಪ್ರದೇಶ
ಚದರಿಕೆ ಕಂದಕ/ಇಂಗಿಕೆ ಗುಂಡಿ	ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅಗ್ಗ ಕನಿಷ್ಠ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೂ ಸಹ (ಒ.8ಕೆಎಲ್‌ಡಿ) ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಿರ್ಮಾಣ/ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಕೌಶಲ್ಯದ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ.ಅತಿ ಕಡಿಮೆ/ಕನಿಷ್ಠ ಅಡಚಣೆ ತಗ್ಗು ಅಂತರ್ಜಲ ಹಾಸಿಗೆ ಅನುರೂಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ವಾಸದ ಮನೆ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಮಾಡಬಹುದು.	ಇಂಗಿಕೆ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ಘನ ವಸ್ತುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿ 4-5 ತಿಂಗಳುಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಅಗತ್ಯ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ.	ರೂ 300-500/ಕೆಎಲ್‌ಡಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ವೆಚ್ಚ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ/ಕೆಸರು ಸ್ವಚ್ಛತೆಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ವೆಚ್ಚ	ತಗ್ಗು ಅಂತರ್ಜಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಉಷ್ಣ ಮತ್ತು ಶುಷ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳು
ಮುಚ್ಚಿದ ಚರಂಡಿ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯ(ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್ ಪಿ/ಸೆಟ್ಲರ್+ ಸಿಡಬ್ಲ್ಯೂ)	ದಟ್ಟ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ.ವಾಸದ ಮನೆಯ ಹಂತದ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚ	ಎಲ್ಲಾ ವಾಸದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಮುಚ್ಚಿದ ಚರಂಡಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚ ಗ್ರಾಮ/ಸಮೂಹ ಹಂತದ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ	ರೂ 700-940/ಕೆಎಲ್‌ಡಿ	ಸುತ್ತಲು ನಗರ ಪ್ರದೇಶವಿರುವ ಮತ್ತು ದಟ್ಟ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಪ್ರದೇಶ
ಸಂಯೋಜಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಜಲ ಸಂಸ್ಕರಣ				
ಖಿವ್ಯಾಟ್ಸ್ (DEWATS)	ಸಂಪೂರ್ಣ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮಾಪಕ ಉನ್ನತೀಕರಣವು ಸಾಧ್ಯವಿರುತ್ತದೆ	ಅತ್ಯಂತ ಕನಿಷ್ಠ ಒಳಹರಿವಿನಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ಗರಿಷ್ಠ ಒಳಹರಿವನ್ನೂ ಸಹ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು ಕನಿಷ್ಠ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ, ಕನಿಷ್ಠ ಜೀವನಚಕ್ರ ವೆಚ್ಚ	ರೂ 6.6-14 ಲಕ್ಷ(3-6ಕೆಎಲ್‌ಡಿ) ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ವೆಚ್ಚ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 2-2.5 ಲಕ್ಷ	ಸುತ್ತಲು ನಗರ ಪ್ರದೇಶವಿರುವ ಮತ್ತು ದಟ್ಟ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಅನಿಯಮಿತ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯ ಪೂರ್ಣ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೊರತೆ ಯಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು
ಎಂಬಿಬಿಆರ್ ಆಧಾರಿತ ಎಸ್‌ಟಿಪಿ	ಸಂಪೂರ್ಣ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮಾಪಕ ಉನ್ನತೀಕರಣವು ಸಾಧ್ಯವಿರುತ್ತದೆ	ಕನಿಷ್ಠ ಸಾಧ್ಯವಿರುವ ಒಳಹರಿವು 10 ಕೆಎಲ್‌ಡಿ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ ತೀರ್ಪು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯವು ಪ್ರದೇಶ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬೇಡುತ್ತದೆ.	ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ10-100 ಕೆಎಲ್‌ಡಿ ರೂ 6-50 ಲಕ್ಷ; 100-500 ಕೆಎಲ್‌ಡಿ 53 ಲಕ್ಷ-1.75 ಕೋಟಿ:500-1000 ಕೆಎಲ್‌ಡಿ 1.75 ಕೋಟಿ-2.35 ಕೋಟಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ವೆಚ್ಚ 3-17 ಲಕ್ಷ(10-100 ಕೆಎಲ್‌ಡಿ	ಸುತ್ತಲು ನಗರ ಪ್ರದೇಶವಿರುವ ಮತ್ತು ದಟ್ಟ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು ವಿಶ್ವಸನೀಯ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆಯಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು

ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಲಾದ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಆಯ್ಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಇತರ ಯಾವುದೇ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ / ಹೊಸ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಬಯೋಗ್ಯಾಸ್ ಸಂಗ್ರಹಗಳು / ಸ್ಥಾವರಗಳನ್ನು ಹಸುವಿನ ಸಗಣೆ ಮತ್ತಿತರ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸಮೂಹದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡಲು ಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು 10ರಿಂದ 20 ಕೆಎಲ್‌ಡಿವರೆಗಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅಂತಿಮ ತಿಳಿಗೇಸರು ಮುಕ್ತ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಸ್ಕರಿಸುವ ಅಣತೃವಿದೆ.

ಅನುಬಂಧ IX : ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ
ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮೌಲ್ಯ ಸರಣಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ
ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವಿವಿಧ ಮಾರ್ಗಗಳ ಕುರಿತ ಸಲಹೆಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂ	ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಮುಖ ವರ್ಗ	ಬೆಂಗಳೂರು	ಮೈಸೂರು	ಬೆಳಗಾವಿ	ಗುಲಬರ್ಗಾ	ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಸಲಹೆಗಳು
1	ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸಾಂದ್ರತೆ(ಪ್ರತಿ ಚದರ ಕಿಮೀಗೆ)					
ಎ	<200	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಕೊಡಗು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಚಾಮರಾಜ ನಗರ	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ		ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವಳಿ ಗುಂಡಿಗಳಿಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ವಾಸದ ಮನೆಗಳ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬೂದು ನೀರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕ್ರಮಗಳು
ಬಿ	200-400	ತುಮಕೂರು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಹಾಸನ ಉಡುಪಿ ಮಂಡ್ಯ	ಬಿಜಾಪುರ ಗದಗ್ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಬೆಳಗಾವಿ ಹಾವೇರಿ	ಯಾದಗಿರಿ ರಾಯಚೂರು ಗುಲಬರ್ಗಾ ಕೊಪ್ಪಳ ಬಳ್ಳಾರಿ ಬೀದರ್	ಅವಳಿ ಗುಂಡಿಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ+ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಗಳು
ಸಿ	>400	ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಬೆಂಗಳೂರುನಗರ	ಮೈಸೂರು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ	ಧಾರವಾಡ		ಅವಳಿ ಗುಂಡಿಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ+ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಗಳು ವಾಸ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಸಂಸ್ಕರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಇರುವ ದೂರದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಅಥವಾ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಪರಿಹಾರಗಳು
2	ಕೆಳ ಮಟ್ಟದ ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟ ಮೀಟರುಗಳಲ್ಲಿ (ಕೆಎಸ್‌ಎನ್‌ಡಿಎಂಎಸ್ ಪ್ರಕಾರ) ಜಿಲ್ಲೆಗಳು(ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ)					
ಎ	<10	ಶಿವಮೊಗ್ಗ(5)	ಮೈಸೂರು(5) ಮಂಡ್ಯ(3) ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ(2) ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು (1) ಹಾಸನ(2) ಕೊಡಗು(1) ಉಡುಪಿ(3)	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ(10) ಗದಗ(1) ಬಾಗಲಕೋಟೆ(1) ಬೆಳಗಾವಿ(6)	ಗುಲಬರ್ಗಾ (9) ಬಳ್ಳಾರಿ(3) ಕೊಪ್ಪಳ(3) ರಾಯಚೂರು (3)	ಇಂಗು ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ ಸೆಪ್ಟಿಕ್ ತೊಟ್ಟಿಗಳು ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಬಿಗಿ ನೀರು ನಿಯಂತ್ರಣ(ಜಲ ನಿಯಂತ್ರಣ) ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕಂದಕ ತೋಡುವುದು ಅಥವಾ ಅದೇ ಮಾದರಿಯ ಇತರ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳ ನಿರ್ಬಂಧ ಬಯೋಗ್ಯಾಸ್ ಸಂಗ್ರಹಕ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಬಹುದು.

ಬಿ	ಸುತ್ತಲಿನ ನಗರ ಪ್ರದೇಶ/ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳು/ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳು	ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ತುಮಕೂರು ರಾಮನಗರ ದಾವಣಗೆರೆ ಕೋಲಾರ	ಹಾಸನ ಉಡುಪಿ ಮಂಡ್ಯ ಮೈಸೂರು	ಹಾವೇರಿ ಬೆಳಗಾವಿ	ರಾಯಚೂರು ಗುಲಬರ್ಗಾ ಬಳ್ಳಾರಿ	ಸಂಯೋಜಿತ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಣ ಮತ್ತು ನಿರಂತರ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿವಿದ್ಯುತ್-ಯಾಂತ್ರಿಕ ಪರಿಹಾರಗಳು
ಸಿ	ಪ್ರವಾಸಿ ಆಕರ್ಷಣೆ ಕೇಂದ್ರಗಳು/ ಅತಿ ಎತ್ತರದ ಜಲಪಾತಗಳು	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಕೊಡಗು	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	ಬಿಜಾಪುರ ಬಳ್ಳಾರಿ	ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಹಣದ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು
4 ಭೌಗೋಳಿಕ-ಹವಾಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ						
ಎ)	ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶ		ಉಡುಪಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ		ಸಂಸ್ಕರಣ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಆಯ್ಕೆಗಾಗಿ ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಆರ್ದ್ರತೆಯನ್ನು (Humidity)ಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀರುಜಾರು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇಂಗು ತೊಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಕಂದಕ ತೋಡುವಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿರಿ
ಬಿ	ಕೇಂದ್ರ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶಗಳು	ತುಮಕೂರು ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ರಾಮನಗರ ದಾವಣಗೆರೆ ಮಂಡ್ಯ ಕೋಲಾರ ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ	ಚಾಮರಾಜನಗರ ಹಾಸನ ಮೈಸೂರು	ಗದಗ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಹಾವೇರಿ ಬೆಳಗಾವಿ ಧಾರವಾಡ	ಬಿಜಾಪುರ ಕೊಪ್ಪಳ ಬೀದರ್	ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಹಣದ ಲಭ್ಯತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು
ಸಿ	ಮಲೆನಾಡು ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶ	ಶಿವಮೊಗ್ಗ (1500-2000 ಮಿಮಿ)	ಕೊಡಗು (>2500 ಮಿಮೀ) ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು(1500-2500 ಮಿ.ಮೀ.)			ಬಹುದೂರದ ಸಾಗಣೆಯನ್ನು ಅಗತ್ಯ ಪಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು(ಬಹುತೇಕ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗಗಳು)
ಡಿ	ಒಣ ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶ	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ (<600 ಮಿ.ಮೀ)			ಬಳ್ಳಾರಿ (600-900ಮಿಮಿ)	ಬಹುದೂರದ ಸಾಗಣೆಯನ್ನು ಅಗತ್ಯ ಪಡಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು(ಬಹುತೇಕ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗಗಳು)

ಇ	ಶುಷ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳು				ಯಾದಗಿರಿ ರಾಯಚೂರು ಗುಲಬರ್ಗಾ	ಸ್ಥಳದ ಲಭ್ಯತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇಂಗು ಗುಂಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಂದಕ ತೋಡುವ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು.
---	-----------------	--	--	--	--------------------------------	--

ಅನುಬಂಧ -X: ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದ ಮಾದರಿ ವಿನ್ಯಾಸ

ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದ ಮಾದರಿಯನ್ನು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಯುಕ್ತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮಾದರಿ ಮತ್ತು ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಲು ಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಹಾಳೆಯು ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆಯ ವೆಬ್‌ಸೈಟ್ <http://rdpr.kar.nic.in>ನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.

1. ಮಾದರಿಗೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ನಮೂನೆ-ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಮಾದರಿ ಮತ್ತು ಸೂಚನೆಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ

1	ಮಾದರಿಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾಪ(Introduction of the Model)
	ಈ ಎಕ್ಸೆಲ್ ಆಧಾರಿತ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಯೋಜಿಸಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಪಿಡಿಬಿ, ಇಬಿ, ಡಿಸಿಗಳು ಮುಂತಾದವರುಗಳಿಗೆಯ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುವಂತಹ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಎಕ್ಸೆಲ್ ಹಾಳೆಯು ಹೂಡುವಳಿ ಆಧಾರಿತ ಮಾದರಿಯಾಗಿದ್ದು ಬಳಕೆದಾರನು ಪ್ರಸ್ತುತ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಉಪಕ್ರಮಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ವಿವರಗಳು, ಲಭ್ಯವಿರುವ ಆಸ್ತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ವಿಧಗಳು, ಭೌಗೋಳಿಕ ಹವಾಮಾನ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಲ ಸಂಬಂಧಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಮೂಲಭೂತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
2	ಮಾದರಿಯ ಪ್ರಮುಖಾಂಶಗಳು(Key Components of the Model)
	ಈ ಮಾದರಿಯು ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಮುಖಾಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ
ಎ	ಆರ್‌ಎಲ್‌ಎಮ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ವಿವರಗಳು, ವಾಸದ ಮನೆಯ ಸಂಖ್ಯೆ, ನಿರೋಧಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿಧಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಗ್ರಾಮ/ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ/ತಾಲ್ಲೂಕು/ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಆರ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಭೂತ ಮಾದರಿಗಳು
ಬಿ	ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟ ಕುರಿತಂತೆ ವಿವರಗಳು ಮತ್ತು ಆರ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂಗಾಗಿ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಆರ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂಗಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ತೀರ್ಮಾನ ಕುರಿತಂತೆ ಅಗತ್ಯ ಮಾಹಿತಿಗಳು
3	ಮಾದರಿಯನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಲು ಸೂಚನೆಗಳು(Instructions to use the Model)
ಎ	ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವ ಕೋಷ್ಠಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ದತ್ತಾಂಶದಿಂದ ಭರ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು
ಬಿ	ಹಸಿರು ಬಣ್ಣವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಕೋಶವು ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಕಡ್ಡಾಯ
ಸಿ	ಸಲಹೆ ಮಾಡಲಾದ ಪರಿಹಾರಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳು ಬೂದು ಬಣ್ಣದ ಕೋಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ
ಡಿ	ಮಾಹಿತಿ ತುಂಬುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಅದೇ ಕೋಶದ ಬಲ ಬದಿಯಲ್ಲಿ { } ಆವರಣದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ..
4	ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು(Understanding of the decision-making process)
	ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.
5	ಕಲ್ಪನೆಗಳು(ಊಹೆಗಳು)(Assumptions)
ಎ)	2011ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಗ್ರಾಮಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಆಧಾರಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು 3ಕೆಲ್‌ಡಿ-6ಕೆಎಲ್‌ಡಿಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ, ಈ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ದರದಪಟ್ಟಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ
ಬಿ	ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಹರಿಯಲು ಬಿಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಅಂತಿಮ ಬಳಕೆ ಎಂದು ಊಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸೋರಿಕು ನಿವಾರಣೆ ಮತ್ತು ತೃತೀಯ ಹಂತದ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
ಸಿ	ಅಂತರ್ಜಲವು ಭೂಮಟ್ಟದಿಂದ ಹತ್ತು ಮೀಟರಿಗೂ ಕಡಿಮೆ ಅಂತರದಲ್ಲಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವಳಿ ಗುಂಡಿ/ಏಕ ಗುಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಡಿ	ನೈಸರ್ಗಿಕ ಆಧಾರಿತ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರ

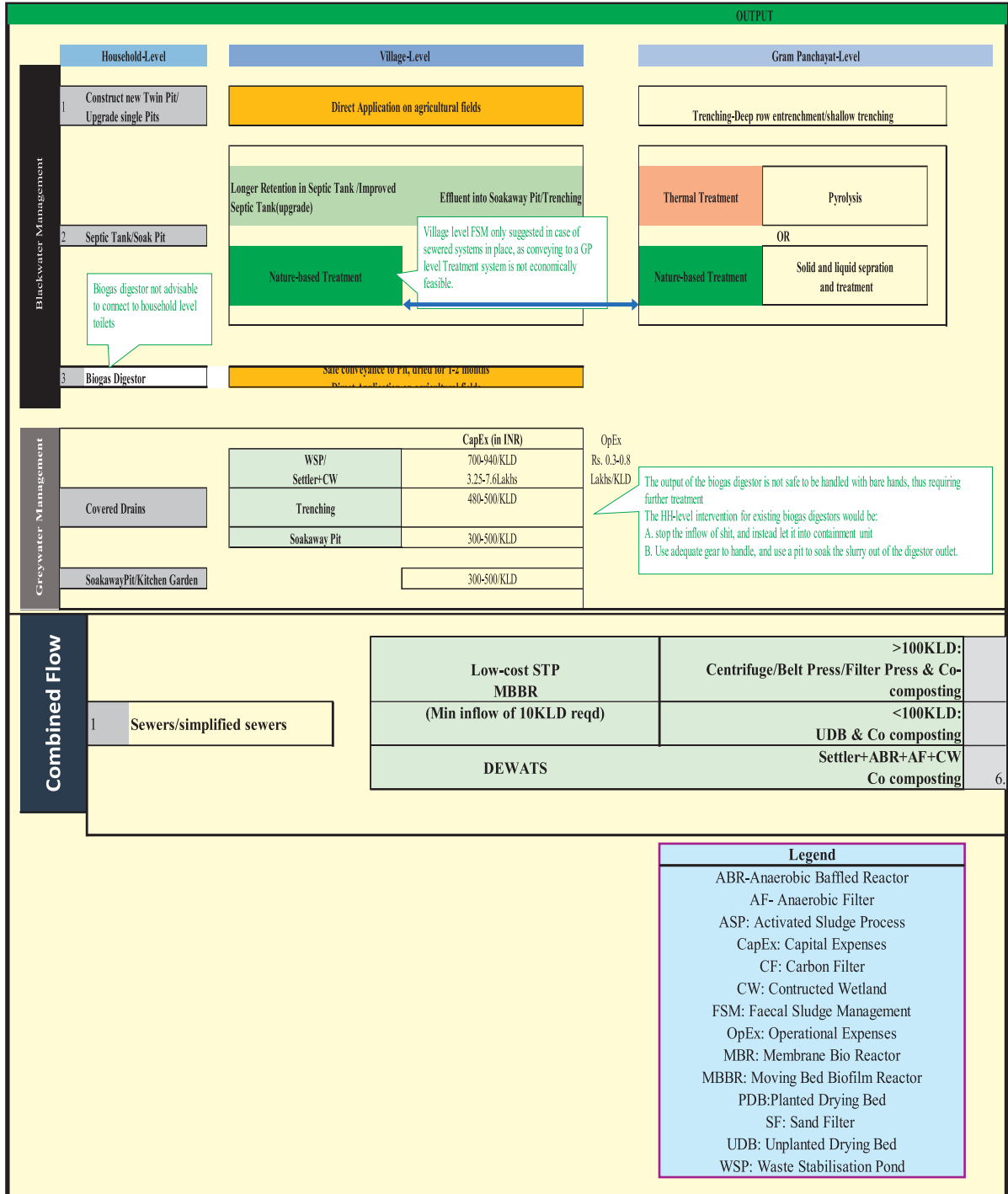
1. ದತ್ತಾಂಶ ಮಾಹಿತಿ (input) ನಮೂನೆಯು ಗ್ರಾಮ / ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಯೋಜಿತ ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ‌ಗಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮೂಲ ದತ್ತಾಂಶ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣ ಫಲಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

	ಆರ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದಾದ ಮಾದರಿ		(ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ/ತಾಲ್ಲೂಕು/ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ನಮೂದಿಸಿರಿ)
1.1	ಜನಸಂಖ್ಯಾ ವಿವರಗಳು		
ಎ	ಗ್ರಾಮ / ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಹೆಸರು		
ಬಿ	ತಾಲ್ಲೂಕು		
ಸಿ	ಜಿಲ್ಲೆ		
ಡಿ	ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ	10000	{ಒಂದು ವೇಳೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ವಿವರಗಳು ಲಭ್ಯವಿರದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಕಳೆದ ದಶಕದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮುಂದಿನ 15 ವರ್ಷಗಳ ಊಹಿತ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಮೂದಿಸುವುದು}
ಇ	ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ಮನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ		{ಇತ್ತೀಚಿನ ಸರ್ವೆ ಅಥವಾ ಲಭ್ಯವಿರುವ ದತ್ತಾಂಶದೊಂದಿಗೆ ಮಾಹಿತಿಯ ಮೂಲ}
1.2	ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವರಗಳು		
ಎ	ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ		{ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪೈಕಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವಾಸದ ಮನೆಗಳು / ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳು/ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಶೇಕಡಾವಾರು ಪ್ರಮಾಣ}
ಬಿ	ಕೆಳಕಂಡವುಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿರುವ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಶೇಕಡಾವಾರು ಪ್ರಮಾಣ		
	ಸೆಪ್‌ಟಿಕ್ ತೊಟ್ಟಿಗಳು		ಲಭ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಆಸ್ತಿಗಳು/ವಾಸದ ಮನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇಕಡಾವಾರು ಪ್ರಮಾಣ)
	ಏಕ ಇಂಗು ಗುಂಡಿಗಳು		
	ಅವಳಿ ಗುಂಡಿಗಳು		
	ಕೊಳವೆಯ ಸಂಪರ್ಕ ಪಡೆದ ಒಳಚರಂಡಿ ಜಾಲ		
ಸಿ	ಗ್ರಾಮ/ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ತ್ಯಾಜ್ಯ ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ವಾಹನವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆಯೇ?		{ದಯವಿಟ್ಟು 'ಹೌದು' ಅಥವಾ 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ನಮೂದಿಸಿರಿ}
ಡಿ	ಗ್ರಾಮ/ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಏಷ್ಟು ವಾಹನಗಳು ಲಭ್ಯವಿದೆ?		{ದಯವಿಟ್ಟು ವಾಹನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಮೂದಿಸಿರಿ}
ಇ	ವಾಹನಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೆಷ್ಟು?		{ದಯವಿಟ್ಟು ಒಟ್ಟು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅದೇ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ವಾಹನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಗುಣಿಸಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಕೂಡುವ ಮೂಲಕ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿರಿ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ-3000 ಲೀಟರ್‌ಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ 2 ವಾಹನಗಳಿದ್ದು5000 ಲೀಟರ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ 1 ವಾಹನವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಇದರ ಉತ್ತರವು $-(2*3000)+(1*5000) =11,0000$ ಲೀಟರುಗಳು ಅಥವಾ 11 ಕೆಲ್‌ಡಿಗಳಿರುತ್ತದೆ.}
ಎಫ್	ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮ / ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯ ಕೇಂದ್ರ ದಿಂದ ಸುಮಾರು ಹದಿನೈದು ಕಿಮೀ ವರೆಗಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ STP ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆಯೇ?		{ದಯವಿಟ್ಟು 'ಹೌದು' ಅಥವಾ 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ನಮೂದಿಸಿರಿ}

2.ಭೌಗೋಳಿಕ -ಹವಾಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ

	ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟ (ಎಂಬಿಜಿಎಲ್‌ನಲ್ಲಿ)	<10	(ವಿಶ್ವಸನೀಯ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರಿ)
	ಜನಸಂಖ್ಯೆ	10000	
	ಭೌಗೋಳಿಕ ಹವಾಮಾನ ಮಾನದಂಡಗಳು / ತಾಲ್ಲೂಕು		{ದಯವಿಟ್ಟು ಅನ್ವಯವಾಗುವ ವರ್ಗವನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿರಿ. ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ವರ್ಗೀಕರಣ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ನೋಡಿರಿ)

1.Output sheet- contains the main output in terms of suggested solutions and block cost estimates against each

4. References to OP- Provides further information not covered in the output sheet highlighting comparison between different technology solutions

Combinations of Technologies		Cost (in INR)	Assumptions/dimensions
PDB/Centrifugation+Presses	WSP/(SABRAf+CW) Co composting	26.7Lakhs-54Lakhs	
Settling Thickening Tank/Stabilisation Tank	WSP/(SABRAf+CW) UDB+Co composting	+12.85(3KLD)-25.4(6KLD) Stabilisation Tank: 13.7-27 Lakhs (without AF)	Trenching/Sokaway Pit Trenching: 400KLD [box: 4m x 0.5m x 0.8m; variable length and width as per inflow] Sokaway Pit: 300-400KLD [dia: depth: 1m x 1.3; 0.3 free board]
Imhoff Tank/Stabilisation Tank	(ISAF+CW)/WSP Trenching/Co composting	12.85-25.4 Lakhs (w/WSP) AF +12.85(3KLD)-25.4(6KLD) (without WSP)	
Geobags			

Comparison of Technologies/Decision making guidance	
<p>PDB vs Centrifugation PDB: Higher Land, Lower O&M, low/no electricity, Low/no chemicals, Skilled labour not required, High CapEx but lower OpEx Centrifuge: Compatible with existing STPs for augmentation and enabling the option of co-treatment, unlike PDB Centrifuge independent of climatic conditions, esp. rain</p> <p>Screw Press/Belt Press/Geobags CapEx: SP BP < Geobags OpEx: BP and SP require electricity, while Geobags have to be replaced after each use, Geobags have higher land reqt than other two; Treatment efficiency Geobags < BP < SP BP and SP are more compatible to existing STPs than Geobags</p>	<p>Stabilisation Tank/Biogass+UDB CapEx: ST > Biogas+UDB OpEx: ST have higher land requirement; BP and SP require electricity while Geobags don't Biogas is practical to an inflow of undigested sludge only, compared to ST</p> <p>WSP/AF/ABR Compared to ABR and AF, WSP has higher land requirement; provides higher degree of pathogen and nutrient reduction compared to ABR and AF AF requires primary or pre-treatment to minimise risk of clogging of filter media, whereas WSP and ABR is resistant to organic and hydraulic shocks. AF has higher O&M requirements compared to WSP</p>
<p>Settling Thickening Tank vs Imhoff Tank STT has higher CapEx & OpEx, treatment efficiency, higher land reqd., trained operator reqd., requires pump</p> <p>ASP/MBBR/MBR Treatment efficiency MBR > MBBR > ASP Land Requirements ASP (very high) > MBBR > MBR Energy consumption of ASP and MBR is higher than MBBR Cost of MBR is greater than MBBR Sludge generation ASP > MBBR > MBR ASP demands the sludge treatment modules for the effluent to be of higher capacity</p>	<p>WSP v/s AF WSP has higher land requirements Provides higher degree of pathogen and nutrient reduction compared to AF AF requires primary or pre-treatment to minimise risk of clogging of filter media, whereas WSP is resistant to organic and hydraulic shocks; higher O&M requirements compared to WSP</p> <p>CW/Sand filter/Carbon filter Operational Cost: SF/CF > CW CapEx of CW > SF/CF Treatment efficiency CW > SF/CF CW has a higher threshold to be able to tolerate TSS and nutrient removal of the influent compared to SF/CF Land Requirements CW (very high) > SF/CF Energy consumption SF/CF > CW</p>

ಸಾಗಣಿಕೆ			
ವಾಹನಗಳ ವಿಧ	ಅನ್ವಯವಾದಲ್ಲಿ ದಯಮಾಡಿ (✓) ಗುರುತು ಮಾಡಿರಿ	ಸಂಖ್ಯೆ	ಸ್ವಂತದ್ದೇ ಅಥವಾ ಗುತ್ತಿಗೆಯದೇ
ತುಳಿಯುವ ತ್ರಿಚಕ್ರ ವಾಹನ			
ತಳ್ಳುಗಾಡಿ			
ಆಟೋ ಟಿಪ್ಪರ್			
ಟ್ರಾಕ್ಟರ್			
ಟ್ರಕ್			
ಇತರವು, ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ			

ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಸ್ಕರಣಾ/ಮರುಆವರ್ತಿತ/ವಿಲೇವಾರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು			
ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಧ	ಸೌಲಭ್ಯದ ಮಾದರಿ	ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ ಕೆಜಿ / ಟನ್ನುಗಳಲ್ಲಿ)	ಇತರ ಯಾವುದೇ ವಿವರಗಳು
ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ (ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ)			
ಮರು ಆವರ್ತಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯ (ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್, ಗಾಜು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂತಹ ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ)			
ಮರು ಆವರ್ತಿತವಲ್ಲದ ಜೈವಿಕ ಅವಿಘಟಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯ (ಬಹು ಪದರಗಳ ಪೊಟ್ಟಣ, ಕನಿಷ್ಠ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಇತ್ಯಾದಿ)			
ಮಿಶ್ರಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ			

1. ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

2.1 ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದನೆ ಕುರಿತ ದತ್ತಾಂಶ

ಕ್ರಮ. ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	ಸಂಖ್ಯೆ	ಪ್ರತಿದಿನದ ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆ (ಕೆ.ಜಿ.ಗಳಲ್ಲಿ)	ಪ್ರತಿದಿನದ ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆ (ಕೆ.ಜಿ.ಗಳಲ್ಲಿ)	ಪ್ರತಿದಿನದ ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಉತ್ಪಾದನೆ (ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ)
1.	ವಾಸದ ಮನೆಗಳು ²⁴				
2.	ಕ್ಯಾಂಟೀನು, ವಸತಿಗೃಹಗಳು, ಹೋಟೆಲ್, ಉಪಹಾರ ಮಂದಿರಗಳು ಮತ್ತು ಅದೇ ಮಾದರಿಯ ಇತರ ಸ್ಥಾಪನೆಗಳು				
3.	ಶಾಲೆಗಳು, ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು				
4.	ವಾಣಿಜ್ಯ ಅಂಗಡಿಗಳು				
5.	ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು				
6.	ಅಂಗನವಾಡಿಗಳು				
7.	ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪಗಳು				
8.	ದೇವಾಲಯಗಳು, ಚರ್ಚ್‌ಗಳು, ಮಸೀದಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಪೂಜಾಸ್ಥಳಗಳು				
9.	ಕೋಳಿ, ಕುರಿ, ಮೀನು ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾಂಸದ ಅಂಗಡಿಗಳು				
10.	ಪ್ರವಾಸಿ ಆಕರ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳು				

11.	ಸರ್ಕಾರಿ/ಖಾಸಗಿ ಕಚೇರಿಗಳು				
12.	ಇತರ ಯಾವುದೇ ವರ್ಗದ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರು				
	ಒಟ್ಟು				

2.2 ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳು (Materials and Equipments)

ಕ್ರಮ ಸಂ.	ವಿವರಗಳು	ಪ್ರಮಾಣ	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ (ಐಎನ್‌ಆರ್‌ನಲ್ಲಿ)
ಎ.	ತ್ಯಾಜ್ಯ ತೊಟ್ಟಿಗಳು (ಕಸದ ತೊಟ್ಟಿಗಳು)		
1	ಅಣತ್ಯವಿರುವ 5ಲೀ. ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಕಸದ ಬುಟ್ಟಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ (ಮನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಥವಾ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರು *200@400 ಪ್ರತಿ ಯೂನಿಟಿಗೆ)		
2	ಅಣತ್ಯವಿರುವ 2*1.5 ಅಡಿಗಳ ಅಳತೆಯುಳ್ಳ ಹೆಚ್‌ಡಿಪಿಇ ಚೀಲಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ (ಮನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಥವಾ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರು*1 ಪ್ರತಿ ಯೂನಿಟಿಗೆ 30ರಂತೆ)		
3	ವಾಣಿಜ್ಯ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ 20 ಲೀಟರ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವ ಬುಟ್ಟಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ (ವಾಣಿಜ್ಯ ಘಟಕಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ *2) ಪ್ರತಿ ಯೂನಿಟಿಗೆ 400ರಂತೆ		
B	ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಉಪಕರಣಗಳು		
1	ಗೌಸು (ಕೈಗವಚ) ಪ್ರತಿ ಯೂನಿಟಿಗೆ 38ರ ದರದಂತೆ		
2	ಮುಖವಾಡ ಪ್ರತಿ ಯೂನಿಟಿಗೆ 15ರ ದರದಂತೆ		
3	ಏಪ್ರನ್ ಪ್ರತಿ ಯೂನಿಟಿಗೆ 350ರ ದರದಂತೆ		
4	ಬೂಟುಗಳು ಪ್ರತಿ ಯೂನಿಟಿಗೆ 500ರ ದರದಂತೆ		
5	ಡಿಟರ್ಜೆಂಟ್ ಸಾಬೂನುಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ವಸ್ತುಗಳು		
C	ಇತರ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧನಗಳು		
1	ವಿಂಗಡಿಸಿದ ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಚೀಲಗಳು		
2	ಒಟ್ಟು ಮಾಡುವ ಯಂತ್ರಗಳು, ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ		
3	ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ದಹನ ಮಾಡುವ ಸಾಧನಗಳು		
4	ದಾರಗಳು		
5	ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಾಗಿ ಬುಟ್ಟಿಗಳು		
6	ಇತರ ಯಾವುದೇ ಉಪಕರಣ ಅಥವಾ ಸಾಧನ		
	TOTAL		

2.3 ಸಾಗಾಣಿಕೆ

(ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಘಟಕದಿಂದ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಇರುವ ದೂರ (ಕಿ.ಮೀ)

ವಾಹನಗಳ ಮಾದರಿ	ಜನ ಸಾಂದ್ರತೆ (ಪ್ರತಿ ಚ.ಕಿ.ಮೀಗೆ)	ಸಾಗಾಣಿಕೆಯ ವಿಧಾನ	ಒಯ್ಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ	ಪ್ರತಿ ಘಟಕಕ್ಕೆ ದರ	ಹೊಂದಬೇಕಾದ ವಾಹನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	ಒಟ್ಟು ದರ
ತಳ್ಳುಗಾಡಿಗಳು	ದಟ್ಟ ಜನ ಸಾಂದ್ರತೆ (>400)	ಪ್ರಾಥಮಿಕ	250 ಎಲ್/125 ಕೆಜಿ	15,000		
ಕಾಲಿನಿಂದ ತುಳಿಯುವ ತ್ರಿಚಕ್ರ ವಾಹನ	ಮಧ್ಯಮದ ಜನ ಸಾಂದ್ರತೆ (<400 ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು)	ಪ್ರಾಥಮಿಕ	500ಎಲ್/ 250ಕೆಜಿ	35,000		
ವಿದ್ಯುತ್ ವಾಹನ/ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಚಿಕ್ಕ ಮೋಟಾರು ವಾಹನ	ದಟ್ಟಣೆ ಇಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶಗಳು (<200)	ಪ್ರಾಥಮಿಕ	1000 ಲಿ/350 ಕೆಜಿ	1,50,000		

25. ಜನಸಾಂದ್ರತೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಬಹುದು.

ಆಟೋ	-	ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತ	1500ಲಿ/750 ಕೆಜಿ	4,50,000		
ಟಿಪ್ಪರುಗಳು	-		1000 ಕೆಜಿ			
ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು	-	ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತ	1500 ಕೆಜಿ	3,25,000		
ಟ್ರಕ್ಯುಗಳು	-	ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತ	6000 ಕೆಜಿ	8,00,000		

2.4 ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಯೋಜನೆ

Manpower ²⁶	Number of persons	Unit Salary	Total Salary
ಕೇವಲ ಓರ್ವ ಕಾರ್ಮಿಕನಿಂದ ಪ್ರತಿ 150 ವಾಸದ ಮನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಅಂಗಡಿಗಳಿಂದ ತಳ್ಳುಗಾಡಿಯ ಮೂಲಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆ			
ತಳ್ಳುಗಾಡಿ / ತಿಚ್ಚಿ ವಾಹನ / ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಸೀಟಿ ಹಾಕುವ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಕೂಗುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿ 240 ಮನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಓರ್ವ ಕಾರ್ಮಿಕ			
ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಲು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ (ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಭರ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು)			
ವಾಹನ ಚಾಲಕ (ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ)			
ಸಹಾಯಕ (ದ್ವಿತೀಯ ಹಂತದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ, ಐಚ್ಛಿಕ)			
ಬೀದಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವಿಕೆ (ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಭರ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು)			
ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ (ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಭರ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು)			
ಒಟ್ಟು			

2.5 ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ (Wet Waste Management)

ಪೈಪ್ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಕೆ, ಗುಂಡಿ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಕೆ, windrow composting ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ (windrow composting), ಹುಳ ಆಧಾರಿತ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಕೆಗಳಂತಹ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಕೆಯತ್ತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಘಟಕದ ವಿನ್ಯಾಸ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಭವಿಷ್ಯದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದನೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಆಧಾರಿತವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಕ್ರಮ ಸಂ;	ವಿವರಗಳು	ವಿವರಗಳು
ಎ.	ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಕೆ	
1.	ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಭೂ ಪ್ರದೇಶ	
2.	ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (ನಿರ್ವಹಿಸಲಾದ ದಿನಂಪ್ರತಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ)	
3.	ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಭೂ ಪ್ರದೇಶ	
4.	ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಗುಂಡಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಆಕಾರ	
5.	ಒಸರು ದ್ರವ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು	
ಬಿ.	ಜೈವಿಕ ಮಿಥೇನೇಷನ್	
1.	ಬಯೋಗ್ಯಾಸ್ ಸ್ಥಾವರದ ವಿಧ	
2.	ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (ದಿನಂಪ್ರತಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ)	

26. ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಸಾಂದ್ರತೆ ಮತ್ತು ವಾಹನದ ಮಾದರಿ ರಸ್ತೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು

3.	ಬಯೋಗ್ಯಾಸ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ	
4.	ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಭೂ ಪ್ರದೇಶ	
5.	ಒಸರು ದ್ರವ (ಲೀಚಿಂಗ್) ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೌಲಭ್ಯ	

2.6 ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಘಟಕವು ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ವಿಂಗಡಣಾ ಪ್ರದೇಶ, ಕಚೇರಿ (ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ) ಶೌಚಾಲಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಘಟಕವನ್ನು ಭವಿಷ್ಯದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದನಾ ಕಲ್ಪನೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಯೋಜಿತಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಕ್ರಮ ಸಂ;	ವಿವರಗಳು	ವಿವರಗಳು
1.	ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಘಟಕದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ	
2.	ಪರಿಗಣಿಸಲಾದ ಗರಿಷ್ಠ ದಾಸ್ತಾನು ಅವಧಿ	
3.	ದಾಸ್ತಾನು ಘಟಕದ ಎತ್ತರ (ಅಡಿಗಳಲ್ಲಿ)	
4.	ಒಳಗೆ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ತ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸ್ಥಳ	
5.	ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಂಗಡಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸ್ಥಳ	
6.	ಪಿಂಡಿ ಕಟ್ಟುವ ಘಟಕಕ್ಕಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸ್ಥಳ (ಪಿಂಡಿ ಕಟ್ಟುವ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದಲ್ಲಿ)	
7.	ವಿಂಣಡಿಸಿದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸ್ಥಳ (ಪಿಂಡಿ ಕಟ್ಟಿರುವುದು ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಿರುವುದು)	
8.	ಶೌಚಾಲಯದ ಬ್ಲಾಕ್ ಮತ್ತು ಸ್ನಾನದ ಮನೆ	
9.	ವಾಹನ ನಿಲುಗಡೆ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಪ್ರದೇಶ(buffer area) ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ	
10.	ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ	
11.	ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಒಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶ	
12.	ಅತಿ ಸಮೀಪದ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮರು ಆವರ್ತಿತಬಹುದಾದ ಮತ್ತು ಮರು ಆವರ್ತಿಸಲಾಗದ ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಾಗಣೆಗಾಗಿ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯ ವೆಚ್ಚ	

ಟಿಪ್ಪಣಿ

- ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಘಟಕಕ್ಕಾಗಿ ಅಗತ್ಯ ಸ್ಥಳ ನಿರ್ಧರಣೆಗಾಗಿ ಕೆಳಕಂಡ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು
 - ಪ್ರತಿ ಚದರಡಿಯಲ್ಲಿ 25 ಕೆಜಿಯಷ್ಟು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಬಹುದು.
 - ಪ್ರತಿ ಚದರಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಿಂಡಿ ಕಟ್ಟಿದ 42 ಕೆ.ಜಿಯಷ್ಟು ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಬಹುದು.
- ವಿಂಗಡಣಾ ಸ್ಥಳವು ಕನಿಷ್ಠ 25 ಚದರಡಿಗಳಷ್ಟು ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು. ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಇಬ್ಬರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೌಕರರು ನೇಮಕ ಹೊಂದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಸದರಿ ಸ್ಥಳವು ಒಟ್ಟು ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಘಟಕ ಪ್ರದೇಶದ ಕನಿಷ್ಠ ಶೇ 10ರಷ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು.
- ಆರ್ಥಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು

3.1 ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ

ಕ್ರಮ ಸಂ	ವಿವರಗಳು	ವೆಚ್ಚ (ಐಎನ್‌ಆರ್‌ನಲ್ಲಿ)
1.	ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಘಟಕಗಳಿಗಾಗಿ ಭೂ ಸ್ವಾಧೀನದ ವೆಚ್ಚ	
2.	ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಷೆಡ್ಯೂಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಿವಿಲ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವೆಚ್ಚ	
3.	ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಗುಂಡಿಗಳ ಸಿವಿಲ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವೆಚ್ಚ	
4.	ಬಯೋ ಗ್ಯಾಸ್ ಸ್ಥಾವರದ ಸಿವಿಲ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವೆಚ್ಚ	
5.	ವಾಹನಗಳ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ	
6.	ಸಲಕರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧನಗಳ ಹಾಗೂ ಪಿಪಿಇಗಳ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ	
	ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ	

3.2 ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೆಚ್ಚ

ಕ್ರಮ ಸಂ	ವಿವರಗಳು	ವರ್ಷವೊಂದಕ್ಕೆ ಮೊತ್ತ (ಐಎನ್‌ಆರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ)
1.	ವೇತನಗಳು	
	(i)ಬೀದಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಲು, ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಸಿಬ್ಬಂದಿ	
	(ii)ವಾಹನ ಚಾಲಕರು	
	(iii)ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಘಟಕಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ, ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ	
2.	ನೀರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ	
3.	ಬಳಕೆಯ ವಸ್ತುಗಳು (ಎಂದರೆ ಬಯೋ ಸೋಲ್ಯೂಷನ್‌ಗಳು, ಪಿಪಿಇ ಮತ್ತು ಹುಳುಗಳು)	
4.	ಇಂಧನ	
5.	ದುರಸ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ (ವಾಹನ ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ)	
6.	ಮರು ಆವರ್ತಿಸಲಾರದ /ಆವರ್ತಿಸಬಹುದಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಮೀಪದ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ವೆಚ್ಚ	
7.	ಇತರ ಯಾವುದೇ ಪ್ರತ್ಯಾವರ್ತಕ ವೆಚ್ಚ	
	ವಾರ್ಷಿಕ ಒಟ್ಟು ವೆಚ್ಚ	

3.3. ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳು (Sources of income)

ಕ್ರಮ ಸಂ	ವಿವರಗಳು	ಸಂಖ್ಯೆ	ವಾರ್ಷಿಕ ದರ (ರೂಗಳಲ್ಲಿ)	ವಾರ್ಷಿಕ ಮೊತ್ತ (ರೂಗಳಲ್ಲಿ)
1.	ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕಗಳು			
(i)	ವಾಸದ ಮನೆಗಳು			
(ii)	ಉಪಹಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ವಸತಿಗೃಹಗಳು, ಹೋಟೆಲ್, ಉಪಹಾರ ಮಂದಿರಗಳು ಮತ್ತು ಅದೇ ಮಾದರಿಯ ಇತರ ಸ್ಥಾಪನೆಗಳು			
(iii)	ಶಾಲೆಗಳು, ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು			
(iv)	ವಾಣಿಜ್ಯ ಅಂಗಡಿಗಳು			
(v)	ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು			
(vi)	ಅಂಗನವಾಡಿಗಳು			
(vii)	ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪಗಳು			
(viii)	ದೇವಾಲಯಗಳು, ಚರ್ಚ್‌ಗಳು, ಮಸೀದಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಪೂಜಾ ಸ್ಥಳಗಳು			
(ix)	ಕೋಳಿ, ಕುರಿ, ಮೀನು ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾಂಸದ ಅಂಗಡಿಗಳು			
(x)	ಪ್ರವಾಸಿ ಆಕರ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳು			
(xi)	ಸರ್ಕಾರಿ / ಖಾಸಗಿ ಕಚೇರಿಗಳು			
	ಒಟ್ಟು			
2.	ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಬಯೋಗ್ಯಾಸ್ / (ಜೈವಿಕ ಅನೀಲ) ಮಾರಾಟ			
3.	ಮರು ಬಳಕೆವಸ್ತುಗಳ ಮಾರಾಟ			
4.	ಜುಲ್ಮಾನೆಗಳು ಮತ್ತು ದಂಡಗಳು			
5.	ಇತರ ಯಾವುದೇ ಮೂಲದ ಆದಾಯ			
	ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ			

4 ಅನುಷ್ಠಾನ ಯೋಜನೆ

4.1 ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ ಕಾಲಮಿತಿ

ವಿವರಗಳು	ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು	ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಕಾಲಮಿತಿ
ಪ್ರಸ್ತುತ ಯೋಜನಾ ವರದಿಯ ಅನುಮೋದನೆ		
ಅನುದಾನ ಹಂಚಿಕೆ		
ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವಿಕೆ		
ವಾಹನಗಳ ಪಡೆುವಿಕೆ		
ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ		
ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಾನವ ಶಕ್ತಿಯ (ಸಂಪನ್ಮೂಲ) ನೇಮಕ		
ಮನೆಮನೆಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಪ್ರಾರಂಭ		
ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕರಣದ ಪ್ರಾರಂಭ ಮತ್ತು ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ದಾಸ್ತಾನು ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಮಾರಾಟ		

4.2 ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಐಇಸಿ / ಬಿಸಿಸಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಐಇಸಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಯ ವಿಷಯಗಳು	ಗುರಿ ಹೊಂದಿರುವ ಜನ (ಶ್ರೋತೃಗಳು)	ಸಂವಹನದ ವಿಧಾನ / ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಯ ವಿಧ	ಮಾಡಲಾದ ವೆಚ್ಚ

ಅನುಬಂಧ - XII - ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂನ ಪಾತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು (ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು)

ಕಾರ್ಯಭಾರ	ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟ	ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟ	ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟ
ಪ್ರಮುಖ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು (ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ)	ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆ	ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಜಲ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಅಭಿಯಾನ(ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಎಮ್)	ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿಯೊಂದಿಗೆ ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ
ರಾಜ್ಯ ನೀತಿ, ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ	ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ನೀತಿ(ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ) ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ತಯಾರಿಕೆ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಆಯೋಜನೆ, ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಉಪವಿಧಿಗಳ ರಚನೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವಿಕೆ 5 ವರ್ಷಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವಂತಹ ಮತ್ತು 5 ಸ್ವತಂತ್ರ ವಾರ್ಷಿಕ ಅನುಷ್ಠಾನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ತಯಾರಿಕೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ನಿಡಲಾಗಿದೆ ಬಂಡವಾಳ ಆಸ್ತಿ, ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲವೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಹಣಕಾಸು ಬೆಂಬಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವರ್ಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಮಾಹಿತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ(ಐಇಸಿ) ಮತ್ತು ನಡವಳಿಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಸಂವಹನ(ಬಿಸಿಸಿ)	ರಾಜ್ಯ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಕ್ಕೆ ದತ್ತಾಂಶ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುವುದು ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಿವರವಾದ ಸೀಮಾ ರೇಖೆ ಸರ್ವೆ ನಡವಳಿ ಅನುವು ಮಾಡುವುದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ಜಿಲ್ಲಾ ವಾರ್ಷಿಕ ಅನುಷ್ಠಾನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು(ಎಐಪಿ) ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು ಮಾನವ ಶಕ್ತಿ(ಸಂಪನ್ಮೂಲ) ಯೋಜಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ (ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ, ಐಇಸಿ, ಶಾಲಾ ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ಎಸ್‌ಎಲ್‌ ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗಾಗಿ ತಜ್ಞರು/ಸಮಾಲೋಚಕರು/ಉಪನ್ಯಾಸಕರನ್ನು) ಗುತ್ತಿಗೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ವಿವಿಧ ಭಾಗೀದಾರರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಮ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಗುರುತಿಸಿ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವುದು	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಅನುಷ್ಠಾನ ಯೋಜನೆಯ ಕ್ರೋಢೀಕರಣ
ಬಂಡವಾಳ ಹಣಕಾಸು	ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ವಿವಿಧ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜು ತಾಂತ್ರಿಕ ಸ್ವರೂಪದ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತಿತರ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ಯೋಜನೆಗಳ ಮಂಜೂರಾತಿ ಸಮಿತಿಯ ಮೂಲಕ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅನುಮೋದಿಸುವುದು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ವಾರ್ಷಿಕ ಅನುಷ್ಠಾನ ಯೋಜನೆಯನ್ವಯ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನ ವಿತರಣೆ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಭೆಗಳ ಮೂಲಕ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳಡಿಯಲ್ಲಿನ ವೆಚ್ಚದ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ	ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿವಿಧ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಅನುದಾನದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾದ ಅನುದಾನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವೆಚ್ಚಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಬಳಕೆ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು. ಕೇಂದ್ರ/ರಾಜ್ಯ ನಿಗಮಿತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ(ಸಿಎಸ್‌ಆರ್) ಉಪಕ್ರಮಗಳು/ಅನುದಾನ ನೀಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು/ ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ಒಪ್ಪಂದಗಳ ಸಂಘಟನೆಗಳಿಂದ ಹರಿದು ಬರುವ ಅನುದಾನದ ಜೋಡಣೆಗಾಗಿ(dovetailing)ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಆವರ್ತಕ ನಿಧಿ(Revolving fund)ರಚನೆ ಮಾಡುವುದು.	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಾಗಿ
ಸಂಘಟನಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯ, ಜಿಲ್ಲಾ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಪೂರಕ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯಿರುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಹಣಕಾಸು, ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಶಸ್ತವಾಗಿ ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡಿ ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳ ನಿರ್ಧರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು. ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗೀದಾರರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಆಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು(ಪ್ರಮುಖ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರಗಳು(ಕೆಆರ್‌ಸಿ)) ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು	ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಿದ್ಧತೆ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಸಂವಹನ, ಯೋಜನಾ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಕರಾರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗೀದಾರರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಆಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನುನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ನಿಗಮಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸಿಬಿಒಗಳು ಮತ್ತಿತರ ಸಂಘಟನೆಗಳಿಂದ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸಿಎಸ್‌ಆರ್ ಉಪಕ್ರಮದಿಂದ ಹಣಕಾಸು, ತಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಸಂಘಟನಾ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು.	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಯೋಜನೆಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಡುವೆ ಕೊಂಡಿಯಂತೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.

<p>ಅನುಷ್ಠಾನ</p>	<p>ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂತಹ ಏಕ ಸರಣಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ನಡುವೆ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳಾದ ಎನ್‌ಆರ್‌ಎಲ್‌ಎಮ್, ಎಮ್‌ಜಿನರೇಗಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒಮ್ಮುಖ ತಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಅನುವುಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ರಾಜ್ಯವು ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಹಣಕಾಸು, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ತಜ್ಞತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಾದಂತಹ ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಭಿನ್ನತೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಅಂತಹ ಸಂಘರ್ಷ/ಭಿನ್ನತೆಗಳನ್ನು ಆರ್‌ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಡಿಗಿ ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಆರು ತಿಂಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.</p>	<p>ಏಕ ಸರಣಿ ಇಲಾಖೆಗಳೊಂದಿಗೆ, ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಎಂ.ಜಿ ನರೇಗಾ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಆವಾಸ್ ಯೋಜನಾ(ಪಿಎಂಎವೈ)ಗಳಂತಹ ಆದ್ಯತಾಮೇರೆಗಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮುಖಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಎಲ್‌ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಎಂ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪಡೆಯುವುದು. ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಮರು ಆವರ್ತಿತ ಸೌಲಭ್ಯ, ಆರ್‌ಡಿಎಫ್ ಘಟಕಗಳು, ಸಿಮೆಂಟ್ ಸ್ಥಾವರಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಇಂಧನ ಸ್ಥಾವರಗಳಿಗೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಭೂ ಭರ್ತಿ, ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂತಹ ನಗರ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಪರ್ಕ ಏರ್ಪಡಿಸಲು ಯೋಜನೆ, ಸಮನ್ವಯ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾದ ಉತ್ಪಾದಕನ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಎಮ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಒಳಗೊಂಡಿರುವಂತಹ ಯುಕ್ತ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂವಹನ ನಡೆಸುವುದು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿಗಳು/ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಸಲ್ಲಿಸಿದಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳು/ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅನುಮೋದಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಿರುವಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.</p>	<p>ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಎಂ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾದ ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್‌ಗಳು, ಅಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಸಾಗಣೆ ಮಾಡುವುದು ಇವುಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಜನರಲ್ಲಿ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ, ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯಗಳ ಕೈ ಹಿಡಿಯುವಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.</p>
<p>ಐಇಸಿ ಮತ್ತು ಬಿಸಿಸಿ</p>	<p>ರಾಜ್ಯ ಐಇಸಿ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಐಇಸಿಗಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ರಚನೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಐಇಸಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಐಎಂಐಎಸ್‌ಗಳ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಎಂ ಸಂಬಂಧಿ ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಯೋಜನೆಗೊಳಪಟ್ಟವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.</p>	<p>ಸ್ಥಳೀಯ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯಗಳ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವಂತಹ ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಐಇಸಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ,ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಐಇಸಿಯ ವಾರ್ಷಿಕ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ಅನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಕುರಿತಂತೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು</p>	<p>ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ /ಪ್ರಚೋದಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.</p>
<p>ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶೋಧನೆ</p>	<p>ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮಾಸಿಕ/ಪಾಕ್ಷಿಕ/ತ್ರಿಮಾಸಿಕ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಶೀಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಭೆಯ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಬೇಕು ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ವಲಯದ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ನಿಯಮಿತ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಮೂರನೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೋಧನೆಗೊಳಪಡಿಸಬೇಕು</p>	<p>ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಎಂ ಯೋಜನೆಗಳ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸಮವರ್ತಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಸಭೆಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಯತಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು/ಸಿಎಸ್‌ಒಗಳು/ಎನ್‌ಜಿಒಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಡೆಸಬೇಕು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಪ್ರಗತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವರ್ಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು. ತಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ದಾಖಲಾಗಿರುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಶೋಧನಾ ಸಭೆಗಳ ಆಯೋಜನೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸಬೇಕು ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಎಂ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಘಟನೆಗಳು /ಸಿಬಿಒಗಳು/ಎನ್‌ಜಿಒಗಳು/ಎಸ್‌ಎಚ್‌ಜಿಗಳು/ಪೂರಕ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.</p>	<p>ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ ಕುರಿತಂತೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರತಿ ಪಾಕ್ಷಿಕಕ್ಕೂಮ್ಮೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಎಂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ/ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಗತಿಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.</p>
<p>ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ</p>	<p>ತಜ್ಞ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಂದ ಸವಿವರವಾದ ತಾಂತ್ರಿಕ, ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯೀಕರಣವಾದ ನಂತರ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಎಂ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ನೂತನ ತಂತ್ರ ಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು ರಾಜ್ಯದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.</p>	<p>ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೂತನ ಯಶಸ್ವಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.</p>	

ಭಾಗ -II ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು (ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು)

ಕಾರ್ಯಭಾರ	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿ/ವಿಎಚ್‌ಎಸ್‌ಎನ್‌ಸಿ	ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿ(ಪಿಡಿಒ)
ಸಭೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಘಟನೆ	ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಅಧಿನಿಯಮ ಮತ್ತಿತರ ನಿಯಮಗಳು ಅಗತ್ಯ ಪಡಿಸುವಂತೆ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು.	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು ವಿಎಸ್‌ಎನ್‌ಸಿ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.
ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವಿಕೆ	ಗ್ರಾಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಸೇರಿರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಯವ್ಯಯಗಳ ಅನುಮೋದನೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಆಯವ್ಯಯಗಳ ಮಂಡನೆ. ಗ್ರಾಮಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದ ನಂತರ ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವುದು ಬಹು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ/ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂವಹನ	ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂಗಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಪ್‌ಡೇಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯ ಶುಲ್ಕಕ್ಕೆ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನೂತನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು, ಯೋಜನೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
ಅನುಷ್ಠಾನ	ಎಸ್‌ಎಲ್ ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಮ್ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಅನುಮೋದನೆ ಯಂತ್ರಗಳು, ವಾಹನಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳಂತಹ ಬಂಡವಾಳ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಶೌಚಾಲಯಗಳು, ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಷೆಡ್ಡುಗಳು, ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಘಟಕಗಳು, ಎಸ್‌ಟಿಪಿ/ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿ, ಒಳಚರಂಡಿ, ವಾಹನಗಳ ಖರೀದಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂತಹ ಬಂಡವಾಳ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗೆ ಸಂಘಟಿಸುವುದು. ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸಾಗಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಂತಹ ವಿವಿಧಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಎರವಲು ಪಡೆಯುವುದು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಮರುಬಳಕೆಯಾಗದಂತಹ ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ಸಾಗಣೆಗಾಗಿ ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್‌ಗಳ ಬೆಂಬಲ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.	ಎಸ್‌ಎಲ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಗುಂಡಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಮತ್ತು ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ದಾಸಾನು ಘಟಕಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಸೂಕ್ತ ವಾಹನಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ನೆರವು ನೀಡುವುದು ಹದಿ ಹರೆಯದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಋತುಸ್ರಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಮತ್ತು ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸುರಕ್ಷಿತ ವಿಲೇವಾರಿ ಕುರಿತಂತೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು
ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ	ಮಾನವ ಶಕ್ತಿ, ವಾಹನಗಳು ಮತ್ತಿತರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅನುಮೋದನೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಅಧೀಕೃತಗೊಳಿಸುವುದು ಮೂಲ ವಿಂಗಡಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ, ರಾಶಿ ಹಾಕುವುದು ಮತ್ತು ಸುಡುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆ ಮಾಡುವ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವುದು.	ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ದಿನಂಪ್ರತಿ ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ದಾಖಲೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ
ಪರಿಶೋಧನೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸುವಿಕೆ	ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅರೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಆಯವ್ಯಯದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತಂತೆ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಮತ್ತು ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಗಳು	ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳ ಮಾಸಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು, ಆಸ್ತಿ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಪ್ರತಿವಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿರುವಂತಹ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಮ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಕೆ

ಭಾಗ III- ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಪಾತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು

- (i) ಐಇಸಿಯನ್ನು ಪ್ರಚುರ ಪಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮೂಲಕ ಐಇಸಿಯನ್ನು ಪ್ರಚುರ ಪಡಿಸಲು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವುದು
- (ii) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಸ್ವಚ್ಛಗ್ರಹಿಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವರ್ಧನೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಪಡಿಸುವುದು
- (iii) ಗ್ರಾಮ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಳಪಡಿಸುವುದು
- (iv) ಸಮೀಕ್ಷೆ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವುದು
- (v) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸಾಗಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ.

ಭಾಗ IV ಸ್ವಚ್ಛಗ್ರಹಿಣಿಗಳ ಪಾತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು

- (i) ಸ್ವಚ್ಛಗ್ರಹಿಣಿಗಳು ಸಮುದಾಯದವರೇ ಆಗಿದ್ದು ಸ್ವಚ್ಛತೆಯತ್ತ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದು ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮವೂ ಸಹ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ಸ್ವಚ್ಛಗ್ರಹಿಣಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು. ಸ್ವಚ್ಛಗ್ರಹಿಣಿಯನ್ನು ಒಂದು ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆಯೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದು ಖಾಯಂ ಸ್ವರೂಪದ್ದಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಚ್ಛಗ್ರಹಿಣಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು. ಎಂಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಲಾಗುವ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.
- (ii) ಸ್ವಚ್ಛಗ್ರಹಿಣಿಗಳ ಪಾತ್ರವು ಬಯಲು ಬಹಿರ್ದೇಶನ ಮತ್ತು ಘೋಷಣೆಯ ಹಂತದ ನಂತರ ಉಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವರುಗಳು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಬಯಲು ಬಹಿರ್ದೇಶನ ಸ್ಥಿತಿಯ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಸ್ವಚ್ಛಗ್ರಹಿಣಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ಥಿರ ವಚನಬಂಧವಿದ್ದು ಅವರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಯಮಿತವಾದ ತರಬೇತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಚ್ಛಗ್ರಹಿಣಿಗಳು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯೋಜನೆ, ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರತೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕೆಳಕಂಡ ಮಹತ್ವ ಪೂರ್ಣ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವರು.
 - (ಎ) ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು;
 - (ಬಿ) ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಜನರನ್ನು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದು.
 - (ಸಿ) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದು
 - (ಡಿ) ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿ / ವಿಎಚ್‌ಎಸ್‌ಎನ್‌ಸಿಗಳ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡುವುದು
 - (ಇ) ಐಇಸಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ನೆರವು ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ನಡವಳಿಕೆಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಅನುವು ಮಾಡುವುದು
 - (ಎಫ್) ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿರುವ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

- (ಜಿ) ಆಸ್ತಿಗಳ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿಸಲು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು
- (ಎಚ್) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವುದು
- (ಐ) ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಸೃಜಿಸಲಾದ ಆಸ್ತಿಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತಂತೆ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು
- (ಜೆ) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

ಅನುಬಂಧ XIII – ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾದ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ

ಕ್ರಮ ಸಂ;	ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರ ವಿಧ	ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನಿಂದ ತಿಂಗಳ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವು ಕೆಳಕಂಡವುಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.		
		ಜನಸಂಖ್ಯೆ ≥ 50 ಮತ್ತು ≤ 500	ಜನಸಂಖ್ಯೆ ≥ 500 ಮತ್ತು ≤ 2000	ಜನಸಂಖ್ಯೆ > 2000
1	200 ಚದರಡಿಗಳವರೆಗಿನ ಕಟ್ಟಡಪ್ರದೇಶವನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುವಂತಹ ವಾಸದ ಮನೆಗಳು	20	20	20
2	200 ಚದರಡಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ ಆದರೆ 500 ಚದರಡಿಗಳವರೆಗೆ ಕಟ್ಟಡ ಪ್ರದೇಶವನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುವ ವಾಸದ ಮನೆಗಳು	30	30	30
3	500 ಚದರಡಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಕಟ್ಟಿದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ವಾಸದ ಮನೆಗಳು	40	50	60
4	200 ಚದರಡಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಣ್ಣ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗಳು, ಅಂಗಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಹಾರ ಗೃಹ(ಎಂದರೆ ಹೋಟೆಲುಗಳು, ಡಾಬಾಗಳು, ಮೆಸ್‌ಗಳು, ಉಪಹಾರ ಮಂದಿರಗಳು ಕ್ಯಾಂಟೀನುಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಹಿತಿನಿಸಿನ ಅಂಗಡಿಗಳು)	60	75	90
5	ದೊಡ್ಡ ಮಳಿಗೆಗಳು, ವಾಣಿಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಹಾರ ಗೃಹಗಳು(ಎಂದರೆ 200ಚದರಡಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ ಆದರೆ 700 ಚದರಡಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವ ಹೋಟೆಲುಗಳು, ಡಾಬಾಗಳು, ಮೆಸ್‌ಗಳು, ಉಪಹಾರ ಮಂದಿರಗಳು ಕ್ಯಾಂಟೀನುಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಹಿತಿನಿಸಿನ ಅಂಗಡಿಗಳು)	100	150	200
6	700 ಚದರಡಿಗಳಿಗಿಂತ ಅಧಿಕ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಮಳಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗಳು	200	300	500
7	1000 ಚದರಡಿಯೊಳಗಿನ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅತಿಥಿ ಗೃಹಗಳು, ವಸತಿ ಗೃಹಗಳು, ಧರ್ಮಶಾಲೆಗಳು	150	200	250

8	1000 ಚದರಡಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಅತಿಥಿ ಗೃಹಗಳು, ಲಾಡ್ಜುಗಳು ಮತ್ತು ಧರ್ಮಶಾಲೆಗಳು	200	300	500
9	20 ಹಾಸಿಗೆಗಳವರೆಗಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ಔಷಧಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಔಷಧವಿತರಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು	110	130	150
10	20 ಹಾಸಿಗೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ಔಷಧಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಔಷಧ ವಿತರಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು	200	300	500
11	ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು(ಅಪಾಯಕಾರಿ ರಹಿತವಾದ ಘಟಕಗಳು ಮಾತ್ರ)	200	250	300
12	ಪ್ರತಿ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೂ ಸಹ 1000 ಚದರಡಿಯವರೆಗಿನ ಸ್ಥಳವುಳ್ಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪ ಮತ್ತು ಸಮಾರಂಭದ ಹಾಲುಗಳು	800	1000	1200
13	ಪ್ರತಿ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೂ ಸಹ 1000 ಚದರಡಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪ ಮತ್ತು ಸಮಾರಂಭದ ಹಾಲುಗಳು	1200	1500	2000
14	ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ 50 ಕೆಜಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವಂತಹ ತರಕಾರಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು	150	200	250
15	ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ಸಹ 50 ಕೆಜಿಯನ್ನು ಮೀರಿದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ತರಕಾರಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು	200	250	300
16	ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ 50 ಕೆ.ಜಿ.ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಶಾಲೆಗಳು, ಕಾಲೇಜುಗಳು, ಪೂಜಾಸ್ಥಳಗಳು, ಪ್ರವಾಸಿ ಆಕರ್ಷಕ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು	200	250	300
17	50 ಕೆಜಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನವೂ ಉತ್ಪಾದಿಸುವಂತಹ ಶಾಲೆಗಳು, ಕಾಲೇಜುಗಳು, ಪೂಜಾಸ್ಥಳಗಳು ಪ್ರವಾಸಿ ಆಕರ್ಷಕ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು	200	300	500
18	ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೇ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರದ ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳು/ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು	ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯು ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಆದೇಶ/ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಂತೆ	ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯು ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಆದೇಶ/ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಂತೆ	ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯು ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಆದೇಶ/ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಂತೆ

ಅನುಬಂಧ XIV-ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಲಾದ ದಂಡನೆಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂ;	ನಿಯಮಗಳ ಪಾಲನೆ ಮಾಡದಿರುವುದು ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನ ವಿಧ	ದಂಡವು ಕೆಳಕಂಡವುಗಳಿಗಿಂತ(ರೂಗಳಲ್ಲಿ) ಕಡಿಮೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.		
		ಜನಸಂಖ್ಯೆ ≥ 50 ಮತ್ತು ≤ 500	ಜನಸಂಖ್ಯೆ ≥ 500 ಮತ್ತು ≤ 2000	ಜನಸಂಖ್ಯೆ > 2000
1	ತೆರೆದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕಸ ಸುರಿಯುವುದು, ಉಗಿಯುವುದು ಮತ್ತು ಮೂತ್ರವಿಸರ್ಜನೆ	500	700	1000
2	ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಲು ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ	2000	3000	5000
3	ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರಲ್ಲದ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರಿಂದ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು /ಅಥವಾ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿನ ವೈಫಲ್ಯ	500	700	1000
4	ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನಿಂದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸುಡುವಿಕೆ, ಅಥವಾ ಕುಪ್ಪೆ ಹಾಕುವಿಕೆ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಹೂಳುವ ಮೂಲಕ ವಿಲೇವಾರಿ	2000	3000	5000
5	ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನಲ್ಲದ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನಿಂದ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸುಡುವಿಕೆ, ಅಥವಾ ಕುಪ್ಪೆ ಹಾಕುವಿಕೆ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಹೂಳುವ ಮೂಲಕ ವಿಲೇವಾರಿ	500	700	1000
6	ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೇ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರದ ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳು/ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು	ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯು ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಆದೇಶ/ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಂತೆ	ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯು ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಆದೇಶ/ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಂತೆ	ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯು ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಆದೇಶ/ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಂತೆ

**ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್
(ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ)
ಮಾದರಿ ಉಪವಿಧಿಗಳು, 2020**

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ (ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ) ಮಾದರಿ ಉಪವಿಧಿಗಳು, 2020

ಅಧ್ಯಾಯ -1: ಸಾಮಾನ್ಯ

1. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಹೆಸರು, ಪ್ರಾರಂಭ ಮತ್ತು ಅನ್ವಯಿಕೆ

- ಎ. ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ (ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ) ಉಪವಿಧಿಗಳು, 2020 ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ಬಿ. ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳು ಅಧಿಕೃತ ರಾಜ್ಯಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು.
- ಸಿ. ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಅಧಿನಿಯಮ, 1993ರನ್ವಯ ಜಾರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು.
- ಡಿ. ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವಂತಹ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

2. ಪರಿಭಾಷೆಗಳು

ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನಾವುದೇ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶವು ಅಪೇಕ್ಷಿಸದ ಹೊರತು, ದಪ್ಪ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿನ ಪದಗಳು ಕೆಳಕಂಡ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

- (i) 'ಅಧಿನಿಯಮ' ಎಂದರೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಬಹುದಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಅಧಿನಿಯಮ, 1993.
- (ii) 'ಏಜಿನ್ಸ್' ಎಂದರೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ನೇಮಕ ಹೊಂದಿದ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧೀಕರಿಸಲಾದ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯ ಪರವಾಗಿ ಒಂದು ಕರಾರಿನ ಮೂಲಕ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ವಯ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಕ್ರಮವಹಿಸುವಂತೆ ನಿರ್ದೇಶಿತವಾಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆ.
- (iii) 'ಕಷ್ಟು ನೀರು' ಎಂದರೆ ಮನೆಯ ಶೌಚಾಲಯಗಳಿಂದ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಅಂಗನವಾಡಿಗಳು, ಶಾಲೆಗಳು, ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದೇ ಮೂಲಗಳ ಶೌಚಾಲಯಗಳಿಂದ ಬರುವ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು.
- (iv) 'ಜೈವಿಕ ಘನವಸ್ತುಗಳು' ಎಂದರೆ ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಫಲಿತವಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಅಧಿಕ ಪೋಷಕಾಂಶ ಹೊಂದಿದ ಸಾವಯವ ವಸ್ತುಗಳು.
- (v) 'ಉಪವಿಧಿಗಳು' ಎಂದರೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ (ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ) ಮಾದರಿ ಉಪವಿಧಿಗಳು, 2020.
- (vi) 'ಸಾವಯವ (ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್)' ಎಂದರೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳು (Microbes) / ಎರೆ ಹುಳುಗಳು ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಪಡೆಯುವಂತಹ ಉತ್ಪನ್ನ.
- (vii) 'ಸಿಪಿಸಿಬಿ' ಎಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿ
- (viii) 'ಸಮೂಹ'(ಗುಂಪು)' ಎಂದರೆ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಸಮೀಪವಿರುವ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಒಕ್ಕೂಟ.

- (ix) 'ಸಮಿತಿಗಳು' ಎಂದರೆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ 61-ಎ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರೋಗ್ಯ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಸಮಿತಿಗಳು
- (x) 'ನಿಯಂತ್ರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ' ಎಂದರೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಬಾರಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಇದನ್ನು ವಿವಿಧ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗಾಗಿ ಒಳಪಡಿಸಿ ಹೊಂದಿರುವ ಸೆಪ್ಟಿಕ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ (Septic tank) ಅಥವಾ ಒಳಪಡಿಸಿ ಹೊಂದಿರದ ಗುಂಡಿಯಾಗಿರಬಹುದು (leach pit) ಅಥವಾ ಉಭಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯೊಂದಿರಬಹುದು (soak-pit).
- (xi) 'ಚರಂಡಿ' ಎಂದರೆ ಕೊಳಕು ನೀರು, ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ನೀರು ಅಥವಾ ಇತರ ಜಲಾಧಾರಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಹರಿಯಬಿಡುವುದು.
- (xii) 'ರೊಚ್ಚು ತೆಗೆಯುವಿಕೆ' ಎಂದರೆ ರೊಚ್ಚು ತೊಟ್ಟಿ, ಕರಗು ತೊಟ್ಟಿ, ಗುಂಡಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳು ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಯಾವುದೇ ನಿಯಂತ್ರಣಾ (ಒಳಗೊಳ್ಳುವ) ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ರೊಚ್ಚನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ.
- (xiii) 'ಗೃಹೋತ್ಪಾದಕ' ಎಂದರೆ ಈ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಅನುಸೂಚಿ-1ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿದ ಆವರಣಗಳ ಮಾಲೀಕ.
- (xiv) 'ದ್ರವ ಹರಿವು' ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ತೊಟ್ಟಿ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ (ಉದಾ: ತ್ಯಾಜ್ಯ ರೊಚ್ಚು ತೊಟ್ಟಿಯಿಂದ ಹರಿಯುವಂತಹ ದ್ರವದ ಮೇಲಿನ ವಸ್ತು) ಹರಿಯುವ ದ್ರವ.
- (xv) 'ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ' ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ (ಮೇಲೆ ತೊಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಕೆಳಗಿನ ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿತವಾಗಿರುವ ಘನ ವಸ್ತು ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಪುರಸಭಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳು ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.
- (xvi) 'ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರ ಅಥವಾ ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿ' ಎಂದರೆ ನಿಗದಿತ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ವಿಲೇವಾರಿ ಮತ್ತು ಮರುಬಳಕೆಗಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವರೂಪದ ಗಸಿಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದ ಪ್ರಾಧೀಕೃತವಾದ ಸ್ವತಂತ್ರ ರೊಚ್ಚು ತೊಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಮಲತ್ಯಾಜ್ಯ ಗಸಿ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯ.
- (xvii) 'ಉತ್ಪಾದಕ' ಎಂದರೆ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಅನುಸೂಚಿ-1ರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಇತರ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಆವರಣಗಳು ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಮೂಹವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- (xviii) 'ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ' ಎಂಬ ಪದವು ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.
- (xix) 'ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ' ಎಂದರೆ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ-309 ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತಹ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ವಯ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಂದ ರೂಪಿತವಾಗಿರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ.
- (xx) 'ಬೂದು ನೀರು ಅಥವಾ ಕೊಳಕು ನೀರು' ಎಂದರೆ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ಎಂದರೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುವಾಗ, ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆ, ಸ್ನಾನದ ಮನೆಯಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ, ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರು ಸಾಕಣೆಯಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವಂತಹ ನೀರು ಸೇರಿದಂತೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವಂತಹ ನೀರನ್ನೂ ಸಹ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- (xxi) ಕೆ.ಎಸ್.ಪಿ.ಸಿ.ಬಿ ಎಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣಾ ಮಂಡಳಿ
- (xxii) 'ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ' ಎಂದರೆ ಕಪ್ಪು ನೀರು ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಬೂದು ನೀರು

- (xxiii) 'ಸಂಚಾರಿ ಅಥವಾ ಸಂಚಾರ ರಹಿತ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಬಳಕೆ, ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ (ಕಲುಷಿತ) ದಿಂದ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಕಕ್ಕೆ (ನಿಯಂತ್ರಕ) ಅಥವಾ ಚರಂಡಿ ಹರಿವಿಗೆ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡಿ ಬಿಡಲಾಗುವುದು.
- (xxiv) 'ಮಾನವನಿಂದ ಬರಿಗೈಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವಿಕೆ'ಯು ನಿಷೇಧ ಮತ್ತು ಅವರುಗಳ ಪುನರ್ವಸತಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 2013ರ ಪ್ರಕರಣ-2ರ ಉಪ-ಖಂಡ(ಜಿ)ರಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಿರುವ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಹೊಂದಿರಬೇಕು
- (xxv) 'ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತವಲ್ಲದ ಉತ್ಪಾದಕ' ಎಂದರೆ ಅನುಸೂಚಿ-1ರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರುವಂತಹ ವಾಣಿಜ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುವ ಆವರಣಗಳ ಮಾಲೀಕ.
- (xxvi) 'ಮಾಲೀಕ' ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಆಸ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತನ್ನ ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಥವಾ ಧರ್ಮದತ್ತಿಯ ಪರವಾಗಿ ಏಜೆಂಟನಾಗಿ, ಪಾರುಪತ್ಯಗಾರನಾಗಿ, ಪೋಷಕನಾಗಿ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕನಾಗಿ ಅಥವಾ ಸ್ವೀಕರ್ತನಾಗಿ ಸದರಿ ಆಸ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂತಹ ಪದವನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಂತಹ ಬಾಡಿಗೆ ಅಥವಾ ಲಾಭವನ್ನು ತತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪಡೆಯುವ ಅಥವಾ ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕುಳ್ಳವನಾಗಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿರುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ.
- (xxvii) 'ಸ್ವಾಧೀನಾನುಭವಿ' ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಕಟ್ಟಡ ಅಥವಾ ಭೂಮಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದ ವಾಸ್ತವ ಸ್ವಾಧೀನಾನುಭವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಮತ್ತು ಬಾಡಿಗೆದಾರ ಅಥವಾ ಲೈಸೆನ್ಸುದಾರ, ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಬಾಡಿಗೆದಾರ ಅಥವಾ ಲೈಸೆನ್ಸುದಾರನು ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ಬದ್ಧನಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದಿರಲಿ ಅಂತಹ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿ.
- (xxviii) 'ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು' ಎಂದರೆ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಆಧಾರಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿರುವಂತಹ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಅಥವಾ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಇಂಧನವನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು.
- (xxix) 'ವ್ಯಕ್ತಿ' ಎಂದರೆ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಘಟನೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಂಗಡಿ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಕೇಂದ್ರ, ಸಂಸ್ಥೆ, ಕಂಪನಿ, ನಿಗಮಿತವಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ಆಗದೇ ಇರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಘ ಅಥವಾ ಸಮೂಹವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- (xxx) 'ಗುಂಡಿ ಶೌಚಾಲಯ'ವು ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಮತ್ತು ವಿಘಟಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ದ್ರವವು ಸುತ್ತಲಿನ ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಹೀರಲ್ಪಡುವ ಯಾವುದೇ ಜಲಮುಚ್ಚಿಕೆ (ಸಂಗ್ರಹಕೋಣೆ) ಮತ್ತು ಮೂತ್ರಾಲಯವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- (xxxi) 'ಆವರಣಗಳು' ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಕಟ್ಟಡದ ಭಾಗ, ಮನೆ, ಉಪಮನೆ (ಹೊರ ಮನೆ) (outhouse) ಲಾಯ, ಕೊಟ್ಟಿಗೆ, ಗುಡಿಸಿಲು, ಮತ್ತು ತೆರೆದ ಅಥವಾ ಮುಚ್ಚಲಾದ ಅಥವಾ ನಿರ್ಮಿತ ಅಥವಾ ನಿರ್ಮಿತವಲ್ಲದ ಅಥವಾ ವಾಸದ, ವ್ಯಾಪಾರದ, ಕೈಗಾರಿಕೆಯ, ಸೇವೆಯ, ವ್ಯವಹಾರದ, ಸರ್ಕಾರಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಥವಾ ಖಾಸಗಿ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ವಿವಾಹ, ಔತಣಕೂಟ, ಸಭೆಗಳು, ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ಅಥವಾ ಸಂಘಟಿತ ಸಮಾರಂಭಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತಹ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- (xxxii) 'ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಪ್ರೇರಕ' ಎಂದರೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿರುವ ಸ್ವಚ್ಛಭಾರತ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು, 2018ರನ್ವಯ, ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ತದನಂತರದ ಅನ್ವಯಿಕ ವಿನಿಯಮಗಳನ್ವಯ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿನ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಂಬಂಧಿತ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ವತಿಯಿಂದ ನಿಯೋಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿ.
- (xxxiii) 'ರೊಚ್ಚು' ಎಂದರೆ ಕೆಲವು ಕಾಲಗಳವರೆಗೆ ರೊಚ್ಚು ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿತವಾಗುವಂತಹ ದ್ರವಗಳು, ಘನವಸ್ತುಗಳು (ರೊಚ್ಚು), ಮತ್ತು ಕೊಬ್ಬುಗಳು, ಎಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಗ್ರೀಸು ಅರೆ ಘನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವುದು.
- (xxxiv) 'ರೊಚ್ಚು ತೊಟ್ಟಿ' ಎಂದರೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ಘನವಸ್ತುಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ಮತ್ತು ಆಮ್ಲಜನಕ ಕರಗುವಿಕೆಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಒಳ (ಭೂಗರ್ಭದಲ್ಲಿರುವ) ತೊಟ್ಟಿ.

- (XXXV) 'ಚರಂಡಿ ರೊಚ್ಚು' ಎಂದರೆ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕಲ್ಮಶ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ಉತ್ಪಾದಕ.
- (XXXVI) 'ರೊಚ್ಚು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರ ಅಥವಾ ಎಸ್‌ಟಿಪಿ' ಎಂದರೆ ತೊಟ್ಟಿಗಳು, ಪರದೆಗಳು, ಶೋಧಕಗಳು ಮತ್ತಿತರ ರೊಚ್ಚಿನಿಂದ ಕಲ್ಮಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಲು ಬಳಕೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವಸ್ತುಗಳ ಸರಣಿಯನ್ನೇ ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಪ್ರಾಧೀಕೃತ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರ.
- (XXXVII) 'ಒಳಚರಂಡಿ' ಎಂದರೆ ವಾಸದ ಮನೆಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಹರಿವ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಬಳಕೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಕೊಳವೆಗಳ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ.
- (XXXVIII) 'ರೊಚ್ಚು' ಎಂದರೆ ಅರೆ ಘನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿತವಾಗಿರುವ ಜಲಮಿಶ್ರಿತ ಘನ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ರೊಚ್ಚು ತೊಟ್ಟಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೊಳದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿರುವಂತಹ ನೀರನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ ಘನರೂಪಿ ವಸ್ತುಗಳು.
- (XXXIX) 'ನೆನಿಸುವ ಗುಂಡಿಗಳು ಅಥವಾ ಇಂಗು ಗುಂಡಿಗಳು (ಹೊಂಡ) ಎಂದರೆ ನೀರನ್ನು ಹರಿಸುವ ಅಥವಾ ಸುತ್ತಲಿನ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗಿಸುವ ಅಥವಾ ರಂಧ್ರಗಳಿಂದ ಆವೃತ್ತವಾಗಿರುವ ತೊಟ್ಟಿಯು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರನ್ನು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂಗಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವಂತಹ ಹೊಂಡ.
- (XI) 'ಮೂಲ' ಎಂದರೆ ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಆವರಣ.
- (XII) 'ನೀರಿನ ಹರಿವು' ಎಂದರೆ ನೆಲಮಟ್ಟದ ನೀರನ್ನು ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗಾಗಿ ಹರಿವ ನೀರನ್ನು ಕೊಳವೆಗಳು ಅಥವಾ ಕಾಲುವೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಹರಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಆದರೆ ಅದು ಕೊಳಚೆ ನೀರು ಹರಿವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
- (XIII) 'ಸಾಗಾಣಿಕೆ' ಎಂದರೆ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾದ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾದ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾರದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಉತ್ತಮ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಂಡಿರುವ ಮತ್ತು ಮುಚ್ಚಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ (ವಾಹನದ ಮೂಲಕ) ದುರ್ವಾಸನೆ, ಸುರಿಯುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಸಹ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಾಗಾಣಿಕೆಗೆ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗುವ ವಾಹನಗಳು.
- (XIII) 'ಸಂಸ್ಕರಣೆ' ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಭೌತಿಕ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಅಥವಾ ಜೈವಿಕ ಗುಣ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಅಪಾಯವನ್ನು ಸೃಜಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಇಳಿಕೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿರುವ ವಿಧಾನ, ತಂತ್ರ ಅಥವಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ
- (XIIV) 'ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ' ಎಂದರೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸಾಗಾಣಿಕೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪೂರ್ಣ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವ್ಯಾಪ್ತಗೊಳಿಸಿ ಉತ್ಪಾದಕರ ಮೇಲೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಧೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ವಯ ವಿಧಿಸುವಂತಹ ಶುಲ್ಕ.

ಅಧ್ಯಾಯ - II

ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ರೊಚ್ಚು ನಿರ್ವಹಣೆ-ನಿಯಂತ್ರಣ, ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ

2. ಶೌಚಾಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಮರು ಮಾರ್ಪಾಡು

- ಎ. ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನ (ಗ್ರಾಮೀಣ) ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ವಯ ಬಯಲು ಶೌಚಾಲಯಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಾಸದ ಮನೆಗೂ ಸಹ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವುದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.
- ಬಿ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು-

- i. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಗ್ರಾಮ ನಿವಾಸಿಯೂ ಸಹ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ವಯ ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದ ಗುಣಮಟ್ಟದ ವಿನ್ಯಾಸದನ್ವಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿದ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೆಟಕುವಂತೆ ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ii. ಸ್ಥಳಾಭಾವ, ಕಾಲಾವಧಿ ಅಥವಾ ಆರ್ಥಿಕ ಅಡಚಣೆಯಿಂದಾಗಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲು ಅವಕಾಶವಿರದ ವಾಸದ ಮನೆಗಳ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯ ಯೋಜನೆಯ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಸಾಮೂಹಿಕ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- iii. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಾದ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳು, ತರಕಾರಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು, ಶಾಪಿಂಗ್ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯಾನುಸಾರ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿಸಿದೆಯೇ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂದು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- iv. ಶೌಚಾಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವಿರದಿರುವಂತಹ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ 500 ಮೀಟರುಗಳ ದೂರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- v. ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಅನುಸೂಚಿ-IVರಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧಿಸಿರುವಂತಹ ಮಾದರಿ ನಮೂನೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಶುಚಿತ್ವದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸ ಹಾಗೂ ಗುರುತಿಸಲಾದ ದೋಷಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವರ್ಗೀಕರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.
- vi. ಅಶುಚಿತ್ವದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಮರುಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಹಾಯಧನ / ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಅನುದಾನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಮೂಲವನ್ನು ಗುರುತಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- vii. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಶುಚಿಯಾದ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಮಾಲೀಕನಿಂದಲೇ ಆತನ ಸ್ವಂತ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ನೀಡಲಾಗುವ ಸಹಾಯಧನದ ಮೂಲಕವಾಗಲೀ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ ಮರುಮಾರ್ಪಡಿಸುವಿಕೆ ಅಥವಾ ಮರು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಸಿ. ಅನುಮೋದನೆಗಳು-ನೂತನ ನಿಯಂತ್ರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲಾ ಮಾಲೀಕರುಗಳೂ ಸಹ ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

ಡಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಿಯಂತ್ರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸಾಕಷ್ಟಿರದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅದರಿಂದ ಪದನಾಮಿತನಾದ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಲೀ ಅಂತಹ ಉತ್ಪಾದಕನು ಅಥವಾ ಅಂತಹ ಅಸಮರ್ಪಕ ನಿಯಂತ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾದ ದಿನಾಂಕದೊಳಗೆ ಅಸಮರ್ಪಕ ನಿಯಂತ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮಾರ್ಪಾಡು ಅಥವಾ ಸರಿಪಡಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ನೋಟೀಸ್‌ನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಜಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

3. ಉತ್ಪಾದಕರಿಂದ ಮಾನವ ಮಲ ನಿಯಂತ್ರಣ

- ಎ. ಸ್ಥಳದ ಹಿನ್ನೀರು ನಿಯಂತ್ರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣವು ಆವರಣದ ಮಾಲೀಕನ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.
- ಬಿ. ಎಲ್ಲಾ ಮಾಲೀಕರುಗಳೂ ಸಹ ಯುಕ್ತ ನಿಯಂತ್ರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು.

- ಸಿ. ನಿಯಂತ್ರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಯಾವುದೇ ಮಣ್ಣಿನ ಮೇಲ್ಮೈ, ಅಂತರ್ಜಲ ಅಥವಾ ಮೇಲ್ಮೈ ಜಲವು ಕಲುಷಿತವಾಗದಂತೆ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳು ನೋಣಗಳು ಅಥವಾ ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ನಿಲುಕುವಂತಿರಬಾರದು.
- ಡಿ. ಅಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ನಿರ್ಮಾಣಗಳೂ ಸಹ, ಈ ಉಪವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದಂತೆ, ಶೌಚಾಲಯ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಮೇಸ್ತ್ರಿಗಳೇ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು.

4. ನಿಯಂತ್ರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ರೊಚ್ಚು ತೆಗೆಯುವಿಕೆ

- ಎ. ಯಾರೇ ಉತ್ಪಾದಕನು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಅಥವಾ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಹರಿವ ನೀರಿನ ಕೊಳವೆಗಳು, ಜಲಮೂಲಗಳು (Water bodies), ಜಲಮಾರ್ಗಗಳು, ಮುಕ್ತ ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಗಳು ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಹರಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.
- ಬಿ. ಉತ್ಪಾದಕನು ಯಾವುದೇ ಮಾನವ ಸ್ವಚ್ಛಗಾರರನ್ನು ಆತನ ಅಥವಾ ಆಕೆಯ ಆವರಣದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿನ ನಿಯಂತ್ರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸಲು ನೇಮಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಸದರಿ ನಿಯಂತ್ರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ತೆರವುಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಮಾನವ ಸ್ವಚ್ಛಗಾರರ ನೇಮಕ ನಿರ್ಬಂಧ ಮತ್ತು ಅವರ ಪುನರ್ವಸತಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 2013ರ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಪಾಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- ಸಿ. ಮಾನವ ಮಲತ್ಯಾಜ್ಯ ರೊಚ್ಚಿನ ತೆರವುಗೊಳಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಗಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿ ಮತ್ತು ಮುಚ್ಚಿದ ಸುರಕ್ಷಿತ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಏಜೆನ್ಸಿ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯ ವತಿಯಿಂದಲೇ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.
- ಡಿ. ಯಾವುದೇ ಮಾನವ ಮಧ್ಯ ಪ್ರವೇಶ ರಹಿತವಾದ ನಿಯಂತ್ರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ತೆರವುಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಕೇವಲ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಉಪಕರಣಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಎಂದರೆ ನಿರ್ವಾತ ಟ್ಯಾಂಕರುಗಳು ಮತ್ತು ಬಿಡುಗಡೆ ವಾಲ್ವುಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ರೊಚ್ಚು ಕೊಳವೆಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಮಾನವ ಮಲತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಇ. ನಿಯಂತ್ರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವಸತಿ ಮತ್ತು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಮಂತ್ರಾಲಯವು ನವೆಂಬರ್ 2018ರಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವ 'ರೊಚ್ಚು ಹರಿವು ಮತ್ತು ರೊಚ್ಚು ತೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಚಾಲನಾ ವಿಧಾನ (Standard Operating Procedure for Cleaning Sewers and Septic Tanks) ದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಸುರಕ್ಷಿತ ಎಚ್ಚರಿಕಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಯೇ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.
- ಎಫ್. ನಿಯಂತ್ರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ರೊಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಯತಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಜಿ. ಅವಳಿಗುಂಡಿಗಳ ಶೌಚಾಲಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಭರ್ತಿಯಾದ ಹೊಂಡವನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಘನೀಕೃತವಾದ ತರುವಾಯವೇ ಮತ್ತು ಅದು ಜಡವಾದ (ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಾವಯವವಾದ) ನಂತರ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- ಎಚ್. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ನಿರ್ಮಾಣ ದಿನಾಂಕಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರುಗಳು ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ದಿನಾಂಕಗಳ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಆವರಣಗಳ ಮಾಲೀಕರುಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ಮಾದರಿಯ ನಿಯಂತ್ರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದ ನಿಯತಕಾಲಿಕದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸಲು ನೆನಪೋಲೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಐ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ತಾನೇ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಪರಿಶ್ರಮ, ಚಾಲನೆ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ತಪಾಸಣೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಮೂಲಕ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

5. ನಿಯಂತ್ರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಾಗಾಣಿಕೆ

- ಎ. ನಿಯಂತ್ರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಯಂ ತಾನೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಹೊಂದಿದ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಮೂಲಕವಾಗಲಿ ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯದಾಗಿರಬೇಕು.
- ಬಿ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡಲು ಕೆಳಕಂಡ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಿಧಾನವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.
 - i. ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಉಪಕರಣಗಳು / ವಾಹನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
 - ii. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವಂತಹ ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ವಾಹನದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
 - iii. ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ಪ್ರಾಧೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಸಿ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಸ್ವಯಂ ತಾನೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಹೊಂದಿದ ಏಜೆನ್ಸಿಯಿಂದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿನ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ಮತ್ತು ಯುಕ್ತ ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ವಾಹನಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು. ವಾಹನದ ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿಲುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- ಡಿ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಕೆಳಕಂಡ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.
 - i. ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡಲು ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗುವ ವಾಹನವು ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿರುವಂತಹ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳದಂತೆ ಮುಚ್ಚಿರತಕ್ಕದ್ದು.
 - ii. ದ್ರವ ಹರಿವು ಅಥವಾ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಅಂಶವನ್ನು ಸ್ಥಳದ ನಿಯಂತ್ರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ತೆರವುಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮುಕ್ತ ಮೈದಾನಗಳಲ್ಲಿ, ಜಲಮೂಲಗಳು, ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಗಳು ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಬಿಡುವುದರ ಮೂಲಕ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಪ್ರಾಧೀಕೃತ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಟವಾಡೆ ಮಾಡಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- ಇ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಭಾಗಶಃ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿರುವ ಮತ್ತು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಎಸ್‌ಟಿಪಿ ಸೌಲಭ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಕಪ್ಪು ಹಾಗೂ ಕಂದು ಬಣ್ಣದ ಉಭಯ ಜಲದ ಹರಿವನ್ನೂ ಸಹ ಅಂತರ್ಜಲ ಸಂಯೋಜನೆಯೊಂದಿಗೆ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಬಹುದು.

7. ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ

- ಎ. ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಹಾಗೂ ಇತರ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಕೆಳಕಂಡ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು
 - I. ಅತೀ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಒಳಚರಂಡಿ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕದಲ್ಲಿ
 - A. ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ರೊಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ಮೂಲದ 10 ಕಿ.ಮಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಪ್ರದೇಶದೊಳಗಿರುವ ಎಸ್‌ಟಿಪಿಯಲ್ಲಿ;

B. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವಂತಹ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಅಥವಾ ಇತರ ರೊಚ್ಚನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವಂತಹ ಒಳಚರಂಡಿ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕ

C. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಒಳಚರಂಡಿ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಯ ಪ್ರಸಕ್ತ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೂಲಕ ವಿವರವಾದ ನಿರ್ಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಯೋಜಿಸಿರುವ ಭವಿಷ್ಯದ ವಿಸ್ತರಣೆ, ಮತ್ತಿತರ ಮಾನದಂಡಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಎಸ್‌ಟಿಪಿಯೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಣೆ ಮಾಡುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗೆ, ವಿಷಯ ತಜ್ಞರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿಯೊಂದಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಸಮಾಲೋಚನೆಯನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ನಿರ್ಧಾರಣೆಯನ್ನುನಿಯತಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ii. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರೆ ರೊಚ್ಚುಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದು ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಸಮೂಹದಿಂದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದಂತೆ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರ ರೊಚ್ಚಿನ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿಗಾಗಿ ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬಹುದು, ಪರಂತು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಸ್ಥಳ, ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಇತರ ಸಹಯೋಗಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಂದ ಇರಬಹುದಾದ ದೂರು ಕುರಿತಂತೆ ವಿವರವಾದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಮತ್ತು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು, ವಿಷಯ ತಜ್ಞರುಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಸ್ಥಿರ ಚಾಲನೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿವರವಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಬಿ. ಸಮೂಹ ಆಧಾರಿತ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

i. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಮೂಹ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಹ-ಸಂಸ್ಕರಣೆಯು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು.

ii. ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಆಯ್ಕೆಯು ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಲಾದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

ಸಿ. ಅನುಮೋದನೆಗಳು- ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು;

iii. ಒಂದು ಎಸ್‌ಟಿಪಿ ಅಥವಾ ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಪಡೆಯಬೇಕಾದ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೆಳಕಂಡ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಅಧಿಸೂಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು,

A. ತಾಂತ್ರಿಕ ರೇಖಾಚಿತ್ರ / ವಿನ್ಯಾಸ / ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ (ಶಬ್ದಮಾಲಿನ್ಯದ ಇಳಿಕೆಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ) ಸೋಂಕು ರಹಿತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (ಅಲ್ಟ್ರಾವೈಲೇಟ್ / ಕ್ಲೋರಿನೀಕರಣ) ಚರಂಡಿಗಳು ಅಥವಾ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಜಲಮೂಲಗಳ ಹರಿವು

ಃ. ಅಂದಾಜು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಜನರೇಟರ್‌ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ

ಅ. ತಾಂತ್ರಿಕ / ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಲಕರಣೆಗಳು

ಆ. ಎಸ್‌ಟಿಪಿ ಅಥವಾ ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸುವವರಿಂದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ಚಾಲನಾ ಖಾತ್ರಿ

ಡಿ. ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಅಂತಹ ಎಸ್‌ಟಿಪಿ / ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿಗಳ

ನಿರ್ಮಾಣ, ಚಾಲನೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಕುರಿತಂತೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಿರುವಂತಹ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಎಸ್‌ಟಿಪಿ / ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದು.

ಇ. ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿ / ಎಸ್‌ಟಿಪಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಚಾಲನೆ, ನಿರ್ವಹಣೆ, ಉಪಕರಣಗಳು, ಹೊರಹರಿವಿನ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣ, ವರದಿಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಇವುಗಳ ನಿಯಮಿತ ತಪಾಸಣೆ, ಮತ್ತು ಅಂತಹ ತಪಾಸಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯ ವತಿಯಿಂದ ನೇಮಕ ಹೊಂದಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಯು ವಿಡಬ್ಲ್ಯೂಎಸ್‌ಸಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ವರದಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಲಭ್ಯನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಎಫ್. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಧಿಕೃತವಾದ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಮೂಲಕ (ಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿ / ಎಸ್‌ಟಿಪಿ)ಗಳಿಂದ (ಸಿಪಿಸಿಬಿ), (ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ) ಗಳಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಧಿಸೂಚಿಸಲಾಗಿರುವ ಹರಿವಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹೊರಹರಿವುಗಳ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ.

ಜಿ. ಜಲ (ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿರ್ಬಂಧ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1974ರಡಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಕಾಯ್ದೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿನಿಯಮಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಅನ್ವಯವೋ ಅದರಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.

ಎಚ್. ಎಲ್ಲಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಕರುಗಳನ್ನು ಅವರುಗಳ ವೃತ್ತಿಯ ಸಂಬಂಧದ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಐ. ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಪಡೆದಂತಹ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಬಳಕೆ

- i. ಅವಳಿ ಗುಂಡಿಗಳ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಆವರಣದ ಮಾಲೀಕನು ಘನೀಕೃತವಾಗಿರುವ ರೊಚ್ಚನ್ನು ಮಣ್ಣಿನ ಸಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಾಧನವಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಹುದು.
- ii. ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿ ಅಥವಾ (ಎಸ್‌ಟಿಪಿ)ಯಿಂದ ಜೈವಿಕ ಘನವಸ್ತುಗಳು ಅಥವಾ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್‌ನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಅಥವಾ (ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿ)ಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಅದರ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ತರುವಾಯ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಹುದು.
- iii. ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾದ ನೀರನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ (ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿ / ಎಸ್‌ಟಿಪಿ)ಗಳಾಗಲೀ ಕೃಷಿ ಅಥವಾ ತೋಟಗಾರಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿಯಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಲಾದ ಅನ್ವಯಿಕ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಜಲ ಹರಿವು ತಪಾಸಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ತರುವಾಯ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಹುದು.

ಬೂದು ನೀರು ಹಾಗೂ ಸಂಯೋಜಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆ

8. ಬೂದು ನೀರಿನ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣೆ

- ಎ. ಬೂದು ನೀರು ಕಪ್ಪುನೀರಿನ ಯಾವುದೇ ಅಂಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ಬೂದು ನೀರನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಕಟವರ್ತಿಯೆಂಬಂತೆ ಸಂಸ್ಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಬಿ. ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ಬೂದು ನೀರು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೀರು ಹೊಂಡಗಳು ಅಥವಾ ಹೊರಬಿಡುವ ಕಂದಕಗಳೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದು ಆವರಣದ ಮಾಲೀಕನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಕೈತೋಟಗಳಿಗೆ ಸದರಿ ನೀರನ್ನು ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- ಸಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಾಲೀಕನು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು ಹಣಕಾಸಿನ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳಾಭಾವದ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಹೀರು ಹೊಂಡಗಳು, ನಿರ್ಮಿತ ಹಸಿಭೂಮಿ, ಅಥವಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಘನೀಕರಣ ತೊಟ್ಟಿಗಳು ಹಾಗೂ ಮುಚ್ಚಲಾದ ಸೂಕ್ತ ಮೇಲ್ಮೈ ಚರಂಡಿಗಳನ್ನು ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅತೀ ಸಮೀಪವಿರುವ ಉತ್ಪಾದಕರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.
- ಡಿ. ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು (ಸಿಪಿಎಚ್‌ಇಇಬಿ) ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ಕೈಪಿಡಿ ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ವಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

9. ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

- ಎ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮೇಲೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದಂತೆ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಬೂದು ನೀರು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸಾಂದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳಾಭಾವದಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಕಪ್ಪು ನೀರು ಮತ್ತು ಬೂದು ನೀರನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಸಂಯೋಜಿತ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು.
- ಬಿ. ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಲಾಗುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಆಧಾರಿತವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.
- ಸಿ. ಸಂಯೋಜಿತ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಳವು ಏಕೈಕ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅತ್ಯಂತ ಸಮೀಪವಿರುವ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಸಮೂಹದಿಂದಾಗಲೀ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಡಬಹುದು.
- ಡಿ. ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಯೋಜಿತ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಕ್ಕೆ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಚರಂಡಿಗಳು ಅಥವಾ ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವಂತಹ ಚರಂಡಿಗಳ ಮೂಲಕ ಹರಿಯಬಿಡತಕ್ಕದ್ದು. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಉತ್ಪಾದಕರ ಆವರಣಗಳಿಗೆ ಆದಷ್ಟು ನಿಕಟವಾಗಿ ಚರಂಡಿ ಕೊಳವೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

10. ಚರಂಡಿಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ

- ಎ. ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ಪಾದಕರುಗಳೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಕಪ್ಪು ನೀರು ಮತ್ತು ಬೂದು ನೀರು ಹೊರ ಹರಿವನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ಉಪ-ವಿಧಿಗಳನ್ವಯ ಮತ್ತು ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಂದ ಹೊರಡಿಸಲಾದ ಇತರ ವಿನಿಯಮಗಳನ್ವಯ ಚರಂಡಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಬಿ. ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ಪಾದಕರುಗಳು ಸಹ ಚರಂಡಿಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

- ಸಿ. ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪರ್ಕಗಳೂ ಸಹ ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ವ್ಯಾಸ, ವಸ್ತುಗಳು, ಹರಿವಿನ ದಿಕ್ಕುಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ಮೇಸ್ತ್ರಿಗಳಿಂದಲೇ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಡಿ. ಚರಂಡಿಯ ಮಾರ್ಗವು ನೀರಿನಿಂದ ಚರಂಡಿಗೆ ಯುಕ್ತವಾದ ಇಳಿಜಾರನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಳುಗುಂಡಿಗಳನ್ನು (Manhole) ಚರಂಡಿ ಮಾರ್ಗದ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು.
- ಇ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ತನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಎಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ / ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರುಗಳ ಆವರಣಗಳಿಗೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚರಂಡಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಎಫ್. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ ಸ್ವೀಕೃತಗಳು, ಅಳವಡಿಕೆಗಳು, ಕೊಳವೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಆವರಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- ಜಿ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ-100ರಡಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ, ಯಾವುದೇ ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರಸ್ತೆಗಳ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅದರಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲು ಮಾಲೀಕನಿಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಆವರಣದ ಸ್ವಾಧೀನ ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಾಗಲಿ ಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಯೋಜನಾ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.
- ಎಡ್. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಯಾವುದೇ ದೋಷಪೂರ್ಣ ಚರಂಡಿಗಳನ್ನು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿಪಡಿಸಲು ಅಗತ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಐ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹ ಉಂಟಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಮಟ್ಟವು ಚರಂಡಿಗಳಿಗಿಂತ ಮತ್ತು ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗಿಂತ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.
- ಜೆ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಉತ್ಪಾದಕರಿಗೆ ಹೊರ ಹರಿವು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಚರಂಡಿ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಬಾರಿ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

11. ಮ್ಯಾನ್‌ಹೋಲ್‌ಗಳ (Manhole) ಸ್ವಚ್ಛತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಉಪಬಂಧಗಳು.

- ಎ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಮಾನವ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಅಗತ್ಯವಿರದ ಹೊರತು ಮ್ಯಾನ್‌ಹೋಲ್‌ಗಳ ಸ್ವಚ್ಛತೆಗಾಗಿ ಯಾಂತ್ರೀಕೃತ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಬಿ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮ್ಯಾನ್‌ಹೋಲ್‌ಗಳ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಸಮವಸ್ತ್ರ, ಕೈಕವಚಗಳು, ರೈನ್‌ಕೋಟುಗಳು, ಸೂಕ್ತ ಬೂಟುಗಳು, ತಲೆ ಕವಚ, ಕನ್ನಡಕಗಳು, ಮತ್ತು ಮುಖವಾಡಗಳಂತಹ ಅವಶ್ಯಕ ಸುರಕ್ಷತಾ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ವಿತರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- ಸಿ. ಮ್ಯಾನ್‌ಹೋಲ್‌ಗಳ ಒಳಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಇಳಿಸುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ವಿಷಕಾರಿ ಅನಿಲಗಳು ಮತ್ತು ಅಗ್ನಿ ಅವಘಡ ಸಂಭವಿಸುವ ಕುರಿತಂತೆ ತಪಾಸಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.
- ಡಿ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಎಲ್ಲಾ ಮ್ಯಾನ್‌ಹೋಲ್ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ವತಿಯಿಂದ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುವ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಹಾಜರಾಗುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಇ. ಎಲ್ಲಾ ಮ್ಯಾನ್‌ಹೋಲ್ ಕಾರ್ಮಿಕರುಗಳು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಮ್ಯಾನ್‌ಹೋಲ್‌ಗಳ ಶುಚೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಧೀಕರಿಸಲಾದ ಏಜೆನ್ಸಿಯಿಂದ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡುವುದನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಎಫ್. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಮ್ಯಾನ ಹೋಲ್‌ಗಳ ಶುದ್ಧೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧೀಕರಿಸಲಾದ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸುರಕ್ಷಿತ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಯಾವುದೇ ಗಾಯ ಅಥವಾ ನಷ್ಟವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಜಿ. ಮ್ಯಾನೋಲ್‌ಗಳ ಶುಚಿತ್ವವನ್ನು ವಸತಿ ಮತ್ತು ನಗರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಮಂತ್ರಾಲಯದಿಂದ ನವೆಂಬರ್, 2018ರಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಿದ ಚರಂಡಿಗಳು ಮತ್ತು ರೊಚ್ಚು ತೊಟ್ಟಿಗಳ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಚಾಲನಾ ವಿಧಿವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವಂತಹ ಸುರಕ್ಷತಾ ಎಚ್ಚರಿಕಾ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಿರಪಡುವಂತೆ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

12. ಇತರ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರು

ಎ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ, ಕಸಾಯಿಖಾನೆಗಳು, ಮತ್ತು ಮಾಂಸ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಅಧಿನಿಯಮ, 1986ರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಿಪಿಸಿಬಿ ಅಥವಾ ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿಯಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಲಾದ ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಚಾಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ - IV

ಜಲ / ವೈರಾಣು ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ನಿರ್ಬಂಧ

ಎ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು, ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ, ಜಲಾಧಾರಿತ, ವೈರಾಣು ಆಧಾರಿತ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಆಧಾರಿತ ರೋಗಗಳನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬಹುದು, ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಜಲ ಸಂಗ್ರಹ / ತೊಟ್ಟಿಗಳು, ಚರಂಡಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಣೆಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ತತ್ಸಂಬಂಧ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬಹುದು.

ಬಿ. ಈ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಅಥವಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉತ್ಪಾದಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹೊರಡಿಸಬಹುದು.

ಸಿ. ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ಪಾದಕರೂ ತಮ್ಮ ಆವರಣಗಳಲ್ಲಿ (ಅದರಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ಕೃತಕ ಜಲಮೂಲಗಳೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ) ವೈರಾಣುಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಜಲ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ರಾಶಿ ಹಾಕುವುದು, ಗೋಡೆಗಳಲ್ಲಿನ ಬಿರುಕುಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಲ್ಲದೆ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವಿಕೆ, ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಕೀಟ ನಾಶಕಗಳ ಬಳಕೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಡಿ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ತನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕಾರಕವಾದ ಅಥವಾ ನೆರೆಯವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಯಾವುದೇ ಜಲಮೂಲ, ಚರಂಡಿ, ಒಳಚರಂಡಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲು, ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಲು ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬಹುದು.

ಇ. ಈ ವಿಧಿಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, 'ವೈರಾಣು ಆಧಾರಿತ ರೋಗಗಳು' ಎಂದರೆ, ಸೋಂಕು ಇರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಯಾವುದೇ ನರರೂಪಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಅತಿಥೇಯನ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ರೋಗಾಣುಗಳು ಪಸರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಉದ್ಭವಿಸುವಂತಹ ರೋಗಗಳು.

14. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉತ್ಪಾದಕರಿಂದ ವೈರಾಣುವಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ನಿರ್ಬಂಧ

ಎ. ಈ ಕೆಳಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿರುವ ಆವರಣಗಳ ಸ್ವಾಧೀನ ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಉತ್ಪಾದಕರು ಕೆಳಕಂಡ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಬಿ. ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ದನದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ

i. ಉತ್ಪಾದಕ ದನದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ವೈರಾಣುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೀಟ ನಾಶಕಗಳನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ii. ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ತೆರೆದಿಡುವುದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಲೀ ಮಾಡಬಾರದೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಕನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು

ಸಿ. ಕಸಾಯಿಖಾನೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಾಂಸದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ : ಉತ್ಪಾದಕರುಗಳು ಕಸಾಯಿಖಾನೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಗಾಳಿ ಬೆಳಕಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅದರ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸೋಂಕು ನಿವಾರಣೆಗೆ ದುರ್ಗಂಧ ನಾಶಕ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ವಿಷ ರಹಿತ ಸೋಂಕು ನಿವಾರಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಶುಚಿಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಡಿ. ನಿರ್ಮಾಣ ಸ್ಥಳಗಳು

i. ಮಾಲೀಕನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಆತನ ಪರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಇತರ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಲೀ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೂ ನಿರ್ಮಾಣ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಲುವಾಗಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ವಾಸ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಸ್ವಚ್ಛ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ii. ಮಾಲೀಕನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಆತನ ಪರವಾಗಿ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಇತರ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಲೀ ನಿರ್ಮಾಣ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಲುವಾಗಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ವಾಸ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅದರ ಸುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶದ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ V

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿನ ವಿವಿಧ ಭಾಗೀದಾರರುಗಳ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

15. ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ವಯ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸಾಗಾಣಿಕೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

16. ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ- ಅಧಿನಿಯಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರೋಗ್ಯ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಸಮಿತಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಾಗಲಿ ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಳಕಂಡ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

- ಎ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- ಬಿ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಯೋಜನೆ, ವಿಸ್ತೃತ ಯೋಜನಾ ವರದಿ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಒಟ್ಟಾರೆ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಶೇ 25ರಷ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರದಂತೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಆಯವ್ಯಯದ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆಯುವುದು.
- ಸಿ. ವಾಸದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದೋಷಪೂರಿತ ರೆಟ್ರೋಫಿಟ್ ಶೌಚಾಲಯಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಉತ್ಪಾದಕರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.
- ಡಿ. ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ವಯ ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಶೌಚಾಲಯ, ಮೂತ್ರಾಲಯಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತಮ್ಮ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾದ ಅಂತಹ ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಕ್ಷೆಗೆ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಇ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತಿತರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಅನುದಾನವನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರವೇ ವಿವೇಚನಾ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಎಫ್. ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಅನುಸೂಚಿ-IIರನ್ವಯ ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಉತ್ಪಾದಕರಿಗೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುವ ದರವನ್ನು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಚಾಲನಾ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದು.
- ಜಿ. ಜೈವಿಕ ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಪ್ಯಾಡುಗಳು ಮತ್ತು ಮಾಸಿಕ ಋತುಚಕ್ರ ಕಪ್‌ಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಕೈಗೆಟಕುವ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬಳಕೆ ಕುರಿತಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಎಚ್. ಸುರಕ್ಷಿತ ದ್ರವತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಚಾಲನೆಗಾಗಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.
- ಐ. ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಅನುಸೂಚಿ-IIರನ್ವಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದಂತಹ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಚರಂಡಿಗಳ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು.
- ಜೆ. ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳ ಪರಿಣಾಮದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ನಿಯಮಿತ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಕೆ. ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಆಯವ್ಯಯದ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸುವುದು.
- ಎಲ್. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರಗತಿಯ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಮತ್ತು ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಎಂ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿರುವ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ವಯ ಭಾಗೀದರಾರುಗಳು, ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ದುರ್ಬಲ ಸಮುದಾಯಗಳು ಹಾಗೂ ಮತ್ತಿತರ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲಾದ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಆಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಎನ್. ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದಾದ ಇನ್ನಿತರ ಯಾವುದೇ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು.
- ಒ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಮಿತಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಅಧಿನಿಯಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧಿಸಿರುವ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳನ್ವಯ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಥವಾ ಅದರ ಸಮಿತಿಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

ಪಿ. ಪರಂತು, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಅದರ ಸಮಿತಿಗಳು ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ವರ್ಷದ ಪ್ರತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸಭೆ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.

17. ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಕೆಳಕಂಡ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಳಕಂಡ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗೆ ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಎ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಯೋಜನೆ, ವಿವರವಾದ ಯೋಜನಾ ವರದಿ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗಾಗಿ ಆಯವ್ಯಯ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರೋಗ್ಯ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶ ಆಹಾರ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಬಿ. ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ವಿವಿಧ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಸಿ. ತ್ಯಾಜ್ಯ ಜಲ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳು, ಮೇಲ್ಮೈ ವ್ಯಾಪಿತ ಚರಂಡಿಗಳು, ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಒಳಚರಂಡಿ ಮಾರ್ಗಗಳ ಸಂಬಂಧ ಅನುಷ್ಠಾನ, ಚಾಲನೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತಾದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಡಿ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಯುಕ್ತ ರೊಚ್ಚು ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಇ. ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಹದಿವಯಸ್ಕರ ಬಾಲಕಿಯರನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸ್ಥಿರ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಋತುಚಕ್ರ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಕೈ ಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಎಫ್. ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು, ಆಸ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ದೈನಂದಿನ ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ದಾಖಲೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಜಿ. ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಪಗ್ರತಿಗೆ ಸಾಕ್ಷ್ಯವಾಗುವಂತಹ ವರದಿಗಳು, ನಮೂನೆಗಳು ಮತ್ತಿತರ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳ ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರೋಗ್ಯ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶ ಆಹಾರಗಳ ಸಮಿತಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು..

ಐ. ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಕಾಯಿದೆಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು, ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಬಹುದಾದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆ.

18. ಸರ್ಕಾರೇತರ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ - ಆಧಾರಿತ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಸಮುದಾಯ-ಆಧಾರಿತ ಸಂಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಮೂಹಗಳಿಗೆ ಕೆಳಕಂಡ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ವಹಿಸಬಹುದು.

ಎ. ಇಡೀ ಸಮುದಾಯವನ್ನೇ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ವಿವಿಧ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮೂಡಿಸುವ, ಮಾಹಿತಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಯೋಜನೆ, ಪ್ರಸಾರಣ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಬಿ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಪ್ರೇರಕರು, ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಂತಹ ಇನ್ನಿತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ.

ಸಿ. ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತಿತರ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

- ಡಿ. ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು. ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಿಶೋಧನೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಇ. ಕಪ್ಪು ನೀರು ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಬೂದು ನೀರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ
- ಎಫ್. ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಕಾಯ್ದೆಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು, ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಬಹುದಾದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆ.

19. ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಉತ್ತೇಜಕರು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಪ್ರೇರಕರಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಕೆಳಕಂಡ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

- ಎ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಯೋಜನೆ, ವಿಸ್ತೃತ ಯೋಜನಾ ವರದಿ ಮತ್ತಿತರ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಬಿ. ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಕರುಗಳು ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಾಸದ ಮನೆಗಳ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕುರಿತು ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ಏಜೆಂಟರುಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ವಿವಿಧ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮೂಡಿಸುವ, ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುವ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಯೋಜನೆ, ಪ್ರಸರಣ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಿರ ನಡವಳಿಕೆಯ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳಿಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- ಸಿ. ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರೋಗ್ಯ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶ ಆಹಾರ ಸಮಿತಿ, ಏಜೆಂಟ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವಂತಹ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಬಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.
- ಡಿ. ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ಸಂಸ್ಕರಣೆಗಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿರುವ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು, ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ವಾಹನಗಳು ಮತ್ತು ಈ ಸಂಬಂಧ ಪಡೆಯುವಂತಹ ಇತರ ಆಸ್ತಿಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕುರಿತ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ನಿರಂತರ ಪರಿಶೀಲನೆ.
- ಇ. ಸುರಕ್ಷಿತ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಸೃಜಿಸಿದಂತಹ ಆಸ್ತಿಗಳ ಚಾಲನೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತಂತೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮೂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಎಫ್. ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ದಾಖಲೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ.
- ಜಿ. ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಹದಿವಯಸ್ಕರ ಬಾಲಕಿಯರನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸ್ಥಿರ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಋತುಚಕ್ರ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.
- ಎಚ್. ಸರ್ವೆ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಪರಿಶೋಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು
- ಐ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಕಾಯ್ದೆಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು, ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಬಹುದಾದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ - VI

ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ

20. ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಆಯವ್ಯಯಗಳು

- ಎ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ಸಮೂಹವಾಗಿಯಾಗಲೀ, ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ರಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಬಿ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಯೋಜನೆಯು ಕೆಳಕಂಡ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು.
 - i. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಅನುಷ್ಠಾನ ಕಾಲಾವಧಿ ಮತ್ತು ವಾರ್ಷಿಕ ಮೈಲುಗಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
 - ii. ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆಸ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು.
 - iii. ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಭರಿಸಲು ಅನುದಾನದ ಮೂಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೆಚ್ಚಗಳ ಸಂಬಂಧ ಅನುದಾನದ ಅವಶ್ಯಕತೆ
 - iv. ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಮಾನದಂಡಗಳು
 - v. ಸಾಮಾನ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ, ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ನಡವಳಿಕೆಗಳ ಬದಲಾವಣೆಯ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು;
 - vi. ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವಂತಹ ಇತರ ವಿವರಗಳು.
- ಸಿ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಅವುಗಳು ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸ್ಥಳ, ವಿಧಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಜಾಲದ ಹೊರಹರಿವು, ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು, ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ನಿಯಂತ್ರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸ್ಥಿತಿ, ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಸಮುದಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಭೂ ಬಳಕೆಯ ವಿಧಾನಗಳ ನಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಡಿ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ರಹಿತ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ಎರಡು ತಿಂಗಳುಗಳೊಳಗೆ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಇ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ದಟ್ಟವಾಗಿರುವ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ಉತ್ಪಾದಕರ ಪಟ್ಟಿಯೊಂದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಮತ್ತು ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ರಹಿತ ಉತ್ಪಾದಕರೆಂದು ಅವರುಗಳ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವರ್ಗೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಎಫ್. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಭೌಗೋಳಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತಂತೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದಟ್ಟತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿವರವಾದ ಯೋಜನಾ ವರದಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಬೇಕು ಅಂತಹ ವಿವರವಾದ ಯೋಜನಾ ವರದಿಗಳು ಕೆಳಕಂಡ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು.
 - i. ಅಗತ್ಯವಿರುವಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಲಾಗಿರುವ ಮೇಲ್ಮೈ ಚರಂಡಿಗಳ ಉದ್ದ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಿಸುವ ನಕ್ಷೆ.
 - ii. ನೀರು ಹರಿವ ಮಾರ್ಗದ ಉದ್ದ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ನಕ್ಷೆ (ಅನ್ವಯವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ)

- iii. ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿ / ಎಸ್‌ಟಿಪಿಗಳ ವಿವರಗಳು (ಅನ್ವಯವಾಗುವಲ್ಲಿ)
 - iv. ಬೂದು ನೀರು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ವಿವರಗಳು (ಅನ್ವಯವಾಗುವಲ್ಲಿ)
 - v. ಒಂದು ವೇಳೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ತನ್ನದೇ ಆದ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ ತೆರವು ಗೊಳಿಸುವ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಪಡೆಯಬೇಕಾದ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ ತೆರವು ವಾಹನದ ವಿವರಗಳು.
 - vi. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು / ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಾಸದ ಮನೆಗಳ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ವಿವರಗಳು
 - vii. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಸಮುದಾಯ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ವಿವರಗಳು
 - viii. ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಇನ್ನಿತರ ಮಾಹಿತಿಗಳು.
- ಜಿ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ:
- i ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ.
 - ii. ಸದರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಚಾಲನೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು
 - iii. ತರಬೇತಿ, ಮಾಹಿತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ, ನಡವಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಂತಹ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವೆಚ್ಚಗಳು.
- ಎಚ್. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಳೆರಡನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯನ್ನು ತೆರೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲಾದ ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು, ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬರುವ ಅನುದಾನ ಮತ್ತು ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿ ಇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- i. ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯ ನಿಧಿಯನ್ನು ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಮಾಡಲಾದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಭರಿಸಲು ಬಳಸತಕ್ಕದ್ದು.
 - ii. ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯ ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಕಾಯ್ದೆಯ ನಿಯತಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

21. ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ

- ಎ. ನಿಯತಕಾಲಿಕ ವರದಿಗಳು- ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಅದರ ಭೌಗೋಳಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ನಿಯತಕಾಲಿಕವಾಗಿ ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿ, ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿ, ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿತ ನಮೂನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಹೊರಡಿಸಲಾದ ನಿರ್ದೇಶನದನ್ವಯ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಬಿ. ಐಸಿಟಿಗಳ ಬಳಕೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ವೆಬ್ ಆಧಾರಿತ ವೇದಿಕೆಗಳು, ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ

ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ, ವರದಿ ಮಾಡುವಿಕೆ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಗರಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸತಕ್ಕದ್ದು

ಸಿ. ಪರಿಶೋಧನೆಗಳು- ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಶೋಧನೆಯೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಮೂರನೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ವಯ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಡಿ. ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ

i. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ವಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ವಿನಿಯಮಗಳನ್ವಯ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ii. ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾವುದೇ ಪಾಲನೆಯಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರವು ಅಂತಹ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಪರಿಹಾರಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮದ ನೋಟೀಸ್ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ, ಲೈಸೆನ್ಸುಗಳ ರದ್ದತಿ, ಕಪ್ಪು ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸುವಿಕೆ, ಜುಲ್ಮಾನೆ ಹಾಗೂ ದಂಡನೆಯನ್ನು ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ವಯ ವಿಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಇ. ನಿಯಮಿತ ತಪಾಸಣೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿಸ್ತೃತ ಯೋಜನಾ ವರದಿ ಹಾಗೂ ಯೋಜನೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆ

i. ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಗ್ರಾಮಗಳ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತಿತರ ಭೌಗೋಳಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ವಿವಿಧ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅನುಪಾಲನೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಕುರಿತ ನಿಯಮಿತ ತಪಾಸಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ii. ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವಂತಹ ಸಹಾಯವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ

ಎ. ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ವಿಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅಥವಾ

ಬಿ. ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳ ಅನುಪಾಲನೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಪಡೆಯಲು, ಎಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾದ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಎಫ್. ಪದನಾಮಿತ ಅಧಿಕಾರಿ- ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತಿತರ ಪ್ರಾಧಿಕೃತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಳಕಂಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

i. ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರುಗಳ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಉಪ-ವಿಧಿಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಕುರಿತ ಸಲಹೆ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

ii. ಜುಲ್ಮಾನೆಗಳು, ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಜುಲ್ಮಾನೆಗಳು ಮತ್ತು ದಂಡನೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದು

iii. ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ

iv. ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಲಾದ, ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ವಯ, ಅಧಿನಿಯಮದನ್ವಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಯಾವುದೇ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ವಯ ವಹಿಸಬಹುದಾದ ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯೋಜಿಸಬಹುದಾದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ

ಜಿ. ಅಪಘಾತಗಳ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸುವಿಕೆ : ಒಂದು ವೇಳೆ ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಅಥವಾ ವಿಲೇವಾರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಅಥವಾ ಭೂ

ಭರ್ತಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಪಘಾತಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಸದರಿ ಸೌಲಭ್ಯದ ಪ್ರಭಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಯು ನಮೂನೆ-1ರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾರ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ - VII

ತ್ಯಾಜ್ಯ ಜಲ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ.

22. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಬಂಧನೆಗಳು

- ಎ. ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ನಿಧಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕದಿಂದ ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.
- ಬಿ. ಉತ್ಪಾದಿತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿನ ನಿಯಂತ್ರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತೆರವು ಮಾಡುವ ಸಂಬಂಧ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ ತೆರವಿನ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಲೈಸೆನ್ಸು ಹೊಂದಿದ ಏಜೆನ್ಸಿಗಾಗಲೀ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಅನುಸೂಚಿ-II ರನ್ವಯ ಪಾವತಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- ಸಿ. ಬೂದು ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿರುವಂತಹ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗಾಗಿ ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವು ಉತ್ಪಾದಕನಿಂದ ಮೇಲ್ಮೈ ಮುಚ್ಚಿರುವ ಚರಂಡಿಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚವು ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿ ಮತ್ತು ಬೂದು ನೀರು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಸಂದಾಯದಾಯಕವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.
- ಡಿ. ಒಳಚರಂಡಿ ಜಾಲಗಳು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಒಳಚರಂಡಿಯು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿ / ಎಸ್‌ಟಿಪಿಗೆ ಜೋಡಣೆಯಾಗಿರುವ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಕನು ಆತನ ಆವರಣದಿಂದ ಬರುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಹೊರಹರಿವನ್ನು ಒಳಚರಂಡಿ ಜಾಲಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಿರುವ ಸಂಬಂಧ, ಒಂದು ಬಾರಿಯ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಹಾಗೂ ಯುಜಿಡಿ ಜಾಲದ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಅನುಸೂಚಿ-IIರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- ಇ. ಅನುಸೂಚಿ-IIರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿರುವ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವು ಪ್ರತಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತವಾಗಿ ಶೇ.5ರಷ್ಟು (ಸಮೀಪದ ರೂ 10.00ಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣಾಂಕಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು) ಅಂತಹ ವರ್ಷದ ಏಪ್ರಿಲ್ 1ರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ದರಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ಮತ್ತಿತರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರದ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಎಫ್. ಒಂದು ವೇಳೆ ಬಳಕೆದಾರರು ನೀರಿನ ಕರವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ನೀರಿನ ಕರದ ಬಿಲ್ಲಿನೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಜಿ. ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಖುದ್ದಾಗಿ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸುವ ಯಾವುದೇ ದಿನದಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲನೆಯ ವಾರದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- ಎಚ್. ಬಳಕೆ ದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆಗೆ ಹಾಕುವ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಲೈಸೆನ್ಸು ಶುಲ್ಕದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ವಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು.
- ಐ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬಿಲ್ಲು ಮಾಡಲು, ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಲು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ತಾಂತ್ರಿಕತೆಯನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ರೂಪಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಇವುಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಆದೇಶ / ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಅಧಿಸೂಚಿಸಬಹುದು.

- ಚೆ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಸ್ವಯಂ ತಾನೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಮೂಲಕವಾಗಲೀ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ಪಾದಕರ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಅಪ್‌ಡೇಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು
- ಕೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕ ಅವಧಿಗೆ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ವಿಫಲರಾದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಅಂತಹ ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ವಿಫಲನಾಗುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯೆಂಬಂತೆ ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- ಎಲ್. ಪಾವತಿ ಮಾಡಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಪರಿಭಾವಿಸುವ ಅಂತಹ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು
- ಎಂ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವತಿಯಿಂದ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವೆಂದು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಮೊತ್ತಗಳನ್ನು ಸಹ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ, ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ವೇತನ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ -VIII

ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧಗಳು

23. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಪರಾಧಗಳು

- ಎ. ಯಾರೇ ಉತ್ಪಾದಕನು ನೇರವಾಗಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿಯಾಗಲೀ, ಆತನ/ ಆಕೆಯ ಆವರಣದಲ್ಲಿರುವ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಲು ಅಥವಾ ತೆರವುಗೊಳಿಸಲು ಸಫಾಯಿ ಕರ್ಮಚಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಯಾರೇ ಉತ್ಪಾದಕನು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಫಾಯಿ ಕರ್ಮಚಾರಿಯ ನೇಮಕಾತಿ ನಿಷೇಧ ಮತ್ತು ಅವರ ಪುನರ್ವಸತಿ ಅಧಿನಿಯಮ, 2013ರ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ವಯ ದಂಡನೀಯನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.
- ಬಿ. ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು:
- 1) ಆತನ / ಆಕೆಯ ಆವರಣದಿಂದ ಕೊಳಕು ನೀರು / ಹೊಲಸು ರಾಡಿ / ಚರಂಡಿ ಹರಿವನ್ನು ನೀರಿನ ಹರಿವಿಗೆ, ರಸ್ತೆಗೆ, ಮುಕ್ತ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ, ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳಿಗೆ, ಜಲಮಾರ್ಗ, ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಮೀಸಲಿರದಂತಹ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬಿಡಲು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.
 - 2) ನಿಯಂತ್ರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚರಂಡಿ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಅಗತ್ಯ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಮತ್ತು ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಜೋಡಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.
 - 3) ಚರಂಡಿಗಳಿಗೆ ಹಾನಿ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುವಿನ ಹರಿವಿಗೆ (ಮೇಲ್ಮೈ ಮುಚ್ಚಿದ ಚರಂಡಿಗಳು ಅಥವಾ ಒಳಚರಂಡಿಗಳು) ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದು ಅಥವಾ ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚರಂಡಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾಶ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.
 - 4) ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ನಿರ್ಮಾಣಗಳ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಒತ್ತುವರಿ ಮೂಲಕ ಚರಂಡಿಗಳನ್ನು ನಾಶ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.
 - 5) ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕೊಳಕು ನೀರನ್ನು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ, ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ಕಸಾಯಿಖಾನೆಗಳು, ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ, ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ಯಾರೇಜುಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಕೊಳಕು ನೀರನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚರಂಡಿಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಜಲಮೂಲಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಕಾಯ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬಿಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

- 6) ಜಲಮೂಲಗಳು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರುವ ಅಂತಹ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಅಥವಾ ಅನುಕೂಲತೆಗಳ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಉಗುಳುವುದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಮೂತ್ರ ಅಥವಾ ಮಲವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡುವುದಾಗಲೀ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ವಾಹನಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಮೇಲ್ಮೈ ಮುಚ್ಚಿದ ಚರಂಡಿಗಳು, ಮ್ಯಾನ್‌ಹೋಲ್ ಮುಚ್ಚಳಗಳು, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ವತಿಯಿಂದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾದ ಯಾವುದೇ ಏಜೆನ್ಸಿಯಿಂದಾಗಲೀ ಒದಗಿಸಲಾಗಿರುವ ಚರಂಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ ಹಾನಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಾಯ -IX

ದಂಡನೆಗಳು ಮತ್ತು ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ನಿವಾರಣೆ

24. ದಂಡನೆಗಳು

- ಎ. ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಅಥವಾ ಪಾಲನೆ ಮಾಡದಂತಹ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅನುಸೂಚಿ-III ರಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದಂತೆ ದಂಡನೀಯನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.
- ಬಿ. ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ಅಥವಾ ತದನಂತರದ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅನುಪಾಲನೆ ಮಾಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅನುಸೂಚಿ-III ರಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ದರದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯ ದುಪ್ಪಟ್ಟು ಮೊತ್ತದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.
- ಸಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮೂರನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ಅಥವಾ ತದನಂತರದ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅನುಪಾಲನೆ ಮಾಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅನುಸೂಚಿ-III ರಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ದರದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯ ಮೂರು ಪಟ್ಟು ಮೊತ್ತದ ಜುಲ್ಮಾನೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.
- ಡಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ಅಥವಾ ತದನಂತರದ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಅನುಪಾಲನೆಯಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು
- i. ಉತ್ಪಾದಕ ಹೊಂದಿರುವಂತಹ (ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ) ವ್ಯಾಪಾರಿ ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವ; ಮತ್ತು / ಅಥವಾ
 - ii. ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧಿಸಿರುವಂತೆ ವಿವಿಧ ಮಾದರಿಯ ದಂಡದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ
 - iii. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿರ್ಣಯಿಸುವಂತಹ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.
- ಇ. ಈ ಉಪ-ವಿಧಿಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಅನಧಿಕೃತ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಇತರ ಯಾವುದೇ ದಂಡ ಮತ್ತು ಅದೇ ದರದಲ್ಲಿ (ದಾಮಾಪ) ದರದಲ್ಲಿ (pro-rata) ಶೇ 50ರಷ್ಟು ದರವನ್ನು ಅನುಸೂಚಿ-III ರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವಂತೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ದಂಡನೀಯನಾಗತಕ್ಕದ್ದು.
- ಎಫ್. ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಈ ಉಪ-ವಿಧಿಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ದಂಡ ವಿಧಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಸಹ ಈ ದಂಡದ ದರವು, ಅನುಸೂಚಿ-III ರಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿರುವ ದರವನ್ನು ಮೀರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.
- ಜಿ. ಅನುಸೂಚಿ-III ರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಅಥವಾ ದಂಡದ ಮೊತ್ತವು ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಸಹ ಶೇ 10 ರಷ್ಟರಂತೆ (ಸಮೀಪದ ರೂ 10/-ಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣಾಂಕಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು) ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಏಪ್ರಿಲ್ 1ನೇ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗತಕ್ಕದ್ದು. ಇದರೊಂದಿಗೆ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಕಾಯ್ದೆಗಳನ್ವಯ ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಅನುಸೂಚಿ-III ರಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿರುವ ದಂಡವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು.

- i. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಯಾರೇ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಅಥವಾ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಹೊಂದಿದ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಮಾನವ ಸಫಾಯಿ ಕರ್ಮಚಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುವುದು ಅಥವಾ ಸಫಾಯಿ ಕರ್ಮಚಾರಿಗಳ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ, ನಿಯಮಿತವಾಗದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳಕು ನೀರು / ರಾಡಿಯನ್ನು ಹರಿಯ ಬಿಟ್ಟಲ್ಲಿ, ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯದ ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳ ಅಸಮರ್ಪಕ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಫಲಿತವಾದಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳು ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಹೊಂದಿದ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಶಿಸ್ತು ಕ್ರಮವನ್ನು ಜರುಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ii. ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾವುದೇ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಲು ವಿಫಲವಾದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಉಪವಿಧಿಗಳ ಅಥವಾ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ವಿನಿಯಮಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಯಾವುದೇ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕುವ ಅಥವಾ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವ ಅಥವಾ ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.
- iii. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಯಾವುದೇ ಉಪಬಂಧದ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಡಾವಳಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳಡಿಯಲ್ಲಿನ ಕ್ರಮದೊಂದಿಗೆ ಪರಿಸರ (ಸಂರಕ್ಷಣಾ) ಅಧಿನಿಯಮ-1986, ಭಾರತೀಯ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ-1860, ಜಲ (ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿರ್ಬಂಧ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ-1974, ವಾಯು (ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿರ್ಬಂಧ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ-1981 ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಇತರ ಯಾವುದೇ ವಿನಿಯಮಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಕ್ರಮ ವಹಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.
- iv. ಜುಲೈ (ದಂಡ)ಯಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಮೊತ್ತವನ್ನೂ ಸಹ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ, ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ವೇತನ, ಫೋನ್‌ಹಣ, ಮತ್ತಿತರ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

25. ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ನಿವಾರಣೆ

- ಎ. ಈ ಉಪಬಂಧಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯ ಸಂಬಂಧದ ದೂರುಗಳನ್ನು ನೋಂದಣಿ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ನಿವಾರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು(ಗಳನ್ನು) ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಬಿ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೂರು ಕೇಂದ್ರ, ಮೊಬೈಲ್ ಆಪ್ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವಂತಹ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬಹುದು.
- ಸಿ. ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಯಾರೇ ನಾಗರಿಕನು ಖುದ್ದಾಗಿ, ದೂರವಾಣಿ ಮೂಲಕ, ಮಿಂಚಂಚೆ, ವೆಬ್‌ಸೈಟ್, ಅಂಚೆ, ಮೊಬೈಲ್ ಆಪ್, ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದಂತಹ ಇತರ ಯಾವುದೇ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.
- ಡಿ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಂದುಕೊರತೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಕಾಲಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಿವಾರಿಸುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಸಹ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ 15 ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ಮೀರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.
- ಇ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ಮಾದರಿ, ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ಅಥವಾ ಇತರ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಬಂಧಿ ಪರಿಣಾಮಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಉಂಟಾಗುವಂತಹ ಅನಾನುಕೂಲತೆ, ಆರ್ಥಿಕ ವೆಚ್ಚಗಳು ಹಾಗೂ ಮತ್ತಿತರ ಯಾವುದೇ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದಾದಂತಹ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಕುಂದುಕೊರತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸೂಕ್ತ ನಿವಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಾಯ -X

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಇತರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

26. ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಇನ್ನಿತರ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿರುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಕೆಳಕಂಡ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನೂ ಸಹ ನಿಭಾಯಿಸಬೇಕು.

ಎ. ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ನಾಗರೀಕ ಮಾಹಿತಿ ಸೇವೆಗಳು - ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಪ್ರೇರಕರು ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ಸಂಘಟನೆಗಳು, ಸಂಕೇತಗಳು, ಕರಪತ್ರಗಳು, ಬಾನುಲಿ, ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ಮತ್ತಿತರ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಚಾರ ನೀಡುವುದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ನಿವಾಸಿಗಳು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ, ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಹೊರಬಿಡುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವುದು, ವೈರಾಣು ಆಧಾರಿತ ರೋಗಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವುದು, ಇತರೆ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಕುರಿತಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮೂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಬಿ. ಪರಾದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೈಗೆಟಕುವಿಕೆ - ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದ ಪರಾದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೈಗೆಟಕುವಿಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತ ಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಕೆಳಕಂಡ ಮಾಹಿತಿಗಳು, ದತ್ತಾಂಶ ಮತ್ತು ವರದಿಗಳನ್ನು ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳಡಿಯಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಕಚೇರಿಯ ಕಲಸದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

i. ಈ ಉಪಬಂಧಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಲಾದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕಗಳು.

ii. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಾಸದ ಮನೆಗಳ ಶೌಚಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕುರಿತಂತೆ ವಾರ್ಷಿಕ ದತ್ತಾಂಶ.

iii. ದೂರುಗಳ ಮತ್ತು ದೂರುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯು ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳ ಕುರಿತ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು.

iv. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಪರವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ ಮತ್ತು ದಂಡದ ಮೊತ್ತ ಮತ್ತು ಮಾಸಿಕ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ಮೊತ್ತಗಳನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾದ ವಿಧಾನ.

ಸಿ. ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳ ಸೃಜನ

i. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಯಾವುದೇ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಿಂದಾದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಂತೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

ii. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಅವಳಿಗುಂಡಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳಿಂದ ತೆಗೆದ ಘನೀಕೃತ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾದ ನೀರನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರಗಳಿಂದ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ನೀಡಿ ಉತ್ತೇಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

iii. ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿ / ಎಸ್‌ಟಿಪಿಗಳಲ್ಲಿಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಲಭ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಂತ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಖರೀದಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಹುದು.

ಡಿ. ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ತಿಳುವಳಿಕೆ

i. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಸ್ವಯಂ ತಾನೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ವಿಷಯ ತಜ್ಞರಿಂದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆ, ಸುರಕ್ಷಿತ

ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕ್ರಮಗಳು, ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ನಿವಾರಣಾ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮೂಡಿಸುವ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಬಹುದು.

- ii. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಾಸದ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ನಿಯಮಿತ ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ, ಉತ್ಪಾದಕ ಆವರಣದೊಳಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಬೂದು ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಶ್ರಮವನ್ನು ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- iii. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಮಾಹಿತಿ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ಮತ್ತು ನಡವಳಿಕೆಗಳ ಬದಲಾವಣೆಯ ಸಂವಹನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು, ಆರೋಗ್ಯಕರ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಮೇಸ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಅಂತಹ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ವಿನ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿನ ದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಲು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.
- iv. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ರಹಿತ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಮರು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಇತರ ದುರಸ್ತಿ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತಹ ಮೇಸ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ತಜ್ಞರಿಗೆ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಿ, ಅನುದಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ -XI

ಇತರೆ

27. **ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ:** ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವಂತಹ ಇತರ ಸರ್ಕಾರಿ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳೊಂದಿಗೆ, ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
28. **ಅನುಷ್ಠಾನದ ಪರಿಶೀಲನೆ:** ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಪರಿಶೀಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅದರ ಗುರಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.
29. **ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು -** ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು, ಅಧಿನಿಯಮದ ಯುಕ್ತ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾದಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯೊಂದಿಗೆ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಬಹುದು.
30. **ಆದೇಶಗಳ ನಿರಸನ ಮತ್ತು ಉಳಿಸುವಿಕೆ**
 - ಎ. ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ತರುವಾಯ, ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತಹ ನಿಯಮಗಳು / ವಿನಿಯಮಗಳನ್ವಯ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು, ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸದ ಹೊರತು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು.
31. **ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ** ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಯಾವುದೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಅಥವಾ ಶಬ್ದಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ವಯ ಸದರಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವು ಅಂತಿಮವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದು ಕನ್ನಡ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು (ಭಾಷಾಂತರ) ಅಧಿಕೃತಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅನುಸೂಚಿ -1

ಉತ್ಪಾದಕರು ಮತ್ತು ಅವರುಗಳ ವರ್ಗಗಳ ಪಟ್ಟಿ.

ಗೃಹೋತ್ಪಾದಕರು

1. ವಾಸದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗುವ ಆವರಣಗಳು
2. ಸಹಕಾರಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವತಿಯಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳ ಆವರಣಗಳು
3. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿರುವ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಿರುವಂತಹ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಾಸದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಆವರಣಗಳು
4. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಸೇರಿರುವಂತಹ ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರುಗಳ ವಾಸದ ವಸತಿಗೃಹಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಆವರಣಗಳು
5. ಕಡು ಬಡವರ ವಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಶುಲ್ಕರಹಿತವಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗುವ, ಅಥವಾ ಒಂದು ವೇಳೆ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಿಧಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಸಹ, ಯಾವುದೇ ಲಾಭವನ್ನು ಗಳಿಸದ ಸ್ವಾಧೀನಾನುಭವಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಮಾಡಲಾಗಿರುವ ಧರ್ಮಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಮುಸಾಫಿರ್ ಖಾನಾಗಳ ಆವರಣಗಳು.
6. ಔಷಧಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಆಶ್ರಯತಾಣಗಳು (Sanitorial asylums)

ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಅವರುಗಳನ್ನು ಗೃಹೋತ್ಪಾದಕರು ಎಂಬ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿದ ಹೊರತು ಅವರುಗಳನ್ನು ಗೃಹೋತ್ಪಾದಕೇತರರು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅನುಸೂಚಿ -11

ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ತೆರವಿನ ಶುಲ್ಕಗಳು ಮತ್ತು ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕಗಳು. ಈ ಶುಲ್ಕಗಳು ಕೇವಲ ಸೂಚನಾತ್ಮಕಗಳು. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು ಸಮೂಹವು ಸೂಚಿಸಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಶುಲ್ಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ಶುಲ್ಕಗಳು (ರೊಚ್ಚು ತೆರವು ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು)

ಉತ್ಪಾದಕರ ವರ್ಗ	ಸ್ಥಳ	ರೊಚ್ಚು ತೆರವು ಶುಲ್ಕ (ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ)
ಗೃಹೋತ್ಪಾದಕರು	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ತೆರವಿನ ವಾಹನದ ಲಭ್ಯತೆ	1000
ಗೃಹೋತ್ಪಾದಕರು	ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ವಾಹನದ ಲಭ್ಯತೆ	1500
ಗೃಹೋತ್ಪಾದಕೇತರರು	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ತೆರವಿನ ವಾಹನದ ಲಭ್ಯತೆ	2500
ಗೃಹೋತ್ಪಾದಕೇತರರು	ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ವಾಹನದ ಲಭ್ಯತೆ	3000

ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಸಾಗಿಸುವ ದೂರವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಈ ಶುಲ್ಕಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರಬಹುದು.

2. ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ (ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಚರಂಡಿಗಳ ಮತ್ತು ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿಯ ಒ ಮತ್ತು ಎಂ ಮತ್ತು ಬೂದು ನೀರು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು)

ಉತ್ಪಾದಕರ ವರ್ಗ	ಮಾಸಿಕ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ (ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ)
ಗೃಹೋತ್ಪಾದಕರು (ಸ್ವಂತ ಜಲಮೂಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು)	10
ಗೃಹೋತ್ಪಾದಕರು (ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕೊಳಾಯಿ ನೀರನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುವವರು)	ನೀರಿನ ಬಿಲ್ಲಿನ ದರದ ಶೇ 20% ರಷ್ಟು ಅಥವಾ 10, ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಅಧಿಕವೋ ಅದು
ಗೃಹೋತ್ಪಾದಕರು (ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕೊಳಾಯಿ ನೀರನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುವವರು + ಸ್ವಂತ ಜಲಮೂಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು)	ನೀರಿನ ಬಿಲ್ಲಿನ ದರದ ಶೇ 20% +10
ಗೃಹೋತ್ಪಾದಕೇತರರು (ಸ್ವಂತ ಜಲಮೂಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು)	250
ಗೃಹೋತ್ಪಾದಕೇತರರು(ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿರ ಕೊಳಾಯಿ ನೀರನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುವವರು)	ಶೇ 25%ರಷ್ಟು ನೀರಿನ ಬಿಲ್ಲಿನ ದರ
ಗೃಹೋತ್ಪಾದಕೇತರರು(ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕೊಳಾಯಿ ನೀರನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುವವರು + ಸ್ವಂತ ಜಲಮೂಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು)	ಶೇ 25%ರಷ್ಟು ನೀರಿನ ಬಿಲ್ಲಿನ ದರ + 250

1. ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ (ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಯುಜಿಡಿ, ಯುಜಿಡಿಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಎಫ್‌ಟಿಪಿಯ ಒ ಮತ್ತು ಎಂಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು) **One time fee for connection to UGD**

ಉತ್ಪಾದಕರ ವರ್ಗ	ಒಂದು ಬಾರಿಯ ಚೋಡಣೆ ಶುಲ್ಕ (ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ)
ಗೃಹೋತ್ಪಾದಕರು(ಸ್ವಂತ ಜಲಮೂಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು)	500
ಗೃಹೋತ್ಪಾದಕರು (ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕೊಳಾಯಿ ನೀರನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುವವರು)	1000
ಗೃಹೋತ್ಪಾದಕರು(ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕೊಳಾಯಿ ನೀರನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುವವರು + ಸ್ವಂತ ಜಲಮೂಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು)	1500
ಗೃಹೋತ್ಪಾದಕೇತರರು (ಸ್ವಂತ ಜಲಮೂಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು)	1000
ಗೃಹೋತ್ಪಾದಕೇತರರು(ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕೊಳಾಯಿ ನೀರನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುವವರು)	1500
ಗೃಹೋತ್ಪಾದಕೇತರರು(ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕೊಳಾಯಿ ನೀರನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುವವರು + ಸ್ವಂತ ಜಲಮೂಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು)	2500

ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕಗಳು

ಉತ್ಪಾದಕರ ವರ್ಗ	ಒಂದು ಬಾರಿಯ ಜೋಡಣೆ ಶುಲ್ಕ (ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ)
ಗೃಹೋತ್ಪಾದಕರು(ಸ್ವಂತ ಜಲಮೂಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು)	30
ಗೃಹೋತ್ಪಾದಕರು(ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕೊಳಾಯಿ ನೀರನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುವವರು)	ನೀರಿನ ಬಿಲ್ಲಿನ ಶೇ 25%
ಗೃಹೋತ್ಪಾದಕರು(ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕೊಳಾಯಿ ನೀರನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುವವರು + ಸ್ವಂತ ಜಲಮೂಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು)	ನೀರಿನ ಬಿಲ್ಲಿನ ಶೇ 25% +30
ಗೃಹೋತ್ಪಾದಕೇತರರು(ಸ್ವಂತ ಜಲಮೂಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು)	500
ಗೃಹೋತ್ಪಾದಕೇತರರು(ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕೊಳಾಯಿ ನೀರನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುವವರು)	ನೀರಿನ ಬಿಲ್ಲಿನ ಶೇ 25%
ಗೃಹೋತ್ಪಾದಕೇತರರು(ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕೊಳಾಯಿ ನೀರನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುವವರು + ಸ್ವಂತ ಜಲಮೂಲವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರು)	ನೀರಿನ ಬಿಲ್ಲಿನ ಶೇ 25% + 500

ಒಂದು ವೇಳೆ ಎಫ್‌ಎಸ್‌ಟಿಪಿ / ಎಸ್‌ಟಿಪಿಯು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಯಾವ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂತಹ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಚರಂಡಿಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

**ಅನುಸೂಚಿ -III
ದಂಡನೆಗಳು**

ಕ್ರಮ ಸಂ	ಅನುಪಾಲನೆ ಮಾಡದಿರುವ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನ ವರ್ಗ	ದಂಡನೆ(ಜುಲ್ಮಾನೆ) (ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ)
1	ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ಕೊಳಕು ನೀರು/ರಾಡಿ/ಇತರ ನೀರುಗಳನ್ನು ಆತನ/ಆಕೆಯ ಆವರಣದಿಂದ ನೀರಿನ ಹರಿವು, ಜಲಮೂಲಗಳು, ಜಲಮಾರ್ಗಗಳು, ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಬಿಡುವ ಅಥವಾ ಬಿಡಲು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡುವವರು	200
2	ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವಂತಹ ಕೊಳಕು ನೀರನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಅಗತ್ಯ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯದೇ ಯುಕ್ತ ಗುಣಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚರಂಡಿ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಜೋಡಣೆ ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ	1000
3	ಚರಂಡಿಗಳಿಗೆ(ಮೇಲ್ಮೈ ಮುಚ್ಚಿರುವ ಚರಂಡಿಗಳು ಅಥವಾ ಯುಜಿಡಿಗಳು) ಅಪಾಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ವಸ್ತುವನ್ನು ಹರಿಯಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚರಂಡಿ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಚರಂಡಿ ಹರಿಯುವಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದರೆ	500
4	ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ಒತ್ತುವರಿಯ ಮೂಲಕ ಚರಂಡಿಗಳಿಗೆ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ	1000

5.	ಕೈಗಾರಿಕಾ ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಅಥವಾ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ, ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ಕಸಾಯಿ ಖಾನೆ ಮತ್ತು ಮಾಂಸದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಜಾನುವಾರುಗಳ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ, ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳು ಅಥವಾ ಗ್ಯಾರೇಜುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡುವ ಮುನ್ನವೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚರಂಡಿಗೆ ಹರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹರಿಸಲು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದಲ್ಲಿ	2000
6	ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಉಗುಳುವುದು, ಮಲ ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ	100
7	ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದ ವಾಹನಗಳು, ಮುಚ್ಚಿದ ಚರಂಡಿಗಳ ಮೇಲ್ಮೈ, ಮ್ಯಾನ್ಡೋಲ್ ಮುಚ್ಚಳಗಳು, ಚರಂಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ತೆರವುಗೊಳಿಸಿದಲ್ಲಿ	500
8	ಮೇಲೆ ಗುರುತಿಸಲಾರದ ಇತರೆ ಸ್ಥಳಗಳು/ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು	ಸಾಮಾನ್ಯ/ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಆದೇಶ/ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಂತೆ

ಅನುಸೂಚಿ -IV

ನಿಯಂತ್ರಣಾ ಘಟಕಗಳ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಸಂಕಲನ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ವೇ ನಮೂನೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಫಲಕ

ಆಸ್ತಿಯ ವಿವರಗಳು	(ಈ ವಿವರಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಆಸ್ತಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಿನಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು)
ವಾಸದ ಮನೆಯು ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದೇ	ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
ವಾಸದ ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	
ಶೌಚಾಲಯದ ಮಾದರಿ	
ಶೌಚಾಲಯದ ತೊಟ್ಟಿ(ಹೊಂಡ)	ಏಕಗುಂಡಿ/ದ್ವಿಗುಂಡಿ/ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ತೊಟ್ಟಿ/ಇತರ ಯಾವುದೇ ವಿಧ
ಶೌಚಾಲಯ ಹಾಗೂ ತೊಟ್ಟಿಯ ನಿರ್ಮಾಣ	ದೋಷಪೂರ್ಣ/ವಿನ್ಯಾಸದ ರೀತ್ಯ
ಶೌಚಾಲಯ ಮತ್ತು ತೊಟ್ಟಿಯ ಭೌತಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ	
ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ಅವಧಿಯ ಅಂತರ	ಪ್ರತಿ ಆರು ತಿಂಗಳು/ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ/ಪ್ರತಿ ಎರಡು ವರ್ಷ/ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ
ಹೊಂಡ/ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಗುಂಡಿಯ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಯಾರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ	(ಏಜೆಂಟನ ಹೆಸರು)
ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	
ಮನೆಯು ನೀರಿನ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದೇ	
ಶೌಚಾಲಯ ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲದ ನಡುವಿನ ದೂರ	
ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಗುಂಡಿ/ಹೊಂಡವುಳ್ಳ ಶೌಚಾಲಯದ ವಿವರಗಳು	
ಯೋಜನೆಯ ರೀತ್ಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ	ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ದಾಖಲೆಗಳಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದು
ವಾಸ್ತವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ	

ಹೊಂಡ/ ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಗುಂಡಿ ಇರುವ ಸ್ಥಳ	ಮನೆಯ ಪ್ರವೇಶದ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ/ಮನೆಯ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ
ಮಾನವ ಮಲ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸುವ ಟ್ರಕ್ಯು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೊಂಡ/ರೂಚ್ಚುಗುಂಡಿಯನ್ನು ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದೇ	
ಬೂದು ನೀರನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಹರಿಯಬಿಡಲಾಗುವುದೇ	ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಚರಂಡಿಗೆ ಹರಿಯ ಬಿಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ	ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
ಮನೆಯ ಸುತ್ತ ಇಂಗುಗುಂಡಿ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವಿದೆಯೇ	ಹೌದು/ಇಲ್ಲ

ನಮೂನೆ-1 (ಉಪವಿಧಿ 21(ಬಿ))
ಅಪಘಾತ ವರದಿ ಮಾಡುವುದು

ಕ್ರಮ ಸಂ	ವಿವರಗಳು	ದತ್ತಾಂಶ
1	ಅಪಘಾತ ನಡೆದ ದಿನಾಂಕ ಮತ್ತು ಸಮಯ	
2	ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಘಟನೆಗಳ ಸರಣಿ	
3	ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡ ತ್ಯಾಜ್ಯ	
4	ಮಾನವನ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಅಪಘಾತವು ಬೀರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳ ನಿರ್ಧರಣೆ	
5	ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾದ ತುರ್ತು ಕ್ರಮ	
6	ಅಪಘಾತದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳು	
7	ಅಂತಹ ಅಪಘಾತಗಳು ಮರುಕಳಿಸದಂತೆ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾದ ಕ್ರಮಗಳು	

ದಿನಾಂಕ	ಸಹಿ
ಸ್ಥಳ	ಪದನಾಮ

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್
(ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ)
ಮಾದರಿ ಉಪವಿಧಿಗಳು, 2020

ರಾಜ್ಯದ ಮಾದರಿ ಸ್ವಚ್ಛ ಸಂಕೀರ್ಣ

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ (ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ) ಮಾದರಿ ಉಪವಿಧಿಗಳು, 2020

ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಅಧಿನಿಯಮ, 1993ರ ಪ್ರಕರಣ 316ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರದತ್ತವಾಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ನಿಯಮಗಳು, 2016ರ ಉಪಬಂಧಗಳೊಂದಿಗೆ ಚಲಾಯಿಸುತ್ತ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಭೌಗೋಳಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ (ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ) ಮಾದರಿ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಸಿದ್ದು, ಸದರಿ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪರಿಚ್ಛೇದ 316(1)ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಬಾಧಿತರಾಗಬಹುದಾದ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಧಿಕೃತ ರಾಜ್ಯಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ 30 (ಮೂವತ್ತು) ದಿನಗಳ ನಂತರ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ - 1 - ಸಾಮಾನ್ಯ

1. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಹೆಸರು, ಪ್ರಾರಂಭ ಮತ್ತು ಅನ್ವಯಿಕೆ

- 1.1. ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ (ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ) ಮಾದರಿ 2020ರ ಉಪವಿಧಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆಗೊಂಡ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು.
- 1.2. ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಅಧಿನಿಯಮ, 1993ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಲಾಗಿರುವ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳನ್ವಯ ಜಾರಿಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು.

2. ಪರಿಭಾಷೆಗಳು

(1) ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನಾವುದೇ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶವು ಅಪೇಕ್ಷಿಸದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ -

- 2.1. 'ಅಧಿನಿಯಮ' ಎಂದರೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಬಹುದಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಅಧಿನಿಯಮ, 1993.
- 2.2. ಏಜೆನ್ಸಿ' ಎಂದರೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ನೇಮಕ ಹೊಂದಿದ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಸಲಾದ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯ ಪರವಾಗಿ ಒಂದು ಕಠಾರಿನ ಮೂಲಕ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ವಯ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಕ್ರಮ ವಹಿಸುವಂತೆ ನಿರ್ದೇಶಿತವಾಗಿರುವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವವರು ಅಥವಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ನೋಂದಣಿಯಾದ ಯಾವುದೇ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಥೆ.
- 2.3. 'ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ' ಎಂದರೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳಿಂದ (micro-organisms) ಸರಳ ಸ್ಥಿರ ಸಂಯುಕ್ತ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿ ವಿಘಟಿತವಾಗುವ ಜೈವಿಕ ವಸ್ತು. ಇದರ ದೃಷ್ಟಾಂತದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅನುಸೂಚಿ-1ರ ಭಾಗ-(ಎ)ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 2.4. 'ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ'ವು ಜೈವಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.
- 2.5. 'ಕಟ್ಟಡಗಳು' ಎಂದರೆ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವಂತಹ ಸಂಚಾರಿ ಅಥವಾ ಸ್ಥಿರವಾದ ಯಾವುದೇ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಅಥವಾ ಖಾಯಂ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಕಟ್ಟಡ.
- 2.6. ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕ' ಎಂದರೆ
 - (i) ಕಟ್ಟಡಗಳು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳು ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳು ಅಥವಾ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಂಘಗಳು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಂಗಳು, ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯಗಳು, ಹೋಟೆಲುಗಳು, ಉಪಹಾರ ಮಂದಿರಗಳು, ಅಂಗಡಿಗಳು, ವಾಸದ ಮನೆಗಳು, ವಾಣಿಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗಳು, ಪೂಜಾ ಸ್ಥಳಗಳು, ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪಗಳು, ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣಗಳು, ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಸಹ ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ 50 ಕೆಜಿ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ;
 - (ii) ವಾಸದ, ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟುಗಳು ಮತ್ತು ವಾಸದ ಮನೆಯ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳು ಮತ್ತು ನಿವಾಸಿಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಂಘಗಳ ಪೈಕಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ಸಹ ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ 50 ಕೆಜಿ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ (ಎಲ್ಲಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮೂಲಗಳಿಂದ) ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ;
 - (iii) 5000 ಚದರ ಮೀಟರುಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಮುದಾಯಗಳು, ನಿಗಮಿತ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳು, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಪಾರ್ಕುಗಳು (ಸಂಕೀರ್ಣ) ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು; ಮತ್ತು
 - (iv) ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ವಯ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಅನುಸೂಚಿಸಲಾಗುವ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ
- 2.7. 'ಉಪ-ವಿಧಿಗಳು' ಎಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ (ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ) ಮಾದರಿ ಉಪ-ವಿಧಿಗಳು, 2020, ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದಂತೆ;
- 2.8. ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ'ಯು ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.
- 2.9. 'ಸಮೂಹ' (ಗುಂಪು)' ಎಂದರೆ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯು ವ್ಯಾಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಪರಸ್ಪರ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿರುವ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು

- 2.10 'ಸಮಿತಿಗಳು' ಎಂದರೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರೋಗ್ಯ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ 61-ಎ ರಡಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ
- 2.11. 'ಸಿಪಿಸಿಬಿ' ಎಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿ
- 2.12. ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ' ಎಂದರೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಹೊತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ, ಕಲುಷಿತಗೊಳ್ಳುವ, ಅಥವಾ ಸ್ಫೋಟಿಸುವ ಅಥವಾ ವಿನಾಶಕಾರಿ (corrosive) ಅಥವಾ ವಿಷಕಾರಿಯಾಗಬಹುದಾದ ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಇದರ ದೃಷ್ಟಾಂತದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅನುಸೂಚಿ-1ರ ಭಾಗ (ಸಿ)ಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- 2.13. 'ಮನೆ ಮನೆಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಣೆ' ಎಂದರೆ ವಾಸದ ಮನೆಗಳು, ಅಂಗಡಿಗಳು, ವಾಣಿಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗಳು, ಕಚೇರಿಗಳು, ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಅಥವಾ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರುಗಳು ಸ್ವಾಧೀನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಆವರಣಗಳ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದಲೇ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ.
- 2.14. 'ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಘಟಕ' ಎಂದರೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಂದ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುವಂತಹ ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡುವಿಕೆ ವಿಂಗಡಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೇಂದ್ರ.
- 2.15. 'ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ'ವು ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ನಿಯಮಗಳು, 2016ರಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ನೀಡಿರುವ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.
- 2.16. 'ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ' ಎಂಬ ಪದವು ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.
- 2.17. 'ಸರ್ಕಾರ'ವು ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ನೀಡಿರುವ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.
- 2.18. 'ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ'ಯು ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ನೀಡಿರುವ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.
- 2.19. 'ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ' ಎಂದರೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿನಿಯಮದ ಪ್ರಕರಣ-309ರನ್ವಯ ಹಾಗೂ ಅಧಿನಿಯಮದ ಇತರ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತಹ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ವಯ ರೂಪಿಸಲಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ.
- 2.20 'ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ' ಎಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣಾ ಮಂಡಳಿ
- 2.21. 'ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಂಘ'ಗಳು ಎಂದರೆ ಮಾರಾಟಗಾರರ, ಅಂಗಡಿ ಮಾಲೀಕರುಗಳ, ಅಂಗಡಿ ನಡೆಸುವವರ, ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ, ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವವರ, ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವವರ, ವ್ಯಾಪಾರೋದ್ಯಮಿಗಳ, ದಳಾಳಿಗಳ ಅಥವಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶದ ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ನೋಂದಾಯಿತ ಅಥವಾ ನೋಂದಣಿ ರಹಿತ ಗುಂಪು ಅಥವಾ ಸಂಘ.
- 2.22. 'ಸೂಕ್ಷ್ಮ-ಯೋಜನೆ' (Micro Plan) ಎಂದರೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಅತಿ ಸಣ್ಣ ನಿರ್ವಹಣಾ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮತ್ತು ವಾಹನಗಳ ಹಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಬೀದಿ ಕಸ ಗುಡಿಸುವ ಅನುಸೂಚಿಯನ್ನು ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
- 2.23. 'ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ' ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಗಳಿಂದ ಸರಳ ಸ್ಥಿರ ಸಂಯುಕ್ತ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿ ವಿಘಟಿತವಾಗದಂತಹ ಯಾವುದೇ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ.
- 2.24. 'ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿ'ಯು ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ನೀಡಿರುವ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.
- 2.25. 'ವ್ಯಕ್ತಿ'ಯು ನಿಗಮಿತ ಅಥವಾ ನಿಗಮಿತವಲ್ಲದ ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಘವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- 2.26. 'ಒಂದೊಂದು ಸ್ಥಳದಿಂದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ' ಎಂದರೆ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನಿಂದ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಲಾದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಅಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳು ಮತ್ತು ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿಯಿಂದ ಒದಗಿಸಲಾದ ಮುಂದಿನ ಬಟವಾಡೆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.

- 2.27 'ಆವರಣಗಳು' ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಕಟ್ಟಡ ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಡದ ಒಂದು ಭಾಗ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವಂತಹ ಯಾವುದೇ ಉದ್ಯಾನವನಗಳು ಮತ್ತು ಮೈದಾನವನ್ನು ಮತ್ತು ಸದರಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ (ಜಮೀನು) ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿರುವಂತಹ ವಾಸದ ಮನೆ, ವ್ಯಾಪಾರ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ವ್ಯವಹಾರ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಖಾಸಗಿ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ, ವಿವಾಹ, ಸಭೆಗಳು, ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಾರಂಭಗಳ ಸಂಘಟನೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಯಾವುದೇ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- 2.28. 'ತೊಟ್ಟಿ ಅಥವಾ ಬುಟ್ಟಿ' ಎಂದರೆ ಯಾವುದೇ ವರ್ಗದ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡಲು ಬಳಕೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಬುಟ್ಟಿಗಳು ಅಥವಾ ಚೀಲಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವಂತಹ ಧಾರಕಗಳು.
- 2.29. 'ಪುನರಾವರ್ತಿಸಬಹುದಾದ ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ' ಎಂದರೆ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ನೂತನ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬಹುದಾದ ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ. ಮತ್ತು ಈ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಮೂಲ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಇರದಿರಲೂ ಬಹುದು. ಇದರ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅನುಸೂಚಿ-1 ರ ಭಾಗ-(ಬಿ)ಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- 2.30. 'ನಿವಾಸಿಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಂಘಗಳು' (Resident Welfare Association) ಎಂದರೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನೆರೆಯ ಅಥವಾ ಪ್ರದೇಶದ ವಾಸದ ಮನೆಗಳ ಆವರಣಗಳ ಮಾಲೀಕರುಗಳು ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಸ್ವಾಧೀನಾನುಭವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಮೂಹ ಅಥವಾ ಅದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ನಿಬಂಧಕರಲ್ಲಿ ನೋಂದಾಯಿಸಿದ ಅಥವಾ ನೋಂದಾಯಿಸಿರದ ಸಂಘ
- 2.31. 'ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಪ್ರೇರಕ (ಉತ್ತೇಜಕ)' ಎಂದರೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೊರಡಿಸಲಾದ ಸ್ವಚ್ಛಗ್ರಹಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳು, 2018 ರಡಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ತದನಂತರ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತಹ ವಿನಿಯಮಗಳ-ಡಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಂಬಂಧಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ನೇಮಕ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ.
- 2.32. 'ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಭೂ ಭರ್ತಿ' ಎಂದರೆ ಅಂತರ್ಜಲ, ಮೇಲ್ಮೈ ನೀರು, ವಾಯುವಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಯುವ ಧೂಳು ಕಣ, ಗಾಳಿ ಬೀಸುವ ಮೂಲಕ ಹರಡುವ ಕಸ, ದುರ್ವಾಸನೆ, ಅಗ್ನಿ ಅವಘಡಗಳ ಅಪಾಯ, ಪ್ರಾಣಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಭೀತಿ, ಪಕ್ಷಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಭೀತಿ, ಕೀಟ ನಾಶಕಗಳು ಅಥವಾ ದಂಶಕಗಳು (rodents), ಹಸಿರು ಮನೆ ಅನಿಲ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ, ನಿರಂತರ ಜೈವಿಕ ಮಾಲಿನ್ಯಗಳು ಇಳಿಜಾರು ಅಸ್ಥಿರತೆಯಂತಹ ಮಾಲಿನ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಬಂಧಿಸುವ ವಿವಿಧ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ವಿನಿಯಮಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿರುವಂತಹ ಉಳಿಕೆ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಮತ್ತು ಜಡ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಅಂತಿಮ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತ ವಿಲೇವಾರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು.
- 2.33. 'ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ' ಎಂದರೆ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾದ ಡೈಪರುಗಳು, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಟವಲುಗಳು ಅಥವಾ ನ್ಯಾಪ್‌ಕಿನ್ನುಗಳು, ಋತುಸ್ರಾವ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಪ್ಪುಗಳು, ಅಸಂಯಮ ಹಾಳೆ, ಸ್ರಾವವನ್ನು ಹೀರುವ ಬಟ್ಟೆ (tampons), ಗರ್ಭನಿರೋಧಕ, ರಬ್ಬರು ಚೀಲ, ಕಿವಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ಹತ್ತಿಯ ಸಾಧನ, ಶೌಚ ಕಾಗದ, ಹತ್ತಿಯ ಉಂಡೆಗಳು, ಮನೆಗಳ ಸಿರೆಂಜುಗಳು ಮತ್ತಿತರ ಅದೇ ಮಾದರಿಯ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.
- 2.34. 'ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ' ಎಂದರೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿತವಾದ ಘನ ಅಥವಾ ಅರೆ ಘನ ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ವಾಣಿಜ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಆಹಾರ ಒದಗಿಸುವ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರ ವಾಸದ ಮನೆ ರಹಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಬೀದಿ ಕಸ ಗುಡಿಸಿದ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಮೇಲ್ಪದರದ ಚರಂಡಿಗಳಿಂದ ಹೊಳೆತ್ತಿದ ಕೆಸರು, ತೋಟಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿತವಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಕೃಷಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಕೈಗಾರಿಕಾ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿದ ಜೈವಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಬ್ಯಾಟರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಕಿರಣ ಶೀಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ (Radio active waste)
- 2.35. 'ಬೀದಿ ಕಸ ಗುಡಿಸುವಿಕೆ' ಎಂದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬೀದಿಗಳು, ಉದ್ಯಾನವನಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಸ ಗುಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಪದರ ಚರಂಡಿಗಳು / ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ ಗುಂಡಿಗಳು (ಕಂದಕಗಳು) ಮತ್ತಿತರ ಸಂಬಂಧಿತ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುವ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ.
- 2.36. 'ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ನಿಯಮಗಳು' ಎಂದರೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ನಿಯಮಗಳು, 2016.
- 2.37. 'ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ' ಎಂದರೆ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸಾಗಾಣಿಕೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ವೆಚ್ಚದ ಪೂರ್ಣ ಭಾಗ ಅಥವಾ ಅದರ ಭಾಗವನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿಯಿಂದ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನ ಮೇಲೆ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ವಯ ವಿಧಿಸುವಂತಹ ಶುಲ್ಕ.

2.38. 'ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕ' ಎಂದರೆ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಮೂಹ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಟ್ಟಡ, ವಾಸದ ಮನೆಯ ಆವರಣ ಮತ್ತು ವಾಸೇತರ ಆವರಣಗಳು, ಭಾರತೀಯ ರೈಲ್ವೆ, ರಕ್ಷಣಾ ಇಲಾಖೆಯನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನೂ ಸಹ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

2.39 'ತ್ಯಾಜ್ಯ ಆಯವವರು' ಎಂದರೆ, ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದನಾ ಮೂಲಗಳಿಂದ, ಬೀದಿಗಳಿಂದ, ತೊಟ್ಟಿಗಳಿಂದ, ತಿಪ್ಪೆ ರಾಶಿಗಳಿಂದ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಪುನರಾವರ್ತಿತರಿಗಾಗಲೀ ನೇರವಾಗಿ ಅಥವಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಂತಹ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಮೂಹಗಳು.

2.40. 'ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಕೆಲಸಗಾರ / ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಕೆಲಸಗಾರ' ಎಂದರೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಮೂಲಕವಾಗಿ ನೇರವಾಗಿ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡಿರುವಂತಹ ಮತ್ತು

(i) ಚರಂಡಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವುದನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಬೀದಿ ಗುಡಿಸುವುದು

(ii) ಮನೆಗಳಿಂದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಎಂದರೆ ತಳ್ಳುಗಾಡಿ / ಸಣ್ಣ ತ್ರಿಚಕ್ರ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ (ಇದರಲ್ಲಿ ಮಲವು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ)

(iii) ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಕೆ, ಜೈವಿಕ ಮಿಥೇನೈಸೇಷನ್, ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳಿಂದ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ.

(iv) ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಅಗತ್ಯಾನುಸಾರ ಇತರೆ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು.

2.41 'ತ್ಯಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು' ಎಂದರೆ ಗುಜರಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಸಂಚಾರಿ ಖರೀದಿದಾರರು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ವಿಂಗಡಣೆ, ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಖರೀದಿಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು.

(2) ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾಷಿಸಲಾರದ ಯಾವುದೇ ಪದಗಳು ಅಥವಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ನಿಯಮಗಳು, 2016ರಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಅರ್ಥವನ್ನೇ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ II -

ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆ

2. ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಆಯವ್ಯಯಗಳು

2.1 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಒಂದು ಸಮೂಹವಾಗಿಯಾಗಲೀ, ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಾಗಿ ರೂಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

2.2. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಯೋಜನೆಯು ಕೆಳಕಂಡ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು:

(i) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಕಾಲಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದ ವಾರ್ಷಿಕ ಮೈಲಿಗಲ್ಲುಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ

(ii) ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯ

- (iii) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು
- (iv) ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಅಂತಹ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸಲು ಮೂಲಗಳೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಅನುದಾನ.
- (iv) ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾನದಂಡಗಳು
- (v) ಸಾಮರ್ಥ್ಯಭಿವೃದ್ಧಿ, ಅರಿವು ಮತ್ತು ನಡವಳಿಕೆಯ ಬದಲಾವಣೆಯ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು; ಮತ್ತು
- (vii) ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬಹುದಾದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ವಿವರಗಳು

2.3 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಭೌಗೋಳಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವಂತಹ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಮೂಹವಾಗಿ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣಾ ತಂತ್ರ ಕುರಿತಂತೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಮೂಹವಾಗಿ ವಿವರವಾದ ಯೋಜನಾ ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು.

2.4. ಅಂತಹ ವಿವರವಾದ ಯೋಜನಾ ವರದಿ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಕೆಳಕಂಡವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು:

- (i) ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕಾಲಮಿತಿ
- (ii) ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವಾಹನಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳದ ವಿವರಗಳು;

- (iii) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದ (ಗಳ) ಭೂಪಟ (ನಕ್ಷೆ)
- (iv) ಬೀದಿ ಕಸ ಗುಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ರಸ್ತೆಗಳು / ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬೀದಿಗಳು
- (v) ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿ.
- (vi) ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬಹುದಾದ ಇತರೆ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿಗಳು.

2.5. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತು:

- (i) ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯ ಮತ್ತು ಸೌಕರ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಹೂಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ;
- (ii) ಸೌಲಭ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಪ್ರತ್ಯಾವರ್ತನಾ (recurrent) ವೆಚ್ಚಗಳು.
- (iii) ತರಬೇತಿ, ಮಾಹಿತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ, ನಡವಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಂತಹ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವೆಚ್ಚ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ತಮ್ಮ ವಾರ್ಷಿಕ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ (ಶೇ 25%) ರಷ್ಟನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಎಲ್ಲಾ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಘನ ಮತ್ತು ದ್ರವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ, ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕಾದಿರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

2.6. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯನ್ನು ತೆರೆಯತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕಗಳು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳಡಿಯಲ್ಲಿನ ಅನುದಾನ ಮತ್ತು ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಜಮಾ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

- (i) ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಕೇವಲ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಭರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (ii) ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಯಿಂದ ನಡೆಸಲಾಗುವ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಿಯತಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ನಿರ್ದರಿಸಿದ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಕಾಯಿದೆಯ ರೀತ್ಯ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ III

ಅಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

3. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಭಾಗೀದಾರರುಗಳ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

- 3.1. ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ವಯ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.
- 3.2. ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ: ಅಧಿನಿಯಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಗಿರುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರೋಗ್ಯ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶ ಸಮಿತಿಯು ಅಥವಾ ಅವುಗಳ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಳಕಂಡ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

- (i) ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾದ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಬಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- (ii) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ತಯಾರಿಕೆ, ವಿವರವಾದ ಯೋಜನಾ ವರದಿ, ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಯವ್ಯಯವು ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗಳ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು.
- (iii) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ವಿವೇಚನಾ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಿಗೆ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಹಾಗೂ ಅಧಿನಿಯಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಇನ್ನಿತರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯುಕ್ತ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕ ಅನುದಾನವನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರವೇ ಅನುದಾನವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (iv) ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೇವೆಗಳಿಗಾಗಿ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (v) ಘನ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳ ಅನುಮೋದನೆ ಬಂಡವಾಳ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯಗಳಾದ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು, ವಾಹನಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಕರಣಗಳ ಪಡೆಯುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಏಜೆನ್ಸಿಗಳಿಗಾಗಿ ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಸಿಸಿಗಳಂತಹ ಬಂಡವಾಳ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಸಂಘಟಿಸುವಿಕೆ, ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವಾಹನಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಕೆ ಅಥವಾ ಜೈವಿಕ ಮಿಥೇನೈಸೇಷನ್ ಘಟಕಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- (vi) ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸಾಗಾಣಿಕೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಂತಹ ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಮಾಹಿತಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ನಡವಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಂತಹ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ನೇಮಕ.

- (vii) ಮರು ಆವರ್ತಿಸಲಾರದಂತಹ ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಅತಿ ಸಮೀಪದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವಂತೆ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಾಗಣೆಯ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- (viii) ತ್ಯಾಜ್ಯ ಆಯುವವರ ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ (ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ) ಸಹಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಾದೀಕೃತ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಆಯುವವರು ಮನೆ ಮನೆಯಿಂದಲೂ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಲು ಅನುವಾಗುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಉತ್ತೇಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (ix) ಪ್ರಮಾಣಿತ ಪರಿಣಾಮಗಳಾದ ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಂಗಡಣೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ, ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ರಾಶಿ ಹಾಕುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸುಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆ, ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ, ಯುಕ್ತ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತು ತನ್ಮೂಲಕವೇ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಇತರ ಅರ್ಹತೆಯುಳ್ಳ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಳೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ.
- (x) ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವೆಚ್ಚದ ಎದುರು ಅರೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಆಯವ್ಯಯದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆ ಕುರಿತಂತೆ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ತ್ರೈಮಾಸಿಕ ಮತ್ತು ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಗಳು.
- (xi) ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಹೊರಡಿಸಲಾದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ವಯ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗೀದಾರರುಗಳು, ಫಲಾನುಭವಿಗಳು, ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಸಮುದಾಯಗಳು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಯೋಜನೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿಬಹುದಾದ ಇತರ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಪಡಿಸಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲಾದ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು
- (xii) ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ನಿಯಮಗಳು, 2016ರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ, ಜೀವಿಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಇಲಾಖೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ, ಇವರಿಂದ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿರುವ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಸಂ; ಎಫ್‌ಇಇ 17 ಇಪಿಸಿ 2012, ಬೆಂಗಳೂರು, ದಿನಾಂಕ 11ನೇ ಮಾರ್ಚ್, 2016ರ ಅಧಿಸೂಚನೆಯನ್ವಯ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಬಳಕೆಯ ನಿಷೇಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (xiii) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ, ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಂದ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಕಾಯ್ದೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಲ್ಪಡಬಹುದಾದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು.
- 3.3. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಸಮಿತಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಅಥವಾ ಸಮಿತಿ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿನಿಯಮದಡಿ ಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾದ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳನ್ವಯ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು, ಪರಂತು, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಸಮಿತಿಗಳು ಈ ಉಪ-ವಿಧಿಗಳ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಮೂರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸಭೆ ಸೇರತಕ್ಕದ್ದು.
- 3.4 ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿ: ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಳಕಂಡ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು:
- (i) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರೋಗ್ಯ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶ ಸಮಿತಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳು, ವಿವರವಾದ ಯೋಜನಾ ವರದಿ, ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಆಯವ್ಯಯ ತಯಾರಿಸುವ ಸಂಬಂಧ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುವ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನೆರವು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.
- (ii) ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವಿಧ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು, ಯೋಜನೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಕುರಿತಂತೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

- (iii) ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಾದ ಮನೆ ಮನೆಯಿಂದ ಕಸ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಬೀದಿ ಕಸ ಗುಡಿಸುವಿಕೆ, (ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್) ಗೊಬ್ಬರದ ಗುಂಡಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ಚೈವಿಕ ಮಿಥೇನೈಸೇಷನ್ ಸ್ಥಾವರಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ನೀರಿನ ನೈರ್ಮೂಲ್ಯ ಸಮಿತಿ ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಸಿಸಿ, ನೈರ್ಮೂಲ್ಯ ಭೂ ಭರ್ತಿಗಳು (ಅನ್ವಯಿಸಿದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ) ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (iv) ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ವಾಹನಗಳು ಹಾಗೂ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ನೆರವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.
- (v) ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಹಾಗೂ ಹದಿವಯಸ್ಕ ಬಾಲಕಿಯರತ್ತ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಹರಿಸಿ ಋತುಸ್ರಾವ ನೈರ್ಮೂಲ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಕುರಿತಂತೆ ಮತ್ತು ಋತುಸ್ರಾವ ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಲೇವಾರಿ ಕುರಿತಂತೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು.
- (vi) ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಆಸ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ದೈನಂದಿನ ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ದಾಖಲೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ.
- (vii) ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಗೆ ಸಾಕ್ಷ್ಯವಾಗುವಂತಹ ವರದಿಗಳು, ನಮೂನೆಗಳು ಮತ್ತಿತರ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ನೆರವು ಒದಗಿಸುವುದು
- (viii) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ, ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಂದ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಕಾಯ್ದೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಲ್ಪಡಬಹುದಾದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು.

3.5 ಸರ್ಕಾರೇತರ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ಸಂಘಟನೆಗಳು: ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಕೆಳಕಂಡ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ವಹಿಸಬಹುದು.

- (i) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ಅರಿವು, ಮಾಹಿತಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ನಡವಳಿಕೆಗಳ ಬದಲಾವಣೆ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಒಳಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.
- (ii) ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವಂತಹ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ನೈರ್ಮೂಲ್ಯ ಪ್ರೇರಕರು (ಉತ್ತೇಜಕರು), ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಕೆಲಸಗಾರರು, ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಮತ್ತಿತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಒಳಪಡಿಸುವಿಕೆ
- (iii) ನೈರ್ಮೂಲ್ಯ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತಿತರ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.
- (iv) ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮೂಲ್ಯ ಮತ್ತು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (v) ಮನೆ ಮನೆಯಿಂದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ವಹಿಸಬಹುದಾದ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
- (vi) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ, ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಂದ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಕಾಯ್ದೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಲ್ಪಡಬಹುದಾದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು.

3.6 ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಪ್ರೇರಕರು (Sanitation Motivators): ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವತಿಯಿಂದ ವಹಿಸಬಹುದಾದ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಪ್ರೇರಕರು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

- (i) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳು, ವಿವರವಾದ ಯೋಜನಾ ವರದಿ, ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯುಎಂ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ನೆರವು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.
- (ii) ಸಮಿತಿಗಳ ಸದಸ್ಯರುಗಳು, ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಕೆಲಸಗಾರರು, ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬಲಪಡಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.
- (iii) ವಿವಿಧ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಯೋಜಿಸಲು, ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ನಡವಳಿಕೆಯ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಅನುವು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- (iv) ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ರೂಪಿಸಿರುವಂತಹ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯ, ಉಪಕರಣಗಳು, ಮತ್ತು ಈ ಸಂಬಂಧ ಪಡೆದಿರುವಂತಹ ಇತರ ಆಸ್ತಿಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- (v) ಸುರಕ್ಷಿತ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಸೃಜಿಸಲಾಗಿರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಮರ್ಪಕ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತು ಅರಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (vi) ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದಾಖಲೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ನೆರವು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (vii) ಋತುಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸುರಕ್ಷಿತ ವಿಲೇವಾರಿಯೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಋತುಚಕ್ರ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು.
- (viii) ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಇತರ ಸ್ವತಂತ್ರ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (ix) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ, ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಂದ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಕಾಯ್ದೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಿರ್ದೇಶಿಲ್ಪಡಬಹುದಾದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು.

ಅಧ್ಯಾಯ IV- ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಂಗಡಣೆ

4. ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನಿಂದ ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ವಿವಿಧ ಪ್ರವರ್ಗಗಳ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಂಗಡಣೆ

4.1 ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನೂ ಸಹ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

- (i) ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವೆಂದೂ ಸಹ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗುವ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ
- (ii) ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯವೆಂದೂ ಸಹ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗುವ ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ
- (iii) ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ.

4.2. ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಕನಿಂದ ಅಥವಾ ಸೂಕ್ತ ಬ್ರಾಂಡ್ (brand) ಮಾಲೀಕರುಗಳು ಒದಗಿಸಿದ ಸಣ್ಣ ಚೀಲಗಳಲ್ಲಿ, ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತನ್ನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಮುಚ್ಚತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನೂ ಸಹ ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದೊಂದಿಗೆ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

4.3. ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು (ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದೊಂದಿಗೆ) ಅವುಗಳನ್ನು ಬೆರೆಸದೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ಬಟವಾಡೆ ಮಾಡಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದ ಧಾರಕದಲ್ಲಿ (ಬುಟ್ಟಿ, ತೊಟ್ಟಿ) ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

4.4. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು /ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ಬಟವಾಡೆ ಮಾಡುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ, ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ವಿಂಗಡಿಸಲಾದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ದಾಸ್ತಾನು ಮಾಡುವ ಧಾರಕದ (ಬುಟ್ಟಿ/ತೊಟ್ಟಿ) ವರ್ಣವು ಕೆಳಕಂಡಂತಿರತಕ್ಕದ್ದು.

- (i) ಒಂದು ವೇಳೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದಲೇ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹಸಿರು ವರ್ಣದ ಧಾರಕ (ಬುಟ್ಟಿ/ತೊಟ್ಟಿ)

- (ii) ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ಉಚ್ಚ ಸಾಂದ್ರತೆಯುಳ್ಳ ಪಾಲಿಥಿನ್ ಚೀಲ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ನೀಲಿ ವರ್ಣದ ಧಾರಕ (ಬುಟ್ಟಿ/ತೊಟ್ಟಿ), ಮತ್ತು
- (iii) ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಂಪು ವರ್ಣದ (ಬುಟ್ಟಿ/ತೊಟ್ಟಿ) ದಾರಕ.

4.5. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

- (i) ಬೀದಿ ಬದಿಯ ಮಾರಾಟಗಾರರಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರು ಅವರ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾದ ಆಹಾರ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವಂತಹ ತಟ್ಟೆಗಳು, ಲೋಟಗಳು, ನೀರಿನ ಕ್ಯಾನುಗಳು, ಮೇಲು ಹೊದಿಕೆಗಳು (ರಟ್ಟು), ತೆಂಗಿನ ಚಿಪ್ಪು ಮತ್ತು ನಾರುಗಳನ್ನು, ಸೇವಿಸದೇ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು, ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು, ಹಣ್ಣುಗಳು ಮತ್ತಿತರ ಅದೇ ಮಾದರಿಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಲಾಗಿರುವ ವರ್ಗದನ್ವಯ ವಿಂಗಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (ii) ಯಾವುದೇ ಆವರಣದ ಸ್ವಾಧೀನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಯಾವುದೇ ವಾಣಿಜ್ಯ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಕೋಳಿ, ಮೀನು ಮತ್ತು ಕಸಾಯಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಮುಚ್ಚಿದ ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಇತರ ಯಾವುದೇ ವರ್ಗದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಾಯ V-

ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಾಗಾಣಿಕೆ

5. ಮನೆ ಮನೆಯಿಂದ ವಿಂಗಡಿತ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ

- 5.1 ಈ ಉಪ ವಿಧಿಗಳನ್ವಯ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದ ಸಮಯ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಮನೆ ಮನೆಯಿಂದಲೂ ವಿಂಗಡಿಸಲಾದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.
- 5.2 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಪ್ರದೇಶವಾರು ಸಮಯವನ್ನು ವಾರದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ದಿನವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ, ಅದರ ನಿರಂತರತೆ ಮತ್ತು ವಿಧಾನವನ್ನು (ತಳ್ಳುಗಾಡಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತ ವಾಹನಗಳ ಮೂಲಕ) ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳ ವಿಂಗಡಿತ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮನೆ ಮನೆಯಿಂದಲೂ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಕುರಿತಂತೆ ಉಪವಿಧಿ-6.3ರನ್ವಯ ಅಧಿಸೂಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಸಹ ಉಪವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿನ ಅಧ್ಯಾಯ-Xರಡಿಯಲ್ಲಿನ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕದ ವಸೂಲಾತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಸಂಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅಂತಹ ಅಧಿಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ಮತ್ತು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗುವಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- 5.3 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಮನೆ ಮನೆಯಿಂದಲೂ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ನಿರಂತರತೆ ಮತ್ತು ವಿಧಾನವನ್ನು ಉಪವಿಧಿಗಳ-6.2ರನ್ವಯ ನಿರ್ದರಣೆ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಳಕಂಡ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು:

- (i) ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸಾಂದ್ರತೆ
- (ii) ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಗುಣ ಲಕ್ಷಣಗಳು
- (iii) ರಸ್ತೆಗಳ ಅಗಲ ಮತ್ತು
- (iv) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮಾನವ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅನುದಾನ

- 5.4. ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರು ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮನೆ ಮನೆಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ನೀಡುವ ಬದಲು ಜಾನುವಾರುಗಳು, ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಕೆ, ಜೈವಿಕ ಮಿಥೇನೈಸೇಷನ್ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ವಿಧದ ರೂಢಿಯ ಮೂಲಕ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿಸಿರುವಂತೆ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು.
- 5.5 ಉಪವಿಧಿಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮನೆ ಮನೆಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಾದ ರಸ್ತೆಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬೀದಿಗಳು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಆಟದ ಮೈದಾನಗಳು, ಉದ್ಯಾನವನಗಳು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು, ತೋಟಗಳು, ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳು ಮತ್ತು ಅದೇ ಮಾದರಿಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದ ಸಮಯ ಮತ್ತು ದಿನದಂದು ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು.
- 5.6. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತಹ ಕಾಯ್ದೆಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಮತ್ತು/ ಅಥವಾ ಕೆಲವು ವರ್ಗಗಳ ವಿಂಗಡಿತ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಪಂಚಾಯತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರ ಮನೆ ಮನೆಯಿಂದಲೂ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಂತೆ ನೇಮಿಸಬಹುದು.
- 5.7 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ವಾರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದಿನ ಮತ್ತು ವಾಹನವನ್ನು ಕಸಾಯಿಖಾನೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಿಯಮಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಸೂಕ್ತ ಸ್ವಾಧೀನಾನುಭವಿ / ಮಾಲೀಕನು ಅಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ನಿಗದಿತ ದಿನಾಂಕದಂದು ಮತ್ತು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- 5.8 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ದಕ್ಷ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿಂಗಡಿತ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ನಡುವೆ ಯಾವುದೇ ಮಿಶ್ರಣ ವಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವಂತಹ ವಾಹನಗಳು, ತಳ್ಳುಗಾಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛತಾ / ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಕೆಲಸಗಾರರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- 5.9 ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಬಹುದಾದ ಕ್ರಮದನ್ವಯ ಸ್ವಚ್ಛತಾ / ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಕೆಲಸಗಾರರು, ವಾಹನಗಳು ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಪಾತವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- 5.10 ವಿಂಗಡಿತ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನೂ ಸಹ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಧಾರಕಗಳಲ್ಲಿ (ಬುಟ್ಟಿ / ತೊಟ್ಟಿ) ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಅದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿಯಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾದ ವೇಳಾ ಪಟ್ಟಿಯನ್ವಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ನೆರವು ನೀಡುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು.
- 5.11 ಮನೆ ಮನೆಯಿಂದಲೂ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಕೆಳಕಂಡ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು;
- (I) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮನೆಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
 - (II) ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.
 - (III) ಒಂದು ವೇಳೆ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಬಟವಾಡೆ ಮಾಡಲು ಲಭ್ಯವಿರದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನು ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಂಗಡಿತ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗುವಂತೆ ಇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಇದರಿಂದಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ

ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮುಚ್ಚದೆಯೇ ತೆರೆದಿಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಅವು ಗಾಳಿ, ನೀರು ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಮಾಲಿನ್ಯ ಹರಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿರುತ್ತದೆ.

- 5.12. ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಮತ್ತು ಸಾಗಾಣಿಕೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಬೆರೆಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.
- 5.13. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ (ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ) ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತಹ ಕೇಂದ್ರ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿ (ಸಿಪಿಸಿಬಿ) ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿ (ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ) ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಂತಹ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಘಟಕಗಳಿಗೆ, ಜೈವಿಕ ಮಿಥನೈಸೇಷನ್ ಘಟಕಗಳು ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರೇ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- 5.14. ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ (ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ) ವನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ನೇಮಿಸಿದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕೃತ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- 5.15. ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಉಪವಿಧಿಗಳ ಅಧ್ಯಾಯ VI ರಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ವಯ ಸಂಸ್ಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- 5.16. ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ (Point to point collection)

5.16.1 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಮನೆ ಮನೆಯಿಂದಲೂ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವವರಿಗೆ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ತನ್ನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಾಗಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಬಹುದು, ಮತ್ತು ಇಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರು ವಿಂಗಡಿತ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನೀಡುವರು.

5.18 ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಾಗಾಣಿಕೆಗೆ ವಾಹನಗಳು

5.18.1. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಆಟೋ ಟಿಪ್ಪರುಗಳು ಅಥವಾ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು (Compartment) ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ವಾಹನಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಸೂಕ್ತ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡಲು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗಾಗಿ ನಿಯೋಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

5.18.2 ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡಲು ಮೂರು ವಿಭಾಗಗಳುಳ್ಳ ವಾಹನವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಜೈವಿಕ, ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಬೆರೆಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸಲು ವಿವಿಧ ದಿನಾಂಕಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಬಹುದು.

8.3. ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಾಗಾಣಿಕೆಗೆ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗುವ ವಾಹನಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿರಬೇಕೆಂದರೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವು

- (i) ಮುಕ್ತ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಥವಾ
- (ii) ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಮತ್ತು
- (iii) ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ / ಅಥವಾ ತೆರೆದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಾಯ VI-

ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ

6. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ವತಿಯಿಂದ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು

6.1 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಳಕಂಡ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

- (i) ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ವಿವಿಧ ವಿಧಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ದಾಸ್ತಾನು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣೆಗಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಸ್ಥಳ (ಗಳನ್ನು) ಗುರುತಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (ii) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಮೂಲಕವಾಗಲೀ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ತತ್ಸಂಬಂಧಿತ ಮೂಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (iii) ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆ, ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ, ಸಿಪಿಸಿಬಿಗಳು ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಹೊರಡಿಸಿದ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ನೆಲ / ಭೂ ಭರ್ತಿಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

(iv) ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು ನೀರು ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಬೀರುವ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ವಚ್ಛ ಮತ್ತು ಶುಚಿತ್ವ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

(v) ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಗುಣಮಟ್ಟ, ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ, ಸಿಪಿಸಿಬಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ

ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳು ಅಥವಾ ತತ್ಕಾಲಕ್ಕೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದಂತಹ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

6.2. ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು

- (i) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ವಿಂಗಡಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಪಂಚಾಯತ್ ವತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಮೂಲಕವಾಗಲೀ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳು ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳು ಅಧಿಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (ii) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಸೂಕ್ತ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಅಥವಾ ಷೆಡ್ಡುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.
- (iii) ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಂದ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಪ್ರಾಧೀಕರಿಸಲಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಮರು ಆವರ್ತಕರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- (iv) ಪುನರಾವರ್ತಿಸಲಾಗದ ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಂದ ಹೋಬಳಿ ಅಥವಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿಗಾಗಿ, ಎಂದರೆ ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಇಂಧನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಸಿಮೆಂಟ್ ಸ್ವಾವರಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ-ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಭೂ ಭರ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮತ್ತು ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಸಿಪಿಸಿಬಿಯಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಲಾದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಕರಣೆ / ವಿಲೇವಾರಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

6.3. ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕ

- (I) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಸ್ವಯಂ ತಾನೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಮೂಲಕ-ವಾಗಲೀ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಕೆ, ಎರೆ ಹುಳ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಕೆ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೈವಿಕ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಕೆ, ವಾಯು ಸಹಿತ ಜೈವಿಕ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಕೆ, (aerobic composting), ವಾಯು ರಹಿತ ಜೈವಿಕ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಕೆ (anaerobic composting) ಜೈವಿಕ ಮಿಥನೈಸೇಷನ್ ಅಥವಾ ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಸಿಪಿಸಿಬಿಯಿಂದ ಅನುಮೋದಿತವಾಗಿರುವ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸ್ಥಿರತೆಗಾಗಿ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (II) ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಪ್ರತಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.

6.4. ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಲೇವಾರಿ

- (i) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಅತೀ ಸಮೀಪದ ಜೈವಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ದಹನ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (ii) ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೈವಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ದಹನ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗುವವರೆಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ನೈಸರ್ಗಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ದಹನ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಸಿಪಿಸಿಬಿ, ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಸೂಕ್ತ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಹೊರಡಿಸಿದಂತಹ ಒಂದು ಸೂಕ್ತ ಗುಣಮಟ್ಟದ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

6.5. ಕಸಾಯಿಖಾನೆ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಲೇವಾರಿ

ಕಸಾಯಿಖಾನೆಗಳು, ಕೋಳಿ ಸಾಕಣೆ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಮೀನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು / ವಾಣಿಜ್ಯ ಅಂಗಡಿಗಳಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಗುಣಮಟ್ಟಗಳನ್ವಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿರುವಂತಹ ನಿಯಂತ್ರಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಡುವುದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಆಳವಾದ ಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೂಳು / ಹುಗಿಯುವುದಾಗಲೀ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಸಿಪಿಸಿಬಿ / ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಅನುಮೋದಿಸಲಾದ ಇತರ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸುವುದು ಅಥವಾ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

6.6. ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಭೂಭರ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ

- (i) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು, ಸ್ವಯಂ ತಾನೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಮೂಲಕವಾಗಲೀ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಭೂ ಭರ್ತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತತ್ಸಂಬಂಧವಾದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ (ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ) ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿರುವ ಗುಣಮಟ್ಟದನ್ವಯ ಉಳಿಕೆ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು (ಎಂದರೆ ಉಪವಿಧಿಗಳ-9.3 ಮತ್ತು 9.5ರನ್ವಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿರದಂತಹ) ಮತ್ತು ನಿಸರ್ಜ / ಜಡ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (ii) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಸಮೂಹವು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಭೂ ಭರ್ತಿಗಳನ್ನು ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ನಿಯಮಗಳ ಕೇಂದ್ರ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿ (ಸಿಪಿಸಿಬಿ), ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿ (ಕೆಎಸ್‌ಪಿಸಿಬಿ) ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಸಕ್ರಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಹೊರಡಿಸಿದಂತಹ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ವಯ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆಯ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತಿತರ ಅಗತ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು/ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡ ತರುವಾಯ ಸ್ಥಾಪಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (iii) ಉಪವಿಧಿಗಳು-9.3 ಮತ್ತು 9.5ರಲ್ಲಿ ರೂಪಿತವಾದ ಯಾವುದೇ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡಲಾಗದಂತಹ ಉಳಿಕೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಜಡ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಭೂ ಭರ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- (iv) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಭೂಭರ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲಾದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಭೌಗೋಳಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಶೇ 15%ನ್ನು ಮೀರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಅಂಶಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಿದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಕೆಳಕಂಡ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

- (i) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಪ್ರವಾಸಿಗರು ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಇರಿಸಲಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ತೊಟ್ಟಿಯೊಳಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

ii) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತಂತೆ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳಡಿಯಲ್ಲಿನ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತಂತೆ ಈ ಪ್ರವೇಶಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶದ್ವಾರದಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದಂತೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(iii) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಪ್ರವೇಶ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪ್ರವಾಸಿಗರಿಗೆ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೇವೆಗಳ ಸುಸ್ಥಿರತೆಗಾಗಿ ವಿಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

6.8. ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತೆರೆದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ರಾಶಿ ಹಾಕುವುದು ಮತ್ತು ಸುಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಷೇಧಿಸುವುದು:

ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತೆರೆದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ (ಮುಕ್ತ ಸ್ಥಳಗಳು) ರಾಶಿ ಹಾಕುವುದಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಸುಡುವುದನ್ನಾಗಲೀ ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತೆರೆದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ರಾಶಿ ಹಾಕುವುದು ಮತ್ತು ಸುಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೆಳಕಂಡ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(i) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರಿಗೆ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಸಂಧರ್ಭಾನುಸಾರ ಆವರಣಗಳ ಸ್ವಾಧೀನ ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಂತಹ ಆವರಣಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಯಾವುದೇ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನೋಟೀಸಿನಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ ಸಮಯ ಮತ್ತು ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ ನೋಟೀಸ್‌ನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

(ii) ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ನೋಟೀಸ್‌ನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೋ, ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನೋಟೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಿರುವ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ವಿಫಲನಾದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಕೆಳಕಂಡ ಎಲ್ಲಾ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು.

(ಎ) ಆವರಣವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಭರಿಸಿದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು; ಅಥವಾ

(ಬಿ) ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ವಯ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ರಾಶಿ ಹಾಕಿದ ಸಂಬಂಧ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

6.9 ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಸುರಕ್ಷತೆ: ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತವಾಗಿರುವ ತನ್ನ ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಸ್ವಚ್ಛತಾ/ ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಕೆಲಸಗಾರರು ಹಾಗೂ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಸಮವಸ್ತ್ರಗಳು, ಕೈ ಕವಚಗಳು, ರೈನ್ ಕೋಟುಗಳು, ಸೂಕ್ತ ಬೂಟುಗಳು ಮತ್ತು ಮುಖವಾಡಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಸುರಕ್ಷತಾ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಸುರಕ್ಷತೆಗಳನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಇವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವುದು.

6.10. **ವಿಸ್ತರಿಸಲಾದ ಉತ್ಪಾದಕ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಪಾಲನೆ:** ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವಂತಹ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಬಳಕೆಗೆ ತರುವ ಎಲ್ಲಾ ತಯಾರಕರು, ಉತ್ಪಾದಕರು ಮತ್ತು ಬ್ರಾಂಡ್ ಮಾಲೀಕರು ನೇರವಾಗಿಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ-ಯಾಗಲೀ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲಕ, ಎಲ್ಲಾ ಉತ್ಪಾದಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ನಿಯಮ, 2016ರಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿದಂತೆ ಪಾಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ VII -

ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರುಗಳ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅವರುಗಳ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ

7. **ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರುಗಳ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ**

7.1 **ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೋಟೀಸ್ ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲನೆ**

(i) ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಮೂವತ್ತು (30) ದಿನದೊಳಗೆ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು **ಅನುಸೂಚಿ-V**ರಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತಹ ಉಪಬಂಧಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.

(ii) ಅದರನ್ವಯ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ತನ್ನದೇ ಆದ ದಾಖಲೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸರ್ವೆಯನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು **ಅನುಸೂಚಿ-IV**ರಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿರುವಂತಹ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಸೂಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

7.2 **ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರುಗಳ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು:** ಎಲ್ಲಾ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರುಗಳೂ ಸಹ:

(i) ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ತಮ್ಮ ಆವರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ತಾವೇ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ವಯ ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(ii) ಅವರುಗಳ ವಿಂಗಡಿಸಿದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ (ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ) ನಿಯಮಗಳ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವಾದ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು / ಅಥವಾ

(iii) **ಅನುಸೂಚಿ-V**ರಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಿರುವಂತಹ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ (ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ) ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಮನೆ ಮನೆಯ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸಾಗಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

7.3 ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪಡೆಯದಂತಹ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರುಗಳು ತನ್ನ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾದ ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ, ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾದ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡಲಾದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಕುರಿತಂತೆ **ಅನುಸೂಚಿ-IV**ರಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿರುವಂತಹ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ VIII -

ಬೀದಿ ಕಸ ಗುಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಕಸ ಸುರಿಯುವುದರ ನಿಷೇಧ

8. ನಿಯಮಿತ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಬೀದಿ ಕಸ ಗುಡಿಸುವಿಕೆ

8.1 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು:

- (i) ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು, ಉದ್ಯಾನವನಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಸ್ತೆಗಳು ಮತ್ತು ತೋಟಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛತಾ/ ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮೂಲಕ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಬೀದಿ ಕಸ ಗುಡಿಸುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (ii) ಒಂದು ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಜನರ ಮತ್ತು ವಾಹನಗಳ ದಟ್ಟಣೆ, ಜನಸಾಂದ್ರತೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕಲ್ಯಾಣ/ ಸುರಕ್ಷತೆ ಯಾವುದೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಸ್ತೆ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಈ ಬೀದಿ ಕಸ ಗುಡಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವಂತಹ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮನೆ ಮನೆಯಿಂದಲೂ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

11.2 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಸೂಕ್ತ ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಉಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಧನಗಳಾದ ಪೊರಕೆಗಳು, ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಣಾ ತಟ್ಟೆಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛತಾ/ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

11.3 ಈ ಬೀದಿ ಕಸ ಗುಡಿಸುವುದರಿಂದ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮನೆಮನೆಯಿಂದಲೂ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಈ ಬೀದಿ ಕಸ ಗುಡಿಸುವಿಕೆಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಇವುಗಳನ್ನು

- (ಎ) ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸಾಗಣೆ ಮಾಡುವುದು.
- (ಬಿ) ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನುಸೂಚಿಸಬಹುದಾದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಸಾಗಣೆ ಮಾಡಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು.
- (ಸಿ) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ನಿಸರ್ಜ / ಜಡ ಮತ್ತು ಉಳಿಕೆ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು, ಯಾವುದಾದರೂ ಲಭ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನೆಲ / ಭೂ ಭರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

8.2 ಕಸ ಸುರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನಿಷೇಧ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ತೊಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

8.2.1 ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಯಾವುದೇ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಗಳು, ಆಟದ ಮೈದಾನಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳು, ಬೀದಿಗಳು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಚರಂಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಜಲಮೂಲದಲ್ಲಿ (ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅಥವಾ ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ) ಅಥವಾ ಮುಕ್ತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧಿಸಿದ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಬಂಧಿಸಿರುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಎಸೆಯುವುದಾಗಲೀ, ರಾಶಿ ಹಾಕುವುದಾಗಲೀ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

8.3. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯ ತೊಟ್ಟಿಗಳು

- (i) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಸೂಕ್ತ ಸಮುದಾಯ ತೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು/ಧಾರಕಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಾದ ರಸ್ತೆಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬೀದಿಗಳು ಆಟದ ಮೈದಾನಗಳು, ಉದ್ಯಾನವನಗಳು, ಪ್ರವಾಸಿ ಸ್ಥಳಗಳು ಮತ್ತಿತರ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಮೂಲಕವಾಗಲೀ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಕಸವನ್ನು ಹಾಕಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (ii) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಸಮುದಾಯ ತೊಟ್ಟಿಗಳು / ಧಾರಕಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಸುರಿಯುವಂತೆ ಅಥವಾ ಮುಕ್ತ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ತೆರೆದಿಡದಂತೆ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಅಥವಾ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಂದ ಹರಡುವುದನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (iii) ಜೈವಿಕ ಮತ್ತು ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಮುದಾಯ ತೊಟ್ಟಿಗಳು / ಧಾರಕಗಳು ಇರತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ IX -

ಸಮಾರಂಭಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇರುವಿಕೆ

9. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸೇರುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಮಾರಂಭಗಳು

9.1. ಆಯೋಜಕರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು

- (i) ಯಾವುದೇ ಲೈಸೆನ್ಸು ಹೊಂದಿರುವ ಅಥವಾ ಲೈಸೆನ್ಸು ಹೊಂದದಿರುವಂತಹ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ (ಮೆರವಣಿಗೆಗಳು, ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು, ಸರ್ಕಸ್, ಜಾತ್ರೆಗಳು, ರಾಜಕೀಯ ಸಭೆಗಳು, ವಾಣಿಜ್ಯ, ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಮಾರಂಭಗಳು ಅಥವಾ ಮೆರವಣಿಗೆಗಳೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ) ಒಂದು ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನಗಳು ಸೇರುವಂತಹ ಸಮಾರಂಭಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇರುವಿಕೆಗಳ ಆಯೋಜಕರು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ವಿಂಗಡಣೆ, ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಣೆಯನ್ನು ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ವಯ ಅಂತಹ ಸಮಾರಂಭಗಳು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ 24 ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (ii) ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಮಾರಂಭಗಳ ಆಯೋಜಕರು ಸಮಾರಂಭದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವಿಕೆ, ಮತ್ತು ಸಾಗಾಣಿಕೆಗಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಅವರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

9.2. ಮರುಪಾವತಿಸಬಹುದಾದ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಠೇವಣಿ

- (i) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇರುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಮಾರಂಭಗಳ ಆಯೋಜಕರು, ಉಪವಿಧಿ-13.1ರಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಿರುವಂತೆ, ಸೇರುವಿಕೆ ಅಥವಾ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೂ ಮುನ್ನ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಸಮಾರಂಭದ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಿಸಲ್ಪಡಬಹುದಾದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದಾದ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿ ಇರಿಸಬಹುದು.
- (ii) ಈ ಉಪವಿಧಿಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಠೇವಣಿ ಇರಿಸಲಾದ ಯಾವುದೇ ಮೊತ್ತವು, ಸಮಾರಂಭದ ಮುಕ್ತಾಯದ ನಂತರ ಮತ್ತು ಸಮಾರಂಭದ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ, ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನಿಗದಿತ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ ನಂತರ ಸದರಿ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡಬಹುದು.
- (iii) ಸಮಾರಂಭವು ಮುಕ್ತಾಯವಾದ 24 ಗಂಟೆಗಳೊಳಗೆ ಸದರಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮರುಸ್ಥಾಪಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಲಾದ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಠೇವಣಿಯನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಮುಟ್ಟುಗೋಲು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ವಯ ಆಯೋಜಕರಿಗೆ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ X -

ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ

10. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಸಂದಾಯ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಬಂಧನೆಗಳು

- 10.1 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವೂ ಸೇರಿದಂತೆ ತನ್ನದೇ ನಿಧಿಯ ಮೂಲಕ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- 10.2 ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ (ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ) ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸಾಗಾಣಿಕೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿಯ ಸೇವೆಗಳಿಗಾಗಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಅನುಸೂಚಿ-Vರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದಂತೆ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- 10.3 ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನು ತನ್ನ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು, ಸಮುದಾಯ ನೇತೃತ್ವ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಕಾಯ್ದೆಯಂತೆ, ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಮತ್ತು ಅಂತಹ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಣೆಗಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ನೀಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಅನುಪಾತವಾಗಿ ಇಳಿಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- 10.4 ಅನುಸೂಚಿ-V ರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲಾದ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದ ಏಪ್ರಿಲ್ 1ನೇ ದಿನಾಂಕದಿಂದ ಪ್ರತಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಶೇ 15% ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವಾಗತಕ್ಕದ್ದು (ಸಮೀಪದ ರೂ 10/-ಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣಾಂಕಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು). ಈ ದರಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮತ್ತಿತರೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುವ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

10.5 ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ (ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ) ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆ

- (i) ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಖುದ್ದಾಗಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ವಿಧಾನದಿಂದ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ದಿನಾಂಕದಂದು, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲನೆಯ ವಾರದಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- (ii) ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವತಿಯಿಂದ ಅಧಿನಿಯಮದ ಉಪಬಂಧಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಲೈಸೆನ್ಸು ಶುಲ್ಕದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು.
- (iii) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಶುಲ್ಕದ ಬಿಲ್ಲು ತಯಾರಿಕೆ / ಸಂಗ್ರಹಣೆ / ವಸೂಲಾತಿಗಾಗಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ತಂತ್ರವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬಹುದು ಮತ್ತು ಇವುಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಆದೇಶ / ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಅನುಸೂಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- 10.6 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಸ್ವಯಂ ತಾನೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಮೂಲಕವಾಗಲೀ ಎಲ್ಲಾ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರುಗಳ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ ವಸೂಲಾತಿಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ತಯಾರಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸದರಿ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಅಪ್‌ಡೇಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.
- 10.7 ಒಂದು ವೇಳೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಶುಲ್ಕಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ 30 ದಿನದೊಳಗೆ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕದ ಶೇ 10%ರ ದರದಲ್ಲಿ ಕರವನ್ನು ವಿಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- 10.8 ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕ ಅವಧಿಗೆ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ವಿಫಲರಾದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಸಕ್ಷಮ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಈ ಅಧಿನಿಯಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ವಂಚನೆ

ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂಬಂತೆ ವಿಫಲನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

- 10.9. ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಸಹ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಈ ರೀತಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ವಿಫಲನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅಂತಹ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಬಹುದು.
- 10.10 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ವತಿಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗಾಗಿ, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವೇತನ ಮತ್ತು ಇತರ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮಾಡಲು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದಂತೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಾಯ XI-

ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ

11. ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿಬಂಧನೆಗಳು

- 11.1. ನಿಯತಕಾಲಿಕ ವರದಿಗಳು: ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ತನ್ನ ಕಾರ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ, ಪ್ರಗತಿ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ನಿಯತಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ, ಮುಖ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಹೊರಡಿಸುವ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ವಯ ಮತ್ತು ನಿಗದಿತ ನಮೂನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- 11.2. ಪರಿಶೋಧನೆಗಳು: ಸ್ವತಂತ್ರ ಮೂರನೆಯ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಶೋಧನೆ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಯ ಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಹೊರಡಿಸುವ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯನ್ವಯ ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

11.3. ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ

- (i) ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ, ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ನಿಯಮಗಳ, ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಮತ್ತು ಇತರ ನಿಯಮಗಳ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ವಯ ಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರವು ಪರಿಶೀಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (ii) ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾವುದೇ ನಿಯಮಗಳ ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರವು ಅಂತಹ ವಿಫಲವಾದ (ಪಾಲನೆ ಮಾಡದಿರುವಂತಹ) ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ, ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ರೂಪಿತವಾಗಿರುವ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳಿಗಾಗಿ ನೋಟೀಸ್, ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೇವೆಗಳ ರದ್ದತಿ, ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು, ಜುಲ್ಮಾನೆ ಮತ್ತು ದಂಡಗಳ ವಿಧಿಸುವಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು.

11.4. ವಿವರವಾದ ಯೋಜನಾ ವರದಿಗಳ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳ ನಿಯಮಿತ ತಪಾಸಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಶೀಲನೆ

- (i) ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮತ್ತಿತರ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಗ್ರಾಮಗಳ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತಿತರ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸಾಗಾಣಿಕೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿತ ತಪಾಸಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ವಿವಿಧ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಪಾಲನೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು.
- (ii) ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಯು (ಗಳು) ಎಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವಂತಹ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳಕ್ಕಾದರೂ / ಕಾರಣಕ್ಕಾದರೂ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವಿರುತ್ತದೆ,

(ಎ) ಅವರಿಗೆ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ವಹಿಸಿದಂತಹ ಯಾವುದೇ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು.

(ಬಿ) ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಉಪಬಂಧಗಳ ಪಾಲನೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು.

11.5. ನಿಗದಿತ (ಪದನಾಮಿತ) ಅಧಿಕಾರಿಗಳು: ಪಂಚಾಯತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಪ್ರಾಧೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಳಕಂಡ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು

(i) ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ನಿವಾರಣೆ ಮತ್ತು ಉಪವಿಧಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಸಲಹೆಗಳು

(ii) ಜುಲ್ಮಾನೆ ಮತ್ತು ದಂಡಗಳ ವಿಧಿಸುವಿಕೆ

(iii) ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ; ಮತ್ತು

(iv) ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ವಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಲಾದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ, ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಂದ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ವಯ, ಅಧಿನಿಯಮ ಮತ್ತು ಇತರ ಯಾವುದೇ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ವಹಿಸಲಾದ ಅಥವಾ ನಿಯೋಜಿಸಲಾದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು.

ಅಧ್ಯಾಯ - XII-

ದಂಡನೆಗಳು ಮತ್ತು ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ಪರಿಹಾರ

12. ದಂಡನೆಗಳು;

12.1 ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದರೂ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ನಿಬಂಧಗಳನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡದೆ ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಲು ವಿಫಲನಾದಲ್ಲಿ, ಅನುಸೂಚಿ-VI ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ವತಿಯಿಂದ ವಿಧಿಸಲಾದ ದಂಡವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡುವ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡತಕ್ಕದ್ದು.

12.2 ಒಂದು ವೇಳೆ ಎರಡನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಅಥವಾ ಪಾಲನೆ ಮಾಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅನುಸೂಚಿ-VI ರಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ದಂಡದ ಮೊತ್ತದ ಎರಡು ಪಟ್ಟು ಮೊತ್ತವನ್ನು ದಂಡವಾಗಿ ವಿಧಿಸಲು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

12.3 ಒಂದು ವೇಳೆ ಮೂರನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಅಥವಾ ಪಾಲನೆ ಮಾಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅನುಸೂಚಿ-VI ರಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ದಂಡದ ಮೊತ್ತದ ಮೂರು ಪಟ್ಟು ಮೊತ್ತವನ್ನು ದಂಡವಾಗಿ ವಿಧಿಸಲು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

12.4 ಮೂರನೆಯ ಬಾರಿಗೆ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾದ ತರುವಾಯ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಯಾವುದೇ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಅಥವಾ ಅನುಪಾಲನೆಯಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಯಾವುದೇ (ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ) ಸೂಕ್ತ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ವಜಾಗೊಳಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಅಧಿನಿಯಮದಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿರುವ ಇತರ ಯಾವುದೇ ದಂಡದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು.

12.5 ಅನುಸೂಚಿ-VI ರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವಂತಹ ದಂಡ ಅಥವಾ ದಂಡವು ಪ್ರತಿ ಮುಂದಿನ ಅನುಸರಣೆಯ ವರ್ಷದ ದಿನಾಂಕ ಏಪ್ರಿಲ್-1 ರಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಶೇ 10%ರಂತೆ (ಅತಿ ಸಮೀಪದ ರೂ 10/-ಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣಾಂಕಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು) ಏರಿಕೆಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು.

12.6 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಅನುಸೂಚಿ-VIರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವಂತಹ ನಮೂದುಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬಹುದು, ಅಥವಾ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬಹುದು ಅಥವಾ ವಿಭಿನ್ನವಾದ ದರವನ್ನು ವಿಧಿಸಬಹುದು, ಆದರೆ ಅವುಗಳು ಅನುಸೂಚಿ-VI ರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಮೊತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

12.7 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ತನ್ನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾರೇ ಆದರೂ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಅಥವಾ ಸಾಗಣೆ, ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡುವ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿದಲ್ಲಿ, ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ವಿಫಲನಾದಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ಅನ್ಯಥಾ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಅಥವಾ ಏಜೆನ್ಸಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಚ್ಛತಾ/ ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಕಾರ್ಮಿಕರ ವಿರುದ್ಧ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಶಿಸ್ತು ಕ್ರಮವನ್ನು ಜರುಗಿಸಬಹುದು.

12.8 ಏಜೆನ್ಸಿಯು ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಲು ವಿಫಲನಾದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಕೆಳಕಂಡ ಯಾವುದೇ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

i) ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ಯಾವುದೇ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸಾಗಣೆ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳಡಿ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ನಿಯಮಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಲೈಸೆನ್ಸುಗಳನ್ನು ಅಮಾನತ್ತಿನಲ್ಲಿಡಬಹುದು ಅಥವಾ ರದ್ದು ಪಡಿಸಬಹುದು.

(ii) ಸೂಕ್ತ ಕರಾರಿನನ್ವಯ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ

(iii) ಅಧಿಕೃತ ಅಥವಾ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಮತಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಪರಿಹಾರ ಅಥವಾ ದಂಡದ ಕ್ರಮ.

12.9 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಯಾವುದೇ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಕಾಯ್ದೆಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಅಧಿನಿಯಮದಡಿಯಲ್ಲಿ, ಪರಿಸರ (ಸಂರಕ್ಷಣಾ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1986, ಭಾರತೀಯ ದಂಡ ಸಂಹಿತೆ, 1860, ಜಲ (ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿರ್ಬಂಧ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1974, ವಾಯು (ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿರ್ಬಂಧ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಅಧಿನಿಯಮ, 1981 ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ನಿಯಮಗಳೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ, ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

12.10. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ದಂಡಗಳನ್ನು ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ವಯ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗಾಗಿ, ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ವೇತನ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳು, ಮತ್ತಿತರ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದಂತೆ ಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದು.

12.11 ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ಪರಿಹಾರ

12.11.1 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡದಿರುವುದು ಅಥವಾ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಕುರಿತಾದ ದೂರುಗಳನ್ನು ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ಪರಿಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೂರು ಕೇಂದ್ರ, ಮೊಬೈಲ್ ಆಪ್ ಮತ್ತು / ಅಥವಾ ಇತರ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಸ್ಥಳೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದ ತಂತ್ರವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬಹುದು. ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಖುದ್ದಾಗಿ, ದೂರವಾಣಿ, ಇ-ಮೇಲ್ ಮೂಲಕ / ವೆಬ್‌ಸೈಟ್, ಅಂಚೆ, ಮೊಬೈಲ್ ಆಪ್ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಇತರ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದು.

12.11.2 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಂದುಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಷ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಪರಿಹರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆಯೆಂದು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ದೂರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಳಂಬವಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಕುಂದುಕೊರತೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕುಂದುಕೊರತೆ ವಿಧ, ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಬಂಧಿ ಪರಿಣಾಮಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಉಂಟಾದ ಅನಾನುಕೂಲತೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡ ಹಣಕಾಸು ವೆಚ್ಚಗಳು ಮತ್ತಿತರ ಸೂಕ್ತ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

12.11.3 ಅಪಘಾತವನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡುವುದು-ಒಂದು ವೇಳೆ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಅಥವಾ ವಿಲೇವಾರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಅಥವಾ ಭೂ ಭರ್ತಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಅಪಘಾತಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೇಂದ್ರದ ಪ್ರಭಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಅನುಸೂಚಿ-VII ರಲ್ಲಿ ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಸೌಲಭ್ಯ ಕೇಂದ್ರದ ಪ್ರಭಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು, ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ಹೊರಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಧ್ಯಾಯ XIII-

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಇತರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

13. ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಇನ್ನಿತರ ಅಧ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿರುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಕೆಳಕಂಡ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಸಹ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು.

13.1 ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಸೇವೆಗಳು;

(i) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಉಪವಿಧಿಗಳ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಪ್ರೇರಕರ, ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಅಂತಹ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂವಹನದ ಮೂಲಕ, ಮತ್ತು ಫಲಕಗಳು (ಸೈನ್ ಬೋರ್ಡುಗಳು), ಕರ ಪತ್ರಗಳು, ಬಾನುಲಿ ಕೇಂದ್ರ, ವೃತ್ತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಇನ್ನಿತರ ಸೂಕ್ತ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಚಾರ ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ನಾಗರಿಕರು ಸಹ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ ಕುರಿತಾದ ಅರಿವು, ವಿಂಗಡಣೆ, ಕಸ ಸುರಿಯುವಿಕೆ, ತೊಂದರೆ, ದಂಡನೆಗಳು ಮತ್ತು ಜುಲ್ಮಾನೆಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಹ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವರು.

(ii) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಸಮುದಾಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಣೆ, ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಕೆ, ಜೈವಿಕ ಅನಿಲ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಮರು ಆವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಋತುಚಕ್ರ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕುರಿತಂತೆ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ವಿಚಾರಸಂಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಗಾರಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(iii) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಸ್ವಯಂ ತಾನೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ತಜ್ಞರುಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಲೀ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತೊಡಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಿಕೆ, ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ನಿವಾರಣಾ ತಂತ್ರಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(iv) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಚೀಲಗಳ ನಿಷೇಧ ಮತ್ತಿತರ ವಸ್ತುಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹೊರಡಿಸಿದ ಕುರಿತಂತೆ ಪ್ರಚಾರ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಇಳಿಕೆ ಮಾಡಲು ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಏಕ ಬಳಕೆ ವಿಲೇವಾರಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

13.2. ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸುವುದು: ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ನಿಲುಕುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಳಕಂಡ ಮಾಹಿತಿಗಳು, ದತ್ತಾಂಶ ಮತ್ತು ವರದಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

(i) ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಲಾದ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವಂತಹ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ಸಂಪರ್ಕ

(ii) ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ ಕುರಿತ ವಾರ್ಷಿಕ ದತ್ತಾಂಶ

(iii) ದೂರುಗಳ ಕುರಿತಂತೆ ಮತ್ತು ದೂರುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವ ಕುರಿತಂತೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಂದ ವಹಿಸಲಾದ ಕ್ರಮ ಕುರಿತಾದ ಅಂಕಿ ಅಚಿಶ

(iv) ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಅದರ ಪರವಾಗಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಲಾದ ದಂಡದ ಮೊತ್ತ ಮತ್ತು ಈ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಮಾಹೆಯಾನ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾದ ವಿಧಾನ ಕುರಿತಾದ ವಿವರಗಳು.

13.3 ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸೃಜಿಸುವುದು;

- (i) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳಾದ ಜೈವಿಕ ಮಿಥನೈಸೇಷನ್ ಮತ್ತು ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಕೆಯಂತಹ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಎಂ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡುವ ಸೂಕ್ತ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಮತ್ತು ಅವರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು ವಿತರಿಸುವ ಮತ್ತು ಅವರುಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವಂತಹ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸೃಜಿಸಬಹುದು.
- (ii) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಲಭ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್‌ನ್ನು ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರಿಂದ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯಿಂದ ಅನುಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಡಿಸಿದ ದರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಅಥವಾ ಉತ್ತಮ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಖರೀದಿಸಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಾಯ XIV-

ಇತರೆ

14.1 ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ: ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಇತರ ಸರ್ಕಾರಿ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳೊಂದಿಗೆ, ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಪಾಲನೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

1. **ಅನುಷ್ಠಾನದ ಪರಿಶೀಲನೆ:** ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಪರಿಶೀಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಡೆತಡೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.
2. **ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು:** ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳು, ಅಧಿನಿಯಮದ ಸೂಕ್ತ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾದಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ವಾನುಮತಿಯೊಂದಿಗೆ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಬಹುದು.

14.2 ಆದೇಶಗಳ ರದ್ದತಿ ಮತ್ತು ಉಳಿಸುವಿಕೆ

- 1 **ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳು** ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ತರುವಾಯ, ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತಹ ನಿಯಮಗಳು/ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮವನ್ನು, ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸದ ಹೊರತು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದು.
- 2 **ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ;** ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಯಾವುದೇ ಷರತ್ತುಗಳ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ವಯ ಸದರಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವು ಅಂತಿಮವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಅದು ಕನ್ನಡ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು (ಭಾಷಾಂತರ) ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಅನುಸೂಚಿ -1

ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಪಟ್ಟಿ

ಭಾಗ - ಎ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ "ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಪಟ್ಟಿ"

- ❖ ಹಣ್ಣುಗಳು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿಗಳ ಸಿಪ್ಪೆಗಳೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ, ಅಡುಗೆ ಕೋಣೆ / ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು, ಸೇವಿಸದೇ ಬಿಟ್ಟ ಮತ್ತು/ ಅಥವಾ ಹಳಸಿದ ಆಹಾರ, ಚಹಾ ಸೊಪ್ಪು ಮತ್ತು ಮೊಟ್ಟೆಯ ಚಿಪ್ಪುಗಳು (ಮೇಲು ಸಿಪ್ಪೆ)
- ❖ ಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಮೂಳೆಗಳು

- ❖ ಹೂಗಲು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಎಲೆಯ ಕಸ (ತ್ಯಾಜ್ಯ)
- ❖ ತೆಂಗಿನ ಚಿಪ್ಪುಗಳು
- ❖ ಮರ / ಎಲೆಗಳ ಬೂದಿ

ಭಾಗ -ಬಿ-ಅಜೈವಿಕ ಪುನರಾರ್ಥಿತ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಪಟ್ಟಿ

- ❖ ಸುದ್ದಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು
- ❖ ಕಾಗದ, ಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು ನಿಯತಕಾಲಿಕಗಳು
- ❖ ಗಾಜು
- ❖ ಲೋಹದ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ತಂತಿಗಳು
- ❖ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್
- ❖ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಮ್ ಕ್ಯಾನ್‌ಗಳು
- ❖ ಮರ / ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳು
- ❖ ಪ್ಯಾಕೇಜ್ ವಸ್ತುಗಳು
- ❖ ಬಟ್ಟೆಗಳು
- ❖ ಸ್ಟೈರೋಫೋಮ್
- ❖ ಧರ್ಮೋಕೋಲ್
- ❖ ಟೆಪ್ರಾಪ್ಯಾಕ್

ಭಾಗ ಸಿ - ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಪಟ್ಟಿ

ಭಾಗ ಸಿ: 1 - ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಪಟ್ಟಿ

- ❖ ಏರೋಸಾಲ್ ಕ್ಯಾನ್‌ಗಳು
- ❖ ಮನೆಗಳ ಅಡುಗೆಕೋಣೆ ಮತ್ತು ಚರಂಡಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳು
- ❖ ಬ್ಯಾಟರಿಗಳು, ಎಣ್ಣೆ ಶೋಧಕಗಳು (oil filter) ಮತ್ತು ಕಾರುಗಳ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಮತ್ತು ಬಳಕೆ ವಸ್ತುಗಳು
- ❖ ಎಣ್ಣೆಗಳು, ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು ಮತ್ತು ಕರಗುವ ವಸ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಖಾಲಿ ಡಬ್ಬಿಗಳು

- ❖ ಅಲಂಕಾರಿಕ ವಸ್ತುಗಳು, ರಾಸಾಯನಿಕ ಆಧಾರಿತ ಕೀಟನಾಶಕಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಖಾಲಿ ಡಬ್ಬಗಳು
- ❖ ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ಔಷಧಗಳೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಔಷಧಗಳು
- ❖ ಬಣ್ಣಗಳು, ಎಣ್ಣೆಗಳು, ಕೀಲೆಣ್ಣೆ, ಅಂಟು (glue), ತೆಳು ದ್ರಾವಕ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಖಾಲಿ ಡಬ್ಬಗಳು
- ❖ ಕೀಟನಾಶಕಗಳು ಮತ್ತು ಸಸ್ಯನಾಶಕಗಳು (herbicides) ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಖಾಲಿ ಡಬ್ಬಗಳು
- ❖ ಛಾಯಾಗ್ರಹಣದ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು
- ❖ ಧರ್ಮಾಮೀಟರು ಮತ್ತು ಪಾದರಸವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು

ಭಾಗ ಸಿ 2-ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಪಟ್ಟಿ

- ❖ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿದ ಡೈಪರುಗಳು
- ❖ ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಟವಲುಗಳು ಅಥವಾ ನ್ಯಾಪ್‌ಕಿನ್‌ಗಳು, ಋತುಸ್ತಾವದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾದ ಬಟ್ಟೆಗಳು ಮತ್ತು ಶಾರೀರಿಕ ದ್ರವಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತಹ ಅದೇ ಮಾದರಿಯ ವಸ್ತುಗಳು
- ❖ ಗರ್ಭನಿರೋಧಕ ಚೀಲಗಳು
- ❖ ಬ್ಯಾಂಡ್‌ಎಡ್, ಗೃಹಬಳಕೆಯ ಗ್ಲಾಸುಗಳು ಮತ್ತು ಕೊಳಕು ಹತ್ತಿ
- ❖ ಮನೆಗಳಿಂದ ಸಿರಿಂಜ್‌ಗಳು

ಅನುಸೂಚಿ II-

ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನನ್ನು ಅಧಿಸೂಚಿಸುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನೋಟೀಸು

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ಈ ಮೂಲಕ ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ 50 ಕೆಜಿ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವಂತಹವರೆಂದು (ಎಲ್ಲಾ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮೂಲಗಳಿಂದ) ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರುಗಳು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ನು ಅನುಸೂಚಿಸಿದ ಈ ನೋಟೀಸು ಜಾರಿಯಾದ 60 ದಿನಗಳಿಗಿಂತ ವಿಳಂಬವಾಗದ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ (---- ದಿನಾಂಕದೊಳಗೆ) ಸದರಿ ಉಪವಿಧಿಗಳ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಮೂರು ವಿಧಗಳ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಂಗಡಿಸುವುದನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ (ಜೈವಿಕ, ಅಜೈವಿಕ, ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು (ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವೂ ಸೇರಿದಂತೆ) ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ವಿವರವಾದ ಸೂಚನೆಗಳು----- ವೆಬ್‌ಸೈಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಉಪವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.

ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರುಗಳೂ ಸಹ ಅವರುಗಳು ನೋಟೀಸ್‌ನ ಅವಧಿಯೊಳಗೆ ತಮ್ಮ ಆವರಣಗಳಿಂದ 50 ಕೆಜಿಗೂ ಕಡಿಮೆ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಸ್ವಯಂ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸದ ಹೊರತು, ಅವರುಗಳನ್ನು ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದು. ಅಂತಹ ಸ್ವಯಂ ಘೋಷಣೆಗಳು ಒಂದು ವೇಳೆ ಸತ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ, ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಮತ್ತು ದಂಡ ಮೊತ್ತ ವಸೂಲಾತಿಗೆ ಒಳಪಡತಕ್ಕದ್ದು. ಅಂತಹ ಸ್ವಯಂ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಈ ನೋಟೀಸ್ ತಲುಪಿದ ದಿನಾಂಕದಿಂದ 20 ದಿನಗಳೊಳಗೆ (----- ದಿನಾಂಕದೊಳಗೆ) ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ನಿಗದಿತ ದಿನಾಂಕದ ನಂತರ ಕಳುಹಿಸಲಾದ/ಸಲ್ಲಿಸಲಾದ ಸ್ವಯಂ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಲಾಗುವುದು.

ಈ ನೋಟೀಸಿನ 60 ದಿನಗಳ ನಂತರ (-----ದಿನಾಂಕದ ನಂತರ) ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರಿಂದ ಉಪವಿಧಿಗಳ ಯಾವುದೇ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾದಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ದಂಡ ಮೊತ್ತವನ್ನು/ ಜುಲ್ಮಾನೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಉಪವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ವೇಳೆ ನಂತರದ ದಿನಾಂಕದಂದು ಘೋಷಣೆಯು ಸುಳ್ಳೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ವಯ ದಂಡನೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ಥಳ :

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಪರಿವಾಗಿ ಅಧಿಕೃತ ಸಹಿದಾರ

ಅನುಸೂಚಿ-III

ವೈಯಕ್ತಿಕ (ವ್ಯಕ್ತಿಗತ) ನೋಟೀಸ್‌ನ ನಮೂನೆ

ಇವರಿಗೆ (ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನ ಹೆಸರನ್ನು ಸೇರಿಸಿರಿ)

ವಿಷಯ: ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ

ತಮ್ಮ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡಿರುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು / ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮತ್ತು ತಮ್ಮಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯು ತಮ್ಮನ್ನು ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದೆ. ಅದರನ್ವಯ, ತಾವು ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮತ್ತು ಮೂಲದಲ್ಲಿಯೇ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಂಗಡಣೆಯನ್ನು, ಆವರಣದಲ್ಲಿಯೇ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿದ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ದಾಸ್ತಾನು ಮತ್ತು ಆವರಣದಲ್ಲಿಯೇ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಈ ಉಪವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವಂತಹ ಇತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಒಂದು ವೇಳೆ ತಾವು ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದಾದರೆ, ತಾವು ಈ ಕುರಿತಂತೆ 20 ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಒಂದು ಸ್ವಯಂ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ತಪ್ಪಿದಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮನ್ನು ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನೆಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಯಾವುದೇ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪರಿಭಾವಿಸಲಾಗುವುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಯಂ ಘೋಷಣೆಯು ಸತ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಉಪವಿಧಿಗಳನ್ವಯ ದಂಡನೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುವುದು.

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಪರಿವಾಗಿ ಅಧಿಕೃತ ಸಹಿದಾರ

ಅನುಸೂಚಿ - IV

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಂತಹ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನಿಂದ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದ ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಯ ನಮೂನೆ

ಕ್ರಮ	ಶೀರ್ಷಿಕೆ	ವಿವರಗಳು
1.	ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸ ದೂರವಾಣಿ ಸಂ;	
2	ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನ ಮಾದರಿ (ವಿಧ) ವಾಣಿಜ್ಯ ಅಂಗಡಿ ಅಥವಾ ಮಳಿಗೆ/ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪಗಳು/ಪೂಜಾ ಸ್ಥಳಗಳು/ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು/ ಶಾಲೆ, ಕಾಲೇಜುಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು/ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಚೇರಿಗಳು, ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು, ಸ್ಥಳೀಯ, ರಾಜ್ಯ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸ್ವಾಧೀನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವಂತಹ ಮತ್ತಿತರ ಆವರಣಗಳು/ ಇತರ ಯಾವುದೇ ವಿಧದ ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕ)	
3	ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ (i) ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ (ii) ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ (iii) ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ (ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ)	
4	ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇತರ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ?	ಹೌದು/ಇಲ್ಲ
5	ಒಂದು ವೇಳೆ ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಇತರ ಯಾರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಂಸ್ಕರಣಗೊಳಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರು, ವಿಳಾಸ ಮತ್ತು ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಮೂದಿಸಿರಿ	
6.	ಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸಲು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವಿವರಗಳು	
(i)	ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಕೆ	ವಾರ್ಷಿಕ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾದ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್‌ನ ಪ್ರಮಾಣ ವಾರ್ಷಿಕ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾದ ಇನ್ನುಳಿದ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ
(ii)	ಜೈವಿಕ-ಮಿಥೇನೈಸೇಷನ್	ವಾರ್ಷಿಕ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾದ ಜೈವಿಕ ಅನಿಲದ ಪ್ರಮಾಣ ವಾರ್ಷಿಕ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾದ ಇನ್ನುಳಿದ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ
(iii)	ಇತರ ಯಾವುದೇ ವಿಧಾನ	
7	ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ	
8	ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರು, ವಿಳಾಸ ಮತ್ತು ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ	

8	ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರು, ವಿಳಾಸ ಮತ್ತು ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ	
9	ಅಜೈವಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಿಸುವ ವಿಧಾನ/ರೀತಿ/ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (ತ್ಯಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ/ಮರುಆವರ್ತನೆ/ಸಿಮೆಂಟು ಸ್ಥಾವರದಲ್ಲಿ ಸಹ-ಸಂಸ್ಕರಣೆ/ಇತರ ಯಾವುದೇ ವಿಧಾನ) ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಳಗಳ ಹೆಸರುಗಳು, ವಿಳಾಸಗಳು ಮತ್ತು ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು	
10	ವರ್ಷವೊಂದಕ್ಕೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣ (ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ)	
11	ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದ (ನೈರ್ಮಲ್ಯ ತ್ಯಾಜ್ಯವೂ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ) ಸಂಸ್ಕರಣೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರು, ವಿಳಾಸ ಮತ್ತು ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ	
12	ಗೃಹೋತ್ಪಾದಿತ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕರಿಸುವ ವಿಧಾನ/ ರೀತಿ/ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (ತ್ಯಾಜ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾರಾಟ/ ಮರುಆವರ್ತನೆ/ಸಿಮೆಂಟು ಸ್ಥಾವರದಲ್ಲಿ ಸಹ-ಸಂಸ್ಕರಣೆ/ಇತರ ಯಾವುದೇ ವಿಧಾನ) ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಳಗಳ ಹೆಸರುಗಳು, ವಿಳಾಸಗಳು ಮತ್ತು ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು	

ಅನುಸೂಚಿ -V (Schedule -V)

ಭಾರತೀಯ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಸ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಎಂ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕಗಳು

PART - A : SWM USER FEE FOR WASTE GENERATORS EXCEPT BULK WASTE GENERATORS

ಕ್ರಮ ಸಂ;	ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರ ವಿಧ	ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನಿಂದ ಮಾಹೆಯಾನ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವು ಕೆಳಕಂಡವುಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ¹ .		
		ಜನಸಂಖ್ಯೆ ≥ 50 ಮತ್ತು ≤ 500	ಜನಸಂಖ್ಯೆ ≥ 500 ಮತ್ತು ≤ 2000	ಜನಸಂಖ್ಯೆ > 2000
1	200 ಚದರಡಿಗಳವರೆಗಿನ ಕಟ್ಟಿದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುವಂತಹ ವಾಸದ ಮನೆಗಳು	20	20	20
2	200 ಚದರಡಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ ಆದರೆ 500 ಚದರಡಿಗಳವರೆಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುವ ವಾಸದ ಮನೆಗಳು	30	30	30
3	500 ಚದರಡಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಕಟ್ಟಿದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ವಾಸದ ಮನೆಗಳು	40	50	60
4	200 ಚದರಡಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ 50 ಕೆಜಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಣ್ಣ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳು, ಅಂಗಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಹಾರ ಗೃಹ (ಎಂದರೆ ಹೋಟೆಲುಗಳು, ಡಾಬಾಗಳು, ಮೆಸ್‌ಗಳು, ಉಪಹಾರ ಮಂದಿರಗಳು ಕ್ಯಾಂಟೀನುಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಹಿ ತಿನಿಸಿನ ಅಂಗಡಿಗಳು)	60	75	90

5	ದೊಡ್ಡ ಮಳಿಗೆಗಳು, ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಳಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಹಾರ ಗೃಹಗಳು (ಎಂದರೆ 200 ಚದರಡಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ ಮತ್ತು 50 ಕೆಜಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳು, ಡಾಬಾಗಳು, ಮೆಸ್‌ಗಳು, ಉಪಹಾರ ಮಂದಿರಗಳು ಕ್ಯಾಂಟೀನುಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಹಿ ತಿನಿಸಿನ ಅಂಗಡಿಗಳು	100	150	200
6	1000 ಚದರಡಿಯೊಳಗಿನ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮತ್ತು 50 ಕೆಜಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಅತಿಥಿ ಗೃಹಗಳು, ಲಾಡ್ಜುಗಳು, ಧರ್ಮಶಾಲೆಗಳು	150	200	250
7	20 ಹಾಸಿಗೆಗಳ ವರೆಗಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ಔಷಧಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಔಷಧ ವಿತರಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು	110	130	150
8	20 ಹಾಸಿಗೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ಔಷಧಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ಔಷಧ ವಿತರಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು	200	300	500
9	ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು (ಅಪಾಯಕಾರಿ ರಹಿತವಾದ ಘಟಕಗಳು ಮಾತ್ರ) ಮತ್ತು ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ 50 ಕೆಜಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಕೇಂದ್ರಗಳು	200	250	300
10	ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ 50 ಕೆಜಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವಂತಹ ತರಕಾರಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು	150	200	250
11	ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ 50 ಕೆಜಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಶಾಲೆಗಳು, ಕಾಲೇಜುಗಳು, ಪೂಜಾ ಸ್ಥಳಗಳು, ಪ್ರವಾಸಿ ಆಕರ್ಷಕ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು	200	250	300
12	ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೇ ವರ್ಗದಡಿಗೇ ಬಾರದಂತಹ ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳು/ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು	ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ಯು ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಆದೇಶ/ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಂತೆ	ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ಯು ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಆದೇಶ/ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಂತೆ	ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿ ಯು ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಆದೇಶ/ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಂತೆ

PART B: SWM USER FEE FOR BULK WASTE GENERATOR

ಕ್ರಮ ಸಂ;	ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರ ವಿಧ	ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನಿಂದ ಮಾಹೆಯಾನ ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕವು ಕೆಳಕಂಡವುಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ² .		
		ಜನಸಂಖ್ಯೆ >=50 ಮತ್ತು <=500	ಜನಸಂಖ್ಯೆ >=500 ಮತ್ತು <=2000	ಜನಸಂಖ್ಯೆ >2000
1.	ತರಕಾರಿ ಮತ್ತಿತರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು	200	250	300
2	1000 ಚದರಡಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳು, ಲಾಡ್ಜುಗಳು ಮತ್ತು ಧರ್ಮಶಾಲೆಗಳು	200	300	500
3	ದೊಡ್ಡ ಅಂಗಡಿಗಳು ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಳಿಗೆಗಳು	300	500	700
4	ಶಾಲೆಗಳು, ಕಾಲೇಜುಗಳಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಪೂಜಾ ಸ್ಥಳಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸಿ ಆಕರ್ಷಕ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ	300	500	700
5	ಪ್ರತಿ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ 1000 ಚದರಡಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮೀರುವಂತಹ ವಿವಾಹ ಮಂಟಪಗಳು ಮತ್ತು ಹಬ್ಬ ಆಚರಣೆ ಕೇಂದ್ರಗಳು	1200	1500	2000
6	ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ಔಷಧಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ನರ್ಸಿಂಗ್ ಹೋಮುಗಳು (20 ಹಾಸಿಗೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ)	300	500	700
7	ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ 50 ಕೆಜಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಘಟಕಗಳು, ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಘಟಕಗಳು	300	500	700

² The SWM User Fees shall be reduced by 50% in the event the Bulk Waste Generator processes its entire Biodegradable Waste by itself and does not use the services of the gram panchayat.

The SWM User Fees shall be reduced by 40% in the event the Bulk Waste Generator deposits segregated Solid Waste at the Biodegradable Waste processing unit and the DWCCs by itself and does not use the transportation provided by the gram panchayat.

ಅನುಸೂಚಿ - VI (Schedule -VI)

ಜುಲಾನೆಗಳು ಮತ್ತು ದಂಡಗಳು

ಕ್ರಮ ಸಂ.	ಅನುಪಾಲನೆ	ದಂಡವು ಕೆಳಕಂಡವುಗಳಿಗಿಂತ(ಐಎನ್‌ಆರ್‌ನಲ್ಲಿ) ಕಡಿಮೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.		
		ಜನಸಂಖ್ಯೆ ≥ 50 ಮತ್ತು ≤ 500	ಜನಸಂಖ್ಯೆ ≥ 500 ಮತ್ತು ≤ 2000	ಜನಸಂಖ್ಯೆ > 2000
1	ತೆರೆದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕಸ ಸುರಿಯುವುದು, ಉಗಿಯುವುದು ಮತ್ತು ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆ	500	700	1000
2	ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರು ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಲು ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ	2000	3000	5000
3	ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರಲ್ಲದ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕರಿಂದ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ನೀಡುವಲ್ಲಿ ವೈಫಲ್ಯ	500	700	1000
4	ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನಿಂದ ಘನ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸುಡುವಿಕೆ, ಅಥವಾ ಕಸ ಹಾಕುವಿಕೆ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಹೂಳುವ ಮೂಲಕ ವಿಲೇವಾರಿ	2000	3000	5000
5	ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನಲ್ಲದ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನಿಂದ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸುಡುವಿಕೆ, ಅಥವಾ ಕಸ ಹಾಕುವಿಕೆ ಮತ್ತು/ಅಥವಾ ಹೂಳುವ ಮೂಲಕ ವಿಲೇವಾರಿ	500	700	1000
6	ಬೃಹತ್ ತ್ಯಾಜ್ಯೋತ್ಪಾದಕನಿಂದ ಸುಳ್ಳು ಘೋಷಣೆ	2000	3000	5000
7	ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೇ ವರ್ಗದಡಿಗೇ ಬಾರದಂತಹ ಇತರ ಸ್ಥಳಗಳು/ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು	ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯು ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಆದೇಶ/ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಂತೆ	ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯು ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಆದೇಶ/ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಂತೆ	ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯು ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ಆದೇಶ/ ಅಧಿಸೂಚನೆಯ ಮೂಲಕ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಂತೆ

ಅನುಸೂಚಿ -VII
ಅಪಘಾತಗಳ ವರದಿ ಮಾಡುವುದು

ಕ್ರಮ ಸಂ	ವಿವರಗಳು	
1	ಅಪಘಾತ ನಡೆದ ದಿನಾಂಕ ಮತ್ತು ಸಮಯ	
2	ಅಪಘಾತಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಘಟನೆಗಳ ಸರಣಿ	
3	ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡ ತ್ಯಾಜ್ಯ	
4	ಮಾನವನ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಮೇಲೆ ಅಪಘಾತವು ಬೀರುವ ಪರಿಣಾಮಗಳ ನಿರ್ಧರಣೆ	
5	ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾದ ತುರ್ತು ಕ್ರಮ	
6	ಅಪಘಾತದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳು	
7	ಅಂತಹ ಅಪಘಾತಗಳು ಮರುಕಳಿಸುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾದ ಕ್ರಮಗಳು	

ದಿನಾಂಕ:	ಸಹಿ:
ಸ್ಥಳ:	ಪದನಾಮ:

ಗ್ರಾಮೀಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆ, 2ನೇ ಮಹಡಿ, ಇ ಬ್ಲಾಕ್ ಕಟ್ಟಡ, ಕಾವೇರಿ ಭವನ, ಬೆಂಗಳೂರು 560009
 ☎ 080-22240508 ✉ krwssd@gmail.com